

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

Βοηθός Οδοντιατρείου

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΑΕΚ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2026

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

Βοηθός Οδοντιατρείου

ΣΑΕΚ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2026

ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ «ΒΟΗΘΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ»

Συγγραφική ομάδα

Γεώργιος Γεροντίδης

Ευγενία Γιαλιά

Γεώργιος Δαμασκηνίδης

Στέργιος Δράτσιος

Ευθαλία Τσεγγελίδου

Σύμβουλος μεθοδολογίας ανάπτυξης

του εκπαιδευτικού εγχειριδίου

Λεωνίδα Αναστασόπουλος

Γλωσσική επιμέλεια

Εκδόσεις Σοκόλη

Σχεδιασμός-σελιδοποίηση

Mr. Moschos / WINK DESIGN

Το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού εγχειριδίου της ειδικότητας διαμορφώθηκε από τη συγγραφική ομάδα με βάση μεθοδολογικές προδιαγραφές και ειδικά πρότυπα που επεξεργάστηκε το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)» (κωδικός ΟΠΣ [MIS] 5069281) του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020», που υλοποιήθηκε με σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων και, ειδικότερα, από το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρο της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ/ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ και τον ΕΟΠΠΕΠ, και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Κ.Τ.). Το παρόν εκπαιδευτικό εγχειρίδιο αναπτύχθηκε με την ευθύνη του ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, τα επιστημονικά στελέχη του οποίου παρακολούθησαν και υποστήριξαν τον συντονισμό του έργου σε όλες του τις φάσεις.

Περιεχόμενα

1	Πρόλογος	7
2	Εισαγωγή	9
A	Περιγραφή ειδικότητας	11
1	Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού	11
1 . 1	Τίτλος ειδικότητας	11
1 . 2	Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)	11
2	Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας	12
2 . 1	Ορισμός ειδικότητας	12
2 . 2	Αρμοδιότητες/Καθήκοντα	12
2 . 3	Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα	13
2 . 4	Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης	13
B	Σκοπός και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας	15
1	Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας	15
2	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης	16
Γ	Βασικές εκπαιδευτικές προδιαγραφές και αναλυτικό περιεχόμενο του προγράμματος της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης	19
1	Ωρολόγιο πρόγραμμα	20
2	Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης	22
2 . 1	ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄	22
2 . 1 . A	ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΒΟΗΘΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ	22
2 . 1 . B	ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ	28
2 . 1 . Γ	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	34
2 . 1 . Δ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ	40
2 . 1 . Ε	ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗΣ ΚΟΙΛΟΤΗΤΑΣ	46
2 . 1 . ΣΤ	Ο ΧΩΡΟΣ ΤΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ	52
2 . 2	ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄	58
2 . 2 . A	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	58
2 . 2 . B	ΑΡΧΕΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗΣ	63

2 . 2 . Γ	ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ	69
2 . 2 . Δ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΔΙΑΣΤΑΥΡΟΥΜΕΝΕΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ	75
2 . 2 . Ε	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ	80
2 . 3	ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄	87
2 . 3 . Α	ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ	87
2 . 3 . Β	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ	92
2 . 3 . Γ	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ	100
2 . 3 . Δ	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗΣ	108
2 . 3 . Ε	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ	113
2 . 4	ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄	120
2 . 4 . Α	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ	120
2 . 4 . Β	ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ	125
2 . 4 . Γ	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	131
2 . 4 . Δ	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ	137
2 . 4 . Ε	ΛΗΨΗ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟΥ ΑΣΘΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ	143
3	Διδακτική μεθοδολογία	149
4	Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης	152
4 . 1	Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας	152
4 . 2	Μέσα ατομικής προστασίας	152
Δ	Προδιαγραφές υλοποίησης πρακτικής άσκησης	153
1	Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης	154
2	Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/-η	156
2 . 1	Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης	156
2 . 2	Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκούμενου/-ης	156
2 . 3	Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης	158
3	Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/-τριας της πρακτικής άσκησης	159
4	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα της πρακτικής άσκησης	160
5	Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος πρακτικής άσκησης	164
5 . 1 . Α	ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΒΟΗΘΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ	164
5 . 1 . Β	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ	165
5 . 1 . Γ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	165
5 . 1 . Δ	ΚΛΙΝΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ	166
5 . 2	Μεθοδολογία υλοποίησης πρακτικής άσκησης	167

	Βιβλιογραφία	169
A	Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα	170
B	Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη μεθοδολογία ανάπτυξης των εκπαιδευτικών εγχειριδίων	177
Γ	Σχετική εθνική νομοθεσία	180

1 | Πρόλογος

Το εκπαιδευτικό εγχειρίδιο της ειδικότητας «Βοηθός Οδοντιατρείου» αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)» [κωδικός ΟΠΣ (MIS) 5069281], η οποία υλοποιήθηκε από σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων και ειδικότερα από το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρο της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ/ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ και τον ΕΟΠΠΕΠ, και συγχρηματοδοτήθηκε από το ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση».

Το έργο αυτό αποτέλεσε μια ολοκληρωμένη παρέμβαση για τη βελτίωση και την ενίσχυση του θεσμού της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης σε μια περίοδο κατά την οποία, περισσότερο από ποτέ, το αίτημα της διασύνδεσής του με την αγορά εργασίας είναι επιτακτικό και επίκαιρο. Ιδιαίτερα, μετά τη μακρά περίοδο οικονομικής κρίσης και ύφεσης, την οποία αντιμετώπισε η ελληνική κοινωνία, αλλά και τις συνέπειες από την πανδημική κρίση COVID-19, οι αναδυόμενες προκλήσεις καθιστούν αναγκαία στοχευμένα μέτρα εκσυγχρονισμού του θεσμού. Το συγκεκριμένο έργο αποτέλεσε μια συστηματική προσπάθεια αντιμετώπισης χρόνιων αδυναμιών του πεδίου, αναβάθμισης του επιπέδου των παρεχόμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων και βελτίωσης των μαθησιακών αποτελεσμάτων που απορρέουν από την επαγγελματική κατάρτιση σε συγκεκριμένες ειδικότητες.

Εμπερικλείοντας μια καινοτόμο δέσμη αλληλοσυμπληρούμενων δράσεων, μεθόδων και πρακτικών, επιδιώξε να συμβάλει με πολλαπλασιαστικό τρόπο στην ενίσχυση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του έργου:

- Διεξήχθη ποιοτική έρευνα με στόχο τη διερεύνηση των χαρακτηριστικών και της δυναμικής που διέπει το πεδίο της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στη χώρα μας και στον ευρωπαϊκό χώρο, με στόχο τη διαμόρφωση σχετικών προτάσεων πολιτικής.
- Αναπτύχθηκαν:
 - Επικαιροποιημένοι «οδηγοί κατάρτισης» για 130 ειδικότητες αρχικής κατάρτισης,
 - Αντίστοιχα εκπαιδευτικά εγχειρίδια για την υποστήριξη της κατάρτισης/εκπαίδευσης των σπουδαστών/-τριών,
 - Συναφείς τράπεζες θεμάτων για κάθε ειδικότητα.
- Το σύνολο των παραπάνω στηρίχθηκε σε ένα ενιαίο μεθοδολογικό πλαίσιο, μέσω του οποίου επιδιώχθηκε η σύνδεση της κοινωνικής εμπειρίας της εργασίας, της

εκπαίδευσης και της πιστοποίησής της, λαμβάνοντας υπόψη το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, καθώς και τις ιδιαιτερότητες του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.

- Τέλος, με γνώμονα την ενίσχυση της θετικής επενέργειας του έργου σε θεσμικό επίπεδο, αναπτύχθηκε μια μεθοδολογία ευέλικτης τακτικής περιοδικής επανεξέτασης και επικαιροποίησης των περιεχομένων των οδηγιών κατάρτισης, των εγχειριδίων και των τραπεζών θεμάτων, ώστε αυτά να βρίσκονται –κατά το δυνατόν– σε αντιστοιχία με τα νέα τεχνολογικά, οργανωσιακά, εργασιακά, περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και των εκπαιδευομένων.

2 | Εισαγωγή

Το παρόν εγχειρίδιο, εκκινώντας από την περιγραφή της ειδικότητας, εστιάζεται στο αναλυτικό περιεχόμενο και τις βασικές εκπαιδευτικές προδιαγραφές ενός προγράμματος κατάρτισης στην ειδικότητα «Βοηθός Οδοντίατρου». Στοχεύει στην ενημέρωση του συνόλου των συντελεστών του προγράμματος κατάρτισης, λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο των καθηκόντων και τις ιδιαιτερότητές της, καθώς και τους ισχύοντες θεσμικούς περιορισμούς στο πεδίο.

Απευθύνεται κυρίως στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες, αλλά και στους/στις εκπαιδευτές/-τριες των προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Επιπλέον, αποτελεί ένα χρήσιμο εγχειρίδιο για τα στελέχη σχεδιασμού, τους σχετικούς φορείς υλοποίησής τους –τις Σχολές Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης–, αλλά και για το σύνολο των υπόλοιπων δυνάμει συντελεστών ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, ιδιαίτερα για όσους/-ες συμμετέχουν στην υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.

Το εγχειρίδιο αυτό αποτελεί μια συστηματική βάση, η οποία περιλαμβάνει βασικά στοιχεία για την κατανόηση του πεδίου της συγκεκριμένης ειδικότητας, αλλά κυρίως εστιάζεται στην ανάλυση των μαθησιακών ενοτήτων και των εκπαιδευτικών προδιαγραφών της θεωρητικής και της εργαστηριακής κατάρτισης, καθώς και στην υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.

Στην κατεύθυνση αυτή, για το κάθε πρόγραμμα αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, το οποίο δύναται να υλοποιηθεί, είναι απαραίτητο να ληφθούν συστηματικά υπόψη τα εκπαιδευτικά περιεχόμενα όπως και οι μεθοδολογικές προδιαγραφές που περιλαμβάνονται.

Ειδικότερα, το εκπαιδευτικό εγχειρίδιο αποτελείται από τέσσερα (Α΄-Δ΄) Μέρη.

- **Το Μέρος Α΄ παρέχει συνοπτικά τις πληροφορίες που αφορούν την περιγραφή της ειδικότητας.**
Περιλαμβάνει την περιγραφή της ειδικότητας, των κύριων εργασιακών καθηκόντων της, των προοπτικών απασχόλησης σε αυτήν, ενώ γίνεται αναφορά σε βασικές πηγές πληροφόρησης σε σχέση με την ειδικότητα.
- **Το Μέρος Β΄ εστιάζεται στον καθορισμό των ευρύτερων, αλλά και των επιμέρους ενοτήτων προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος κατάρτισης.**
Αναφέρεται στις δραστηριότητες που θα είναι σε θέση να επιτελέσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες μετά το πέρας της συνολικής κατάρτισής τους στη συγκεκριμένη ειδικότητα.

- **Το Μέρος Γ΄ εστιάζεται στο περιεχόμενο και τη διάρθρωση του προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης, καθώς και σε βασικές εκπαιδευτικές προδιαγραφές υλοποίησής του.**

Το Μέρος Γ΄ περιλαμβάνει το ωρολόγιο πρόγραμμα, καθώς και την περίληψη, τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, τις ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα, τις βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά, ένα κείμενο αναφοράς και τις προτεινόμενες πηγές μελέτης κάθε μαθησιακής ενότητας. Επιπλέον, αναφέρεται στην προτεινόμενη διδακτική μεθοδολογία, όπως και σε σημαντικές πληροφορίες που αφορούν την υγεία και την ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης.

- **Το Μέρος Δ΄ εστιάζεται στην περιγραφή του περιεχομένου, των χαρακτηριστικών και των προδιαγραφών υλοποίησης της πρακτικής άσκησης.**

Περιλαμβάνεται η περιγραφή του θεσμού της πρακτικής άσκησης και παρέχονται χρήσιμες οδηγίες για τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες και τους/τις εκπαιδευτές/-τριες στον χώρο εργασίας. Στα περιεχόμενα συγκαταλέγονται, επίσης, οι ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης, ενδεικτικές εργασίες, τις οποίες θα εκτελέσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες, καθώς και οι ειδικές προδιαγραφές υλοποίησης που αφορούν τον εξοπλισμό. Αναλύονται οι ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων, ενώ προτείνονται βασικές μεθοδολογικές αρχές για την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.

Το εκπαιδευτικό εγχειρίδιο και η τράπεζα θεμάτων της ειδικότητας συνδέονται οργανικά με τον αντίστοιχο οδηγό κατάρτισης της ειδικότητας¹.

Για τη συγγραφή της μεθοδολογίας ανάπτυξης των εκπαιδευτικών εγχειριδίων συνεργάστηκαν οι Ρένα Βαρβιτσιώτη, Ελένη Θεοδωρή, Κωνσταντίνος Μαρκίδης και Δέσποινα Μπαμπανέλου, η οποία ανέλαβε και τη συντακτική της επιμέλεια. Η μεθοδολογία αυτή εκπονήθηκε στο πλαίσιο της «Οριζόντιας Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας» της εν λόγω Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)» και με βάση μια κατάλληλα προσαρμοσμένη εκδοχή του προτύπου ανάπτυξης εκπαιδευτικών υλικών του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ (Γούλας, Μαρκίδης & Μπαμπανέλου, 2021).

1 Νάκας, Ν., Δράτσος, Σ., Καλύβα, Μ. & Μαρκίδης, Κ. (2022). *Οδηγός Κατάρτισης ειδικότητας ΙΕΚ «Βοηθός Οδοντίατρου»*. Αθήνα: Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης.

A

Περιγραφή ειδικότητας

1 | Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού

1.1 • Τίτλος ειδικότητας²

«Βοηθός Οδοντιατρείου»

1.2 • Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)

Η ειδικότητα «Βοηθός Οδοντιατρείου» ανήκει στην ομάδα προσανατολισμού «Υγείας και Πρόνοιας».

2 ΦΕΚ 2314/Β/11-5-2022. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/50794: *Ίδρυση Ειδικοτήτων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης*. Ανακτήθηκε από: https://www.et.gr/api/DownloadFeksApi/?fek_pdf=20220202314

2 | Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας

2.1 • Ορισμός ειδικότητας

Ο/Η «Βοηθός Οδοντιατρείου» αποτελεί βασικό και αναπόσπαστο μέλος της οδοντιατρικής ομάδας και συμμετέχει σε όλες τις διαδικασίες που απαιτούνται για την πραγματοποίηση της οδοντιατρικής περίθαλψης. Είναι ο/η επαγγελματίας υγείας, που, εφαρμόζοντας τις αρχές της οδοντιατρικής επιστήμης, παρέχει φροντίδα υγείας και συνεπικουρεί τον/την οδοντίατρο στο έργο του/της σε δομές και φορείς πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας φροντίδας υγείας.

Σκοπός της ειδικότητας είναι να αποκτήσει ο/η εκπαιδευόμενος/-η τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να είναι ικανός/-ή να εφαρμόζει τις κατάλληλες διαδικασίες και τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας στον εργασιακό χώρο, να επικοινωνεί και να προετοιμάζει τον/την οδοντιατρικό/-ή ασθενή και τον χώρο παροχής οδοντιατρικής υγείας, να επικοινωνεί με άλλα μέλη της ομάδας, να συμμετέχει στην παροχή οδοντιατρικής περίθαλψης με βάση τις αρχές των τεσσάρων χεριών, να συντηρεί τον οδοντιατρικό εξοπλισμό και να έχει τον πλήρη έλεγχο της διαχείρισης των αναλώσιμων υλικών του οδοντιατρείου.

Ο/Η «Βοηθός Οδοντιατρείου» συνεργάζεται με τα μέλη της οδοντιατρικής ομάδας, επικοινωνεί με τον/την ασθενή στην κοινότητα ή στο νοσοκομείο και διενεργεί πράξεις και τεχνικές που περιλαμβάνονται στο πλάνο θεραπείας υπό την εποπτεία του/της οδοντίατρου. Επιπλέον, συμμετέχει στην ομάδα αντιμετώπισης επείγουσών καταστάσεων και στην παροχή πρώτων βοηθειών, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και τα ισχύοντα πρωτόκολλα.

Η εργασία του/της περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, με τήρηση του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, των κανόνων ηθικής και οδοντιατρικής δεοντολογίας.

2.2 • Αρμοδιότητες/Καθήκοντα

Ο/Η «Βοηθός Οδοντιατρείου» ασκεί (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τις παρακάτω αρμοδιότητες/καθήκοντα:

- Έλεγχος καλής λειτουργίας μηχανημάτων και εξοπλισμού,
- Εξασφάλιση όρων υγιεινής του χώρου,
- Προετοιμασία των βασικών εργαλείων εξέτασης,
- Εξασφάλιση μέτρων προστασίας από λοιμώξεις για τους ανθρώπους που κινούνται στον χώρο του ιατρείου,
- Υποδοχή, συνοδεία και προετοιμασία των ασθενών στον χώρο περίθαλψης,
- Προετοιμασία του χώρου για την επόμενη συνεδρία και την επόμενη ημέρα,

- Εξασφάλιση όρων ατομικής προστασίας του/της ασθενούς,
- Ενημέρωση του/της οδοντιάτρου για το ιστορικό του/της ασθενούς,
- Συμμετοχή στη λήψη, τήρηση και ενημέρωση του ιατρικού και οδοντιατρικού ιστορικού του/της ασθενούς,
- Συμμετοχή στη διαδικασία λήψης και εμφάνισης ακτινογραφιών, φωτογραφιών κ.λπ.,
- Ενημέρωση της κάρτας του/της ασθενούς,
- Προετοιμασία για τοπική αναισθησία,
- Διακίνηση των απαραίτητων εργαλείων για κάθε είδος οδοντιατρικής πράξης (προληπτική, θεραπευτική, αποκατάστασης),
- Προετοιμασία κατάλληλων υλικών και φαρμάκων,
- Χρήση βίντεο και φωτογραφικής μηχανής,
- Κλινική αρωγή στην οδοντιατρική περίθαλψη με βάση τις αρχές της οδοντιατρικής των τεσσάρων χεριών,
- Παροχή οδηγιών στον/στην ασθενή ή στον/στη συνοδό (στοματικής υγιεινής, διατήρησης θεραπευτικού αποτελέσματος, μετεγχειρητικών και διατροφικών),
- Ημερήσια συντήρηση οδοντιατρικής μονάδας/αεροσυμπιεστή, απολύμανση επιφανειών, αποστείρωση χειρολαβών,
- Καθαρισμός, αποστείρωση, ταξινόμηση και αποθήκευση εργαλείων, ενημέρωση αρχείων αποστείρωσης,
- Επικοινωνία με τους/τις οδοντιατρικούς/-ές ασθενείς (διαπροσωπικά, τηλεφωνικά, μέσω Διαδικτύου και μέσων κοινωνικής δικτύωσης),
- Διαχείριση των οικονομικών του οδοντιατρείου (ασθενείς, εξωτερικοί/-ές και εσωτερικοί/-ές συνεργάτες/-ιδες),
- Έλεγχος αναλώσιμων υλικών, ενημέρωση αποθήκης και τήρηση στατιστικών στοιχείων.

2.3 • Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα

Ο/Η κάτοχος διπλώματος της ειδικότητας «Βοηθός Οδοντιατρείου» μπορεί να εργαστεί σε δομές παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας φροντίδας υγείας, όπως:

- Ιδιωτικά οδοντιατρεία,
- Ιδιωτικά πολυοδοντιατρεία,
- Δημόσια νοσοκομεία σε τμήματα οδοντιατρικής.

2.4 • Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης

- Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ), Περιγράμματα επαγγελματιών:
<https://www.dypa.gov.gr/mathitia>

- International Labour Organization (ILO) – Διεθνής Οργάνωση Εργασίας:
<https://www.ilo.org/>
- International Standard Classification of Occupations (ISCO) του International Labour Organization (ILO): Health Care Assistants (ISCO-08 code 5321):
https://www.ilo.org/sites/default/files/wcmsp5/groups/public/%40dgreports/%40dcomm/%40publ/documents/publication/wcms_172572.pdf

B

Σκοπός και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας

1 | Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας

Ο βασικός σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας είναι να προετοιμάσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία στην ειδικότητα «Βοηθός Οδοντιατρού». Επιδιώκεται, μέσω της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης αλλά και της πρακτικής άσκησης, να αποκτήσουν τις αναγκαίες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την άσκηση της ειδικότητας «Βοηθός Οδοντιατρού».

2 | Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης

Οι γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατά τη διάρκεια της κατάρτισής τους οργανώνονται σε ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων που καλύπτουν το σύνολο του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας.

Πιο συγκεκριμένα, για την ειδικότητα «Βοηθός Οδοντιατρού» διακρίνουμε τις παρακάτω ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων:

- α) «Το επάγγελμα του/της Βοηθού Οδοντιατρού»,
- β) «Εισαγωγή στην οδοντιατρική επιστήμη»,
- γ) «Διοικητική μέριμνα»,
- δ) «Κλινική οδοντιατρική».

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα ανά ενότητα που προσδιορίζουν με σαφήνεια όσα οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίζουν ή/και θα είναι ικανοί/-ές να πράττουν, αφού ολοκληρώσουν το πρόγραμμα κατάρτισης της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Πίνακας 1 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	Επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:
A. «Το επάγγελμα του/της Βοηθού Οδοντιατρού»	• Αντιλαμβάνονται τον ρόλο του/της βοηθού οδοντιατρού στην παροχή οδοντιατρικών υπηρεσιών υγείας, • Αναγνωρίζουν τα μέλη και τον ρόλο των μελών της οδοντιατρικής ομάδας, καθώς και τον τρόπο επικοινωνίας μεταξύ τους, • Συζητούν για την ιστορική εξέλιξη της οδοντιατρικής και την αναγκαιότητα του/της βοηθού οδοντιατρού στη σύγχρονη οδοντιατρική των τεσσάρων (4) χεριών, • Εφαρμόζουν το πλαίσιο εργασίας στον χώρο της οδοντιατρικής, δηλαδή τους κανόνες ηθικής και δεοντολογίας, τους κανόνες ασφάλειας και τη νομοθεσία παροχής υπηρεσιών στον χώρο του οδοντιατρού, • Αντιλαμβάνονται την αναγκαιότητα κατοχής επιπλέον ικανοτήτων, όπως οι ξένες γλώσσες, η γνώση ηλεκτρονικών υπολογιστών και η συνεχιζόμενη εκπαίδευση.

συνέχεια >>

Πίνακας 1 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	Επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:
Β. «Εισαγωγή στην οδοντιατρική επιστήμη»	• Αντιλαμβάνονται την αμφίδρομη σχέση μεταξύ της ανατομίας, της φυσιολογίας και της ιστολογίας-εμβρυολογίας του οργανισμού και της στοματικής κοιλότητας, • Αναγνωρίζουν και συζητούν την ανατομία, τη φυσιολογία και την ιστολογία-εμβρυολογία της κεφαλής και του τραχήλου, • Συζητούν και αναγνωρίζουν τα δόντια (δημιουργία και ανατολή δοντιών, τύποι οδοντοφυϊών ανά ηλικία, οδοντική μορφολογία, τύποι σύγκλεισης, αριθμός και λειτουργίες δοντιών και αρίθμηση των δοντιών), • Αναγνωρίζουν τα νοσήματα και τα αίτια των παθήσεων της στοματικής κοιλότητας (τερηδόνα, νοσήματα του περιοδοντίου και παθολογία του στόματος), καθώς και τις αντίστοιχες θεραπείες τους, • Συζητούν για την αξία της προληπτικής οδοντιατρικής και προτείνουν εξατομικευμένα προγράμματα στοματικής υγιεινής, • Ονομάζουν τα οδοντιατρικά υλικά και αναφέρουν τη χρήση τους.
Γ. «Διοικητική μέριμνα»	• Επικοινωνούν αποτελεσματικά με ασθενείς, μέλη της οδοντιατρικής ομάδας και συνεργάτες/-ιδες τόσο διά ζωής όσο και με άλλες μορφές (π.χ. μέσω τηλεφώνου και μέσων κοινωνικής δικτύωσης), • Χειρίζονται τα αρχεία των ασθενών, διαδικασία που περιλαμβάνει τη λήψη, την τήρηση και την ενημέρωσή τους, καθώς και συμπληρωματικές πληροφορίες (π.χ. φωτογραφικό υλικό και βίντεο), • Αναλαμβάνουν την οικονομική διαχείριση του οδοντιατρείου, • Συντηρούν τον οδοντιατρικό εξοπλισμό (μηχανήματα και εργαλεία), • Αποτρέπουν τη διασπορά λοιμογόνων παραγόντων.
Δ. «Κλινική οδοντιατρική» συνέχεια >>	• Απαριθμούν και γνωρίζουν το αντικείμενο καθενός από τους θεραπευτικούς τομείς της οδοντιατρικής, δηλαδή της οδοντικής χειρουργικής, της ενδοδοντολογίας, της περιοδοντολογίας, της ακίνητης και κινητής προσθετικής, της εμφυτευματολογίας, της παιδοδοντίας, της ορθοδοντικής, της γναθοχειρουργικής, της οδοντοφατνιακής χειρουργικής και της στοματολογίας, • Αναγνωρίζουν στην κλινική πράξη τα εργαλεία και τα ετοιμάζουν με τη σωστή σειρά για τις θεραπευτικές διαδικασίες, • Καθαρίζουν, απολυμαίνουν και αποστειρώνουν τα εργαλεία,

συνέχεια >>

Πίνακας 1 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	Επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:
« συνέχεια Δ. «Κλινική οδοντιατρική»	• Ετοιμάζουν τον χώρο θεραπείας για τον/την επόμενο/-η ασθενή και τον χώρο του ιατρείου για την επόμενη ημέρα, • Συντηρούν τα οδοντιατρικά μηχανήματα, • Διαχωρίζουν τα απορρίμματα από τα οδοντιατρικά απόβλητα και τα κατευθύνουν για την αντίστοιχη αποκομιδή, • Συμμετέχουν ενεργά στη θεραπεία με βάση τις αρχές της οδοντιατρικής των τεσσάρων χεριών, • Ξεχωρίζουν τους διάφορους τύπους ακτινογραφιών και υποστηρίζουν τις διαδικασίες λήψης των αντίστοιχων ενδοστοματικών/εξωστοματικών ακτινογραφιών, • Ετοιμάζουν τα απαραίτητα οδοντιατρικά υλικά για κάθε θεραπευτική παρέμβαση.

Βασικές εκπαιδευτικές προδιαγραφές και αναλυτικό περιεχόμενο του προγράμματος της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης

1 | Ωρολόγιο πρόγραμμα

Παρατίθεται το ωρολόγιο πρόγραμμα της ειδικότητας «Βοηθός Οδοντιατρείου», με παρουσίαση των εβδομαδιαίων ωρών θεωρίας (Θ), εργαστηρίων (Ε), καθώς και του συνόλου τους (Σ) ανά μαθησιακή ενότητα και ανά εξάμηνο:

Πίνακας 2 /// Ωρολόγιο πρόγραμμα

ΕΞΑΜΗΝΟ		Α			Β			Γ			Δ		
A/A	ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
1	ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΒΟΗΘΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ	2		2									
2	ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ	1		1									
3	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	2	2	4									
4	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ	3	2	5									
5	ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗΣ ΚΟΙΛΟΤΗΤΑΣ	2	2	4									
6	Ο ΧΩΡΟΣ ΤΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ	2	2	4									
7	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ				2	2	4						
8	ΑΡΧΕΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗΣ				2	2	4						
9	ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ				2	2	4						
10	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΔΙΑΣΤΑΥΡΟΥΜΕΝΕΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ				2	2	4						
11	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ				2	2	4						
12	ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ							1		1			
13	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ							2		2			
14	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ							3	3	6			
15	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗΣ							3	3	6			
16	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ							3	2	5			

συνέχεια >>

Πίνακας 2 /// Ωρολόγιο πρόγραμμα

ΕΞΑΜΗΝΟ		Α			Β			Γ			Δ		
Α/Α	ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
17	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ										3	3	6
18	ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ										2		2
19	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ										1	1	2
20	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ										3	3	6
21	ΛΗΨΗ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟΥ ΑΣΘΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ										2	2	4
ΣΥΝΟΛΟ		12	8	20	10	10	20	12	8	20	11	9	20

2 | Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης

2.1 • ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄

2.1.A • ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΒΟΗΘΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι η απόκτηση των αναγκαίων γνώσεων και δεξιοτήτων σχετικά με τον ρόλο του/της βοηθού οδοντίατρου στην παροχή οδοντιατρικών υπηρεσιών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μελετήσουν τους σημαντικότερους ιστορικούς σταθμούς της οδοντιατρικής επιστήμης, ιδιαίτερα ως προς τη συμβολή των αρχαίων πολιτισμών στην εξέλιξή της, καθώς και τον ρόλο της Αναγέννησης στην έκρηξη των επιστημών υγείας. Θα μπορούν να αναφέρουν πότε ξεκίνησε η σύγχρονη οδοντιατρική και ποιοι ήταν οι σταθμοί και ποια τα άτομα που συνέβαλαν στη δημιουργία της σύγχρονης οδοντιατρικής. Επίσης, στο πλαίσιο αυτής της ενότητας, θα γνωρίσουν τα επιμέρους επιστημονικά αντικείμενα της οδοντιατρικής, τις ειδικότητες που εμπλέκονται στην παροχή ολοκληρωμένης οδοντιατρικής περίθαλψης και ποιος είναι ο δικός τους ρόλος.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναφέρουν βασικούς ιστορικούς σταθμούς στην ιστορία της οδοντιατρικής επιστήμης,
- Παρουσιάζουν τον τρόπο παροχής οδοντιατρικής θεραπείας στους αρχαίους πολιτισμούς,
- Αξιολογούν τη σημασία της Αναγέννησης στην άνθιση των επιστημών και ειδικά της οδοντιατρικής,
- Περιοδολογούν την ιστορία της σύγχρονης οδοντιατρικής με τους αντίστοιχους σταθμούς και τα άτομα που την καθόρισαν και την εξέλιξαν,
- Αναφέρονται στον ρόλο του/της βοηθού οδοντίατρου σε μια σύγχρονη μονάδα παροχής ολοκληρωμένης οδοντιατρικής περίθαλψης και, στο πλαίσιο αυτό, στη διαδικασία εκπαίδευσης και πιστοποίησής τους,
- Διακρίνουν τους επιμέρους θεραπευτικούς τομείς της οδοντιατρικής,
- Διακρίνουν τις ειδικότητες με τις οποίες συνεργάζονται για την επίτευξη του θεραπευτικού στόχου, όπως ο οδοντοτεχνίτης, καθώς και την εκπαίδευση και πιστοποίηση που απαιτείται να έχουν οι επαγγελματίες που τις ασκούν,

- Εκτιμούν τη σπουδαιότητα του/της βοηθού οδοντίατρου στην αναβάθμιση της παροχής υπηρεσιών οδοντιατρικής περίθαλψης.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Αρχαίοι πολιτισμοί και οδοντιατρική / Οδοντιατρικές πρακτικές στην Αναγέννηση / Σύγχρονη οδοντιατρική / Ιστορική ανασκόπηση της οδοντιατρικής επιστήμης / Διαδικασία πιστοποίησης / Ολοκληρωμένη οδοντιατρική περίθαλψη / Θεραπευτικοί τομείς της οδοντιατρικής επιστήμης.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΑΡΧΑΙΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥΣ
2	Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ
3	Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ
4	Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΒΟΗΘΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ ΣΕ ΜΟΝΑΔΑ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ
5	ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ
6	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΥ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Κείμενο αναφοράς

2.1.A.1 | ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΤΟΥΣ ΑΡΧΑΙΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥΣ

Η συγκεκριμένη υποενότητα εστιάζεται στον κόσμο της οδοντιατρικής θεραπείας στους αρχαίους πολιτισμούς. Η εξερεύνηση ξεκινά με τη μελέτη της αρχαίας αιγυπτιακής οδοντιατρικής και οι εκπαιδευόμενοι/-ες ανακαλύπτουν τις προόδους που έγιναν από τις στοιχειώδεις εξαγωγές δοντιών έως τη χρήση πρωτόγονων οδοντιατρικών εργαλείων, εξετάζουν τις τεχνικές που χρησιμοποιήθηκαν και την πολιτισμική σημασία της στοματικής υγείας στην αρχαία αιγυπτιακή κοινωνία.

Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης υποενότητας οι εκπαιδευόμενοι/-ες επικεντρώνονται και στον αρχαίο ελληνικό και ρωμαϊκό πολιτισμό, εξερευνώντας τις προσεγγίσεις τους στην οδοντιατρική θεραπεία. Δίνεται έμφαση στην ολιστική σχέση μεταξύ της υγείας του στόματος και της συνολικής ευεξίας στην ιατρική φιλοσοφία της αρχαίας Ελλάδας. Κατανοώντας τις αρχαίες πρακτικές, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν εκτίμηση για τη συνεχή ανάπτυξη του επαγγέλματός τους ανά τους αιώνες. Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι ανέπτυξαν οδοντιατρικές τεχνικές, όπως η εξαγωγή δοντιών και η υποτυπώδης προσθετική. Στην αρχαία Ελλάδα καταγράφονται πρώιμες οδοντιατρι-

κές παρατηρήσεις και θεραπείες. Οι Ρωμαίοι, γνωστοί για τη μηχανική τους ικανότητα, συνέβαλαν σε οδοντιατρικές καινοτομίες, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης οδοντικών γεφυρών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες καλούνται να εντοπίσουν συνεργατικά, μέσω ψηφιακών πηγών, τα κοινά χαρακτηριστικά που έχουν οι οδοντιατρικές τεχνικές σε όλο τον αρχαίο κόσμο. Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν γνώσεις γύρω από τη σύνδεση μεταξύ της οδοντιατρικής πρακτικής και του πολιτισμού, αναδεικνύοντας πώς οι παραδόσεις και οι πεποιθήσεις ενσωματώνονταν στην προσέγγιση της φροντίδας του στόματος. Με αναφορές σε αρχαιολογικά ευρήματα, επιστημονικά άρθρα και κείμενα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν μια ολοκληρωμένη κατανόηση της προέλευσης και της εξέλιξης της οδοντιατρικής πρακτικής. Κατάλληλες εκπαιδευτικές τεχνικές αποτελούν επίσης η εμπλουτισμένη εισήγηση και η προβολή βίντεο.

2.1.A.2 | Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα διερευνά την επιστημονική αναγέννηση κατά τη διάρκεια της Αναγέννησης, με εστίαση στην αναζωογόνηση της ιατρικής γνώσης και στον άμεσο αντίκτυπό της στον τομέα της οδοντιατρικής. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εμβαθύνουν στις πρωτοποριακές εξελίξεις που έκαναν οι γιατροί της Αναγέννησης στις οδοντιατρικές τεχνικές, μελετώντας πώς αυτές οι καινοτομίες έθεσαν τις βάσεις για τον μετασχηματισμό των οδοντιατρικών πρακτικών.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διερευνούν τον τρόπο με τον οποίο διάσημοι καλλιτέχνες της εποχής, όπως ο Λεονάρντο ντα Βίντσι, συνέβαλαν στην εξέλιξη της οδοντιατρικής μέσω των λεπτομερών ανατομικών σχεδίων και μελετών τους. Αυτή η ενότητα στοχεύει να φωτίσει τη συμβιωτική σχέση μεταξύ τέχνης και επιστήμης στη διαμόρφωση της αναγεννησιακής προσέγγισης στην οδοντιατρική.

Το τελευταίο μέρος της συγκεκριμένης υποενότητας επικεντρώνεται στη διάδοση της οδοντιατρικής γνώσης και πρακτικών κατά την περίοδο της Αναγέννησης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξερευνούν πώς η Αναγέννηση σηματοδότησε μια μετάβαση από τις αποκλειστικές προφορικές παραδόσεις σε ένα πιο επίσημο σύστημα ανταλλαγής οδοντιατρικής εμπειρογνωμοσύνης. Κατάλληλες εκπαιδευτικές τεχνικές αποτελούν η προβολή βίντεο και η εμπλουτισμένη εισήγηση. Εξετάζοντας ιστορικά έγγραφα και πρώιμες οδοντιατρικές πραγματείες, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν γνώσεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η οδοντιατρική γνώση κοινοποιήθηκε, διατηρήθηκε και διαδόθηκε μεταξύ των γιατρών κατά τη διάρκεια αυτής της μεταμορφωτικής περιόδου. Αυτή η εξερεύνηση αναδεικνύει τον κρίσιμο ρόλο της εκπαίδευσης και της μεταφοράς γνώσης στη διαμόρφωση του εξελισσόμενου τοπίου της οδοντιατρικής κατά τη διάρκεια της Αναγέννησης. Συνολικά, η συγκεκριμένη υποενότητα στοχεύει να παρέχει μια ολοκληρωμένη κατανόηση της πολύπλευρης εξέλιξης της οδοντιατρικής κατά τη διάρκεια αυτής της σημαντικής ιστορικής περιόδου.

2.1.A.3 | Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ξεκινούν μια ολοκληρωμένη εξερεύνηση της δυναμικής εξέλιξης των οδοντιατρικών πρακτικών από τα τέλη του 19ου αιώνα έως τις μέρες μας. Το πρώτο τμήμα αυτής της υποενότητας εμβαθύνει στη μεταμορφωτική περίοδο του τέλους του 19ου και των αρχών του 20ου αιώνα, που χαρακτηρίζεται από σημαντικά ορόσημα, όπως η ίδρυση οδοντιατρικών σχολών, η τυποποίηση της οδοντιατρικής εκπαίδευσης και ο επαγγελματισμός της οδοντιατρικής. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξετάζουν τις συνεισφορές προσώπων, όπως ο G. V. Black, που έφερε επανάσταση στα οδοντιατρικά υλικά και στις τεχνικές, θέτοντας τα θεμέλια για τη σύγχρονη οδοντιατρική.

Το δεύτερο μέρος της συγκεκριμένης υποενότητας αναδεικνύει την τεχνολογική επανάσταση που διαμόρφωσε την οδοντιατρική στο δεύτερο μισό του 20ου αιώνα. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διερευνούν τον αντίκτυπο των καινοτομιών, όπως η ακτινογραφία, η ανάπτυξη οδοντικών εμφυτευμάτων και η ενσωμάτωση της τεχνολογίας υπολογιστών σε διαγνωστικές και θεραπευτικές μεθόδους. Στη συγκεκριμένη υποενότητα τονίζεται πώς αυτές οι τεχνολογικές εξελίξεις όχι μόνο βελτίωσαν τη φροντίδα των ασθενών, αλλά και μεταμόρφωσαν τη ροή εργασίας και την αποτελεσματικότητα των οδοντιατρικών ιατρείων.

Το τελευταίο μέρος της συγκεκριμένης υποενότητας επικεντρώνεται στο σύγχρονο τοπίο της οδοντιατρικής, αντιμετωπίζοντας τις τρέχουσες τάσεις, τις προκλήσεις και τις μελλοντικές προοπτικές. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ασχολούνται με θέματα όπως η ενσωμάτωση της ψηφιακής οδοντιατρικής, η τηλεοδοντιατρική στην οδοντιατρική περίθαλψη και η αυξανόμενη έμφαση στις προληπτικές και ελάχιστα επεμβατικές προσεγγίσεις. Εξετάζοντας τις πρόσφατες εξελίξεις, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν γνώσεις για τη συνεχή εξέλιξη της οδοντιατρικής και την ανταπόκρισή της στις μεταβαλλόμενες ανάγκες και προσδοκίες των ασθενών στον 21ο αιώνα. Κατάλληλες εκπαιδευτικές τεχνικές αποτελούν η προβολή βίντεο και η εμπλουτισμένη εισήγηση.

2.1.A.4 | Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΒΟΗΘΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ ΣΕ ΜΟΝΑΔΑ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗΣ

Η συγκεκριμένη υποενότητα εστιάζεται στον ρόλο του/της βοηθού οδοντιατρείου σε μια μονάδα παροχής ολοκληρωμένης οδοντιατρικής περίθαλψης και στη διαδικασία εκπαίδευσης και πιστοποίησής τους.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τις θεμελιώδεις δεξιότητες και τις κλινικές ευθύνες των βοηθών οδοντιατρείου, από τη δημιουργία ενός φιλόξενου περιβάλλοντος έως την ενεργό συμμετοχή τους σε οδοντιατρικές διαδικασίες. Δίνεται έμφαση στη σημασία της αποτελεσματικής βοήθειας στην οδοντιατρική καρέκλα, της διαχείρισης των εργαλείων, των συσκευών και των υλικών, καθώς και της διατήρησης ενός αποστειρωμένου χώρου εργασίας για τη διασφάλιση των υψηλότερων προτύπων ασφάλειας και φροντίδας των ασθενών.

Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν γνώσεις σχετικά με καθήκοντα που σχετίζονται με τον προγραμματισμό ραντεβού, τη διαχείριση αρχείων ασθενών και την επεξεργασία ακτινογραφιών. Διερευνούν τη συμμετοχή του/της βοηθού οδοντιατρείου στην τιμολόγηση, τις ασφαλιστικές απαιτήσεις και τη διαχείριση αποθεμάτων. Αυτή η υποενότητα στοχεύει, επιπλέον, να εξοπλίσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες με οργανωτικές και διοικητικές δεξιότητες, οι οποίες είναι απαραίτητες για τη λειτουργία μιας ολοκληρωμένης και αποτελεσματικής ομάδας οδοντιατρικής φροντίδας. Παράλληλα, αναδεικνύει τον κεντρικό ρόλο που διαδραματίζουν οι βοηθοί οδοντιατρείου στην εκπαίδευση των ασθενών, δίνοντας έμφαση στην αποτελεσματική επικοινωνία, την επίδειξη κατάλληλων τεχνικών στοματικής υγιεινής και την καθοδήγηση για τη φροντίδα μετά τη θεραπεία.

Κατάλληλες εκπαιδευτικές τεχνικές αποτελούν η προβολή βίντεο, η εμπλουτισμένη εισήγηση και οι μελέτες περίπτωσης.

Στο πλαίσιο της εν λόγω μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν μια ολοκληρωμένη κατανόηση των διαφορετικών ευθυνών που καθιστούν τον/την βοηθό οδοντιατρείου απαραίτητο/-η για την παροχή υψηλής ποιότητας οδοντιατρικής φροντίδας σε μια μονάδα οδοντιατρικής περίθαλψης και αντλούν, μέσω ψηφιακών πηγών, πληροφορίες σχετικές με τη διαδικασία εκπαίδευσης και πιστοποίησής τους.

2.1.A.5 | ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Η συγκεκριμένη υποενότητα εστιάζεται στους θεραπευτικούς τομείς της οδοντιατρικής επιστήμης, παρέχοντας στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες κατανόηση των ποικίλων πτυχών που συντελούν στη συνολική θεραπεία των ασθενών.

Το πρώτο μέρος της υποενότητας επικεντρώνεται στη στοματική χειρουργική, εξερευνώντας τις χειρουργικές εξαγωγές, τις οστικές μεταμοσχεύσεις και τη χειρουργική επίλυση οδοντιατρικών προβλημάτων, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν πρακτική εμπειρία. Άλλο θέμα της υποενότητας είναι η επανορθωτική οδοντιατρική, η οποία ασχολείται με τη διάγνωση και τη θεραπεία οδοντικών καταστάσεων που απαιτούν αποκατάσταση κατεστραμμένων ή ελλειπόντων δοντιών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξερευνούν διάφορες τεχνικές αποκατάστασης και μαθαίνουν για τα υλικά που χρησιμοποιούνται σε αυτές. Στη συνέχεια, εστιάζουν στην οδοντιατρική πρόληψη, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες ανακαλύπτουν τρόπους πρόληψης και διατήρησης της υγείας των δοντιών και των ούλων. Αυτό περιλαμβάνει εκπαίδευση σχετικά με σωστές πρακτικές στοματικής υγιεινής, διατροφικές συνήθειες και τη σημασία των τακτικών οδοντιατρικών ελέγχων. Μέρος της υποενότητας επικεντρώνεται στην παιδοδοντιατρική, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξερευνούν τις απαιτήσεις της οδοντιατρικής φροντίδας για παιδιά. Στη συνέχεια, επικεντρώνεται στη συνεργασία μεταξύ οδοντιάτρων και ορθοδοντικών. Τέλος, η υποενότητα καλύπτει και τον τομέα της περιοδοντολογίας, με εστίαση στην πρόληψη, τη διάγνωση και τη θεραπεία

ασθενειών που επηρεάζουν τις δομές στήριξης των δοντιών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εμβαθύνουν στη μελέτη της περιοδοντικής ανατομίας, της παθολογίας και των διαφόρων θεραπευτικών παρεμβάσεων.

Ο επιμερισμός της μαθησιακής υποεπάρκειας σε θεραπευτικούς τομείς διασφαλίζει ότι οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν μια ολοκληρωμένη κατανόηση αυτών των εξειδικευμένων πεδίων και προετοιμάζονται για τις ποικίλες προκλήσεις που μπορεί να συναντήσουν στην επαγγελματική σταδιοδρομία τους. Κατάλληλες εκπαιδευτικές τεχνικές αποτελούν η προβολή βίντεο, η εμπλουτισμένη εισήγηση, οι μελέτες περίπτωσης και το παιχνίδι ρόλων.

2.1.A.6 | ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΥ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Στη συγκεκριμένη υποεπάρκεια οι εκπαιδευόμενοι/-ες διερευνούν τις συνεργασίες των οδοντιάτρων με τους χειρουργούς στόματος, τους στοματολόγους, τους ορθοδοντικούς, τους στοματογναθοπροσωπικούς χειρουργούς και τους οδοντοτεχνίτες.

Η συγκεκριμένη υποεπάρκεια βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να περιγράψουν τη συνεργασία μεταξύ οδοντιάτρων και εξειδικευμένων επαγγελματιών, καθώς αυτή αντιπροσωπεύει μια σημαντική διάσταση της οδοντιατρικής πρακτικής στη σύγχρονη εποχή. Η στοματική υγεία συνδέεται στενά με τη συνολική υγεία και η διασφάλιση της καλής συνεργασίας με άλλους επαγγελματίες στον τομέα της υγείας επιτρέπει την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των προβλημάτων των ασθενών.

Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εστιάζουν στη συνεργασία με άλλους επαγγελματίες υγείας, όπως οι νοσοκόμοι και οι ειδικοί στην κοινωνική εργασία, προκειμένου να παρέχουν ολοκληρωμένη φροντίδα στους ασθενείς και να συνειδητοποιήσουν ότι η συνεργασία αυτή είναι καθοριστικής σημασίας για την επίτευξη βέλτιστων αποτελεσμάτων για την υγεία των δοντιών. Επιπλέον, η κατανόηση των ειδικοτήτων συνεργασίας με τον οδοντίατρο αποτελεί καίριο στοιχείο για την επίτευξη υψηλών επιπέδων περίθαλψης και ασφάλειας των ασθενών. Η στοματική υγεία συχνά συνδέεται με σοβαρά ιατρικά προβλήματα, όπως οι καρδιαγγειακές παθήσεις και οι καταστάσεις διαβήτη. Με την απόκτηση γνώσης και εξειδίκευσης σε αυτούς τους τομείς, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μπορούν να συμβάλουν ενεργά στην πρόληψη και τη διαχείριση αυτών των συνδεδεμένων παθήσεων, βελτιώνοντας έτσι τη συνολική υγεία των ασθενών τους. Η εξοικείωση των εκπαιδευομένων με τις ειδικότητες συνεργασίας του οδοντιάτρου στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα εξοπλίζει τους/τις μελλοντικούς/-ές βοηθούς οδοντιατρείου με τις δεξιότητες και την κατανόηση που απαιτούνται για μια ολοκληρωμένη και συνεργατική πρακτική. Κατάλληλες εκπαιδευτικές τεχνικές αποτελούν η προβολή βίντεο, η εμπλουτισμένη εισήγηση, οι μελέτες περίπτωσης και το παιχνίδι ρόλων.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Δημητριάδης, Α. Ι. (1989). *Ιστορία της ελληνικής οδοντιατρικής: Επάγγελμα, επιστήμη, 1834-1989*. Αθήνα: Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία. Ανακτήθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2023 από: <https://www.eoo.gr/istoria-tis-ooo/>
2. Μαμάη-Χωματά, Ε. (2018). *Ιστορία της οδοντιατρικής*. Αθήνα: Εκδόσεις ΕΚΠΑ.
3. Παπαγκίκα, Α. & Φώσκολου, Μ. (2003). *Να γίνω οδοντίατρος*; Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην.
4. Κουτρούμπας, Δ. (2016). «Οδοντίατροι στην αρχαιότητα», *Οδοντοστοματολογική Πρόοδος*, 70(3), σσ. 486-501.
5. Κουτρούμπας, Δ. Χ. (2016). *Η οδοντιατρική στον αρχαίο κόσμο*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση. Ανακτήθηκε από: <https://www.openbook.gr/i-odontiatriki-ston-archaio-kosmo/>

Συμπληρωματικές

1. Glenner, R. A., Willey, P., Sledzik, P. S. & Junger, E. P. (1996). "Dental fillings in Civil War skulls: what do they tell us?" in: *The Journal of the American Dental Association*, 127(11), pp. 1671-1677.
2. Ring, M. E. (1985). *Dentistry: An illustrated history*. New York: Harry N. Abrams.
3. Foley, G. P. H. (1975). "History of dentistry", in: M. K. Hine (ed.), *Review of dentistry*. St. Louis, MO: The C. V. Mosby Company.

2.1.B • ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι η απόκτηση των αναγκαίων γνώσεων και δεξιοτήτων σχετικά με το νομικό πλαίσιο που αφορά την παροχή οδοντιατρικών υπηρεσιών, καθώς και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που πρέπει να διαθέτει ένας/μία επαγγελματίας βοηθός οδοντιατρείου.

Συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα ενημερωθούν για το νομικό πλαίσιο που αφορά την άσκηση της οδοντιατρικής στην Ελλάδα, από τις εκπαιδευτικές απαιτήσεις των εμπλεκόμενων έως τα απαραίτητα μηχανήματα για την αδειοδότηση ενός οδοντιατρείου. Επιπλέον, θα διδαχθούν τις ηθικές απαιτήσεις και το νομικό πλαίσιο της αστικής ευθύνης.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναφέρονται στο νομικό πλαίσιο λειτουργίας ενός οδοντιατρείου,
- Εφαρμόζουν το νομικό πλαίσιο διατήρησης και συμπλήρωσης αρχείου ασθενών,
- Συζητούν για την έννοια της αστικής ευθύνης στο πλαίσιο της άσκησης της οδοντιατρικής στην Ελλάδα,
- Εφαρμόζουν το νομικό πλαίσιο διαχείρισης αποβλήτων του οδοντιατρείου,
- Συζητούν τις έννοιες της δεοντολογίας και της επαγγελματικής ηθικής στο πλαίσιο των επαγγελματιών υγείας.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Νομικό πλαίσιο λειτουργίας ενός οδοντιατρείου / Αρχείο ασθενών / Αστική ευθύνη / Διαχείριση αποβλήτων / Επαγγελματική ηθική / Δεοντολογία.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (1), Εργαστήριο (0), Σύνολο (1).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΝΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ
2	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ, ΑΡΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗ, ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ
3	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΑΣΘΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
4	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ
5	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ
6	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ

Κείμενο αναφοράς

2.1.B.1 | ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΝΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ

Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τη διαδικασία απόκτησης και ανανέωσης των αδειών οδοντιάτρων και βοηθών οδοντιατρείου. Γίνεται μια ανάλυση των νόμων και κανονισμών που διέπουν την οδοντιατρική πρακτική, καθώς και των αδειών και πιστοποιήσεων. Η συγκεκριμένη υποενότητα περιλαμβάνει περιγραφή και πληροφόρηση, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν και να εξοικειωθούν με τη σημασία της πιστοποίησης και της συμμόρφωσης με τους ισχύοντες κανονισμούς, αλλά και να αποκτήσουν ενημέρωση σχετική με την προστασία προσωπικών δεδομένων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες επίσης μελετούν τα δικαιώματα των ασθενών και τις νομικές απαιτήσεις που διέπουν την ενημέρωση και τη συγκατάθεσή τους σε οδοντιατρικές επεμβάσεις, ενώ παράλληλα εξοικειώνονται και αναλύουν τη νομοθεσία που καθορίζει και ρυθμίζει τις προδιαγραφές υγιεινομικής προστασίας και ασφαλείας. Παρουσιάζεται το θεωρητικό υλικό με δομημένες, διαδραστικές διαλέξεις. Ενθαρρύνονται οι εκπαιδευόμενοι/-ες να θέτουν ερωτήσεις και να συζητούν περιπτώσεις από την πραγματική οδοντιατρική πρακτική. Χρησιμοποιούνται σενάρια και μελέτες περιπτώσεων για την εφαρμογή των νομικών γνώσεων σε πραγματικά προβλήματα. Ενισχύονται οι δεξιότητες λήψης αποφάσεων των εκπαιδευομένων μέσω της συμμετοχής τους σε εκπαιδευτικές διαδραστικές τεχνικές διδασκαλίας, όπως «το παιχνίδι ρόλων».

Προσκαλούνται ομιλητές από νομικά γραφεία ή από τον χώρο της οδοντιατρικής για να μοιραστούν εμπειρίες και γνώσεις και, με τη διαδικασία αυτή, προσφέρεται η ευκαιρία στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες για ερωτήσεις και ανταλλαγή απόψεων.

Με αυτές τις μεθόδους, η συγκεκριμένη υποενότητα θα παρέχει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες όχι μόνο θεωρητικές γνώσεις αλλά και πρακτικές δεξιότητες οι οποίες είναι ουσιώδεις για την αποτελεσματική προσφορά υποστήριξης στον τομέα της οδοντιατρικής.

2.1.B.2 | ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ, ΑΡΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗ, ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξερευνούν τις θεμελιώδεις αρχές για τη διατήρηση ενός καλά οργανωμένου οδοντιατρείου, για τη δημιουργία αποτελεσματικών συστημάτων αρχειοθέτησης, καθώς και για τα απαραίτητα πρωτόκολλα για την εξασφάλιση μιας ομαλής ροής εργασίας. Αυτή η υποενότητα σχεδιάστηκε για να εξοπλίσει τους/τις υποψήφιους/-ες βοηθούς οδοντιατρείου με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται, ώστε να συμβάλουν στην άριστη λειτουργία μιας οδοντιατρικής μονάδας παροχής περίθαλψης.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναλύουν πληροφορίες σχετικές με την οργάνωση ενός οδοντιατρείου και, πιο συγκεκριμένα, κατανοούν τη σημασία της οργάνωσης σε ένα οδοντιατρείο και την εφαρμογή αποτελεσματικών στρατηγικών επικοινωνίας μεταξύ των μελών μιας οδοντιατρικής ομάδας. Σημαντικές είναι επίσης οι γνώσεις που προσφέρονται σχετικά με την επικοινωνία, ώστε να επιτευχθεί η δημιουργία και η διατήρηση μιας προσέγγισης επικεντρωμένης στον ασθενή για καλύτερη εξυπηρέτηση.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τεχνικές σωστής αρχειοθέτησης στο πλαίσιο άσκησης του οδοντιατρικού επαγγέλματος, όπως η εξερεύνηση ψηφιακών και έντυπων μεθόδων αρχειοθέτησης, η εξασφάλιση συμμόρφωσης με τους νόμους περί εχεμύθειας ασθενούς και η βελτίωση δεξιοτήτων σχετικών με διαδικασίες προσβασιμότητας και ανάκτησης εγγραφών.

Στο περιεχόμενο της συγκεκριμένης υποενότητας συγκαταλέγονται και πληροφορίες που λαμβάνουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες σχετικά με την τήρηση πρωτοκόλλων

στην οδοντιατρική. Ειδικότερα, εξοικειώνονται με τεχνικές δημιουργίας πρωτοκόλλων ελέγχου λοιμώξεων για ένα ασφαλές και υγιεινό εργασιακό περιβάλλον σε ένα οδοντιατρείο, εφαρμογής πρωτοκόλλων κλειστού χώρου και διαχείρισης ασθενούς, καθώς και με πρωτόκολλα ανταπόκρισης σε έκτακτες καταστάσεις.

2.1.B.3 | ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΑΣΘΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Με την ολοκλήρωση της συγκεκριμένης υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες βοηθοί οδοντιατρείου κατανοούν πλήρως τους κανόνες και τις μεθόδους για την ασφαλή και νόμιμη διαχείριση των προσωπικών δεδομένων των ασθενών, συμβάλλοντας στην επιδίωξη ενός οδοντιατρικού περιβάλλοντος που τηρεί υψηλά πρότυπα ασφάλειας και εμπιστοσύνης. Παράλληλα, εξοπλίζονται με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται, ώστε να διασφαλίσουν την εμπιστοσύνη και τη συμμόρφωση με τις πρακτικές διαχείρισης των πληροφοριών των ασθενών, προωθώντας μια κουλτούρα εμπιστοσύνης και συμμόρφωσης στο οδοντιατρείο.

Οι βασικοί στόχοι της υποενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εμβαθύνουν στο γνωστικό θέμα της προστασίας δεδομένων. Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης υποενότητας γίνεται μια επισκόπηση των νομικών πλαισίων που διέπουν την προστασία δεδομένων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν το ευαίσθητο θέμα των οδοντιατρικών δεδομένων και, αναφορικά με τα στοιχεία του φακέλου ασθενούς, αποκτούν δεξιότητες ανάλυσης του περιεχομένου του, καθώς και ταξινόμησης και αναγνώρισης ευαίσθητων πληροφοριών.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν τα νομικά πλαίσια, εξετάζουν τους εθνικούς και διεθνείς κανονισμούς περί προστασίας δεδομένων, αναλύουν τον GDPR και άλλους σχετικούς νόμους, καθώς και βέλτιστες πρακτικές διαχείρισης δεδομένων, όπως η σωστή συλλογή, αποθήκευση και ανάκτηση πληροφοριών ασθενούς. Η εκπαίδευσή τους συμπεριλαμβάνει επίσης πληροφορίες σχετικές με την εφαρμογή ασφαλών ηλεκτρονικών συστημάτων καταγραφής. Στις μεθόδους και τεχνικές διδασκαλίας περιλαμβάνονται παρουσιάσεις πάνω σε νομικά θέματα και βέλτιστες πρακτικές, πραγματικά σενάρια μελέτης περίπτωσης που αναδεικνύουν τις συνέπειες παραβιάσεων δεδομένων, ανάλυση επιτυχημένων στρατηγικών προστασίας δεδομένων σε οδοντιατρικές πρακτικές, προσομοίωση καταστάσεων για την ασφαλή διαχείριση πληροφοριών ασθενούς και ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας για ευαίσθητα θέματα.

2.1.B.4 | ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Στη συγκεκριμένη υποενότητα διερευνώνται οι βασικές αρχές και αξίες που αποτελούν το ηθικό θεμέλιο της οδοντιατρικής φροντίδας. Έχει σχεδιαστεί για να εξοπλίσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες με τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για τη διατήρηση των υψηλότερων ηθικών προτύπων στην επαγγελματική τους πρακτική.

Για να μεταδοθεί αποτελεσματικά η σημασία της επαγγελματικής ηθικής, χρησιμοποιείται ένας συνδυασμός εκπαιδευτικών μεθόδων. Οι διαλέξεις παρέχουν μια ολοκληρωμένη επισκόπηση των ηθικών θεωριών, αρχών και κατευθυντήριων γραμμών που σχετίζονται με το οδοντιατρικό επάγγελμα. Αυτές οι συνεδρίες χρησιμεύουν ως θεωρητικό πλαίσιο, θέτοντας τις βάσεις για πρακτική εφαρμογή.

Οι μελέτες περιπτώσεων επιτρέπουν στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες να αναλύσουν και να συζητήσουν ηθικά διλήμματα της μελλοντικής επαγγελματικής τους ζωής που συναντώνται στα οδοντιατρικά περιβάλλοντα. Συμμετέχοντας σε στοχαστικές συζητήσεις, αναπτύσσουν δεξιότητες κριτικής σκέψης και μαθαίνουν να εφαρμόζουν ηθικούς συλλογισμούς σε διάφορες καταστάσεις που μπορεί να συναντήσουν στην καριέρα τους.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εστιάζουν στην ανάπτυξη κρίσιμων δεξιοτήτων και αξιών που είναι ουσιώδεις για την άριστη παροχή οδοντιατρικής φροντίδας. Κατά τη διδασκαλία, χρησιμοποιούνται τεχνικές διαλέξεων, συζητήσεων και μελετών περίπτωσης που επικεντρώνονται σε πρακτικές που προωθούν την επαγγελματική ηθική. Εξερευνούνται οι ηθικές αρχές που καθοδηγούν τη λήψη αποφάσεων σε επαγγελματικά σενάρια και ενισχύεται η ικανότητα των εκπαιδευόμενων να αναγνωρίζουν και να αντιμετωπίζουν ηθικά διλήμματα.

Η χρήση πρακτικών ασκήσεων σε συνδυασμό με το παιχνίδι ρόλων επιτρέπει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες να ασκούνται σε πραγματικά σενάρια, ενισχύοντας τις δεξιότητές τους στον τομέα της ηθικής λήψης αποφάσεων.

2.1.B.5 | ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

Στη συγκεκριμένη υποενότητα παρουσιάζεται στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες θεματολογία σχετική με την κατανόηση του νομικού πλαισίου που διαμορφώνει τη λειτουργία των οδοντιατρείων στην Ελλάδα. Πιο συγκεκριμένα, αναλύεται ο ελληνικός Κώδικας Οδοντιατρικής Δεοντολογίας, ο οποίος αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των οδοντιάτρων κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους, με κυριότερους στόχους την έκφραση του ιδεολογικού πλαισίου του συγκεκριμένου επαγγέλματος, την ενίσχυση της έννοιας της επαγγελματικής ευθύνης, τη βελτίωση της εικόνας του επαγγέλματος, την ενθάρρυνση των επαγγελματιών στην άσκηση του έργου τους, την παροχή κατευθύνσεων, την ευαισθητοποίηση και τη βελτίωση της ποιότητας παροχής υπηρεσιών και της επαγγελματικής συνοχής.

Ενεργοποιούνται οι εκπαιδευόμενοι/-ες μέσω ενημερωτικών διαλέξεων που καλύπτουν θεμελιώδεις αρχές και κατευθυντήριες γραμμές στην οδοντιατρική. Διευκολύνονται ανοιχτές συζητήσεις και παρέχεται μια πλατφόρμα στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες για να εκφράσουν τις σκέψεις τους για ζητήματα δεοντολογίας. Χρησιμοποιούνται μελέτες περιπτώσεων για να παρουσιαστούν ηθικά διλήμματα που συναντώνται συνήθως σε οδοντιατρικά περιβάλλοντα. Ενθαρρύνεται η ομαδική

ανάλυση και συζήτηση, για να εξερευνήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες διάφορες απόψεις και διαδικασίες λήψης αποφάσεων σύμφωνες με την ισχύουσα δεοντολογία.

Ενθαρρύνονται οι εκπαιδευόμενοι/-ες να μοιραστούν τις εμπειρίες τους και να μάθουν ο/η ένας/μία από τον/την άλλον/-η. Διεξάγονται διαδραστικά εργαστήρια με επίκεντρο την αποτελεσματική επικοινωνία, την ενσυναίσθηση και τη φροντίδα με επίκεντρο τον ασθενή ως αναπόσπαστα συστατικά της δεοντολογίας της οδοντιατρικής πρακτικής.

2.1.B.6 | ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ

Η συγκεκριμένη υποενοότητα έχει σχεδιαστεί για να εξοπλίσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες με τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να χειρίζονται τα οδοντιατρικά απόβλητα με υπευθυνότητα και σε συμμόρφωση με τους περιβαλλοντικούς κανονισμούς. Η διαχείριση οδοντιατρικών απορριμμάτων είναι μια κρίσιμη πτυχή της διατήρησης μιας ασφαλούς και υγιεινής οδοντιατρικής πρακτικής και, ως μελλοντικοί/-ές βοηθοί οδοντιατρείου, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στη διασφάλιση της σωστής απόρριψης και διαχείρισης των απορριμμάτων.

Το περιεχόμενο της συγκεκριμένης υποενοότητας καλύπτει βασικά θέματα, όπως η κατανόηση των οδοντιατρικών αποβλήτων, δηλαδή η περιγραφή των διαφορετικών τύπων οδοντιατρικών αποβλήτων (π.χ. αμάλαμα, βιολογικά επικίνδυνα υλικά, αιχμηρά αντικείμενα), καθώς και η κατηγοριοποίηση και αναγνώριση της ροής των αποβλήτων στο οδοντιατρικό περιβάλλον.

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενοότητα επίσης περιλαμβάνει την ασφαλή χρήση και αποθήκευση, καθώς και τις βέλτιστες πρακτικές για τον ασφαλή χειρισμό, τον διαχωρισμό και την αποθήκευση διαφόρων τύπων οδοντιατρικών αποβλήτων, καθώς και τις τεχνικές για τον σωστό χειρισμό και τη διάθεση αποβλήτων αμαλγάματος.

Για να διευκολυνθεί μια ελκυστική και αποτελεσματική μαθησιακή εμπειρία, στη συγκεκριμένη υποενοότητα χρησιμοποιείται μια ποικιλία μεθόδων διδασκαλίας, όπως ολοκληρωμένες διαλέξεις, οι οποίες παρέχουν θεωρητικές γνώσεις και ρυθμιστικές πληροφορίες. Τα εργαστήρια πρακτικής εξάσκησης επιτρέπουν στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες να ασκήσουν κατάλληλες τεχνικές χειρισμού αποβλήτων σε ένα ελεγχόμενο περιβάλλον. Εμπειρογνώμονες στον τομέα των περιβαλλοντικών κανονισμών και της διαχείρισης οδοντιατρικών αποβλήτων καλούνται να μοιραστούν ιδέες και να απαντήσουν σε ερωτήσεις. Επίσης, οι εκπαιδευτικές επισκέψεις σε οδοντιατρεία και εγκαταστάσεις διάθεσης απορριμμάτων προσφέρουν εμπειρία από πρώτο χέρι στην εφαρμογή πρωτοκόλλων διαχείρισης απορριμμάτων.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Κώδικας Οδοντιατρικής Δεοντολογίας ΠΔ 39/2009 (ΦΕΚ 55/τ.Α'/2009)
Ανακτήθηκε στις 20 Δεκεμβρίου 2023 από: <https://www.eoo.gr/wp-content/uploads/2020/07/kodikas-odontiatrikis-deontologias.pdf>
2. Kay, E. (2019). *Οδοντιατρική με μια ματιά* (μτφρ. Β. Κακούρης). Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.

Συμπληρωματικές

1. Κάλφας, Σ. (2019). *Υγιεινή οδοντιατρείου*. Αθήνα: Νέον Εκδόσεις.
2. ΥΑ 146163/2012, ΦΕΚ 1537/Β/8.5.2012, ΚΥΑ οικ. 146163/2012. *Μέτρα και όροι για τη διαχείριση αποβλήτων υγειονομικών μονάδων*.

2.1.Γ • ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι να αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες τις αναγκαίες γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με γενικά στοιχεία ανατομίας, ιστολογίας-εμβρυολογίας και φυσιολογίας του ανθρώπινου σώματος, καθώς επίσης να μάθουν με ποιον τρόπο αυτά αλληλεπιδρούν με το στοματογναθικό σύστημα. Επιπλέον, θα λάβουν τις απαραίτητες γνώσεις σχετικά με την ανατομία, τη φυσιολογία και την ιστολογία-εμβρυολογία της κεφαλής και του τραχήλου. Συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μπορούν να συζητούν για τα οστά, τη νεύρωση, τους μυς και την αγγείωση της κεφαλής και του τραχήλου. Θα γνωρίζουν τη γένεση της περιοχής, τα όργανα που περιλαμβάνει, καθώς και τις λειτουργίες που επιτελούνται.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:

- Περιγράφουν και να αναγνωρίζουν το κύτταρο και τις μορφολογικές και λειτουργικές διαφοροποιήσεις του,
- Περιγράφουν και να απαριθμούν τους ιστούς, τα όργανα και τα συστήματα οργάνων του ανθρώπινου οργανισμού και την αλληλεπίδρασή τους με το στοματογναθικό σύστημα,
- Περιγράφουν τα ανατομικά επίπεδα, τις κατευθύνσεις, τις κοιλότητες του ανθρώπινου σώματος και τα συστατικά τους,
- Συζητούν για γενικά στοιχεία ιστολογίας – εμβρυολογίας, όπως η γένεση του οργανισμού, η μείωση και η μίτωση κυττάρων,

- Περιγράφουν και να εντοπίζουν τις περιοχές της κεφαλής/τραχήλου,
- Ονομάζουν και να εντοπίζουν τα οστά, τα αγγεία, τα νεύρα και τους μυς της περιοχής, καθώς και τη λειτουργία τους,
- Περιγράφουν ανατομικά και λειτουργικά τις δύο κροταφογναθικές αρθρώσεις,
- Εντοπίζουν τους παραρρίνιους κόλπους,
- Περιγράφουν τους σιελογόνους αδένες,
- Περιγράφουν την εμβρυογένεση της περιοχής.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Κύτταρο / Ιστός / Ανατομικά επίπεδα / Εμβρυολογία / Τράχηλος / Κροταφογναθική Διάρθρωση (ΚΓΔ) / Παραρρίνιοι κόλποι / Σιελογόνοι αδένες / Εμβρυογένεση.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΚΥΤΤΑΡΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΙ
2	ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ
3	ΑΝΑΤΟΜΙΚΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΚΑΙ ΚΟΙΛΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ
4	ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΚΕΦΑΛΗΣ ΚΑΙ ΤΡΑΧΗΛΟΥ
5	ΚΡΟΤΑΦΟΓΝΑΘΙΚΗ ΑΡΘΡΩΣΗ, ΠΑΡΑΡΡΙΝΙΟΙ ΚΟΛΠΟΙ, ΣΙΕΛΟΓΟΝΟΙ ΑΔΕΝΕΣ
6	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΛΟΓΙΑΣ

Κείμενο αναφοράς

2.1.Γ.1 | ΚΥΤΤΑΡΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΙ

Στη συγκεκριμένη υποενότητα παρουσιάζεται θεματολογία σχετική με τα κύτταρα και τους ιστούς του ανθρώπινου σώματος. Εμβαθύνει στον μικροσκοπικό κόσμο, εξερευνώντας τη δομή και τη λειτουργία των κυττάρων που απαρτίζουν το ανθρώπινο σώμα. Εξετάζεται επίσης η οργάνωση των κυττάρων σε ιστούς. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν τους τέσσερις κύριους τύπους ιστών, δηλαδή τον επιθηλιακό, τον συνδετικό, τον μυϊκό και τον νευρικό, και την παρουσία τους τόσο στη δομή των οργάνων όλων των συστημάτων του ανθρώπινου οργανισμού όσο και στην κοιλότητα του στόματος. Μέσω οπτικών εκπαιδευτικών υλικών και πρακτικών δραστηριοτήτων, κατανοούν τον τρόπο με τον οποίο αυτοί οι ιστοί συνεργάζονται για τον σχηματισμό των πολύπλοκων δομών της στοματικής κοιλότητας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξετάζουν τα χαρακτηριστικά του στοματικού βλεννογόνου, των ούλων, του οδοντι-

κού πολφού και των ιστών του δοντιού, αποκτώντας γνώσεις για τα τρωτά σημεία και τις πιθανές οδοντικές παθολογίες τους.

Χρησιμοποιείται ποικιλία μεθόδων διδασκαλίας, όπως διαλέξεις με πολυμεσικές παρουσιάσεις, οι οποίες εισάγουν θεωρητικές γνώσεις, ενώ πρακτικές εξάσκησης στο εργαστήριο με ιστολογικά δείγματα και μικροσκόπια εμβαθύνουν στην κατανόησή τους. Οι ομαδικές συζητήσεις, η πρόσκληση ομιλητών από τον οδοντιατρικό χώρο και οι διαδικτυακοί πόροι ενισχύουν τη συνεργατική μάθηση, τη σύνδεση με τον πραγματικό κόσμο και την αυτοκαθοδήγηση. Με αυτήν την ολοκληρωμένη προσέγγιση, εξασφαλίζεται όχι μόνο η κατανόηση των θεωρητικών γνώσεων, αλλά και η ανάπτυξη των πρακτικών δεξιοτήτων που είναι ουσιώδεις για το μέλλον τους ως βοηθοί οδοντιατρείου.

2.1.Γ.2 | ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Στη συγκεκριμένη υποενοότητα παρουσιάζεται στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες θεματολογία σχετική με την ανατομία και τη φυσιολογία του ανθρώπινου σώματος. Μελετάται η δομή όλων των οργάνων και των συστημάτων, με έμφαση στον ρόλο τους στη συνολική λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού. Έμφαση δίνεται στη συνάφεια κάθε συστήματος με την οδοντική υγεία, προετοιμάζοντας τους/τις μελλοντικούς/-ές βοηθούς οδοντιατρείου να κατανοήσουν την ολιστική φύση της φροντίδας των ασθενών. Η κατανόηση της πολυπλοκότητας του ανθρώπινου σώματος απαιτεί εξερεύνηση των διαφόρων οργάνων και συστημάτων του. Τα όργανα είναι εξειδικευμένες δομές που αποτελούνται από ιστούς που συνεργάζονται για να εκτελούν συγκεκριμένες λειτουργίες. Καθώς οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τις περίπλοκες δομικές και λειτουργικές μονάδες του ανθρώπινου σώματος, ανακαλύπτουν με ποιον τρόπο κάθε όργανο συμβάλλει στη συνολική ευημερία ενός ατόμου.

Για τη μεταφορά των γνώσεων στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες, χρησιμοποιούνται διάφορες τεχνικές διδασκαλίας. Η παρατήρηση ανατομικών μοντέλων, η χρήση διαδραστικών προβολών και η συζήτηση σε ομάδες ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή. Επιπλέον, εφαρμόζονται εκπαιδευτικά παιχνίδια και δραστηριότητες που ενισχύουν την κατανόηση και την απομνημόνευση των θεμάτων.

Η διδασκαλία υποστηρίζεται με τη χρήση τεχνολογικών εργαλείων, όπως εκπαιδευτικά βίντεο και εφαρμογές προσομοίωσης. Η χρήση πολυμέσων διευκολύνει την οπτικοποίηση των περίπλοκων διαδικασιών λειτουργίας του ανθρώπινου σώματος. Επίσης, προωθείται η συμμετοχή των εκπαιδευομένων σε εργαστηριακές ασκήσεις, ενθαρρύνοντας την εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων σε πρακτικά παραδείγματα.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες συμμετέχουν σε συζητήσεις, προκειμένου να ενισχύσουν τις δεξιότητές τους στην ανάλυση και εφαρμογή των νέων γνώσεων. Η διαδραστική ανταλλαγή απόψεων προωθεί την ανάπτυξη κριτικής σκέψης και την επίτευξη ευρύτερης κατανόησης σχετικά με τη σημασία της δομής και λειτουργίας των οργάνων και συστημάτων του ανθρώπινου σώματος.

2.1.Γ.3 | ΑΝΑΤΟΜΙΚΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΚΑΙ ΚΟΙΛΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Η κίνηση του ανθρώπινου σώματος βασίζεται σε ένα σύνθετο σύστημα που λειτουργεί με βάση διάφορα επίπεδα και άξονες. Κατανοώντας αυτήν την οργάνωση, μπορούμε να αντιληφθούμε τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί ο σκελετός και οι μύες κατά την κίνηση. Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα διδάσκει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες τις απαραίτητες γνώσεις για τα ανατομικά επίπεδα και για τις κοιλότητες του ανθρώπινου σώματος.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν τα επίπεδα κίνησης του ανθρώπινου σώματος, τα οποία διακρίνονται σε οβελιαίο, μετωπιαίο και εγκάρσιο επίπεδο, και στη συνέχεια της συγκεκριμένης μαθησιακής υποενότητας διδάσκονται τις κοιλότητες που υπάρχουν στο ανθρώπινο σώμα, οι οποίες είναι σημαντικές για τη λειτουργία και την προστασία των εσωτερικών οργάνων.

Κατανοώντας αυτές τις κοιλότητες, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διευκολύνονται να κατανοήσουν την ανατομία και τη λειτουργία του ανθρώπινου σώματος.

Χρησιμοποιούνται ψηφιακές προσομοιώσεις για να εξηγηθεί πώς λειτουργούν οι διάφορες κοιλότητες και περιοχές του σώματος, καθώς και ανατομικά μοντέλα, τα οποία επιτρέπουν στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες να αλληλεπιδρούν φυσικά με τις δομές του σώματος. Διοργανώνονται ομαδικές εργασίες, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες μπορούν να συνεργαστούν για να εξετάσουν, να σχεδιάσουν και να παρουσιάσουν τις δομές του ανθρώπινου σώματος. Δημιουργούνται εκπαιδευτικά βίντεο που εξηγούν και επιδεικνύουν τις ανατομικές δομές και λειτουργίες. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες συμμετέχουν σε συζητήσεις, προκειμένου να ενισχύσουν τις δεξιότητές τους στην ανάλυση και εφαρμογή των νέων γνώσεων.

2.1.Γ.4 | ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΚΕΦΑΛΗΣ ΚΑΙ ΤΡΑΧΗΛΟΥ

Η ανατομία της κεφαλής και του τραχήλου (λαιμός) αναδεικνύει τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν αυτές οι περιοχές στη συνολική δομή και λειτουργία του ανθρώπινου σώματος.

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής υποενότητας είναι να διερευνηθούν τα βασικά στοιχεία αυτών των ανατομικών περιοχών. Η κατανόηση της ανατομίας της κεφαλής και του τραχήλου είναι ζωτικής σημασίας για την κατανόηση των περιπλοκών του ανθρώπινου σώματος. Ο τράχηλος αποτελεί τμήμα σύνδεσης μεταξύ της κεφαλής και του υπόλοιπου σώματος και εμπεριέχει την αυχενική μοίρα του νωτιαίου μυελού. Στην ανατομία του τραχήλου, οι μύες παίζουν κεντρικό ρόλο στην υποστήριξη και τη διευκόλυνση της κίνησης της κεφαλής. Επιπλέον, το αγγειακό σύστημα του λαιμού περιλαμβάνει σημαντικές αρτηρίες και φλέβες που είναι υπεύθυνες για την παροχή αίματος και την αποστράγγισή του από τον εγκέφαλο. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, ως μελλοντικοί/-ές βοηθοί οδοντιατρείου, συνειδητοποιούν ότι η σωστή λειτουργία αυτής της ανατομικής περιοχής είναι απαραίτητη για τη συνολική υγεία και τη λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού. Εν κατακλείδι, η ανατομία της κεφα-

λής και του τραχήλου αντιπροσωπεύει ένα πολύπλοκο σύστημα που επηρεάζει την κίνηση, την αίσθηση και τη γενική υγεία του ανθρώπινου σώματος.

Στη διδασκαλία της συγκεκριμένης υποενότητας, της οποίας το περιεχόμενο περιλαμβάνει την ανατομία κεφαλής και τραχήλου, χρησιμοποιούνται διάφορες τεχνικές για την ενεργοποίηση των εκπαιδευομένων. Αρχικά, χρησιμοποιούνται προβολές εικόνων και 3D μοντέλων για οπτική κατανόηση. Επιπλέον, διεξάγονται διαδραστικές συζητήσεις, ενθαρρύνοντας τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να θέτουν ερωτήσεις. Οι πρακτικές ασκήσεις και η χρήση ανατομικών μοντέλων ενισχύουν τη μάθηση. Με αυτόν τον συνδυασμό, επιτυγχάνεται μια ενεργητική και εμπλουτισμένη εκπαιδευτική διαδικασία.

2.1.Γ.5 | ΚΡΟΤΑΦΟΓΝΑΘΙΚΗ ΑΡΘΡΩΣΗ, ΠΑΡΑΡΡΙΝΙΟΙ ΚΟΛΠΟΙ, ΣΙΕΛΟΓΟΝΟΙ ΑΔΕΝΕΣ

Η συγκεκριμένη υποενότητα παρέχει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για την Κροταφογναθική Διάρθρωση (ΚΓΔ), τους παραρρίνιους κόλπους και τους σιελογόνους αδένες. Οι βασικοί μαθησιακοί στόχοι της υποενότητας αφορούν μια λεπτομερή κατανόηση της ανατομίας, της λειτουργίας και των κοινών διαταραχών που σχετίζονται με αυτά τα σημαντικά ανατομικά μέρη. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διερευνούν τη δομή και τη λειτουργία της Κροταφογναθικής Διάρθρωσης, η οποία αποτελεί μια άρθρωση που συνδέει την κάτω γνάθο με τα κροταφικά οστά του κρανίου και εμπλέκεται στην κίνησή της. Στη συνέχεια, η συγκεκριμένη υποενότητα παρουσιάζει πληροφορίες για τους παραρρίνιους κόλπους, οι οποίοι είναι ζωτικής σημασίας για την κατανόηση του αναπνευστικού συστήματος και των επιπτώσεών του στη συνολική υγεία, αλλά καλύπτει και την ανατομία και τους λειτουργικούς ρόλους των ιγμορείων. Παρέχει επίσης πληροφορίες για την ιγμορίτιδα, τους τύπους της και τις στρατηγικές διαχείρισης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται για τους σιελογόνους αδένες, οι οποίοι παίζουν καθοριστικό ρόλο στη στοματική υγεία, την πέψη και τη γενική ευεξία, και διερευνούν τη δομή και τη λειτουργία των κύριων σιελογόνων αδένων, καθώς και κοινών διαταραχών, όπως οι λίθοι των σιελογόνων αδένων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν γνώσεις σχετικά με τα προληπτικά μέτρα και τις διαθέσιμες θεραπείες. Χρησιμοποιούνται προπλάσματα της κροταφογναθικής διάρθρωσης, των παραρρινίων κόλπων και των σιελογόνων αδένων, ανατομικοί χάρτες και διαγράμματα για να βελτιωθεί η κατανόηση. Παρουσιάζονται μελέτες περίπτωσης που αφορούν διαταραχές ή καταστάσεις που σχετίζονται με αυτές τις ανατομικές δομές. Οργανώνονται μικρές ομαδικές συζητήσεις ή δραστηριότητες που περιλαμβάνουν επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με αυτές τις ανατομικές δομές.

2.1.Γ.6 | ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΜΒΡΥΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΛΟΓΙΑΣ

Η συγκεκριμένη υποενότητα διερευνά τις θεμελιώδεις έννοιες της εμβρυϊκής ανάπτυξης και της δομής των ιστών στο ανθρώπινο σώμα. Τα θέματα περιλαμβάνουν πρώιμη εμβρυογένεση, σχηματισμό βλαστικών στοιβάδων και ειδική εστίαση στην

οδοντική εμβρυολογία. Το περιεχόμενο της ιστολογίας καλύπτει τύπους ιστών και κυτταρικά συστατικά, με έμφαση στις οδοντικές δομές. Ενσωματώνονται πληροφορίες για εφαρμογές στην οδοντιατρική πρακτική, ακτινογραφική ερμηνεία και μελέτες περίπτωσης. Μέσω αξιολογήσεων και πρακτικών δραστηριοτήτων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν μια ολοκληρωμένη κατανόηση της εμβρυολογίας και της ιστολογίας και έχουν τη δυνατότητα να εμβαθύνουν στις γνώσεις τους σχετικά με θέματα που αφορούν τη διάγνωση, τον σχεδιασμό θεραπείας και τη συνεργασία με την ομάδα οδοντιατρικής περίθαλψης. Ενσωματώνονται παρουσιάσεις πολυμέσων, εικόνες και διαγράμματα για να καταστήσουν το περιεχόμενο οπτικά ελκυστικό. Ενθαρρύνονται ερωτήσεις και συζητήσεις κατά τη διάρκεια της διάλεξης, για να προωθήσουν την ενεργό συμμετοχή. Οργανώνεται πρακτική εξάσκηση, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες μπορούν να παρατηρήσουν και να συμμετάσχουν σε πρακτικές δραστηριότητες που σχετίζονται με την εμβρυολογία και την ιστολογία. Ενσωματώνονται πραγματικές περιπτώσιολογικές μελέτες που σχετίζονται με την οδοντιατρική, επιδεικνύοντας τη συνάφεια της εμβρυολογίας και της ιστολογίας σε κλινικά σενάρια. Γίνονται συζητήσεις για τις εμβρυολογικές και ιστολογικές πτυχές των κοινών οδοντικών παθήσεων.

Ανατίθενται ομαδικά έργα που απαιτούν από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να ερευνήσουν, να αναλύσουν και να παρουσιάσουν ευρήματα που σχετίζονται με την εμβρυολογία και την ιστολογία.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Κακαμπούρα, Α. Ι., Ραχιώτης, Χ. & Βουγιουκλάκης, Γ. (2011). *Οδηγός εργαστηριακών ασκήσεων οδοντικής μορφολογίας και εισαγωγής στη σύγκλειση*. Αθήνα: Εκδόσεις Πασχαλίδη.
2. Ραχιώτης, Χ. (2016). *Οδοντική τερηδόνα*. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από: <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/4062>

Συμπληρωματικές

1. Barman, S. M., Barrett, K. E., Boitano, S. & Brooks, H. L. (2014). *Ganong's ιατρική φυσιολογία* (4η έκδοση). Λευκωσία: Broken Hill Publishers.
2. Costanzo, L. S. (2010). *Φυσιολογία* (4η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Λαγού.

2.1.Δ • ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι η απόκτηση των αναγκαίων γνώσεων και δεξιοτήτων σχετικά με τον χώρο του οδοντιατρείου και τη συμμετοχή στην παροχή οδοντιατρικής φροντίδας. Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται οι χώροι και οι λειτουργίες τους, ο εξοπλισμός και η συντήρησή τους, στο πλαίσιο ενός σύγχρονου οδοντιατρείου. Τέλος, συζητείται η συμμετοχή της ειδικότητας στην παροχή οδοντιατρικής φροντίδας από την πρώτη επικοινωνία με τον ασθενή έως την αποχώρησή του από τον χώρο του ιατρείου.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναφέρουν τους χώρους ενός σύγχρονου οδοντιατρείου και τις λειτουργίες που εξυπηρετούν,
- Αναγνωρίζουν τον πάγιο εξοπλισμό ενός οδοντιατρείου, τη λειτουργία του και πραγματοποιούν την τακτική του συντήρηση,
- Πραγματοποιούν την καθημερινή ρουτίνα που απαιτείται πριν από την έναρξη των εργασιών και μετά το πέρας αυτών,
- Διαχειρίζονται τη γραμματειακή υποστήριξη των ασθενών και, συγκεκριμένα, την τήρηση και ενημέρωση του φακέλου τους και τον τρόπο υποδοχής τους,
- Εξηγούν τι σημαίνει ομαδική οδοντιατρική ή οδοντιατρική των τεσσάρων χεριών και την εφαρμόζουν στην καθημερινή κλινική πράξη,
- Επιμελούνται τη φροντίδα του χώρου πριν από και έπειτα από κάθε ασθενή,
- Περιγράφουν και να αναγνωρίζουν τα εργαλεία χειρός για κάθε επιμέρους οδοντιατρική εργασία,
- Περιγράφουν τους τύπους οδοντιατρικών χειρολαβών, καθώς και τη λειτουργία και συντήρησή τους,
- Αναγνωρίζουν τους τύπους περιστροφικών εργαλείων κοπής/εγγλυφίδων και επιλέγουν την κατάλληλη ανάλογα με την εργασία,
- Συζητούν τη σημασία του ελέγχου της υγρασίας κατά τη διάρκεια της οδοντιατρικής θεραπείας. Ειδικότερα, αναφέρουν τους τύπους της αναρρόφησης, τους τρόπους απομόνωσης της υγρασίας στη στοματική κοιλότητα και βοηθούν στην εφαρμογή τους,
- Αναφέρουν τους τύπους και τις ενδείξεις των φαρμάκων που χρησιμοποιούνται στην καθημερινή οδοντιατρική πρακτική. Συγκεκριμένα, αναφέρουν τις ενδείξεις/αντενδείξεις των αναλγητικών, αντιμικροβιακών, αντιφλεγμονωδών, αγχολυτικών, αντισηπτικών και φθοριούχων σκευασμάτων.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Πάγιος εξοπλισμός ενός οδοντιατρείου / Εργαλεία χειρός / Οδοντιατρικές χειρολαβές / Ομαδική οδοντιατρική (τεσσάρων χεριών) / Εγγλυφίδες / Περιστροφικά εργαλεία κοπής / Αναρρόφηση / Αντιμικροβιακά / Αγχολυτικά / Αντισηπτικά / Φθοριούχα σκευάσματα.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (2), Σύνολο (5).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΧΩΡΟΙ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ, ΜΙΚΡΟΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΝΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ
2	ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΤΟ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟ
3	ΟΜΑΔΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ (ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΧΕΡΙΩΝ)
4	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΝΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ
5	ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ
6	ΦΑΡΜΑΚΑ ΚΑΙ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

Κείμενο αναφοράς

2.1.Δ.1 | ΧΩΡΟΙ, ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ, ΜΙΚΡΟΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΝΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ

Στη συγκεκριμένη υποενότητα παρουσιάζεται στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες θεματολογία σχετική με τα αναπόσπαστα στοιχεία ενός οδοντιατρείου, με στόχο μια ολοκληρωμένη κατανόηση του περιβάλλοντος, των μηχανημάτων, των συσκευών και των μικροεργαλείων που είναι ζωτικής σημασίας για την αποτελεσματική οδοντιατρική πρακτική.

Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τη διάταξη και την οργάνωση των χώρων του οδοντιατρείου, κατανοούν τις λειτουργίες και τα πρωτόκολλα ασφαλείας διαφόρων μηχανημάτων και συσκευών και αποκτούν επάρκεια στον χειρισμό βασικών μικροεργαλείων για οδοντιατρικές επεμβάσεις.

Η συγκεκριμένη υποενότητα περιλαμβάνει περιγραφή και πληροφόρηση για τους χώρους υποδοχής και αναμονής ασθενών, τις αίθουσες θεραπείας, τους χώρους αποστείρωσης και αποθήκευσης, τα μηχανήματα και τις συσκευές και, πιο συγκεκριμένα, για τον ακτινογραφικό εξοπλισμό, τις οδοντιατρικές καρέκλες και μονάδες, κατασκευασμένες σύμφωνα με τις οδηγίες εργονομίας και άνεσης του/της ασθενούς, τον αυτόκαυστο κλίβανο και τις συσκευές αποστείρωσης, κατασκευασμένες σύμφωνα με τα πρωτόκολλα για τη διατήρηση της ασηψίας.

Επίσης, περιλαμβάνει περιγραφή για τις ενδοστοματικές κάμερες και την ψηφιακή απεικόνιση, αμφότερες σημαντικές για τη βελτίωση της διάγνωσης και της εκπαίδευσης των ασθενών, για τα οδοντιατρικά μικροεργαλεία, όπως οι χειρολαβές υψηλής και χαμηλής ταχύτητας, τα διαγνωστικά όργανα, τις συσκευές αναρρόφησης (μεγάλης σημασίας για τη διατήρηση ενός καθαρού πεδίου εργασίας), καθώς και τις συσκευές τεχνολογίας λείζερ με εφαρμογές στη σύγχρονη οδοντιατρική.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες συμμετέχουν σε εργαστήρια οργάνωσης χώρων οδοντιατρείων, στη ρύθμιση μηχανημάτων και στην εξάσκηση με μικροεργαλεία. Αυτό καλλιεργεί πρακτικές δεξιότητες και αυτοπεποίθηση. Επίσης, πραγματοποιούνται προσομοιώσεις εικονικής πραγματικότητας, χρησιμοποιώντας την τεχνολογία για την προσομοίωση χώρων και σεναρίων οδοντιατρικών ιατρείων, επιτρέποντας στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες να πλοηγούνται και να αλληλεπιδρούν με διαφορετικά στοιχεία σε ένα ελεγχόμενο περιβάλλον.

2.1.Δ.2 | ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΤΟ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟ

Η συγκεκριμένη υποενότητα εξοπλίζει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες, ως βοηθούς οδοντιατρείου, με τις απαραίτητες γραμματειακές και επικοινωνιακές δεξιότητες που απαιτούνται για τη βελτίωση της συνολικής αποτελεσματικότητας ενός οδοντιατρείου. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να επικοινωνούν αποτελεσματικά με ασθενείς, συναδέλφους και εξωτερικούς φορείς, καλλιεργώντας μια θετική και επαγγελματική ατμόσφαιρα.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τη σημασία της επικοινωνίας στα οδοντιατρικά περιβάλλοντα, διερευνώντας τον αντίκτυπο της αποτελεσματικής επικοινωνίας στην ικανοποίηση των ασθενών. Επίσης, αναπτύσσουν δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης, για να είναι σε θέση να κατανοήσουν τις ανησυχίες και τις ανάγκες των ασθενών, και για την επίτευξη των παραπάνω στόχων συμμετέχουν σε σεσάκια που περιλαμβάνουν τεχνικές παιχνιδιού ρόλων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τη σωστή εθιμοτυπία στην τηλεφωνική επικοινωνία, για να δημιουργήσουν μια θετική πρώτη εντύπωση, και εξοικειώνονται με τις οδηγίες για αποτελεσματικό προγραμματισμό ραντεβού, λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως η διάρκεια της θεραπείας και η επείγουσα ανάγκη. Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης υποενότητας, επίσης, συζητούν στρατηγικές για τη διαχείριση δύσκολων αλληλεπιδράσεων με τους ασθενείς και πληροφορούνται για τεχνικές αντιμετώπισης και επίλυσης των παραπάνω ασθενών με επαγγελματισμό.

Μέθοδοι και τεχνικές διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται είναι τα διαδραστικά εργαστήρια, η διεξαγωγή ασκήσεων με παιχνίδι ρόλων για να βελτιώσουν τις πρακτικές δεξιότητες επικοινωνίας και η χρήση λογισμικού διαχείρισης οδοντιατρείου στις πρακτικές ασκήσεις.

Μέχρι το τέλος αυτής της μαθησιακής υποεπενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες, ως βοηθοί οδοντιατρείου, αποκτούν τις απαραίτητες δεξιότητες για να διαπρέψουν σε ρόλους γραμματειακής υποστήριξης σε ένα οδοντιατρείο, συμβάλλοντας σε μια απρόσκοπτη και ασθενοκεντρική πρακτική.

2.1.Δ.3 | ΟΜΑΔΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ (ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΧΕΡΙΩΝ)

Η ομαδική οδοντιατρική, που συχνά αναφέρεται ως «Οδοντιατρική τεσσάρων χεριών», είναι μια θεμελιώδης έννοια στη σύγχρονη οδοντιατρική πρακτική που βελτιστοποιεί την αποτελεσματικότητα της φροντίδας των ασθενών και τη συνολική ροή εργασίας στο οδοντιατρείο. Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποεπενότητα στοχεύει να διδάξει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες τις απαραίτητες δεξιότητες και γνώσεις, ώστε να λειτουργούν απρόσκοπτα ως κρίσιμο μέλος της οδοντιατρικής ομάδας.

Βασικοί στόχοι της υποεπενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν τις αρχές της ομαδικής οδοντιατρικής και τη σημασία της για την ενίσχυση της παραγωγικότητας και των αποτελεσμάτων της για τους ασθενείς, να αναπτύξουν αποτελεσματικές δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας, ώστε να εξασφαλίσουν συντονισμό μεταξύ του/της βοηθού οδοντιατρείου και του/της οδοντιάτρου, να κατακτήσουν τις τεχνικές της μεταφοράς οργάνων και υλικών στην οδοντιατρική καρέκλα, βοηθώντας στη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας κατά τη διάρκεια διαφόρων οδοντιατρικών επεμβάσεων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενεργοποιούνται με διαδραστικές διαλέξεις που καλύπτουν τις θεωρητικές πτυχές της ομαδικής οδοντιατρικής, τονίζοντας τον ρόλο της στη βελτίωση της φροντίδας των ασθενών και της αποτελεσματικότητας της πρακτικής εξάσκησης, και ενθαρρύνονται οι συζητήσεις για την προώθηση της κριτικής σκέψης. Διεξάγονται εργαστήρια πρακτικής στα οποία οι εκπαιδευόμενοι/-ες μπορούν να εξασκήσουν τεχνικές μεταφοράς οργάνων, σωστής βοήθειας στην οδοντιατρική καρέκλα και αποτελεσματικής επικοινωνίας. Χρησιμοποιούνται επίσης από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες μοντέλα οδοντιατρικής προσομοίωσης, για να προσομοιώσουν σενάρια.

Ενθαρρύνονται οι εκπαιδευόμενοι/-ες να παρέχουν και να λαμβάνουν επικοινωνιακή ανατροφοδότηση κατά τη διάρκεια των συνεδριών πρακτικής εξάσκησης, για να καλλιεργηθεί μια κουλτούρα συνεχούς βελτίωσης, διευκολύνοντας τις αναστοχαστικές συζητήσεις σχετικά με την απόδοσή τους και εντοπίζοντας τομείς για περαιτέρω ανάπτυξη.

2.1.Δ.4 | ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΝΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής υποεπενότητας είναι να διερευνηθούν οι βασικές πτυχές της οικονομικής διαχείρισης σε ένα οδοντιατρείο. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες συνειδητοποιούν ότι η οικονομική δυναμική ενός οδοντιατρείου είναι ζωτικής σημασίας για την ομαλή λειτουργία και επιτυχία του. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν

τα βασικά της οικονομικής διαχείρισης, ειδικά για τα οδοντιατρεία, εξερευνούν τη σημασία του προϋπολογισμού και του οικονομικού σχεδιασμού ενός οδοντιατρείου, διερευνούν τον ρόλο των βοηθών οδοντιατρείου στην τήρηση οικονομικών αρχείων και μαθαίνουν αποτελεσματικές δεξιότητες επικοινωνίας, που σχετίζονται με οικονομικά θέματα, με ασθενείς και συναδέλφους.

Η συγκεκριμένη υποενότητα περιλαμβάνει βασικά στοιχεία χρηματοοικονομικής διαχείρισης, με εμβάθυνση στις θεμελιώδεις αρχές της οικονομικής διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας εσόδων, του ελέγχου εξόδων και της ανάλυσης κερδών.

Ο προϋπολογισμός και ο οικονομικός σχεδιασμός περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη υποενότητα. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν την τέχνη της δημιουργίας και διατήρησης προϋπολογισμών προσαρμοσμένων στα οδοντιατρεία. Αυτή η υποενότητα καλύπτει θέματα όπως γενικά έξοδα, κεφαλαιουχικές δαπάνες και σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης.

Στο περιεχόμενο της υποενότητας σημαντικό μέρος κατέχει η ανάλυση του ρόλου του/της εκπαιδευόμενου/-ης ως βοηθού οδοντιατρείου στην τήρηση οικονομικών αρχείων. Παρέχονται πρακτικές ασκήσεις για τη βελτίωση των δεξιοτήτων στη διατήρηση ακριβών οικονομικών αρχείων, τιμολόγησης και παρακολούθησης δαπανών.

Μέρος του περιεχομένου της υποενότητας αποτελεί η αποτελεσματική επικοινωνία, καθώς είναι ζωτικής σημασίας για τη συζήτηση του κόστους θεραπείας και των οικονομικών ρυθμίσεων με τους ασθενείς. Τα σενάρια παιχνιδιού ρόλων χρησιμοποιούνται για την προσομοίωση πραγματικών καταστάσεων, βοηθώντας τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αναπτύξουν αυτοπεποίθηση και σαφήνεια κατά την αντιμετώπιση οικονομικών θεμάτων.

2.1.Δ.5 | ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ

Η συγκεκριμένη υποενότητα εξοπλίζει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες με τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για τη διατήρηση ενός ασφαλούς και υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος.

Οι μαθησιακοί στόχοι της υποενότητας αφορούν την κατανόηση της σημασίας της υγείας και της ασφάλειας στο οδοντιατρείο, τον προσδιορισμό των πιθανών κινδύνων που σχετίζονται με τις οδοντιατρικές επεμβάσεις, καθώς και την εκμάθηση της εφαρμογής των πρωτοκόλλων ελέγχου λοιμώξεων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν επάρκεια στις διαδικασίες αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και καλλιεργούν μια κουλτούρα ομαδικής εργασίας και επικοινωνίας για την ενίσχυση της ασφάλειας.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναλύουν σενάρια πραγματικής ζωής, για να αναπτύξουν την κριτική σκέψη και τις δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων. Συζητούν πώς να εντοπίζουν και να μετριάζουν πιθανούς κινδύνους σε διάφορες καταστάσεις στον χώρο

του οδοντιατρείου. Παρέχονται επίσης πρακτικές προσομοιώσεις, για να επιτρέψουν στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες να εξασκήσουν τεχνικές ελέγχου λοιμώξεων, διαδικασίες αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης και τη σωστή χρήση του εξοπλισμού ασφαλείας. Προσκαλούνται επαγγελματίες, όπως ειδικοί ελέγχου λοιμώξεων και εκπαιδευτές/-τριες αντιμετώπισης έκτακτων περιστατικών, να μοιραστούν την τεχνογνωσία τους και να δώσουν πληροφορίες για τις βέλτιστες πρακτικές. Διεξάγονται εργαστήρια όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες συμμετέχουν ενεργά στη δημιουργία πρωτοκόλλων ασφαλείας, στη διεξαγωγή αξιολογήσεων κινδύνου και στην ανάπτυξη σχεδίων αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Ενθαρρύνονται οι εκπαιδευόμενοι/-ες να προσομοιώσουν διάφορα σενάρια, όπως ο χειρισμός ιατρικών επειγόντων περιστατικών ή η αντιμετώπιση προβλημάτων ασφάλειας, για να ενισχύσουν τις δεξιότητές τους επικοινωνίας και ομαδικής εργασίας. Οργανώνονται επισκέψεις σε οδοντιατρεία, επιτρέποντας στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες να παρατηρήσουν και να μάθουν από καθιερωμένες πρακτικές σε πραγματικό περιβάλλον.

2.1.Δ.6 | ΦΑΡΜΑΚΑ ΚΑΙ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

Στη συγκεκριμένη υποενότητα διερευνάται η σχέση μεταξύ φαρμάκων και οδοντιατρικής φροντίδας, δίνοντας έμφαση στη σημασία της κατανόησης των φαρμακευτικών προϊόντων στο πλαίσιο της στοματικής υγείας. Είναι σημαντικό οι εκπαιδευόμενοι/-ες να γνωρίζουν τα διάφορα φάρμακα που μπορεί να λαμβάνουν οι ασθενείς, καθώς αυτά μπορούν να επηρεάσουν τις οδοντιατρικές θεραπείες και τη συνολική στοματική υγεία.

Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης υποενότητας οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τον αντίκτυπο των κοινών φαρμάκων στη στοματική υγεία και εξερευνούν τη διαδικασία κατά την οποία διαφορετικά φάρμακα, όπως αντιβιοτικά, αναλγητικά και αντιπηκτικά, μπορούν να επηρεάσουν τις οδοντιατρικές θεραπείες, τις διαδικασίες επούλωσης και τη διαχείριση ασθενών.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν πληροφορίες για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση πιθανών αλληλεπιδράσεων φαρμάκων που μπορεί να προκύψουν κατά τη διάρκεια των οδοντιατρικών επεμβάσεων, διασφαλίζοντας την προστασία των ασθενών και τα αποτελέσματα της θεραπείας.

Προσκαλούνται φαρμακοποιοί ή επαγγελματίες υγείας να μοιραστούν γνώσεις για τη φαρμακολογία των κοινών φαρμάκων, δίνοντας έμφαση στη συνάφειά τους με την οδοντιατρική πρακτική. Αυτό παρέχει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες ποικίλες προοπτικές και εφαρμογές σε πραγματικές συνθήκες. Οργανώνονται πρακτικές συνεδρίες, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξετάζουν δείγματα προφίλ ασθενών, αναλύουν λίστες φαρμάκων και συζητούν τα κατάλληλα σχέδια οδοντιατρικής φροντίδας. Αυτή η πρακτική προσέγγιση ενισχύει την κριτική σκέψη και τις δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων. Πραγματοποιούνται ασκήσεις ρόλων για την προσομοίωση των αλληλεπιδράσεων με τους ασθενείς, δίνοντας τη δυνατότητα στους/στις εκπαι-

δευόμενους/-ες να εξασκηθούν στο να συζητούν αποτελεσματικά με τους ασθενείς ζητήματα που σχετίζονται με τη φαρμακευτική αγωγή. Αυτό ενισχύει τις δεξιότητες επικοινωνίας και δημιουργεί εμπιστοσύνη στην αντιμετώπιση μελλοντικών πραγματικών καταστάσεων.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Kay, E. (2019). *Οδοντιατρική με μια ματιά* (μτφρ. Β. Κακούρης). Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.
2. Δελαντώνη, Α. (2023). *Οδοντιατρικά προβλήματα σε ασθενείς με συστηματικές παθήσεις: Πρακτικός οδηγός* (2η έκδοση). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις University Studio Press.

Συμπληρωματικές

1. American Academy of Pediatric Dentistry. (2023). *Oral health policies & recommendations (The Reference Manual of Pediatric Dentistry)*. Chicago, IL: American Academy of Pediatric Dentistry. Ανακτήθηκε στις 20 Δεκεμβρίου 2023 από: <http://www.aapd.org/policies/>

2.1.E • ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗΣ ΚΟΙΛΟΤΗΤΑΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι η απόκτηση των αναγκαίων γνώσεων και κλινικών δεξιοτήτων σχετικά με τις συνήθεις οδοντικές και στοματικές νόσους. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα διδαχθούν αναφορικά με τον ρόλο της ειδικότητάς τους στη διάγνωση και θεραπεία των παραπάνω νόσων.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ορίζουν τη φύση της τερηδονικής νόσου,
- Περιγράφουν την ιστολογία της, τις μεταβολές στα δόντια που προσβάλλονται, τον τρόπο δημιουργίας της και τα μικρόβια που συμμετέχουν,
- Αναφέρουν τους παράγοντες κινδύνου της τερηδονικής νόσου και τους αξιολογούν κλινικά,
- Γνωρίζουν τους τύπους τερηδόνας (παιδική, ενηλίκων, υποτροπιάζουσα και ριζών) και τους αναγνωρίζουν κλινικά,
- Εφαρμόζουν κλινικά τους τρόπους ανίχνευσης της τερηδονικής νόσου,

- Συζητούν για τον ρόλο του σιέλου,
- Αναφέρουν τις θεραπευτικές διαδικασίες της τερηδονικής νόσου,
- Περιγράφουν τους ιστούς του περιοδοντίου,
- Ορίζουν και διακρίνουν τα διάφορα νοσήματα του περιοδοντίου και, συγκεκριμένα, την ουλίτιδα από την περιοδοντική νόσο, τον μηχανισμό δημιουργίας τους, καθώς και τα μικρόβια που συμμετέχουν,
- Αναφέρονται στην αμφίδρομη σχέση των νοσημάτων του περιοδοντίου με άλλα όργανα και συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού,
- Αναφέρουν και αναγνωρίζουν τους τοπικούς και συστημικούς παράγοντες κινδύνου και αξιολογούν κάθε ασθενή,
- Εφαρμόζουν τους τρόπους διάγνωσης για τα νοσήματα του περιοδοντίου,
- Συζητούν για τις θεραπευτικές διαδικασίες,
- Αναγνωρίζουν προκαρκινικές και καρκινικές καταστάσεις στη στοματική κοιλότητα,
- Αντιλαμβάνονται εκδηλώσεις του HIV/AIDS στην περιοχή ενδιαφέροντος,
- Περιγράφουν τις εκδηλώσεις στη στοματική χώρα από τη χρήση προϊόντων καπνού, αλκοόλ, ναρκωτικών ουσιών, καθώς και από την κακή διατροφή.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Τερηδόνα / Ουλίτιδα / Περιοδοντίτιδα / Κροταφογναθική Διάρθρωση (ΚΓΔ) / Καρκίνος / Σακχαρώδης διαβήτης / AIDS / Λευκοπλακία.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΤΕΡΗΔΟΝΑ
2	ΟΥΛΙΤΙΔΑ
3	ΝΟΣΟΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΟΝΤΙΟΥ
4	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΟΜΑΤΟΣ
5	ΓΕΝΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΚΟΙΛΟΤΗΤΑ
6	ΣΤΟΜΑΤΟΠΡΟΣΩΠΙΚΟΣ ΠΟΝΟΣ

Κείμενο αναφοράς

2.1.E.1 | ΤΕΡΗΔΟΝΑ

Η μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στη διδασκαλία της τερηδονικής νόσου. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τα μικρόβια που είναι υπεύθυνα για τη δημιουρ-

γία τερηδονικών βλαβών στα δόντια, τον μηχανισμό δημιουργίας και την ιστολογική εικόνα της τερηδόνας, τον τρόπο μετάδοσής της, τους τύπους της, τα μέσα διάγνωσης της και τη σημασία του σιέλου.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τα χαρακτηριστικά των δύο κυρίων μικροβίων που προκαλούν την τερηδόνα, τη διαδικασία σχηματισμού βιοϋμενίου στα δόντια, τον τρόπο μετάδοσης των τερηδογόνων μικροβίων και τα επιδημιολογικά χαρακτηριστικά της νόσου.

Διδάσκονται τα στάδια εξέλιξης της τερηδόνας σε μικροσκοπικό επίπεδο και την αντιστοίχισή τους με την κλινική εικόνα. Μαθαίνουν για τα συνηθέστερα σημεία δημιουργίας τερηδόνας στα δόντια, τους τύπους της τερηδόνας, πώς αναγνωρίζονται κλινικά και τους τοπικούς και συστηματικούς παράγοντες κινδύνου.

Παράλληλα, εκπαιδεύονται στη σημασία του σιέλου και στον κλινικό τρόπο ελέγχου της οξύτητάς του. Μαθαίνουν επίσης τον τρόπο διάγνωσης της τερηδόνας με κλινικά, χημικά και ακτινογραφικά μέσα, καθώς και τα αντίστοιχα εργαλεία που χρησιμοποιούνται.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπένετα βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις που απαιτούνται, ώστε να είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται την έννοια των τερηδονικών βλαβών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται με τη χρήση κατάλληλου και συναφούς οπτικοακουστικού υλικού που περιλαμβάνει κλινικές εικόνες, ακτινογραφίες και εικόνες από μικροσκόπιο, στις οποίες καλούνται να αναγνωρίσουν τις τερηδονικές βλάβες. Παράλληλα, με τη δημιουργία ζευγαριών, κάτω από την επίβλεψη του/της εκπαιδευτή/-τριας, πραγματοποιούν διαδικασίες εξέτασης για τον εντοπισμό τερηδονικών βλαβών, ελέγχου του σιέλου και διδασκαλίας προγράμματος πρόληψης.

2.1.E.2 | ΟΥΛΙΤΙΔΑ

Η μαθησιακή υποεπένετα επικεντρώνεται στη διδασκαλία της ουλίτιδας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τους ιστούς που προσβάλλει αυτή η νόσος, τα αίτια, την επιδημιολογία της, τη διάγνωση και τη θεραπεία της.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τα μικρόβια και το βιοϋμένιο και τον τρόπο προσβολής των ουλικών ιστών, τον χρόνο ανάπτυξης της νόσου, την ιστοπαθολογική εικόνα της νόσου και τη συσχέτισή της με την αντίστοιχη κλινική εικόνα. Διδάσκονται ποιες είναι οι διάφορες μορφές της ουλίτιδας και ποια τα κλινικά σημεία διάγνωσης. Επίσης, μαθαίνουν τον τρόπο αποκάλυψης των μικροβίων μέσα στη στοματική κοιλότητα με κατάλληλα χρωστικά μέσα.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τους τοπικούς και συστηματικούς προδιαθεσικούς παράγοντες και πώς προλαμβάνονται. Στη θεραπεία διδάσκονται τις διαδικασίες που πραγματοποιούνται στο ιατρείο, τα χρησιμοποιούμενα εργαλεία και τη χρήση τους. Επιπλέον, μαθαίνουν για τα μέσα στοματικής υγιεινής, τον τρόπο χρήσης τους και τον τρόπο διδασκαλίας τους στον/στην ασθενή. Οι απαραίτητες γνώσεις

της υποενότητας ολοκληρώνονται με τη διδασκαλία των μέσων και τρόπων αποκατάστασης των βλαβών και του τρόπου πρόληψης.

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις που απαιτούνται, ώστε να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν την ουλίτιδα κλινικά και να συμμετέχουν στην εκτέλεση του σχεδίου θεραπείας. Παράλληλα, με τη δημιουργία ζευγαριών, κάτω από την επίβλεψη του/της εκπαιδευτή/-τριας, πραγματοποιούν διαδικασίες εξέτασης για τον εντοπισμό της ουλίτιδας, την αποκάλυψη της μικροβιακής πλάκας και τη διδασκαλία προγράμματος πρόληψης.

2.1.E.3 | ΝΟΣΟΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΟΝΤΙΟΥ

Η μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στη διδασκαλία των νοσημάτων του περιοδοντίου. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται για τους ιστούς που προσβάλλονται, τα αίτια, την επιδημιολογία τους, τη διάγνωση και τη θεραπεία τους.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τα μικρόβια και το βιοϋμένιο και τον τρόπο προσβολής των ουλικών ιστών, τον χρόνο ανάπτυξης της νόσου, την ιστοπαθολογική εικόνα της νόσου και τη συσχέτισή της με την αντίστοιχη κλινική εικόνα. Διδάσκονται τις διάφορες μορφές της περιοδοντίτιδας, την κατηγοριοποίησή της ανάλογα με τον βαθμό, την έκταση και τον τύπο των δοντιών που προσβάλλει. Διδάσκονται τα εργαλεία που χρειάζονται στην κλινική εξέταση, τα βοηθητικά μέσα, όπως οι ακτινογραφίες και οι καλλιέργειες μικροβίων, και τα κλινικά σημεία για τη διάγνωση.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τις αρχές που διέπουν τα στάδια θεραπείας της νόσου, δηλαδή την αρχική, τη διορθωτική-χειρουργική και τη διατήρηση του θεραπευτικού αποτελέσματος. Στο ίδιο πλαίσιο διδάσκονται τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται σε κάθε στάδιο της θεραπείας. Ακολουθώς, διδάσκονται τους προδιαθεσικούς παράγοντες, τοπικούς και συστηματικούς, και την αλληλεπίδραση των νόσων του περιοδοντίου με τα υπόλοιπα μέρη του οργανισμού.

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις που απαιτούνται, ώστε να είναι σε θέση να διαγιγνώσκουν τις διάφορες μορφές της περιοδοντικής νόσου και να συμμετέχουν στη θεραπεία τους. Οι απαραίτητες γνώσεις της υποενότητας ολοκληρώνονται με τη διδασκαλία των μέσων και τρόπων αποκατάστασης των βλαβών και του τρόπου πρόληψης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται με τη χρήση κατάλληλου και συναφούς οπτικοακουστικού υλικού που περιλαμβάνει κλινικές εικόνες, ακτινογραφίες και εικόνες από μικροσκόπιο, στις οποίες καλούνται να αναγνωρίσουν τις περιοδοντικές βλάβες.

2.1.E.4 | ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΟΜΑΤΟΣ

Η μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στη διδασκαλία στοιχείων παθολογίας στόματος. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται για νοσήματα της στοματικής κοιλότητας πέρα από την τερηδόνα και τα νοσήματα του περιοδοντίου. Στην υποενότητα

αυτή διδάσκονται για νοσήματα των μαλακών ιστών του στόματος, για προκαρκινικές καταστάσεις και για μορφές καρκίνου στο στόμα.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τις διάφορες μορφές βλάβης του βλεννογόνου, όπως η διάβρωση, το έλκος, το απόστημα και η κύστη. Διδάσκονται για την κλινική εικόνα νοσημάτων όπως η λευκοπλακία, η καντιντίαση, η γεωγραφική γλώσσα. Μαθαίνουν ποια είναι η συμπτωματολογία τους, πώς διακρίνονται μεταξύ τους και ποια η ενδεδειγμένη μορφή θεραπείας τους. Επιπλέον, μαθαίνουν για τη χρήση εργαστηριακών εξετάσεων, όπως η βιοψία και η καλλιέργεια υγρών του στόματος.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται για τις συχνότερες μορφές ενδοστοματικού καρκίνου. Μαθαίνουν ποια είναι η κλινική εικόνα, η επιδημιολογία, τα αίτια, οι προδιαθεσικοί παράγοντες και η εξέλιξή τους εάν αφεθούν αθεράπευτες. Οι απαραίτητες γνώσεις της υποεπνότητας ολοκληρώνονται με τη διδασκαλία των μέσων και τρόπων αποκατάστασης των βλαβών και του τρόπου πρόληψης.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπνότητα βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις που απαιτούνται, ώστε να είναι σε θέση να διακρίνουν τις διάφορες παθολογικές καταστάσεις στη στοματική κοιλότητα. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται με τη χρήση κατάλληλου και συναφούς οπτικοακουστικού υλικού που περιλαμβάνει κλινικές εικόνες και εικόνες από μικροσκόπιο, στις οποίες καλούνται να αναγνωρίσουν βλάβες στη στοματική κοιλότητα, ενώ η πρακτική εκπαίδευση ολοκληρώνεται με επίσκεψη σε χώρους με αυξημένη ροή στοματολογικών περιστατικών, όπως οι πανεπιστημιακές κλινικές και τα νοσοκομεία.

2.1.E.5 | ΓΕΝΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΚΟΙΛΟΤΗΤΑ

Η μαθησιακή υποεπνότητα επικεντρώνεται στη διδασκαλία των γενικών νοσημάτων και της αμφίδρομης σχέσης τους με τη στοματική κοιλότητα. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοανεπάρκειας (AIDS), τον σακχαρώδη διαβήτη, τη ρευματοειδή αρθρίτιδα, τα κακοήγη νεοπλάσματα και τις ελλείψεις ιχνοστοιχείων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για το Σύνδρομο Επίκτητης Ανοσοανεπάρκειας (AIDS), τις συχνότερες εκδηλώσεις στη στοματική κοιλότητα, την κλινική διάγνωσή του, τον κλινικό χειρισμό αυτών των ασθενών και τα ιδιαίτερα μέτρα προφύλαξης του προσωπικού κατά τη θεραπεία αυτών των ασθενών.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται για γενικά νοσήματα, όπως ο σακχαρώδης διαβήτης και η ρευματοειδής αρθρίτιδα, την αιτιοπαθολογία, την κλινική τους εικόνα, τις εκδηλώσεις στη στοματική κοιλότητα και τις επιπτώσεις στην εξέλιξη της θεραπείας νοσημάτων όπως εκείνων του περιοδοντίου.

Επιπλέον, διδάσκονται για κακοήγη νεοπλάσματα, με ιδιαίτερη έμφαση τόσο στην ανάπτυξη και εξέλιξη νοσημάτων του στόματος, ως αποτέλεσμα της νόσου και της θεραπείας της, όσο και στην επίδραση της υγείας του στόματος στη θεραπεία των νεοπλασμάτων. Τέλος, διδάσκονται τις ενδεχόμενες επιπτώσεις που μπορεί να έχει η έλλειψη ιχνοστοιχείων του οργανισμού στην εμφάνιση και εξέλιξη νοσημάτων στο στόμα.

Οι απαραίτητες γνώσεις της υποεπάρκειας ολοκληρώνονται με τη διδασκαλία των μέσων και τρόπων αποκατάστασης των βλαβών και του τρόπου πρόληψης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ολοκληρώνουν τη θεωρητική τους κατάρτιση με ιδεοθύελλα και συζήτηση πάνω σε κλινικές εικόνες, ακτινογραφίες και εικόνες από μικροσκόπιο, στις οποίες καλούνται να αναγνωρίσουν γενικά νοσήματα και στοματικές βλάβες. Η πρακτική εκπαίδευση ολοκληρώνεται με επίσκεψη σε χώρους αντίστοιχου ενδιαφέροντος με αυξημένη ροή στοματολογικών περιστατικών, όπως οι πανεπιστημιακές κλινικές και τα νοσοκομεία.

2.1.E.6 | ΣΤΟΜΑΤΟΠΡΟΣΩΠΙΚΟΣ ΠΟΝΟΣ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια επικεντρώνεται στη διδασκαλία των νοσημάτων που προκαλούν πόνο μη οδοντογενούς αιτιολογίας στη στοματοπροσωπική περιοχή.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται για τις παθήσεις της κροταφογναθικής διάρθρωσης, τον βρουξισμό και τα μυϊκά προβλήματα του προσώπου. Επίσης, εξοικειώνονται με τη συμπλήρωση του αντίστοιχου ιστορικού.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τα αίτια, την κλινική εξέταση και τη διάγνωση των παθήσεων της κροταφογναθικής διάρθρωσης. Επίσης, διδάσκονται για τις ακτινογραφικές εξετάσεις που τυχόν απαιτηθούν και τις μεθόδους θεραπείας.

Επίσης, μαθαίνουν για τα αίτια του βρουξισμού, τη διάκρισή του σε ημερήσιο και νυχτερινό, τα κλινικά σημεία για διάγνωση, όπως αποτριβές δοντιών, λευκή γραμμή στις παρειές και εντυπώματα στη γλώσσα. Στο θεραπευτικό κομμάτι διδάσκονται την κατασκευή νάρθηκα.

Ακολουθεί η διδασκαλία για τα επώδυνα μυϊκά σύνδρομα του προσώπου, τις κεφαλαλγίες, τις διαταραχές ύπνου, τα αίτιά τους, την κλινική συμπτωματολογία, τα σημεία ψηλάφησής τους και τα είδη θεραπείας τους. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τα οφέλη από την πιθανή χρήση συμπληρωματικών θεραπειών, όπως ο βελονισμός, η μυϊκή χαλάρωση.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπάρκεια βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις που απαιτούνται, ώστε να είναι σε θέση να ξεχωρίζουν τον οδοντογενή πόνο από τον μη οδοντογενή πόνο. Παράλληλα, με τη δημιουργία ζευγαριών, κάτω από την επίβλεψη του/της εκπαιδευτή/-τριας, πραγματοποιούν προσομοίωση των διαδικασιών εξέτασης του ζευγαριού τους και συμπλήρωσης του αντίστοιχου ιστορικού εξέτασης.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Kay, E. (2019). *Οδοντιατρική με μια ματιά* (μτφρ. Β. Κακούρης). Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.
2. Τζάκης, Μ. (2015). *Φυσιολογία του στοματογναθικού συστήματος και σύγκλιση* (3η έκδοση). Αθήνα: Οδοντιατρική Σχολή ΕΚΠΑ.

Συμπληρωματικές

1. Βρότσος, Ι. Α., Καρούσης, Ι. & Τσάμη, Α. (2017). *Περιοδοντολογία σε 100 βήματα*. Αθήνα: Εκδόσεις Βήτα.
2. Δουβίτσας, Γ. Π. (2005). *Οδοντική τερηδόνα* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.
3. Νικητάκης, Ν. Γ. & Κολοκοτρώνης, Α. Ε. (2021). *Σύγχρονη στοματολογία*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις University Studio Press.

2.1.ΣΤ • Ο ΧΩΡΟΣ ΤΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι η απόκτηση των αναγκαίων γνώσεων και δεξιοτήτων σχετικά με την εργονομική διαμόρφωση του οδοντιατρείου, τον ελάχιστο απαιτούμενο κλινικό οδοντιατρικό εξοπλισμό και τη συντήρησή του και, τέλος, τις απαραίτητες εργασίες προετοιμασίας για τον επόμενο ασθενή και την επόμενη ημέρα.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναφέρουν τους ελάχιστους απαιτούμενους χώρους τους οποίους περιλαμβάνει ένα οδοντιατρείο και τη λειτουργία και σημασία καθενός,
- Αντιλαμβάνονται τη σημασία και την οργάνωση του χώρου υποδοχής,
- Εφαρμόζουν αρχές εργονομίας στην οργάνωση του χώρου εργασίας και προτείνουν λειτουργικές τροποποιήσεις,
- Αναφέρουν τον πάγιο εξοπλισμό ενός σύγχρονου οδοντιατρείου, τις βασικές του λειτουργίες και πραγματοποιούν τις απαραίτητες διαδικασίες συντήρησής του,
- Αναφέρουν και πραγματοποιούν τις απαραίτητες εργασίες προετοιμασίας του χώρου του οδοντιατρείου για τον επόμενο ασθενή και την επόμενη ημέρα.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Οδοντιατρική έδρα / Σύνδρομο καρπιαίου σωλήνα / Γραμματεία / Αίθουσα χειρουργείου / Αίθουσα αποστείρωσης / Οδοντοτεχνικό εργαστήριο / Χειρουργική αναρρόφηση / Αεροσυμπιεστής.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ, ΥΠΟΔΟΧΗ ΚΑΙ ΑΝΑΜΟΝΗ ΑΣΘΕΝΩΝ
2	ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
3	ΧΩΡΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΟΥ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
4	ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ
5	ΕΡΓΟΝΟΜΙΑ
6	ΠΑΓΙΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Κείμενο αναφοράς

2.1.ΣΤ.1 | ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ, ΥΠΟΔΟΧΗ ΚΑΙ ΑΝΑΜΟΝΗ ΑΣΘΕΝΩΝ

Η μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στις βασικές αρχές σχεδιασμού μιας σύγχρονης οδοντιατρικής μονάδας, με ιδιαίτερη έμφαση στην οργάνωση και τον ρόλο της αίθουσας υποδοχής και αναμονής. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να απαριθμούν τα μέρη ενός σύγχρονου οδοντιατρείου, όπως τις αίθουσες θεραπείας, τον ακτινολογικό χώρο και την κεντρική αποστείρωση.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τα χαρακτηριστικά που πρέπει να έχει η αίθουσα υποδοχής και αναμονής. Μαθαίνουν για τη σημασία και τον τρόπο επιλογής της διακόσμησης, της μουσικής και των τηλεοπτικών προγραμμάτων που παίζονται στον χώρο της υποδοχής και τη σημασία τους για τη χαλάρωση των ασθενών και την προετοιμασία τους για θεραπεία. Επιπλέον, μαθαίνουν για την ανάγκη ύπαρξης επιπρόσθετων παροχών, όπως ντουλάπας για τα πανωφόρια, παιδικών καθισμάτων, παιχνιδιών, βιβλίων και δωρεάν πρόσβασης στο Διαδίκτυο. Διδάσκονται για την ύπαρξη τουαλέτας ασθενών, τη σημασία της να παραμένει καθαρή, καθώς και την ανάγκη διευθέτησης και εξοπλισμού της για την υποδοχή ατόμων ΑΜΕΑ και για την αλλαγή βρεφών.

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις που απαιτούνται, ώστε να συμμετέχουν στον σχεδιασμό των

αντίστοιχων τμημάτων του οδοντιατρείου και να προτείνουν αλλαγές σε ήδη υπάρχοντα. Οι απαραίτητες γνώσεις της υποεπάρκειας ολοκληρώνονται με την παράθεση, εκ μέρους του/της εκπαιδευτή/-τριας, φωτογραφικού υλικού που σχετίζεται με τη μελέτη περιπτώσεων, όπως τον σχεδιασμό ιατρείου από την αρχή ή την τροποποίηση ήδη υπαρχόντων, στο οποίο καλούνται να δώσουν ιδέες και λύσεις.

2.1.ΣΤ.2 | ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια επικεντρώνεται στον σχεδιασμό και τον εξοπλισμό των αιθουσών παροχής οδοντιατρικής θεραπείας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται για τις δύο μορφές χώρων παροχής κλινικής θεραπείας, το χειρουργικό ιατρείο και την κλασική αίθουσα θεραπείας.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τον ιδιαίτερο εξοπλισμό του χειρουργικού ιατρείου, τα μηχανήματα παρακολούθησης ζωτικών σημείων και ελέγχου πόνου, καθώς και τα τροχήλατα με χειρουργικές συσκευές, όπως τα χειρουργικά μοτέρ εμφυτευμάτων. Διδάσκονται για την ορθή θέση στην οποία τοποθετούνται τα διάφορα χειρουργικά μηχανήματα κατά τη διάρκεια του χειρουργείου και μετά το τέλος των εργασιών. Ακόμη, μαθαίνουν για τις θέσεις που λαμβάνουν κατά την εκτέλεση των εργασιών.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται για τις κλασικές κλινικές αίθουσες, την υποδομή και τον εξοπλισμό που περιλαμβάνεται σε αυτές, όπως την οδοντιατρική έδρα, τη θέση του οδοντιάτρου και τον πάγκο εργασίας. Επιπλέον, μαθαίνουν πώς να κινούνται στις ζώνες εργασίας. Μαθαίνουν επίσης πώς να βοηθούν την είσοδο και έξοδο των ασθενών στον χώρο θεραπείας.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπάρκεια βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις που απαιτούνται, ώστε να συμμετέχουν στον σχεδιασμό των αντίστοιχων τμημάτων του οδοντιατρείου, να προτείνουν αλλαγές σε ήδη υπάρχοντα και να εξοικειώνονται με τον χώρο της μελλοντικής εργασίας τους. Επιπλέον, με επίσκεψη σε εξωτερικά ιατρεία εξοικειώνονται με τις αντίστοιχες υποδομές, έτσι ώστε να μπορούν να αντεπεξέλθουν στα κλινικά καθήκοντά τους, ενώ παράλληλα στις εργαστηριακές υποδομές καλούνται να αναγνωρίσουν τον αντίστοιχο χώρο.

2.1.ΣΤ.3 | ΧΩΡΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΟΥ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια επικεντρώνεται στη δομή και λειτουργία της γραμματείας και του σχεδίου θεραπείας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται για τον εξοπλισμό, τις λειτουργίες και την προσβασιμότητα στον χώρο της γραμματείας και στην αίθουσα του σχεδίου θεραπείας.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τον εξοπλισμό της γραμματείας και για τον τρόπο χρήσης του. Ο εξοπλισμός αυτός περιλαμβάνει υπολογιστές, κεντρικό διακομιστή (server), μηχανήματα ηλεκτρονικών πληρωμών και τα αρχεία των ασθενών σε ιδιαίτερο φυλαγμένο μέρος. Μαθαίνουν για τη σημασία της προφύλαξης του αρχείου

των ασθενών, λόγω των ευαίσθητων δεδομένων που περιέχουν, και την ανάγκη διαβαθμισμένης πρόσβασης σε αυτά. Επιπλέον, διδάσκονται για τη χρήση του χώρου της γραμματείας ως περιοχής επικοινωνίας με εξωτερικούς συνεργάτες, όπως ιατρικοί επισκέπτες και προμηθευτές υλικών.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για την οργάνωση και τον εξοπλισμό της αίθουσας σχεδίου θεραπείας, που περιλαμβάνει οπτικοακουστικό υλικό για την κατάλληλη παρουσίαση του σχεδίου θεραπείας στον/στην ασθενή και τη συζήτηση μαζί του/της θεμάτων οικονομικής φύσης.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπενότητα βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις που απαιτούνται, ώστε να συμμετέχουν στον σχεδιασμό των αντίστοιχων τμημάτων του οδοντιατρείου και να προτείνουν αλλαγές σε ήδη υπάρχοντα, καθώς και να επιτελούν καθήκοντα γραμματειακής υποστήριξης. Οι απαραίτητες γνώσεις της υποεπενότητας ολοκληρώνονται με την παράθεση, από μέρους του/της εκπαιδευτή/-τριας, φωτογραφικού υλικού που σχετίζεται με τη μελέτη περιπτώσεων, όπως τον σχεδιασμό μιας γραμματείας ιατρείου από την αρχή ή την τροποποίηση ήδη υπαρχόντων, στο οποίο καλούνται να δώσουν ιδέες και λύσεις. Παράλληλα, καλούνται να παίξουν σε προσομοίωση τον ρόλο της γραμματείας και διαφόρων επισκεπτών, όπως του/της ιατρικού επισκέπτη/-τριας και του/της ασθενούς.

2.1.ΣΤ.4 | ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

Η μαθησιακή υποεπενότητα επικεντρώνεται στα είδη και τις λειτουργίες των επιπρόσθετων χώρων, που μπορεί να υπάρχουν σε μια οδοντιατρική μονάδα. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται για την αίθουσα αποστείρωσης, τον χώρο του ακτινολογικού μηχανήματος, τον χώρο ξεκούρασης του προσωπικού, την τουαλέτα του προσωπικού και την αποθήκη υλικών.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για την οργάνωση και τις προφυλάξεις κατά τη χρήση του χώρου αποστείρωσης και του χώρου του ακτινολογικού μηχανήματος. Διδάσκονται για τον τρόπο οργάνωσης της αποθήκης υλικών και τη σημασία ύπαρξης χώρου ξεκούρασης και τουαλέτας του προσωπικού. Επιπλέον, μαθαίνουν για τη δομή και τα μηχανήματα που υπάρχουν σε ένα οδοντοτεχνικό εργαστήριο, όπως, για παράδειγμα, τον φούρνο πορσελάνης, τη συσκευή διαμόρφωσης εκμαγείων, τον φρεζαδόρο.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπενότητα βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες, ώστε να συντηρούν και να διατηρούν καθαρούς τους αντίστοιχους χώρους, καθώς και να προτείνουν βελτιώσεις των χώρων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται με την προβολή εκπαιδευτικού υλικού, στο οποίο καλούνται να βρουν εάν οι εκτελούμενες ενέργειες είναι σωστές ή λάθος και να προτείνουν διαφορετικά μοντέλα επίτευξης των στόχων. Παράλληλα, πραγματοποιούν πρακτική εξάσκηση των παραπάνω διαδικασιών στις υποδομές και συσκευές των εργαστηριακών εγκαταστάσεων, ενώ επισκέπτονται και εξωτερικές δομές, όπως πολυοδοντιατρεία και οδοντοτεχνικά εργαστήρια.

2.1.ΣΤ.5 | ΕΡΓΟΝΟΜΙΑ

Η μαθησιακή υποεπενότητα επικεντρώνεται στις αρχές και την εφαρμογή της επιστήμης της εργονομίας στον χώρο του οδοντιατρείου. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται για τον τρόπο επιλογής εργονομικού οδοντιατρικού εξοπλισμού, την ορθή διευθέτησή του και την εργονομική στάση του σώματος κατά την επιτέλεση των καθηκόντων τους.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τη σωστή θέση που πρέπει να έχει ο οδοντιατρικός εξοπλισμός μέσα στον χώρο, ανάλογα με τα σωματικά χαρακτηριστικά των εργαζομένων. Μαθαίνουν επίσης την ορθή θέση στην οποία πρέπει να τοποθετείται ο/η ασθενής ανάλογα με το είδος της εργασίας και την περιοχή του στόματος στην οποία εκτελείται η εργασία. Στόχος είναι να αποφεύγονται άσκοπες και επιβαρυντικές κινήσεις του μυοσκελετικού συστήματος.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τα συχνότερα μυοσκελετικά προβλήματα από τα οποία πάσχουν οι εργαζόμενοι στον χώρο της οδοντιατρικής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα προβλήματα της σπονδυλικής στήλης, για την οποία διδάσκονται την ορθή στάση του σώματος. Επιπλέον, μαθαίνουν για το σύνδρομο του καρπιαίου σωλήνα και την ορθή επιλογή και χρήση των αμφιδέξων γαντιών. Επιπλέον, μαθαίνουν να αναγνωρίζουν τα πρώιμα στάδια μυοσκελετικών προβλημάτων και να πραγματοποιούν καθημερινές ασκήσεις ενδυνάμωσης του μυοσκελετικού τους συστήματος.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται με τη χρήση κατάλληλου και συναφούς οπτικοακουστικού υλικού, στο οποίο καλούνται, με τη διαδικασία της ιδεοθύελλας και της συζήτησης, να ξεχωρίσουν τις σωστές από τις λανθασμένες θέσεις και στάσεις του σώματος κατά την εργασία. Παράλληλα, κάτω από την επίβλεψη του/της εκπαιδευτή/-τριας, πραγματοποιούν διαδικασίες προσομοίωσης εργασιών στην οδοντιατρική καρέκλα και ασκήσεις ενδυνάμωσης.

2.1.ΣΤ.6 | ΠΑΓΙΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Η μαθησιακή υποεπενότητα επικεντρώνεται στον πάγιο εξοπλισμό του οδοντιατρείου και τη συντήρησή του. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται για τη λειτουργία της οδοντιατρικής έδρας, του αεροσυμπιεστή, της χειρουργικής αναρρόφησης, της συσκευής φωτοπολυμερισμού, του δονητή αμαλγάματος και του οδοντιατρικού ακτινογραφικού μηχανήματος.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για την έναρξη και παύση λειτουργίας της οδοντιατρικής έδρας, τη ρύθμιση της θέσης της για την πραγματοποίηση των εργασιών, καθώς και για την προετοιμασία της τόσο μεταξύ των ασθενών όσο και με το τέλος της ημέρας. Διδάσκονται για την έναρξη και παύση λειτουργίας της χειρουργικής αναρρόφησης και τον καθημερινό καθαρισμό της. Επίσης, μαθαίνουν για τη συντήρηση του αεροσυμπιεστή, της συσκευής φωτοπολυμερισμού και του δονητή αμαλγάματος. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται για την ανάγκη ετήσιας επαγγελματικής συντήρησης του εξοπλισμού, καθώς και για την τήρηση των αντίστοιχων βιβλίων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται για τη λειτουργία και συντήρηση του εξοπλισμού που μπορεί να υπάρχει πέρα από τον πάγιο εξοπλισμό σε ένα σύγχρονο οδοντιατρείο, όπως συσκευές λείζερ και μοτέρ ενδοδοντίας και εμφυτευματολογίας.

Η εν λόγω μαθησιακή υποενοότητα βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες για να προετοιμάζουν τον εξοπλισμό για κάθε συνεδρία, καθώς και να τον συντηρούν. Παράλληλα, πραγματοποιούν πρακτική εξάσκηση των παραπάνω διαδικασιών, της έναρξης και παύσης λειτουργίας των συσκευών και της συντήρησης των πάγιων υποδομών και συσκευών στις εργαστηριακές εγκαταστάσεις.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. American Dental Association (ADA). (2017). *Building or refreshing your dental practice: A guide to dental office design*. Ανακτήθηκε στις 20 Δεκεμβρίου 2023 από: <https://www.ada.org/en>
2. Zhang, H. & Wang, H. (2014). *Dental clinic design*. Design Media Publishing.

Συμπληρωματικές

1. Finkbeiner, B. L. & Finkbeiner, C. A. (2019). *Practice management for the dental team* (9th edition). St. Louis, MO: Elsevier.
2. Αντωνιάδου, Μ. Γ. (2021). *Εφαρμογή των ανθρωπιστικών επιστημών και βασικών αρχών coaching στις επιστήμες υγείας*. Αθήνα: Εκδόσεις Τσότρα.

2.2 • ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄

2.2.A • ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι η απόκτηση των αναγκαίων γνώσεων και δεξιοτήτων σχετικά με την ανατομία, τη φυσιολογία και την ιστολογία – εμβρυολογία των δοντιών. Συγκεκριμένα, μετά το πέρας της ενότητας, θα γνωρίζουν πότε και πώς δημιουργούνται τα δόντια, πώς και με ποια σειρά ανατέλλουν, ποιοι παράγοντες επηρεάζουν την ανατολή τους, τους διάφορους τύπους σύγκλεισης και τα ανατομικά και ιστολογικά στοιχεία κάθε δοντιού.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναφέρονται στα στάδια και στον χρόνο ανάπτυξης και ανατολής κάθε δοντιού,
- Συζητούν για τους γενετικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες που επηρεάζουν την ανατολή και ανάπτυξη των δοντιών,
- Αναγνωρίζουν τις λειτουργίες των οστεοβλαστών και οστεοκλαστών,
- Διακρίνουν την κλινική μύλη και τη ρίζα από τις αντίστοιχες ανατομικές,
- Συζητούν για τη δομή και λειτουργία της αδαμαντίνης, οστεΐνης, οδοντίνης και του πολφικού ιστού,
- Αναγνωρίζουν τα τμήματα και την ιστολογία του περιοδοντίου,
- Εφαρμόζουν την αρίθμηση των δοντιών σε διάφορα συστήματα,
- Αναγνωρίζουν τους τρεις τύπους οδοντοφυΐας,
- Διακρίνουν τους τύπους της σύγκλεισης,
- Διακρίνουν τους τύπους των δοντιών και αναφέρονται στη λειτουργία τους,
- Περιγράφουν τη μορφολογία των νεογιλών και μόνιμων δοντιών.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Ανατολή / Γομφίοι / Κυνόδοντες / Μόνιμη οδοντοφυΐα / Νεογилή οδοντοφυΐα / Οδοντική μορφολογία / Προγόμφιοι / Σύγκλειση / Τομείς.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΓΕΝΙΚΑ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΔΟΝΤΙΩΝ
2	ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΝΕΟΓΙΛΩΝ ΔΟΝΤΙΩΝ
3	ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΜΟΝΙΜΩΝ ΔΟΝΤΙΩΝ
4	ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΟΝΤΙΩΝ
5	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟΜΑΤΟΓΝΑΘΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
6	ΤΥΠΟΙ ΣΥΓΚΛΕΙΣΗΣ ΣΤΟΜΑΤΟΓΝΑΘΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Κείμενο αναφοράς

2.2.A.1 | ΓΕΝΙΚΑ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΔΟΝΤΙΩΝ

Η πρώτη μαθησιακή υποενότητα εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στην έννοια του δοντιού και του οδοντικού φραγμού και στην επιστημονική υπόσταση των αρχών που τα διέπουν. Σκοπός αυτής της υποενότητας είναι να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες τη δομή των δοντιών, των οδοντικών φραγμών αλλά και της στοματικής κοιλότητας στο σύνολό της, ώστε, σε συνδυασμό με την πρότερα κατακτημένη γνώση, να αποκτήσουν γνώση της αναγκαιότητας αλλά και του τρόπου λειτουργίας αυτών των δομών.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ανακαλύπτουν τα ανατομικά στοιχεία της στοματικής κοιλότητας, την καταβολή και τις διαδικασίες διάπλασης των δοντιών, την ιστολογία των δοντιών, τα είδη τους, τη χρησιμότητά τους και έννοιες όπως μέση γραμμή και τεταρτημόριο. Επιπλέον, μαθαίνουν να ορίζουν τα κοινά μορφολογικά χαρακτηριστικά των δοντιών (αύλακες, φύματα, διχασμός ριζών, ακρορρίζιο), τη διαίρεση των δοντιών σε τριτημόρια αλλά και την αριθμητική τους κωδικοποίηση, σύμφωνα με τα κοινώς χρησιμοποιούμενα διεθνή συστήματα αρίθμησης.

Ως αποτέλεσμα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες είναι σε θέση να αναγνωρίσουν την ανατομία, τη φυσιολογία και την ιστολογία του στόματος και των δοντιών.

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα, οι προτεινόμενες μαθησιακές τεχνικές μπορεί να περιλαμβάνουν την εμπλουτισμένη εισήγηση και τη βιντεοπροβολή σε συνδυασμό με την επίδειξη ομοιωμάτων δοντιών για την επίτευξη μαθησιακών αποτελεσμάτων, ενώ στο εργαστηριακό σκέλος μπορεί να δοθεί περαιτέρω προσοχή στη δομή των δοντιών με τη χρήση πραγματικών εξαχθέντων και αποστειρωμένων δοντιών, για την αποδοτικότερη κατάκτηση της γνώσης από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες.

2.2.A.2 | ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΝΕΟΓΙΛΩΝ ΔΟΝΤΙΩΝ

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα αναλύεται η δομή των νεογιλών δοντιών με έμφαση στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνω-

ρίζουν τη μορφολογία της μύλης και της ρίζας των νεογιλών δοντιών (τομείς, κυνόδοντες, γομφίοι της άνω και της κάτω γνάθου) επί εκμαγείου, ενώ συντάσσουν σχεδιαγραμματικές απεικονίσεις των νεογιλών δοντιών, επισημαίνοντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους και κατανοώντας την ύπαρξη παραλλαγών στην κατασκευή τους. Με αυτόν τον τρόπο αναπτύσσουν σχεδιαστικές δεξιότητες, τις οποίες εξελίσσουν περαιτέρω με την κατασκευή κέρινων ομοιωμάτων των νεογιλών δοντιών. Έτσι, κατανοούν τη δομή των νεογιλών δοντιών και συμμετέχουν σε διαδικασίες οι οποίες είναι σημαντικές για την περαιτέρω κατανόηση του οδοντικού φραγμού.

Επιπρόσθετα, ονομάζουν τους χρόνους ανατολής του κάθε είδους νεογιλού δοντιού και τη σύνδεση νεογιλής και μόνιμης οδοντοφυΐας μέσω της μεταβατικής μορφής, του μεικτού οδοντικού φραγμού.

Ενδεδειγμένες εκπαιδευτικές μαθησιακές διαδικασίες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην κατανόηση των εννοιών στην υποενότητα αυτή είναι οι παρουσιάσεις με τη μορφή εμπλουτισμένης εισήγησης με χρήση βιντεοπροβολής ή/και PowerPoint και η βιωματική μέθοδος σε συνδυασμό με ομαδοσυνεργατική τεχνική, όπως είναι η παρουσίαση των νεογιλών δοντιών ως αποσπώμενων ομοιωμάτων επί εκμαγείου, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να γνωρίσουν τη μορφολογία και τη θέση τους, καθώς και του μεικτού οδοντικού φραγμού. Τέλος, προτείνεται στο εργαστηριακό μέρος η σχεδιαγραμματική απεικόνισή τους και η κατασκευή κέρινων ομοιωμάτων από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες.

2.2.A.3 | ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΜΟΝΙΜΩΝ ΔΟΝΤΙΩΝ

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα αναλύεται η δομή των μόνιμων δοντιών με έμφαση στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν τη μορφολογία της μύλης και της ρίζας των μόνιμων δοντιών (τομείς, κυνόδοντες, πρόγομφιοι και γομφίοι της άνω και της κάτω γνάθου) επί εκμαγείου, ενώ συντάσσουν και σε αυτήν την υποενότητα σχεδιαγραμματικές απεικονίσεις των μόνιμων δοντιών, επισημαίνοντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους και κατανοώντας την ύπαρξη παραλλαγών στην κατασκευή τους. Με αυτόν τον τρόπο αναπτύσσουν σχεδιαστικές δεξιότητες, τις οποίες εξελίσσουν περαιτέρω με την κατασκευή κέρινων ομοιωμάτων των μόνιμων δοντιών. Έτσι, κατανοούν τη δομή των μόνιμων δοντιών και συμμετέχουν σε διαδικασίες οι οποίες είναι σημαντικές για την περαιτέρω κατανόηση του οδοντικού φραγμού και, επιπρόσθετα, ονομάζουν τους χρόνους ανατολής του κάθε είδους μόνιμου δοντιού.

Ενδεδειγμένες εκπαιδευτικές μαθησιακές διαδικασίες που θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην κατανόηση των εννοιών στην υποενότητα αυτή είναι οι παρουσιάσεις με τη μορφή εμπλουτισμένης εισήγησης με χρήση βιντεοπροβολής ή/και PowerPoint και η βιωματική μέθοδος σε συνδυασμό με ομαδοσυνεργατική τεχνική, όπως είναι η επίδειξη των μόνιμων δοντιών ως αποσπώμενων ομοιωμάτων επί εκμαγείου, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να έρθουν σε επαφή με τα μόνιμα δόντια, να γνωρίσουν τη

μορφολογία και τη θέση τους. Επίσης, προτείνεται στο εργαστηριακό μέρος η σχεδιαστική απεικόνισή τους και η κατασκευή κέρινων ομοιωμάτων από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες.

2.2.A.4 | ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΟΝΤΙΩΝ

Στην τέταρτη μαθησιακή υποενότητα παρουσιάζονται οι μορφολογικές διαφορές οι οποίες εντοπίζονται στον οδοντικό φραγμό, είτε νεογιλό είτε μεικτό είτε μόνιμο.

Συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες περιγράφουν και ορίζουν τις μορφολογικές διαφορές μεταξύ των νεογίων δοντιών, μεταξύ νεογίων και μόνιμων δοντιών, μεταξύ μόνιμων δοντιών του ίδιου είδους στην ίδια γνάθο και μεταξύ δοντιών του ίδιου είδους στην άνω και κάτω γνάθο. Επιπλέον, κατανοούν και επισημαίνουν τα σημεία διάκρισης των νεογίων και των μόνιμων δοντιών μεταξύ δεξιού και αριστερού ημιμορίου της άνω και κάτω γνάθου αλλά και μεταξύ τεταρτημορίων της στοματικής κοιλότητας.

Με αυτόν τον τρόπο, οι εκπαιδευόμενοι/-ες απομνημονεύουν τα χαρακτηριστικά των δοντιών και αποκτούν την ικανότητα να τα αναγνωρίζουν, τόσο από τη θέση τους στον οδοντικό φραγμό όσο και από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, ακόμα και όταν τα δόντια είναι εκτός φραγμού.

Εκπαιδευτικές τεχνικές εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών στο πλαίσιο της μαθησιακής διαδικασίας θα μπορούσαν να είναι αρχικά η εμπλουτισμένη εισήγηση, προκειμένου να αναπτυχθεί το γνωστικό υπόβαθρο των εκπαιδευομένων, και εν συνεχεία η ανάπτυξη μικρών ομάδων εργασίας με σκοπό τον προσδιορισμό και την αναγνώριση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των δοντιών μέσα από στοχευμένα πρακτικά παραδείγματα προς συζήτηση. Η τελευταία εκπαιδευτική μέθοδος θα μπορούσε να διανθιστεί με βίντεο, PowerPoint και τη χρήση αποσπώμενων δοντιών επί εκμαγείων ή αποστειρωμένων εξαχθέντων δοντιών.

2.2.A.5 | ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟΜΑΤΟΓΝΑΘΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Στην πέμπτη μαθησιακή υποενότητα παρουσιάζεται η λειτουργική ανατομία και η φυσιολογία του στοματογναθικού συστήματος μέσα από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της τραχηλοπροσωπικής κατασκευής του ανθρώπινου οργανισμού.

Πιο συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τους εννοιολογικούς προσδιορισμούς των δομών του προσωπικού ή σπλαγχνικού κρανίου (άνω και κάτω γνάθος), των μυών και των μυϊκών ομάδων που αυτοί συγκροτούν και την κατασκευή και τη λειτουργία των αρθρώσεων (κροταφογναθικές διαρθρώσεις, γομφώσεις δοντιών) με τα χαρακτηριστικά τους (κινησιολογία κάτω γνάθου).

Ακολουθώντας, ορίζουν έννοιες όπως τόξο περιστροφής, κεντρική σχέση, πρόωρη επαφή, ολίσθηση, θέση εργασίας, πλαγιολίσθηση και θέση ανάπαυσης και ανακαλύπτουν την επίδρασή τους στη συνολική λειτουργία του στοματογναθικού συστήμα-

τος (μάσηση, κατάποση και ομιλία). Επαληθεύουν τη θέση σύγκλεισης του οδοντικού φραγμού και προσδιορίζουν τα χαρακτηριστικά της, ερμηνεύοντας τη λειτουργία και τη χρησιμότητά της αλλά και αναγνωρίζοντας τις περιπτώσεις δυσλειτουργίας.

Με αυτόν τον τρόπο οι εκπαιδευόμενοι/-ες μπορούν να διακρίνουν τα μέρη κατασκευής του οδοντικού φραγμού σε σχέση με το σύνολο του μυοσκελετικού υποστρώματος και προσδιορίζουν τη λειτουργία του ως ενιαίο και αδιαίρετο σύνολο.

Ως τεχνικές της μαθησιακής διαδικασίας προτείνεται στο θεωρητικό μέρος η επίδειξη βιντεοπροβολής, όπου θα επιδεικνύονται τα μέρη του στοματογναθικού συστήματος και η λειτουργία τους, ενώ στο εργαστηριακό σκέλος είναι απαραίτητο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να έρθουν σε επαφή με ομοιώματα γνάθων εφοδιασμένων με όλα τα είδη των φραγμών και τα οποία έχουν δυνατότητα αλλαγής της κεντρικής θέσης σύγκλεισης.

2.2.A.6 | ΤΥΠΟΙ ΣΥΓΚΛΕΙΣΗΣ ΣΤΟΜΑΤΟΓΝΑΘΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Στην τελευταία μαθησιακή υποενότητα αναλύονται τα είδη της σύγκλεισης του οδοντικού φραγμού σε σχέση με κάθε τύπο οδοντοφυΐας, μόνιμης ή νεογιλής.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ορίζουν τις σκελετικές σχέσεις, τις προσωπικές διαστάσεις και τα επίπεδα αναφοράς τα οποία χαρακτηρίζουν τα διάφορα είδη σύγκλεισης των οδοντικών φραγμών. Συνδέουν τα ευρήματα των διαγνωστικών εργαλείων (κεφαλομετρική ανάλυση, ψηφιακή ορθοπαντομογραφία) με τις σκελετικές και οδοντικές δομές και ανακαλύπτουν τη συσχέτιση του οδοντικού φραγμού με έννοιες όπως η κεντρική σχέση, η θέση ανάπαυσης, ο διαφραγματικός χώρος, η οριζόντια πρόταξη, η καμπύλη σύγκλεισης, η πρόσθια καθοδήγηση, το σημείο επαφής και άλλες, ενώ εφαρμόζουν τις παραπάνω έννοιες στον κάθε τύπο σύγκλεισης και κατανοούν τις διαφορές που εμφανίζονται μεταξύ αυτών των τύπων.

Επιπρόσθετα, αναγνωρίζουν τις αρχές της αισθητικής του προσώπου και τη σύνδεσή τους με τους τύπους σύγκλεισης των οδοντικών φραγμών, το νευρομυϊκό και το σκελετικό υπόβαθρο κατά περίπτωση, ενώ ανακαλύπτουν τα είδη του χαμόγελου και τις σχέσεις τους με τη σύγκλειση.

Για να επιτευχθούν αυτά τα μαθησιακά αποτελέσματα, συστήνεται η χρήση ποικίλων εκπαιδευτικών τεχνικών, όπως περιγραφική διήγηση, πρακτικές ασκήσεις και μελέτη περίπτωσης ανά τύπο σύγκλεισης του οδοντικού φραγμού. Επιπρόσθετα, οι προσομοιώσεις σύγκλεισης, η οργανωμένη συζήτηση και οι επιδείξεις μπορούν να βοηθήσουν στην καλύτερη κατανόηση της λειτουργικής ανατομίας και φυσιολογίας των διαφόρων τύπων σύγκλεισης του στοματογναθικού συστήματος.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Κακαμπούρα, Α. Ι., Ραχιώτης, Χ. & Βουγιουκλάκης, Γ. (2011). *Οδηγός εργαστηριακών ασκήσεων οδοντικής μορφολογίας και εισαγωγής στη σύγκλειση*. Αθήνα: Εκδόσεις Πασχαλίδη.
2. Δρούκας, Β. Χρ. (2008). *Λειτουργία και δυσλειτουργία του στοματογναθικού συστήματος* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.

Συμπληρωματικές

1. Γαλιατσάτος, Α. Α. (2015). *Εγχειρίδιον εργαστηριακών ασκήσεων οδοντικής μορφολογίας – Β΄ & Γ΄ ΕΠΑ.Λ.* Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από: https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/969/3/14110_Galiatsatos.pdf
2. Gross, M. D., Gracis, S., Gamborena, I., Meyenberg, K., Shifman, A. & Nissan, J. (2015). *The science and art of occlusion and oral rehabilitation*. London: Quintessence Publishing.

2.2.B • ΑΡΧΕΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευομένους/-ες στις βασικές αρχές της οδοντιατρικής ακτινολογικής απεικόνισης. Με την ολοκλήρωση της ενότητας θα είναι σε θέση να ξεχωρίζουν τους διάφορους τύπους οδοντιατρικών ακτινογραφιών, να λαμβάνουν μέτρα για την προστασία από ιονίζουσες ακτινοβολίες και να γνωρίζουν το νομικό πλαίσιο της εξέτασης αυτής.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Χρησιμοποιούν βασικές έννοιες της φυσικής της ακτινοβολίας,
- Αναγνωρίζουν τους τύπους της ιονίζουσας ακτινοβολίας,
- Συζητούν για την παραγωγή και τα χαρακτηριστικά της δέσμης ακτίνων,
- Αναγνωρίζουν τους τύπους των οδοντιατρικών ακτινολογικών μηχανημάτων,
- Διακρίνουν τους τύπους των οδοντιατρικών ακτινογραφιών, τα αντίστοιχα φιλμ και υλικά που απαιτούνται,
- Αναφέρονται στις επιδράσεις των ακτίνων Χ στους ζωντανούς οργανισμούς,
- Συζητούν την έννοια της μέτρησης των ακτινοβολιών,
- Εφαρμόζουν μέτρα προστασίας προσωπικού και ασθενών,

- Ελέγχουν τη διασπορά διασταυρούμενων λοιμώξεων κατά τη λήψη και επεξεργασία ακτινογραφιών,
- Υποστηρίζουν τις διαδικασίες λήψης, εμφάνισης και αποθήκευσης ακτινογραφιών,
- Αναγνωρίζουν τις διαδικασίες διαγνωστικής ερμηνείας των ακτινογραφιών,
- Εφαρμόζουν το νομικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των οδοντιατρικών μηχανημάτων, τη λήψη και αρχειοθέτηση των ακτινογραφιών.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Τεχνική της παραλλήλου / Τεχνική της διχοτόμου / Μυλική ακτινογραφία συγκλείσεως (bitewing) / Ακτινογραφίες δήξης / Περιακρορριζικές ακτινογραφίες / Πανοραμική ακτινογραφία / Κεφαλομετρική ακτινογραφία / Αξονική τομογραφία κωνικής δέσμης (CBCT) / Ψηφιακή ακτινογραφία / Αναλογική ακτινογραφία / Εμφάνιση / Στερέωση / Το φαινόμενο Thomson / Φωτοηλεκτρικό φαινόμενο / Φαινόμενο Compton / Εξασθένηση της δέσμης, ποιότητα και ποσότητα της ακτινοβολίας Χ, διήθηση της ακτινοβολίας Χ.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΑΚΤΙΝΟΦΥΣΙΚΗ
2	ΑΚΤΙΝΟΒΙΟΛΟΓΙΑ
3	ΕΝΔΟΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ
4	ΕΞΩΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ
5	ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ
6	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΩΝ ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΙΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.2.B.1 | ΑΚΤΙΝΟΦΥΣΙΚΗ

Η μαθησιακή υποενότητα εστιάζεται στις φυσικές ιδιότητες της ύλης και στο φαινόμενο του ιονισμού που οδηγεί στη δημιουργία ακτινοβολιών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τη δομή του ατόμου και πώς αυτή οδηγεί στην έκλυση των δύο μορφών ακτινοβολίας, της σωματιδιακής και της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας. Ιδιαίτερα τονίζεται η φύση και το φάσμα των ακτίνων Χ, οι οποίες και χρησιμοποιούνται στην οδοντιατρική απεικόνιση. Επιπλέον, διδάσκονται για τους τύπους των οδοντιατρικών μηχανημάτων λήψης ακτινογραφιών, τα μέρη από τα οποία αποτελούνται, τις αρχές λειτουργίας τους και τους αντίστοιχους τύπους ακτινογραφιών που λαμβάνονται.

Παράλληλα, διδάσκονται τους παράγοντες που επηρεάζουν τα χαρακτηριστικά της δέσμης των ακτίνων Χ, όπως ο χρόνος εκπομπής, το ρεύμα της λυχνίας (mA), η τάση λειτουργίας της λυχνίας κ.λπ.

Τέλος, γίνονται κατανοητά τα αποτελέσματα της επίδρασης των ακτινοβολιών στην ύλη, όπως το φαινόμενο Thomson, το φωτοηλεκτρικό φαινόμενο, το φαινόμενο Compton, τα δευτερογενή ηλεκτρόνια, η εξασθένηση της δέσμης, η ποιότητα και η ποσότητα της ακτινοβολίας Χ, η διήθηση της ακτινοβολίας Χ κ.λπ.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπάρκεια βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις που απαιτούνται, ώστε να είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται πώς δημιουργείται η ακτινολογική εικόνα των οδοντικών και άλλων ιστών, τους κινδύνους από τις ακτινοβολίες, την αναγκαιότητα λήψης μέτρων προστασίας για το προσωπικό, τους/τις συνοδούς και τους/τις ασθενείς, καθώς και τη σημασία των διαφόρων παραμέτρων για την ποιότητα των ακτινογραφιών.

2.2.B.2 | ΑΚΤΙΝΟΒΙΟΛΟΓΙΑ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια εστιάζεται στις διάφορες πηγές ακτινοβολίας, στην επίδραση που έχουν στους ιστούς, στην αναγκαιότητα μετριασμού της έκθεσης σε ακτινοβολίες και στη λήψη προληπτικών μέτρων προστασίας κατά τη λήψη ακτινογραφιών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται για τις πηγές έκθεσης στην ακτινοβολία και συγκεκριμένα για τις φυσικές πηγές ακτινοβολίας (ακτινοβολία περιβάλλοντος) και την τεχνητή ακτινοβολία. Επιπλέον, γίνεται διάκριση για τις διάφορες μορφές τεχνητής ακτινοβολίας, όπως από καταναλωτικά και βιομηχανικά προϊόντα αλλά και τη διαγνωστική και θεραπευτική ακτινοβολία.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται για τα βιολογικά αποτελέσματα από τη δράση της ακτινοβολίας. Συγκεκριμένα, για τους βασικούς μηχανισμούς επίδρασης των ακτινοβολιών στους ζώντες οργανισμούς σε κυτταρικό επίπεδο. Ειδικά θα γίνει διδασκαλία για την ακτινοευαισθησία των διαφόρων κυττάρων και ιστών, καθώς και για το αθροιστικό αποτέλεσμα, θεραπευτικό και βλαπτικό, σε αυτούς. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται για την επίδραση της ακτινοβολίας στους ιστούς της στοματικής κοιλότητας. Τέλος, στο ίδιο πλαίσιο γίνεται διδασκαλία για τη διάκριση των βιολογικού τύπου αποτελεσμάτων της ακτινοβολίας σε σωματικά και γενετικά, με ιδιαίτερη μνεία στο έμβρυο.

Συνεχίζοντας σε αυτήν τη μαθησιακή υποεπάρκεια γίνεται διδασκαλία για τα μέτρα προστασίας από τις ακτινοβολίες, που περιλαμβάνουν τη γνώση των ορίων δόσεων και τις συγκρίσεις των αποτελεσμάτων μεταξύ των δόσεων έκθεσης στις οποίες εκτίθενται οι ιστοί κατά τη λήψη διαφόρων ακτινογραφιών, καθώς και τις ενδεδειγμένες στρατηγικές για τη μείωση της έκθεσης στην ακτινοβολία των ασθενών, των συνοδών τους και του προσωπικού του οδοντιατρείου.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπάρκεια βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις που απαιτούνται, ώστε να είναι σε θέση να κατανοούν τους μη-

χανισμούς επίδρασης της ακτινοβολίας στους ζωντανούς οργανισμούς και την αναγκαιότητα λήψης μέτρων κατά την ακτινολογική εξέταση των ασθενών.

2.2.B.3 | ΕΝΔΟΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια επικεντρώνεται στην ενδοστοματική ακτινογραφία. Στο πλαίσιο αυτής οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τις διάφορες τεχνικές λήψης, τα εξαρτήματα που απαιτούνται, τις ενδείξεις, τις αντενδείξεις, τα πλεονεκτήματα, τα μειονεκτήματα, καθώς και την ακτινογραφική απεικόνιση των υγιών ιστών. Μαθαίνουν για τους διάφορους τύπους περιακρορριζικών ακτινογραφιών και τις γενικές αρχές τους. Συγκεκριμένα, για την τεχνική της παραλλήλου, την τεχνική της διχοτόμου, τη μυλική ακτινογραφία σύγκλεισης (bitewing), την ακτινογραφία δήξης, ακτινογραφικές τεχνικές στην ενδοδοντολογία και την αφαιρετική ακτινογραφία. Επιπλέον, διδάσκονται για τη λήψη ακτινογραφιών σε παιδιά, εγκύους, νωδούς και ειδικούς/-ές ασθενείς.

Παράλληλα, γίνεται διδασκαλία για την ακτινογραφική απεικόνιση των υγιών περιοδοντικών ιστών, της ανατομικής μύλης των δοντιών, της άνω γνάθου και της κάτω γνάθου. Στην ίδια υποεπάρκεια διδάσκονται επίσης οι κανόνες γεωμετρικής προβολής. Αναλυτικά, μαθαίνουν για τα χαρακτηριστικά των ενδοστοματικών ακτινογραφιών, όπως η σαφήνεια, η μεγέθυνση και η παραμόρφωση της ακτινογραφικής απεικόνισης. Συμπληρωματικά, πραγματοποιείται εκπαίδευση για την εύρεση αντικειμένων, π.χ. σπασμένων μικροεργαλείων ενδοδοντίας, έγκλειστων δοντιών.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπάρκεια βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις που απαιτούνται, ώστε να είναι σε θέση να επιλέγουν τον κατάλληλο τύπο ακτινογραφίας ανάλογα με τη ζητούμενη διάγνωση, να εξετάζουν το ανατομικό υπόβαθρο και τις πιθανές δυσκολίες κατά τη λήψη ακτινογραφίας, να γνωρίζουν τις αρχές που διέπουν κάθε τύπο ακτινογραφίας και να μπορούν να υποστηρίξουν κλινικά κάθε τύπο ακτινογραφίας. Οι απαραίτητες γνώσεις της υποεπάρκειας ολοκληρώνονται με την παράθεση από μέρους του/της εκπαιδευτή/-τριας ακτινογραφικού υλικού, στο οποίο οι εκπαιδευόμενοι/-ες καλούνται να αναγνωρίσουν τις ενδοστοματικές δομές που ακτινογραφήθηκαν.

2.2.B.4 | ΕΞΩΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια επικεντρώνεται στις εξωστοματικές ακτινογραφίες. Στο πλαίσιο αυτής οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τις διάφορες τεχνικές λήψης, τα εξαρτήματα και τα μηχανήματα που απαιτούνται, τις ενδείξεις, τις αντενδείξεις, τα πλεονεκτήματα, τα μειονεκτήματα, καθώς και τους ιστούς που απεικονίζονται.

Συγκεκριμένα, μαθαίνουν μεταξύ άλλων για την πανοραμική ακτινογραφία, την κεφαλομετρική ακτινογραφία, την αξονική τομογραφία και την αξονική τομογραφία κωνικής δέσμης (CBCT). Επίσης, διδάσκονται για άλλες υπάρχουσες ακτινογραφίες και τις ανατομικές δομές που απεικονίζουν.

Σε κάθε τύπο ακτινογραφίας πραγματοποιείται επίδειξη της ορθής στάσης σώματος και κεφαλής του/της ασθενούς για την αποτελεσματική απεικόνιση των ακτινογραφούμενων ανατομικών δομών. Επιπλέον, εξετάζεται πότε δεν είναι επαρκής η ενδοστοματική απεικόνιση και απαιτείται η λήψη εξωστοματικής ακτινογραφίας. Παράλληλα, διδάσκεται η δόση της λαμβανόμενης ακτινοβολίας από τον/την ασθενή, αναλογικά με τον τύπο της ακτινογραφίας, καθώς και τα μέτρα προστασίας από την ακτινοβολία.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπενότητα βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις που απαιτούνται, ώστε να είναι σε θέση να γνωρίζουν τους διάφορους τύπους εξωστοματικών ακτινογραφιών, να τους αναγνωρίζουν στην πράξη και να αναγνωρίζουν τις ανατομικές δομές που απεικονίζει η καθεμία ακτινογραφία. Στο πρακτικό κομμάτι οι εκπαιδευόμενοι/-ες καλούνται, με την παράθεση αντίστοιχων ακτινογραφιών, να αναγνωρίσουν τον τύπο και τις ανατομικές δομές που απεικονίζονται, ενώ παράλληλα γίνεται επίσκεψη σε αντίστοιχα ακτινολογικά κέντρα.

2.2.B.5 | ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ

Η μαθησιακή υποεπενότητα επικεντρώνεται στη διάγνωση και ερμηνεία των οδοντιατρικών ακτινογραφιών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τη σημασία και την αξία της λήψης ακτινογραφιών για την ανίχνευση οδοντικών και μη νόσων και την αναγκαιότητά τους για τον επιτυχή σχεδιασμό οδοντιατρικών θεραπειών. Στο πλαίσιο αυτό εξηγείται και η σημασία της κλινικής προακτινογραφικής εξέτασης για την ορθή επιλογή και τη σωστή λήψη ακτινογραφίας.

Η διάγνωση περιλαμβάνει τη διδασκαλία της ακτινολογικής απεικόνισης των υγιών δομών, όπως της ανατομικής μύλης, του περιοδοντίου, της ΚΓΔ, της άνω και κάτω γνάθου, της ρινικής κοιλότητας, των παραρρινίων κόλπων, των σιελογόνων αδένων και της αυχενικής μοίρας της σπονδυλικής στήλης.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τις βασικές αρχές ερμηνείας των ακτινογραφιών, που περιλαμβάνουν προϋποθέσεις για την ορθή παρατήρηση των ακτινογραφιών, συστηματική ακτινογραφική εξέταση και την ορθή ακτινογραφική ερμηνεία.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπενότητα βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις που απαιτούνται, ώστε να είναι σε θέση να εντοπίζουν τις φυσιολογικές-υγιείς οδοντικές και οστικές δομές του προσωπικού κρανίου. Στην πρακτική εκπαίδευση καλούνται να αναγνωρίσουν τον τύπο της ακτινογραφίας, εάν είναι ενδοστοματική ή εξωστοματική, να διαβάζουν ακτινογραφίες και να εντοπίζουν συγκεκριμένες ανατομικές δομές και να ονομάζουν παθολογικές καταστάσεις, όπως κύστες των γνάθων, οδοντικές και σκελετικές ανωμαλίες, καλοήθειες και κακοήθειες όγκους, που τους/τις ζητά ο/η εκπαιδευτής/-τρια.

2.2.B.6 | ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΩΝ ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΙΩΝ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια επικεντρώνεται στη διαχείριση των οδοντιατρικών ακτινογραφιών. Συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τον έλεγχο μετάδοσης μολυσματικών νοσημάτων κατά τη λήψη και επεξεργασία των ακτινογραφιών, την επεξεργασία των αναλογικών και ψηφιακών ακτινογραφιών και, τέλος, τη μεταξύ τους σύγκριση.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τη διαχείριση και αποθήκευση των αναλογικών ακτινογραφιών, την αναγκαιότητα και τα χαρακτηριστικά του σκοτεινού θαλάμου και μαθαίνουν τη δημιουργία της λανθάνουσας εικόνας. Επιπλέον, μαθαίνουν τον τρόπο επεξεργασίας του ακτινογραφικού πλακιδίου, τόσο με τη χειροκίνητη μέθοδο όσο και με αυτόματο εμφανιστήρα, και τη διαδικασία απόρριψης των ακτινογραφικών αποβλήτων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τη διαχείριση και αποθήκευση των ψηφιακών ακτινογραφιών, η οποία περιλαμβάνει τη γνώση των χαρακτηριστικών των αισθητήρων της ψηφιακής απεικόνισης, την επεξεργασία της εικόνας, τη δημιουργία αντιγράφων ψηφιακών απεικονίσεων, την εκτύπωσή τους, την ψηφιακή αφαιρετική ακτινογραφία και την αποθήκευση της απεικόνισης. Τέλος, γίνεται σύγκριση μεταξύ αναλογικής και ψηφιακής απεικόνισης.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπάρκεια βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις που απαιτούνται, ώστε να είναι σε θέση να αποτρέπουν τη μετάδοση μολυσματικών νοσημάτων κατά τη λήψη ακτινογραφιών, να διαχειρίζονται και να αποθηκεύουν αναλογικές και ψηφιακές ακτινογραφίες και να γνωρίζουν τις διαφορές μεταξύ αναλογικής και ψηφιακής απεικόνισης. Παράλληλα, πραγματοποιούν πρακτική εξάσκηση στην αναγνώριση σωστών και λανθασμένων ακτινογραφιών, με την παράθεση αντίστοιχων ακτινογραφιών από τον/την εκπαιδευτή/-τρια.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Παρίσης, Ν., Τσίρλης, Α. & Αγγελόπουλος, Χ. (2003). *Οδοντιατρική ακτινολογία*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Λίτσα.
2. Αγγελόπουλος, Α., Σπυρόπουλος, Ν. Δ. & Τσιχλάκης, Κ. (2001). *Σύγχρονη στοματική και γναθοπροσωπική διαγνωστική και ακτινολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Λίτσα.

Συμπληρωματικές

1. Σπυρόπουλος, Ν. & Τσιχλάκης, Κ. (2003). *Ενδοστοματική ακτινογραφία*. Αθήνα: Εκδόσεις Λίτσα.
2. Kay, E. (2019). *Οδοντιατρική με μια ματιά* (μτφρ. Β. Κακούρης). Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι η απόκτηση των αναγκαίων γνώσεων και δεξιοτήτων σχετικά με την αξία, τη σημασία, τους στόχους και τους τρόπους επίτευξης της προληπτικής οδοντιατρικής. Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται τα οφέλη της προληπτικής οδοντιατρικής, η σχέση της διατροφής με τη στοματική υγεία, η δράση του φθορίου στη στοματική κοιλότητα και ειδικά στα δόντια, η κατάρτιση ενός εξατομικευμένου προγράμματος διατροφής και στοματικής υγιεινής και, τέλος, τα μέσα και ο τρόπος εφαρμογής τους στο εξατομικευμένο πρόγραμμα στοματικής υγιεινής.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Προσδιορίζουν τους στόχους της προληπτικής οδοντιατρικής και τα μέτρα επίτευξής τους,
- Λαμβάνουν τις αναγκαίες πληροφορίες από τον/την ασθενή για την κατάρτιση εξατομικευμένου προγράμματος προληπτικής οδοντιατρικής,
- Αναφέρονται στη σημασία της προληπτικής οδοντιατρικής και να προσδιορίζουν τον χρόνο εφαρμογής της σε ειδικές περιπτώσεις, όπως η στοματική υγιεινή και η εγκυμοσύνη, η ηλικία πρώτης επίσκεψης στον/στην οδοντίατρο και η παροχή οδηγιών στοματικής υγιεινής, η στοματική υγιεινή στη βρεφική ηλικία, καθώς και το προληπτικό πρόγραμμα σε παιδιά και εφήβους/-ες, το οποίο περιλαμβάνει προληπτικές εμφράξεις, φθορίωση, αποτρίγωση και στίλβωση,
- Αναφέρονται στη σημασία και στις λειτουργίες του φθορίου για τους οδοντικούς ιστούς, καθώς και στα ασφαλή όρια ημερήσιας δόσης,
- Ορίζουν τη διάκριση μεταξύ «φθορίωσης» και «φθορίασης»,
- Προσδιορίζουν τις πηγές συστηματικής και τοπικής λήψης φθορίου,
- Αναφέρονται στη σημασία της φθορίωσης του πόσιμου νερού,
- Συσχετίζουν τον τύπο διατροφής και τις διατροφικές συνήθειες με τον βαθμό εμφάνισης τερηδονικού κινδύνου,
- Διακρίνουν τις διαφορετικές τεχνικές βουρτσίσματος, αναφερόμενοι/-ες σε διαφορετικές ομάδες ασθενών,
- Αναφέρονται στα μέσα και στις τεχνικές μεσοδόντιου καθαρισμού,
- Διακρίνουν τα διαφορετικά είδη στοματοδιαλυμάτων.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Προληπτική οδοντιατρική / Στοματική υγιεινή / Προληπτικές εμφράξεις / Φθορίωση / Φθορίαση / Αποτρίγωση / Στίλβωση / Φθόριο / Τερηδόνα / Τεχνική βουρτσίσματος οδοντικού φραγμού / Τεχνικές μεσοδόντιου καθαρισμού / Στοματοδιαλύματα.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ
2	ΣΧΕΣΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
3	Η ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΦΘΟΡΙΟΥ ΣΤΗ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΚΟΙΛΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΔΟΝΤΙΑ
4	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΓΙΑ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ
5	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ
6	ΦΘΟΡΙΩΣΗ, ΑΠΟΤΡΙΓΩΣΗ, ΣΤΙΛΒΩΣΗ ΟΔΟΝΤΙΚΟΥ ΦΡΑΓΜΟΥ

Κείμενο αναφοράς

2.2.Γ.1 | ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ

Στη συγκεκριμένη υποενότητα παρουσιάζεται θεματολογία σχετική με την προληπτική οδοντιατρική. Αρχικά, διερευνώνται τα πολυάριθμα πλεονεκτήματα της προληπτικής οδοντιατρικής και οι εκπαιδευόμενοι/-ες πληροφορούνται για τη σημασία της, καθώς αποτελεί πρωταρχικό παράγοντα για την αποφυγή οδοντιατρικών προβλημάτων. Οι τακτικοί οδοντιατρικοί έλεγχοι, οι σωστές πρακτικές στοματικής υγιεινής και η έγκαιρη παρέμβαση συμβάλλουν στην πρόληψη της τερηδόνας, της νόσου των ούλων και άλλων προβλημάτων στοματικής υγείας. Η εκπαίδευση σχετικά με τη σημασία της προληπτικής οδοντιατρικής δίνει τη δυνατότητα αποτελεσματικής επικοινωνίας με τους/τις ασθενείς, ενθαρρύνοντας υγιεινές συνήθειες και διασφαλίζοντας μακροπρόθεσμη οδοντιατρική ευεξία.

Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης υποενότητας, επίσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενημερώνονται για τα πλεονεκτήματα της εφαρμογής προληπτικών μέτρων.

Μέσα από τη συγκεκριμένη υποενότητα τονίζεται ο ρόλος των βοηθών οδοντιάτρου στην προώθηση προληπτικών μέτρων, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να βοηθήσουν τους/τις οδοντιάτρους στην εκπαίδευση των ασθενών σχετικά με τη σημασία των τακτικών ελέγχων, της σωστής στοματικής υγιεινής και των διατροφικών συνηθειών.

Για να διευκολυνθεί η αποτελεσματική μάθηση, χρησιμοποιούνται διαδραστικές και πρακτικές μέθοδοι διδασκαλίας. Μέσω προσομοιώσεων, περιπτωσιολογικών μελετών και σεναρίων πραγματικής ζωής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν τις δεξιότητες που απαιτούνται για να βοηθήσουν τους/τις οδοντιάτρους στην προληπτική φροντίδα. Οι ασκήσεις ρόλων ενισχύουν τις δεξιότητες επικοινωνίας, επιτρέποντας στους/στις βοηθούς οδοντιατρείου να εκπαιδεύουν αποτελεσματικά τους/τις ασθενείς σχετικά με τα προληπτικά μέτρα. Οι διαλέξεις από έμπειρους/-ες οδοντιάτρους, τα εργαστήρια για τις τεχνολογίες προληπτικής οδοντιατρικής και η συνεχής αξιολόγηση είναι βασικά συστατικά του προγράμματος.

2.2.Γ.2 | ΣΧΕΣΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Η συγκεκριμένη υποενότητα εξερευνά την περίπλοκη σύνδεση μεταξύ της διατροφής και της στοματικής υγείας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες πληροφορούνται για τον τρόπο με τον οποίο οι διατροφικές επιλογές επηρεάζουν τη στοματική υγεία, δίνοντας έμφαση στον κρίσιμο ρόλο που διαδραματίζουν οι επαγγελματίες οδοντίατροι αλλά και οι βοηθοί οδοντιατρείου στην εκπαίδευση των ασθενών.

Στη συνέχεια, η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα εμβαθύνει στη διευκρίνιση του τρόπου με τον οποίο η διατροφή επηρεάζει τη στοματική υγεία, καλύπτοντας θέματα όπως η επίδραση της ζάχαρης στην τερηδόνα, η σημασία της ισορροπημένης διατροφής και ο ρόλος των βιταμινών και μετάλλων στη διατήρηση υγιών ούλων και δοντιών. Για να διευκολυνθεί η μάθηση, χρησιμοποιείται μια ποικιλία μεθόδων διδασκαλίας. Οι διαδραστικές διαλέξεις παρέχουν βασική γνώση, ενώ οι μελέτες περιπτώσεων και οι ομαδικές συζητήσεις ενθαρρύνουν την κριτική σκέψη και την εφαρμογή των εννοιών. Οι πρακτικές συνεδρίες, συμπεριλαμβανομένων των επιδείξεων των κατάλληλων πρακτικών στοματικής υγιεινής, προσφέρουν εμπειρία, την οποία οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αξιοποιήσουν μελλοντικά με ασθενείς. Επιπλέον, προσκεκλημένοι/-ες ομιλητές/-τριες από τους τομείς της διατροφής και της οδοντιατρικής προσφέρουν πληροφορίες, ενισχύοντας μια ολιστική κατανόηση του θέματος.

Καθ' όλη τη διάρκεια της μαθησιακής υποενότητας, οι αξιολογήσεις περιλαμβάνουν γραπτές εργασίες, προφορικές παρουσιάσεις και πρακτικές αξιολογήσεις για να μετρηθεί η κατανόηση της σχέσης μεταξύ διατροφής και στοματικής υγείας. Έμφαση δίνεται στην ικανότητα των εκπαιδευομένων να επικοινωνούν αποτελεσματικά με τους/τις ασθενείς, προσφέροντας πρακτικές συμβουλές προσαρμοσμένες στις ατομικές τους ανάγκες. Ως μέρος της τελικής αξιολόγησης, δημιουργείται εκπαιδευτικό υλικό και χρησιμοποιείται σε προγράμματα ενημέρωσης της κοινότητας, εφαρμόζοντας τις γνώσεις των εκπαιδευομένων για την προώθηση της στοματικής υγείας σε διαφορετικούς πληθυσμούς.

2.2.Γ.3 | Η ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΦΘΟΡΙΟΥ ΣΤΗ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΚΟΙΛΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΔΟΝΤΙΑ

Η συγκεκριμένη υποενότητα μελετά τη σημασία του φθορίου στη στοματική υγεία και την επίδρασή του στην πρόληψη της τερηδόνας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν επίσης να εφαρμόζουν τεχνικές που σχετίζονται με το φθόριο στην κλινική τους πρακτική.

Η κατανόηση της δράσης του φθορίου στη στοματική κοιλότητα και τα δόντια είναι ζωτικής σημασίας για τους/τις βοηθούς οδοντιατρείου, καθώς διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στην εκπαίδευση των ασθενών σχετικά με την προληπτική οδοντιατρική φροντίδα.

Προσδιορίζονται κοινές πηγές φθορίου, συμπεριλαμβανομένης της φθορίωσης του νερού, της οδοντόκρεμας και των επαγγελματικών εφαρμογών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες συζητούν τη σημασία της διατήρησης ενός κατάλληλου επιπέδου φθορίου για τη βέλτιστη στοματική υγεία. Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης υποενότητας διεξάγονται διαδραστικές διαλέξεις με οπτικά βοηθήματα, όπως διαγράμματα και γραφήματα, για να απεικονιστούν οι μηχανισμοί του φθορίου και η επίδρασή του στα δόντια. Παρουσιάζονται πραγματικές μελέτες περιπτώσεων που καταδεικνύουν τις θετικές επιδράσεις του φθορίου στην πρόληψη των οδοντικών προβλημάτων. Ενθαρρύνεται η κριτική σκέψη και οι δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων μεταξύ των εκπαιδευομένων. Οργανώνονται πρακτικές συνεδρίες, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες μπορούν να εφαρμόσουν φθοριούχες θεραπείες υπό επίβλεψη, ενώ ενισχύεται η συνεργατική μάθηση μέσω ομαδικών συζητήσεων σχετικά με τα τελευταία ερευνητικά ευρήματα που σχετίζονται με το φθόριο και τις εφαρμογές του στην οδοντιατρική. Ενθαρρύνονται οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αναλύσουν κριτικά και να παρουσιάσουν τις απόψεις τους σχετικά με τον ρόλο του φθορίου στην προληπτική φροντίδα.

2.2.Γ.4 | ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΓΙΑ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα διδάσκει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες τη σημασία της διατροφής για τη διατήρηση της βέλτιστης στοματικής υγείας, καθώς και τους εφοδιάζει με γνώσεις, ώστε να βοηθήσουν τους/τις ασθενείς στην εφαρμογή αποτελεσματικών διατροφικών προγραμμάτων.

Στην αρχή παρέχονται πληροφορίες για την κατανόηση της σχέσης μεταξύ διατροφής και στοματικής υγείας, ώστε να προσδιοριστούν τα βασικά θρεπτικά συστατικά για τη διατήρηση υγιών δοντιών και ούλων. Στη συνέχεια διερευνώνται οι διαδικασίες κατά τις οποίες οι διατροφικές ελλείψεις μπορούν να συμβάλουν σε οδοντικά προβλήματα.

Παρουσιάζονται μελέτες περιπτώσεων που απεικονίζουν τον αντίκτυπο της κακής διατροφής στη στοματική υγεία, καθώς και προτάσεις σχεδιασμού διατροφικών προγραμμάτων. Η δημιουργία ισορροπημένης διατροφής για διαφορετικές ηλικιακές ομάδες αποτελεί επίσης μία σημαντική θεματική.

Καθ' όλη τη διάρκεια της μαθησιακής υποεπενότητας λαμβάνουν χώρα εμπειριστωμένες παρουσιάσεις για τη σχέση μεταξύ διατροφής και στοματικής υγείας και υποστηρίζονται συζητήσεις για την ενθάρρυνση της κριτικής σκέψης και της επίλυσης προβλημάτων. Προτείνεται ανάλυση πραγματικών περιπτώσεων για την κατανόηση των πρακτικών επιπτώσεων της διατροφής στη στοματική υγεία.

Για να διευκολυνθεί η αποτελεσματική μάθηση, σχεδιάζονται δείγματα διατροφικών προγραμμάτων και προσκαλούνται διατροφολόγοι ή επαγγελματίες βοηθοί οδοντιατρείου να μοιραστούν γνώσεις και εμπειρογνωμοσύνη. Επίσης πραγματοποιούνται επιδείξεις προετοιμασίας θρεπτικών γευμάτων που προάγουν τη στοματική υγεία και παιχνίδια ρόλων για την προσομοίωση των αλληλεπιδράσεων με τους/τις ασθενείς κατά τη συζήτηση διατροφικών συστάσεων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αξιολογούνται μέσω κουίζ, περιπτωσιολογικών μελετών και αξιολόγησης της ικανότητάς τους να επικοινωνούν αποτελεσματικά τις διατροφικές συστάσεις.

2.2.Γ.5 | ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΤΟΜΑΤΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

Η συγκεκριμένη υποεπενότητα επισημαίνει τη σημασία της στοματικής υγιεινής στη συνολική υγεία ενός ατόμου. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες παρακολουθούν επίδειξη σωστών τεχνικών βουρτσίσματος και χρήσης οδοντικού νήματος. Κατανοούν τη σημασία του καθαρισμού της γλώσσας και της χρήσης στοματικού διαλύματος. Αναγνωρίζουν τα κοινά προβλήματα στοματικής υγείας και τα μέτρα πρόληψης που μπορεί να εφαρμοστούν.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες συμμετέχουν σε διαδραστικές διαλέξεις που καλύπτουν τον ρόλο της στοματικής υγιεινής στην πρόληψη των οδοντικών ασθενειών και τις τελευταίες εξελίξεις στα προϊόντα στοματικής φροντίδας. Οι συζητήσεις ενθαρρύνουν την κριτική σκέψη και την εφαρμογή της γνώσης.

Οι ζωντανές επιδείξεις του σωστού βουρτσίσματος των δοντιών, της χρήσης του οδοντικού νήματος και των τεχνικών καθαρισμού της γλώσσας παρέχουν μια σαφή κατανόηση των σωστών διαδικασιών.

Η εξάσκηση είναι το κλειδί για την ανάπτυξη δεξιοτήτων. Σε πρακτικές συνεδρίες, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έχουν την ευκαιρία να εφαρμόσουν τις τεχνικές που έχουν μάθει, με καθοδήγηση από έμπειρους εκπαιδευτές/-τριες. Αυτό ενισχύει τη μνήμη και την αυτοπεποίθηση για την εκτέλεση διαδικασιών στοματικής υγιεινής.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες συμμετέχουν σε προσομοίωση αλληλεπιδράσεων με ασθενείς για την ανάπτυξη αποτελεσματικών επικοινωνιακών δεξιοτήτων. Η αντιμετώπιση των ανησυχιών των ασθενών και η παροχή εξατομικευμένων συστάσεων στοματικής υγιεινής εξασκούνται μέσω σεναρίων και παιχνιδιών ρόλων. Σημαντική παράμετρος της συγκεκριμένης υποεπενότητας αποτελεί η πρόσκληση επαγγελματιών βοηθών οδοντιατρείου να μοιραστούν τις εμπειρίες και τις γνώσεις τους.

Η αξιολόγηση περιλαμβάνει πρακτικές αξιολογήσεις, γραπτά κουίζ και συμμετοχή σε συζητήσεις. Αυτή η πολύπλευρη προσέγγιση εξασφαλίζει μια ολοκληρωμένη κατανόηση των τεχνικών στοματικής υγιεινής.

2.2.Γ.6 | ΦΘΟΡΙΩΣΗ, ΑΠΟΤΡΥΓΩΣΗ, ΣΤΙΛΒΩΣΗ ΟΔΟΝΤΙΚΟΥ ΦΡΑΓΜΟΥ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα διδάσκει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες βοηθούς οδοντιατρείου τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για την αποτελεσματική φθορίωση, την αποτρύγωση και τη στίλβωση των οδοντικών φραγμών για τη διασφάλιση της βέλτιστης στοματικής υγείας των ασθενών.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τη σημασία του φθορίου στην υγεία των δοντιών και παρακολουθούν επίδειξη σωστών τεχνικών φθορίωσης οδοντικών φραγμών και αναγνωρίζουν τα πρωτόκολλα ασφαλείας για το φθόριο.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες συμμετέχουν σε συνεδρίες για να εξασκηθούν στην αφαίρεση πέτρας σε οδοντιατρικά μοντέλα. Προσφέρεται καθοδήγηση και διορθωτική ανατροφοδότηση για να βελτισώσουν την ανάπτυξη αυτών των δεξιοτήτων. Ενθαρρύνονται ομαδικές δραστηριότητες όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες μπορούν να συζητήσουν και να μοιραστούν γνώσεις σχετικά με τις τεχνικές αποτρύγωσης και προωθείται ένα συνεργατικό περιβάλλον μάθησης.

Η αξιολόγηση περιλαμβάνει πρακτικές αξιολογήσεις, γραπτά κουίζ και συμμετοχή σε συζητήσεις. Αυτή η πολύπλευρη προσέγγιση εξασφαλίζει μια ολοκληρωμένη κατανόηση των τεχνικών φθορίωσης, αποτρύγωσης και στίλβωσης.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξερευνούν πραγματικές περιπτώσεις για να κατανοήσουν την ποικιλομορφία των προκλήσεων της στοματικής υγείας. Η ανάλυση περιπτώσεων ενισχύει τις δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων και την αναγνώριση της σημασίας των εξατομικευμένων σχεδίων στοματικής φροντίδας.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες συμμετέχουν σε προσομοίωση αλληλεπιδράσεων με ασθενείς για την ανάπτυξη αποτελεσματικών επικοινωνιακών δεξιοτήτων. Η αντιμετώπιση των ανησυχιών των ασθενών και η παροχή εξατομικευμένων συστάσεων στοματικής υγιεινής εφαρμόζονται μέσω σεναρίων παιχνιδιών ρόλων.

Σημαντική παράμετρος της συγκεκριμένης υποενότητας αποτελεί η πρόσκληση επαγγελματιών βοηθών οδοντιατρείου να μοιραστούν τις εμπειρίες και τις γνώσεις τους.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Σιδηρόπουλος, Χ. & Φράγκος, Μ. Χ. (2001). «Τερηδόνα και η σχέση της με τη διατροφή και τη στοματική υγιεινή των παιδιών», *Παιδιατρική Βορείου Ελλάδος*, 13(2), σσ. 153-158.
2. Τσουνίας, Β. (2003). *Εισαγωγή στην πρωτοβάθμια οδοντιατρική φροντίδα*. Αθήνα: Εκδόσεις Πασχαλίδη.

Συμπληρωματικές

1. Αθανασούλης, Θ. Μ. Ν. (1983). «Προληπτική οδοντιατρική για παιδιά και εφήβους», *Οδοντοστοματολογική Πρόοδος*, 37(2), σσ. 1081-1085.
2. Λύκα, Ι. & Παπαγιάννη, Π. (2007). *Το αλφαβητάρι των δοντιών μας*. *Εικονογραφημένο λεξικό*. Αθήνα: ΕΚΠΑ. Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής. Ανακτήθηκε από: <http://repository.edulll.gr/edulll/handle/10795/923>

2.2.Δ • ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΔΙΑΣΤΑΥΡΟΥΜΕΝΕΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΕΣ ΛΟΙΜΩΞΕΙΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευομένους/-ες στον έλεγχο των διασταυρούμενων λοιμώξεων στον χώρο του οδοντιατρείου. Η ενότητα πραγματεύεται βασικές αρχές μικροβιολογίας, με έμφαση στον τρόπο διασποράς των μικροβίων. Στο πλαίσιο της μαθησιακής ενότητας, διδάσκονται οι βασικές αρχές αντισηψίας, απολύμανσης, αποστείρωσης, η τήρηση βασικών κανόνων υγιεινής και η χρήση ατομικών μέσων προστασίας στον χώρο του οδοντιατρείου. Τέλος, μέσα από τις παρεχόμενες γνώσεις και δεξιότητες, οι εκπαιδευόμενοι/-ες είναι σε θέση να προετοιμάζουν το οδοντιατρείο από το ξεκίνημα της ημέρας έως το τέλος της, να ετοιμάζουν το οδοντιατρείο μεταξύ ασθενών και να διαχειρίζονται τα μολυσματικά απόβλητα.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Διακρίνουν τις βασικές αρχές αποστείρωσης, απολύμανσης και αντισηψίας,
- Αναφέρονται στις γενικές αρχές της μικροβιολογίας,
- Περιγράφουν τον τρόπο διασποράς μικροβίων στις δομές παροχής υγείας, καθώς και τους τρόπους ανάπτυξης ανθεκτικών μικροβιακών στελεχών,
- Διαχειρίζονται τα χρησιμοποιημένα εργαλεία και τα αποστειρώνουν,

- Προετοιμάζουν το οδοντιατρείο από το ξεκίνημα της ημέρας εργασίας έως και τη λήξη της,
- Αποκαθιστούν τον χώρο του οδοντιατρείου μεταξύ των ασθενών,
- Διαχωρίζουν και διαχειρίζονται τα οδοντιατρικά απόβλητα,
- Επικουρούν τον/την οδοντίατρο κατά τη διάρκεια της θεραπείας, χωρίς να διακόπτεται η αλυσίδα της αποστείρωσης.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Αντισηψία / Απολύμανση / Αποστείρωση / Μέτρα ατομικής προστασίας / Ιατρικά γάντια / Ιατρικές μάσκες / Αυτόκαυστο / Ξηρός κλίβανος / Ανοσία / Αντιγόνα / Εμβόλια.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑΣ
2	ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑΣ
3	ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΙΑΣΤΑΥΡΟΥΜΕΝΩΝ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ
4	ΑΤΟΜΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
5	ΚΥΚΛΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΣΤΟ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟ
6	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.2.Δ.1 | ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑΣ

Η μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στις βασικές αρχές της κλινικής μικροβιολογίας. Συγκεκριμένα, γίνεται αναφορά στην ταξινόμηση, μορφολογία, φυσιολογία, λειτουργία, βιολογία και τη γενετική των μικροοργανισμών που προκαλούν λοιμώδη νοσήματα στον άνθρωπο και συγκεκριμένα στα παράσιτα, τους μύκητες, τα βακτήρια και τους ιούς. Γίνεται αναφορά στον τρόπο μετάδοσης και μόλυνσης του ανθρώπου, με ιδιαίτερη έμφαση σε μικροοργανισμούς στον χώρο του οδοντιατρείου, όπως ο HIV, οι ιοί της γρίπης, ο SARS-CoV-2, οι διάφοροι ιοί της ηπατίτιδας, ο σταφυλόκοκκος, ο πνευμονόκοκκος, το βακτηρίδιο Legionella.

Ειδικότερα, διδάσκονται τις βασικές γνώσεις επιδημιολογίας που περιλαμβάνουν τα κριτήρια διάκρισης των μικροβίων σε παράσιτα, μύκητες, βακτήρια και ιούς, τη βιολογική αρχιτεκτονική των μικροβιακών οργανισμών και τη γενετική και τον αναπαραγωγικό κύκλο των μικροοργανισμών. Παράλληλα, διδάσκονται την παθογόνο

δράση των μικροβίων και τις ουσίες που σχετίζονται με αυτήν, τους τρόπους μετάδοσής τους, τις πύλες εισόδου στον ανθρώπινο οργανισμό, τους παράγοντες που δρουν βλαπτικά στους μικροοργανισμούς (φυσικοί – χημικοί), τα χημικοθεραπευτικά και τα αντιβιοτικά, καθώς και τους μηχανισμούς με τους οποίους οι μικροοργανισμοί αναπτύσσουν ευαισθησία ή αντοχή στα αντιβιοτικά, καθώς και το ανθρώπινο μικροβίωμα στην υγεία και την ασθένεια.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπενότητα βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις που απαιτούνται, ώστε να είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται τον τρόπο δράσης των μικροβίων και τη σημασία τήρησης των κανόνων υγιεινής.

2.2.Δ.2 | ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑΣ

Η μαθησιακή υποεπενότητα επικεντρώνεται στις βασικές αρχές της κλινικής ανοσολογίας. Αναλυτικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τι είναι η λοίμωξη και με ποιον τρόπο οι μικροοργανισμοί προκαλούν ασθένειες στον άνθρωπο. Παράλληλα, μαθαίνουν τον μηχανισμό της φλεγμονής, τα είδη αυτής και τα κλινικά συμπτώματα. Αναλυτικά, διδάσκονται τη διάκριση της φλεγμονής ανάλογα με τη διάρκειά της (οξεία, υποξεία, χρόνια), τον εντοπισμό της (τοπικό, συστηματικό) και τα αντίστοιχα κλινικά συμπτώματα της τοπικής και συστηματικής φλεγμονής.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται, επίσης, τις βασικές αρχές της ανοσοβιολογίας και συγκεκριμένα την αλληλεπίδραση ξενιστή – λοιμογόνου παράγοντα μέσω της κατανόησης του δίπολου αντιγόνο – αντίσωμα, τη λειτουργία του λεμφικού συστήματος, τα είδη ανοσίας του ανθρώπινου οργανισμού, παθητική και ενεργητική, τα κύτταρα και όργανα που απαρτίζουν το ανοσοποιητικό σύστημα του ανθρώπου, το σύστημα του συμπληρώματος, το μείζον σύστημα ισοσυμβατότητας, τα είδη ανοσίας, παθητική – ενεργητική, πώς προκύπτουν και τη διάρκειά τους. Επιπλέον, μαθαίνουν για τη διαδικασία της ανοσοαπάντησης και τα κύτταρα της επίκτητης ανοσίας, την αντίδραση ξένου σώματος του οργανισμού, τι είναι τα εμβόλια, πώς παρασκευάζονται, πώς λειτουργούν, τι είδους ανοσία παρέχουν και πώς ελέγχεται η ύπαρξη ανοσίας.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπενότητα βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις που απαιτούνται, ώστε να είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται την αλληλεπίδραση του ανθρώπινου οργανισμού με τα μικρόβια.

2.2.Δ.3 | ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΙΑΣΤΑΥΡΟΥΜΕΝΩΝ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ

Η μαθησιακή υποεπενότητα επικεντρώνεται στις διαδικασίες αποφυγής διασταυρούμενων λοιμώξεων στον χώρο του οδοντιατρείου. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τις έννοιες της αποστείρωσης, της απολύμανσης, της αντισηψίας και την εφαρμογή τους στον χώρο παροχής οδοντιατρικής υγείας.

Στην αποστείρωση, διδάσκονται την έννοιά της και την κλινική σημασία της, δηλαδή την εξάλειψη κάθε ζώντος οργανισμού στο αντικείμενο στο οποίο εφαρμόστη-

κε. Ακολουθεί η αναφορά στον διαχωρισμό των μέσων αποστείρωσης ανάλογα με το μέσο, δηλαδή με φυσικά ή χημικά μέσα. Συγκεκριμένα, την αποστείρωση με χρήση ξηρής θερμότητας, υγρής θερμότητας, χημικών ατμών, μικροκυμάτων, ακτινοβολίας και πλάσματος.

Παράλληλα, γίνεται αναφορά στους δύο πιο συνηθισμένους τρόπους αποστείρωσης στο οδοντιατρείο, με ξηρό κλίβανο και αυτόκαυστο. Εξηγούνται, για τις δύο αυτές συσκευές, οι αρχές λειτουργίας τους, τα πλεονεκτήματα, τα μειονεκτήματα και ο τρόπος ελέγχου του αποτελέσματός τους.

Ακολουθεί η διδασκαλία της έννοιας της απολύμανσης, των μέσων που χρησιμοποιούνται και της εφαρμογής τους. Παράλληλα, γίνεται αναφορά στις αρχές ασηψίας και στα μέσα που χρησιμοποιούνται. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη διδασκαλία για τον αερισμό του ιατρείου, στη χρήση καθαριστών αέρα, στις διαδικασίες καθαρισμού και προετοιμασίας του χώρου του ιατρείου πριν από την έναρξη κάθε ημέρας, αλλά και για την προετοιμασία της επόμενης ημέρας.

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις που απαιτούνται, ώστε να είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται τις διαδικασίες ελέγχου του μικροβιακού φορτίου μέσα στον χώρο του οδοντιατρείου και να τις εφαρμόζουν στην καθημερινή πρακτική. Παράλληλα, διδάσκονται με τη χρήση οπτικοακουστικών μέσων που δείχνουν την ορθή πραγματοποίηση των διαδικασιών και στη συνέχεια πραγματοποιούν πρακτική εξάσκηση των παραπάνω διαδικασιών στις υποδομές και συσκευές των εργαστηριακών εγκαταστάσεων.

2.2.Δ.4 | ΑΤΟΜΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Η μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στα μέσα ατομικής προστασίας των εργαζομένων σε δομές παροχής οδοντιατρικών υπηρεσιών υγείας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τους άξονες ατομικής προστασίας από λοιμογόνους παράγοντες στον χώρο εργασίας τους, που περιλαμβάνουν τον εμβολιασμό, τη χρήση προστατευτικού εξοπλισμού και την ακολουθία δράσης σε περίπτωση έκθεσης σε λοιμογόνους παράγοντες μέσω νυγμού.

Αναλυτικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τα απαραίτητα και εποχιακά εμβόλια για τους εργαζομένους/-ες σε υγειονομικές υποδομές, τον εξοπλισμό και τον τρόπο εφαρμογής ατομικής προστασίας και κάλυψης του σώματος, που περιλαμβάνει μάσκα, γάντια, ειδικά γυαλιά, ιατρική στολή και κάλυμμα κεφαλής. Επίσης, μαθαίνουν για τη σημασία του πλυσίματος των χεριών, τον τρόπο, τα μέσα πλυσίματος και στεγνώματος και τη συχνότητα, τη διαχείριση των μέσων ατομικής προστασίας μετά τη χρήση τους και τις άμεσες ενέργειες σε περίπτωση έκθεσης σε λοιμογόνο παράγοντα, καθώς και τον τύπο και τον χρόνο πραγματοποίησης των ενδεδειγμένων εργαστηριακών εξετάσεων.

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται για να εφαρμόζουν τα μέσα ατο-

μικής προστασίας στην καθημερινότητα των οδοντιατρικών πράξεων. Παράλληλα, πραγματοποιούν πρακτική εξάσκηση των παραπάνω διαδικασιών, όπως το πλύσιμο των χεριών και τον σωστό τρόπο τοποθέτησης και αφαίρεσης των γαντιών, στις υποδομές των εργαστηριακών εγκαταστάσεων.

2.2.Δ.5 | ΚΥΚΛΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΣΤΟ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟ

Η μαθησιακή υποεπενότητα επικεντρώνεται στην κατανόηση και εφαρμογή, από μέρους των εκπαιδευομένων, της κυκλικής διαχείρισης των εργαλείων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών υγείας στον χώρο του οδοντιατρείου. Συγκεκριμένα, διδάσκονται θεωρητικά και πρακτικά πώς γίνεται η παράδοση των εργαλείων στον/στην θεράποντα ιατρό, χωρίς να σπάσει η αλυσίδα ασηψίας, και πώς στη συνέχεια ανακτώνται και προετοιμάζονται για αποστείρωση και επαναχρησιμοποίηση.

Αναλυτικά, διδάσκονται τις διαδικασίες συλλογής και φύλαξης των εργαλείων σε κατάλληλο απολυμαντικό και τον σωστό τρόπο πλυσίματός τους με σκοπό την απομάκρυνση οργανικών υπολειμμάτων, όπως αίμα, σάλιο και οδοντικά ξύσματα. Στη διαδικασία αυτή μαθαίνουν τις κυριότερες ομάδες αντιμικροβιακών διαλυμάτων που χρησιμοποιούνται, τον χρόνο και τον τρόπο δράσης τους.

Ταυτόχρονα διδάσκονται τις συσκευές που χρησιμοποιούνται, όπως το πλυντήριο εργαλείων και το λουτρό υπερήχων, τις αρχές λειτουργίας τους αλλά και τη χειρωνακτική διαδικασία. Σε κάθε διαδικασία εξηγούνται επιπλέον τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα. Επιπλέον, διδάσκονται τον ειδικό τρόπο συντήρησης των χειρολαβών, που περιλαμβάνει την εσωτερική απολύμανση και λίπανση. Επίσης, τη διαδικασία της συσκευασίας των εργαλείων για αποστείρωση και, πιο συγκεκριμένα, τα μέσα συσκευασίας και την επιλογή του κατάλληλου μέσου ανάλογα με τον τύπο υλικού και το μέσο αποστείρωσης. Τέλος, μαθαίνουν για τον τρόπο αποθήκευσης των αποστειρωμένων εργαλείων.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπενότητα βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται για τη συλλογή των χρησιμοποιημένων εργαλείων και συσκευών, την απομάκρυνση του μικροβιακού φορτίου και την προετοιμασία για την επαναχρησιμοποίησή τους. Παράλληλα, πραγματοποιούν πρακτική εξάσκηση πλυσίματος, στεγνώματος, συσκευασίας, αποστείρωσης και αποθήκευσης εργαλείων στις υποδομές και συσκευές των εργαστηριακών εγκαταστάσεων.

2.2.Δ.6 | ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΩΝ

Η μαθησιακή υποεπενότητα επικεντρώνεται στην κατανόηση, από μέρους των εκπαιδευομένων, της διάκρισης και διαχείρισης των απορριμμάτων του οδοντιατρείου, του τρόπου διαχωρισμού τους και του τρόπου με τον οποίο καθίστανται αβλαβή για το προσωπικό του οδοντιατρείου, τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον.

Αρχικά, γίνεται περιγραφή των ειδών απορριμμάτων του οδοντιατρείου και της κατηγοριοποίησής τους, δηλαδή σε μολυσματικά απόβλητα, μη μολυσματικά από-

βλητα και οικιακού τύπου απορρίμματα. Ακολουθεί η αναφορά στα άτομα που μπορούν να εκτεθούν στα οδοντιατρικά απόβλητα, όπως το προσωπικό του οδοντιατρείου, οι ασθενείς και οι συνοδοί τους, το συνεργείο καθαρισμού, οι εργαζόμενοι/-ες στην αποκομιδή απορριμμάτων και οι ρακοσυλλέκτες.

Η εκπαίδευση των εκπαιδευομένων περιλαμβάνει τη διδασκαλία με οπτικοακουστικά μέσα και την πρακτική εφαρμογή της διαδικασίας διαχείρισης των απορριμμάτων, καθώς και την εκπαίδευση σε θέματα απόρριψης των αιχμηρών αντικειμένων σε ειδικά δοχεία, τη χρήση βαρέως τύπου γαντιών κατά την απόρριψη μολυσματικών υλικών και χονδρών σακουλιών, κατά προτίμηση διπλών ή ειδικού χρώματος, καθώς και την αποφυγή συμπίεσης των απορριμμάτων. Μαθαίνουν πώς πραγματοποιείται ο καθαρισμός και η συλλογή των αποβλήτων από τα λύματα του οδοντιατρείου, όπως τα σιφώνια καθαρισμού και τους διαχωριστές αμαλάγατος. Παράλληλα, διδάσκονται τη διαλογή και τον διαχωρισμό των απορριμμάτων και την τοποθέτησή τους στα αντίστοιχα χρωματικά κωδικοποιημένα δοχεία και μέσα συλλογής, όπως σε ειδικό δοχείο αιχμηρών αντικειμένων, ειδικό δοχείο τοξικών αποβλήτων και ειδικές σακούλες απορριμμάτων. Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τη διαδικασία επεξεργασίας των επικίνδυνων ιατρικών αποβλήτων, που περιλαμβάνει αποστείρωση και αποτέφρωση.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Πάνης, Β. & Τζούτζας, Ι. (2015). *Διασπορά λοιμώξεων στην οδοντιατρική* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Βήτα.
2. Pankhurst, C. L. & Coulter, W. A. (2017). *Basic guide to infection prevention and control in dentistry* (2nd edition). Hoboken, NJ: Wiley-Blackwell.

Συμπληρωματικές

1. Δημητρακόπουλος, Γ. (1985). *Μικροβιολογία Ι*. Αθήνα: Εκδόσεις Ευγενιδείου Ιδρύματος.
2. Δημητρακόπουλος, Γ. (1985). *Μικροβιολογία ΙΙ*. Αθήνα: Εκδόσεις Ευγενιδείου Ιδρύματος.

2.2.Ε • ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΝΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι η απόκτηση των αναγκαίων εισαγωγικών γνώσεων σχετικά με τη συμμετοχή και τον ρόλο των εκπαιδευομένων κατά τη διάρκεια της οδοντιατρικής περίθαλψης. Συγκεκριμένα, θα αναπτυχθούν οι

βασικές αρχές των κύριων τομέων θεραπευτικής παρέμβασης και για καθέναν από αυτούς θα περιγραφούν οι διαγνωστικές διαδικασίες και οι μορφές θεραπευτικών παρεμβάσεων, οι μέθοδοι, τα εργαλεία και τα υλικά που χρησιμοποιούνται, ενώ θα υπάρξει και σαφής αναφορά στον ειδικό ρόλο του/της βοηθού οδοντίατρου σε κάθε τομέα οδοντιατρικής περίθαλψης και θεραπείας.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Διακρίνουν τους οδοντιατρικούς τομείς θεραπευτικής παρέμβασης (οδοντική χειρουργική, ακίνητη/κινητή προσθετική, λεύκανση, ενδοδοντία, περιοδοντολογία, παιδοδοντιατρική, ορθοδοντική, εμφυτευματολογία, οδοντοφατνιακή χειρουργική και γναθοχειρουργική),
- Αναφέρονται στις βασικές αρχές της οδοντικής χειρουργικής (εργαλεία και υλικά αποκατάστασης, κλινικές διαδικασίες),
- Αναφέρονται στις βασικές αρχές της προσθετικής αποκατάστασης (κινητή και ακίνητη, μερική και ολική, ένθετο και επένθετο, προσωρινή και μόνιμη),
- Αναφέρονται στις βασικές αρχές και στα διαγνωστικά χαρακτηριστικά του αντικείμενου της ενδοδοντίας,
- Αναφέρονται στις γενικές αρχές της περιοδοντολογίας,
- Αναφέρονται στο αντικείμενο της οδοντιατρικής εμφυτευματολογίας,
- Αναφέρονται στο αντικείμενο της ορθοδοντικής,
- Αναφέρονται στις γενικές αρχές της οδοντοφατνιακής χειρουργικής,
- Αναφέρονται στις γενικές αρχές της παιδοδοντίας.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Ακτινογραφικό μηχάνημα / Αναισθησία / Ιατρικό ιστορικό / Κομπρεσέρ / Μολυσματικό αντικείμενο / Οδοντιατρική έδρα / Οδοντόβουρτσα / Ομοίωμα οδοντοστοιχίας / Ταμπλέτα ασθενούς / Χειρολαβές / Χειρουργική αναρρόφηση.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΛΗΨΗ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ
2	ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΙΚΟΣ-ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ
3	ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ ΚΛΙΝΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΣΤΟ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟ
4	ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ
5	ΟΔΟΝΤΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ, ΣΤΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΣΤΟΜΑΤΟΣ
6	ΣΥΣΤΗΜΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

Κείμενο αναφοράς

2.2.E.1 | ΛΗΨΗ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ

Στην πρώτη υποενότητα αναλύονται οι διαδικασίες που διεξάγονται κατά την προσέλευση του/της ασθενούς στον χώρο του οδοντιατρείου και πριν από τη διεξαγωγή οποιασδήποτε παρέμβασης ή ελέγχου, έτσι ώστε η οδοντιατρική ομάδα να είναι προετοιμασμένη για το παρεμβατικό σκέλος της οδοντιατρικής συνεδρίας.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν τη διαδικασία λήψης του πρότερου προσωπικού ιατρικού και οδοντιατρικού ιστορικού, βασιζόμενοι/-ες στις αρχές του GDPR, ενώ μέσα από την εκπαιδευτική διαδικασία κατανοούν τον τρόπο επικοινωνίας με τον/την ασθενή με σκοπό την αποκόμιση σημαντικών πληροφοριών που θα συμπληρώσουν την κλινική και απεικονιστική εξέταση που ακολουθεί. Ανακαλύπτουν τους κανόνες δεοντολογίας και ηθικής κατά τη λήψη και ταξινομούν τις πληροφορίες σύμφωνα με το πρόγραμμα ηλεκτρονικής διαχείρισης οδοντιατρείου. Ορίζουν τον τρόπο ενημέρωσης του/της οδοντιάτρου και εξηγούν την προετοιμασία της οδοντιατρικής έδρας και της ταμπλέτας ασθενούς για την επακόλουθη κλινική εξέταση.

Για να επιτευχθούν τα παραπάνω μαθησιακά αποτελέσματα, συστήνεται η χρήση ποικίλων εκπαιδευτικών τεχνικών, όπως εμπλουτισμένη εισήγηση με χρήση βίντεο ή/και PowerPoint, επίδειξη περιστατικού και μελέτη περίπτωσης. Επιπρόσθετα, στο εργαστηριακό σκέλος της υποενότητας οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφαρμόζουν τα σχετικά καθήκοντα προετοιμασίας και εκτέλεσης σε πραγματικές συνθήκες οδοντιατρικού χώρου, με προσομοίωση αληθινού περιστατικού, όπου λαμβάνουν το ιατρικό και οδοντιατρικό ιστορικό του/της ασθενούς, ετοιμάζουν την ταμπλέτα του/της ασθενούς και οδηγούν τον/την ασθενή στην οδοντιατρική έδρα.

2.2.E.2 | ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΙΚΟΣ-ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Στην υποενότητα αυτή περιγράφεται η διαδικασία της κλινικής εξέτασης του/της ασθενούς και της διεξαγωγής του ακτινογραφικού και απεικονιστικού ελέγχου.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ορίζουν τα χαρακτηριστικά της κλινικής εξέτασης των δοντιών, των υπόλοιπων ιστών του στόματος και της περιστοματικής περιοχής.

Αποκτούν δεξιότητες επικοινωνίας με τους/τις ασθενείς και αναγνωρίζουν τη σπουδαιότητα του ρόλου που επιτελεί ο/η βοηθός οδοντίατρου σε σχέση με την προσέγγιση του/της ασθενούς κατά τον εξεταστικό έλεγχο. Ανακαλύπτουν τη θέση και στάση που έχει ο/η βοηθός κατά την κλινική εξέταση, τον προστατευτικό εξοπλισμό που φέρει, όπως και ο/η οδοντίατρος και ο/η ασθενής. Αποκτούν γνώσεις σχετικά με την οργάνωση των εργαλείων στην ταμπλέτα του/της ασθενούς και συμμετέχουν στη διεξαγωγή τεστ (ζωτικότητας, επίκρουσης, θερμού – ψυχρού, ηλεκτρικής αγωγιμότητας).

Επιπρόσθετα, γνωρίζουν τον τρόπο υποστήριξης των οδοντιάτρων στη διαδικασία ακτινογράφησης και απεικονιστικού ελέγχου, αναγιγνώσκουν τις ακτινογραφίες και συμμετέχουν στον σχεδιασμό της θεραπείας. Τέλος, καταγράφουν τις πληροφορίες των οδοντικών και περιοδοντικών ιστών στο οδοντόγραμμα, ώστε ο/η οδοντίατρος να έχει τον πλήρη έλεγχο του στόματος του/της ασθενούς.

Ως τεχνικές μαθησιακής διαδικασίας, προτείνεται στο θεωρητικό μέρος η επίδειξη βιντεοπροβολής όπου επιδεικνύονται οι διαδικασίες κλινικής εξέτασης και ακτινογράφησης-απεικόνισης, ενώ στο εργαστηριακό σκέλος προτείνεται οι εκπαιδευόμενοι/-ες να προσομοιώνουν τις διαδικασίες αναλαμβάνοντας εναλλάξ ρόλους ασθενούς και βοηθού για την επικοινωνιακότερη κατανόησή τους.

2.2.E.3 | ΕΠΕΙΓΟΝΤΑ ΚΛΙΝΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΣΤΟ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟ

Στην τρίτη υποενότητα αναλύονται οι τρόποι αντιμετώπισης των επειγόντων περιστατικών στο οδοντιατρείο από τον/την βοηθό οδοντίατρου, τους οποίους οφείλουν να γνωρίζουν όταν συμμετέχουν στην κλινική άσκηση του επαγγέλματός τους.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ορίζουν την έννοια του επείγοντος περιστατικού και αποκτούν αυτοπεποίθηση στην αντιμετώπισή του. Ανακαλύπτουν τους τρόπους πρώτης αντίδρασης και οργάνωσης ανά περιστατικό. Εκτελούν τις βασικές αρχές των πρώτων βοηθειών, οι οποίες αφορούν την απελευθέρωση των αεραγωγών, τον έλεγχο της αναπνοής και του κυκλοφορικού και νευρικού συστήματος και γενικότερα των ζωτικών σημείων. Αποκτούν βασικές γνώσεις αντιμετώπισης περιστατικών καρδιακού εμφράγματος και ανακοπής, ασθματικών κρίσεων, αναφυλακτικών επεισοδίων, υπεραερισμού, επιληπτικών κρίσεων, πνιγμονών, λιποθυμικών επεισοδίων και περιστατικών υπογλυκαιμίας.

Για να επιτευχθούν τα παραπάνω μαθησιακά αποτελέσματα, συστήνεται η χρήση ποικίλων εκπαιδευτικών τεχνικών, όπως περιγραφική διήγηση με χρήση βίντεο ή/και PowerPoint, επίδειξη περιστατικού και μελέτη περίπτωσης, όπως επίσης και ομαδο-συνεργατικές τεχνικές όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες συνεργάζονται για να αποκτήσουν τη γνώση του αντικείμενου. Επιπρόσθετα, στο εργαστηριακό σκέλος της υποενότητας οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφαρμόζουν τα σχετικά καθήκοντα προετοιμασίας και εκτέλεσης σε πραγματικές συνθήκες οδοντιατρικού χώρου, με προσομοίωση αληθινού περιστατικού, όπου αντιμετωπίζουν έκτακτα και επείγοντα περιστατικά

όπως αυτά που αναφέρονται στο περιεχόμενο της μαθησιακής υποενότητας, με αποκορύφωμα την εφαρμογή καρδιοπνευμονικής αναζωογόνησης και τη χρήση αυτόματου απινιδωτή.

2.2.E.4 | ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ

Στη μαθησιακή υποενότητα της προληπτικής οδοντιατρικής οι εκπαιδευόμενοι/-ες ανακαλύπτουν ένα βασικό μαθησιακό αντικείμενο της οδοντιατρικής επιστήμης, στην πραγμάτωση του οποίου συμμετέχει ενεργά ο/η ασθενής περισσότερο από ό,τι στα άλλα μαθησιακά αντικείμενα.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τον ορισμό της πρωτοβάθμιας φροντίδας και πρόληψης, αναγνωρίζουν τον αιτιολογικό παράγοντα της προσέλευσης του μεγαλύτερου πλήθους ασθενών στο οδοντιατρείο (τερηδόνα) και ανακαλύπτουν εργαλεία αντιμετώπισης και ελέγχου όπως είναι η καταγραφή της τερηδονικής προσβολής, ο έλεγχος βιοϋμενίου (οδοντική πλάκα), η μελέτη διατροφής, η χρήση φθοριούχων σκευασμάτων, η τοποθέτηση προληπτικών καλύψεων οπών και σχισμών (sealant) και η χρήση γλυκαντικών ως υποκατάστατων ζάχαρης. Εφαρμόζουν τρόπους βουρτσίσματος του οδοντικού φραγμού, μεσοδόντιου καθαρισμού και χρήσης ιατροτεχνολογικών σκευασμάτων χημικής μείωσης της οδοντικής πλάκας (σκευάσματα χλωρεξιδίνης). Τέλος, συμμετέχουν στην οδοντιατρική ομάδα ως εκπαιδευτές/-τριες των ασθενών για την υποστήριξή τους στη διαμόρφωση νέων συμπεριφορών και συνηθειών, μέσω της επίδειξης των μέσων και των τρόπων πρόληψης.

Για να επιτευχθούν τα παραπάνω μαθησιακά αποτελέσματα, συστήνεται η χρήση ποικίλων εκπαιδευτικών τεχνικών, όπως η επίδειξη διαφόρων τύπων περιστατικών και μελέτες περιπτώσεων, ενώ δίνεται έμφαση και σε ομαδοσυνεργατικές τεχνικές. Επιπρόσθετα, στο εργαστηριακό σκέλος της υποενότητας οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφαρμόζουν τα σχετικά καθήκοντα προετοιμασίας και εκτέλεσης σε πραγματικές συνθήκες οδοντιατρικού χώρου με προσομοίωση αληθινού περιστατικού, όπου επιδεικνύουν τους τρόπους πρόληψης της τερηδονικής νόσου.

2.2.E.5 | ΟΔΟΝΤΙΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ, ΣΤΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΣΤΟΜΑΤΟΣ

Στην πέμπτη μαθησιακή υποενότητα περιγράφονται αναλυτικά οι παθήσεις των δοντιών και της στοματικής κοιλότητας και οι χειρουργικές μέθοδοι αντιμετώπισής τους.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ανακαλύπτουν τις παθήσεις των σκληρών οδοντικών ιστών (τερηδόνα, αποτριβή, συνωστισμός δοντιών, δυσπλασίες αδαμαντίνης και οδοντίνης), τις παθήσεις των περιοδοντικών ιστών (ουλίτιδα, περιοδοντίτιδα), τις παθήσεις των υπολοίπων ιστών της στοματικής κοιλότητας (υπερπλασίες, οδοντογενείς νεοπλασίες, ιστικές νεοπλασίες, κύστες, σιελαδενίτιδες, διαταραχές της κροταφογναθικής διάρθρωσης, χηλογναθοϋπερωιοσχιστίες, συγκλεισιακές ανωμαλίες), τις τεχνικές της άμεσης οδοντικής αποκατάστασης (προετοιμασία οδοντικής κοιλό-

τητας, έμφραξη σύνθετης ρητίνης, έμφραξη αμαλγάματος, έμφραξη υαλοϊονομερούς κονίας, χρήση απομονωτήρα), τις τεχνικές της έμμεσης οδοντικής αποκατάστασης (ένθετο, επένθετο, στεφάνη ολικής επικάλυψης, όψεις, προσωρινές αποκαταστάσεις), τις τεχνικές αποκατάστασης ελλειπόντων δοντιών (γέφυρα, μερική οδοντοστοιχία, άμεση οδοντοστοιχία, ολική οδοντοστοιχία, επένθετη οδοντοστοιχία, εμφύτευμα, προσθετική επί εμφυτεύματος), τις θεραπευτικές τεχνικές για την αποκατάσταση των βλαβών του οδοντικού πολφού (ενδοδοντική θεραπεία, πολφοτομή, έμφραξη ριζικών σωλήνων, ακρορριζεκτομή), τις θεραπευτικές τεχνικές της παιδοδοντιατρικής και της ορθοδοντικής (κινητές και ακίνητες ορθοδοντικές συσκευές, νάρθηκες) και γνωρίζουν τις οδοντιατρικές χειρουργικές τεχνικές (εξαγωγή δοντιού, εξαγωγή έγκλειστου και ημιέγκλειστου σωφρονιστήρα, βιοψία ιστών, συρραφή).

Για να επιτευχθούν τα παραπάνω μαθησιακά αποτελέσματα, συστήνεται η χρήση ποικίλων εκπαιδευτικών τεχνικών, όπως περιγραφική διήγηση με χρήση βίντεο ή/και PowerPoint, επίδειξη περιστατικού και μελέτη περίπτωσης, ενώ δίνεται έμφαση και σε ομαδοσυνεργατικές τεχνικές. Επιπρόσθετα, στο εργαστηριακό σκέλος της υποενότητας οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφαρμόζουν τα σχετικά καθήκοντα προετοιμασίας και εκτέλεσης σε πραγματικές συνθήκες οδοντιατρικού χώρου με προσομοίωση αληθινού περιστατικού.

2.2.E.6 | ΣΥΣΤΗΜΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

Στην τελευταία μαθησιακή υποενότητα περιγράφονται αναλυτικά οι στοματικές εκδηλώσεις ως συμπτώματα συστηματικών παθήσεων και οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν την άρρηκτη σύνδεση της οδοντιατρικής παθολογίας με τα νοσήματα όλων των υπόλοιπων συστημάτων του ανθρώπινου οργανισμού.

Επομένως, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν την επίδραση των αιματολογικών παθήσεων στη στοματική παθολογία (διάφορες μορφές αναιμίας, διαταραχές πήξεως, ασθενείς που λαμβάνουν αντιπηκτική αγωγή, λευχαιμία, λέμφωμα, μύελωμα), την επίδραση των ανοσολογικών παθήσεων (αλλεργίες, άσθμα, αγγειοοίδημα, αναφυλαξία, αυτοάνοσα, ασθενείς υπό ανοσοκατασταλτική αγωγή, σύνδρομο επίκτητης ανοσοανεπάρκειας, ρευματοειδής αρθρίτιδα), την επίδραση των παθήσεων του κυκλοφορικού συστήματος (υπέρταση, στηθάγχη, έμφραγμα μυοκαρδίου, ενδοκαρδίτιδα, ρευματικός πυρετός), την επίδραση των παθήσεων του αναπνευστικού (ιγμορίτιδα, χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια, σαρκοείδωση, νεοπλασίες), την επίδραση των νοσημάτων του πεπτικού συστήματος (νόσος Crohn, γαστροοισοφαγική παλινδρόμηση, έλκος πεπτικού συστήματος, ανεπάρκειες βιταμινών, κολίτιδα, κοιλιοκάκη, νεοπλασίες), την επίδραση των νεφρολογικών παθήσεων καθώς και των ενδοκρινικών διαταραχών (εγκυμοσύνη, εφηβεία, σακχαρώδης διαβήτης, παθήσεις θυρεοειδούς). Επιπρόσθετα, ανακαλύπτουν την επίδραση των διανοητικών διαταραχών, των νοητικών παθήσεων και της κινητικής αναπηρίας στην οδοντική και στοματική κατάσταση αλλά και γνωρίζουν τους ιδιαίτερους χειρισμούς στον τρόπο αντιμετώπισης

των οδοντιατρικών ασθενών που ανήκουν στην κατηγορία των ΑΜΕΑ. Τέλος, διακρίνουν τις περιπτώσεις ασθενών που λαμβάνουν συγκεκριμένη φαρμακευτική αγωγή, η οποία έχει επίδραση στη στοματική υγεία.

Λόγω της ιδιαιτερότητας των συστηματικών παθήσεων, οι οποίες περιγράφονται, προτείνεται ως τεχνική μαθησιακής διαδικασίας η επίδειξη και ανάλυση περιστατικών μέσω βιντεοπροβολής ή PowerPoint.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Kay, E. (2019). *Οδοντιατρική με μια ματιά* (μτφρ. Β. Κακούρης). Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.
2. Miller, M. & Scully, C. (2015). *Mosby's textbook of dental nursing* (2nd edition). London: Elsevier.

Συμπληρωματικές

1. Scully, C. (2004). *Oral and maxillofacial medicine*. Edinburgh: Wright/Elsevier.
2. Hollins, C. (2019). *Levison's textbook for dental nurses* (12th edition). Hoboken, NJ: Wiley-Blackwell.

2.3 • ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄

2.3.A • ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευομένους/-ες σε βασικές έννοιες και όρους των επιστημών υγείας στην αγγλική γλώσσα, ώστε να αποκτήσουν τις βάσεις για την κατανόηση και χρήση των όρων της συγκεκριμένης ειδικότητας στην αγγλική γλώσσα. Ειδικότερα, σε αυτή τη μαθησιακή ενότητα παρουσιάζεται η αντίστοιχη αγγλική ονοματολογία σε θέματα ανατομίας, φυσιολογίας, ιστολογίας του ανθρώπινου σώματος και ιδιαίτερα του στοματογναθικού συστήματος και της αντίστοιχης παθολογίας του. Παράλληλα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την ορολογία της ειδικότητας, ώστε να μπορούν να επεξεργαστούν ένα αγγλόφωνο κείμενο της ειδικότητας και να επικοινωνήσουν με ασθενή στην αγγλική γλώσσα.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Συσχετίζουν την αγγλική ορολογία της ειδικότητάς τους με την αντίστοιχη ελληνική,
- Μελετούν αγγλόφωνα κείμενα της ειδικότητάς τους, με σκοπό την παρακολούθηση των εξελίξεων στον τομέα τους,
- Χρησιμοποιούν την αγγλική ορολογία κατά τη διάρκεια συνταγογράφησης εξετάσεων και φαρμάκων, όπου κρίνεται σκόπιμο,
- Επικοινωνούν με αλλοδαπό/-ή ασθενή από την πρώτη επαφή (τηλέφωνο – ηλεκτρονική αλληλογραφία), κατά τη λήψη ιστορικού, τη φάση της θεραπείας και δίνουν μεταθεραπευτικές οδηγίες.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Dental office / Dental supplies / Consumables / Consumable dental supplies / Human mouth / Intercultural communication / Medical history / Reusable dental supplies.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (1), Εργαστήριο (0), Σύνολο (1).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΣ (ENGLISH TERMINOLOGY OF BASIC ORGANS AND PARTS OF THE HUMAN MOUTH)
2	ΒΑΣΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (BASIC DENTAL OFFICE EQUIPMENT IN ENGLISH)
3	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ-ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΩΝ ΟΡΩΝ (COMPARATIVE PRESENTATION OF GREEK-ENGLISH DENTAL TERMINOLOGY)
4	ΛΗΨΗ ΣΥΝΤΟΜΟΥ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (BRIEF MEDICAL HISTORY TAKING IN ENGLISH)
5	ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ (ENGLISH FOR COMMUNICATIVE PURPOSES)
6	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (INTERCULTURAL COMMUNICATION IN ENGLISH)

Κείμενο αναφοράς

2.3.A.1 | ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΣΤΟΜΑΤΟΣ (ENGLISH TERMINOLOGY OF BASIC ORGANS AND PARTS OF THE HUMAN MOUTH)

Η μαθησιακή υποενότητα «Αγγλική ορολογία βασικών οργάνων και τμημάτων του ανθρώπινου στόματος» αποσκοπεί στην εισαγωγή και κατανόηση της βασικής αγγλικής ορολογίας για το ανθρώπινο στόμα. Στη συγκεκριμένη υποενότητα οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν εκείνες τις γενικές ορολογικές γνώσεις που είναι απαραίτητες για την παρακολούθηση των επόμενων υποενοτήτων.

Τα κείμενα και οι ασκήσεις βασίζονται στη βιολογία, ανατομία, φυσιολογία και παθολογία. Τα κείμενα ακολουθούν μια σειρά από δραστηριότητες και ασκήσεις, τις οποίες καλούνται οι εκπαιδευόμενοι/-ες να επιλύσουν. Με τη βοήθεια έγχρωμης εικονογράφησης περιγράφονται οι σημαντικότερες δομές και λειτουργίες οργάνων και συστημάτων του ανθρώπινου στόματος.

Συνιστάται βοηθητικό υλικό με τη μορφή εικόνων και πινάκων που καθιστά τη διδασκαλία και τη μάθηση πιο αποτελεσματική. Υπάρχουν ξεχωριστά τμήματα (δόντια, ούλα, στοματική κοιλότητα, γνάθος) που έχουν ισχυρή κλινική εστίαση στις κυριότερες νόσους κάθε συστήματος. Περιλαμβάνονται τέσσερα είδη ασκήσεων: ασκήσεις κατανόησης γραπτού επιστημονικού κειμένου, ασκήσεις παραγωγής σύντομου κειμένου (abstract), ασκήσεις κατανόησης προφορικού κειμένου και ασκήσεις μετάφρασης από τα αγγλικά στα ελληνικά.

Για τα κείμενα που αναφέρονται στα βασικά όργανα και στα τμήματα του ανθρώπινου στόματος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες δημιουργούν δύο διαφορετικά γλωσσάρια, στα οποία παρατίθενται συνώνυμα ή ορισμοί για το λεξιλόγιο των κειμένων, και ενθαρρύνονται να κρατούν τις δικές τους αγγλοαγγλικές σημειώσεις λεξιλογίου. Στη συνέχεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αντιπαραβάλλουν το δικό τους γλωσσάριο με άλλα εγκεκριμένα και δημοσιευμένα λεξικά και γλωσσάρια.

2.3.A.2 | ΒΑΣΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (BASIC DENTAL OFFICE EQUIPMENT IN ENGLISH)

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με την αγγλική ορολογία του βασικού εξοπλισμού που υπάρχει σε ένα οδοντιατρείο. Η ορολογία που διδάσκεται σε αυτήν την υποενότητα αναφέρεται σε μια μεγάλη ποικιλία οδοντιατρικού εξοπλισμού, τον οποίο οι εκπαιδευόμενοι/-ες καλούνται να ονομάσουν και να περιγράψουν τη χρήση του στα αγγλικά.

Μέσω της υποενότητας αυτής οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξετάζουν την αγγλική ορολογία που αναφέρεται στις βασικές αρχές και μεθόδους χρήσης διαφορετικών μοντέλων και εταιρειών κατασκευής μιας δεδομένης συσκευής και τις παραλλαγές και ιδιομορφίες που υπάρχουν από το ένα μοντέλο στο άλλο.

Για το γνωστικό αντικείμενο του τεχνολογικού οδοντιατρικού εξοπλισμού καθώς και των συναφών αναλώσιμων (consumable) και επαναχρησιμοποιούμενων (reusable) οδοντιατρικών υλικών (dental supplies), οι εκπαιδευόμενοι/-ες συμβουλεύονται εγκεκριμένα και δημοσιευμένα εγχειρίδια, φυλλάδια και άλλα σχετικά έντυπα, δικής τους επιλογής. Για κάθε ομάδα κειμένων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες δημιουργούν ένα γλωσσάρι για τον βασικό εξοπλισμό του/της οδοντιάτρου, που ενθαρρύνει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να κρατούν τις δικές τους αγγλοαγγλικές σημειώσεις λεξιλογίου. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες δημιουργούν μια λίστα αγγλοελληνικών όρων χρησιμοποιώντας τη δική τους φρασεολογία. Στη συνέχεια, τα συγκρίνουν με τους/τις υπόλοιπους/-ες εκπαιδευόμενους/-ες, ώστε ο/η εκπαιδευτής/-τρια να βεβαιωθεί ότι η ορολογία έχει γίνει κατανοητή από όλους/-ες με τον ίδιο τρόπο.

Τέλος, η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα προσφέρει τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται από τον/την βοηθό οδοντιατρείου κατά την εργασία του/της σε ένα οδοντιατρείο.

2.3.A.3 | ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ-ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΩΝ ΟΡΩΝ (COMPARATIVE PRESENTATION OF GREEK-ENGLISH DENTAL TERMINOLOGY)

Η μαθησιακή υποενότητα «Συγκριτική παρουσίαση ελληνικών-αγγλικών οδοντιατρικών όρων» εξετάζει σε αντιπαροβολή τους σημαντικότερους οδοντιατρικούς όρους στην αγγλική γλώσσα, όπως αυτοί παρουσιάστηκαν στις προηγούμενες υποενότητες, με τους αντίστοιχους όρους στην ελληνική γλώσσα.

Σκοπός είναι μια πρώτη επαφή των εκπαιδευόμενων με τους ίδιους όρους σε δύο διαφορετικές γλώσσες, ώστε να αναδειχθούν οι διαφορές και οι ομοιότητες στη μορφή, αλλά και στη χρήση τους. Μέσω της αντιστοίχισης των όρων και των εννοιών, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν με ποιον τρόπο οι όροι που ήδη γνωρίζουν στα ελληνικά εμφανίζονται στα αγγλικά. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με την ορολογία μέσω φράσεων και προτάσεων, αλλά και σύντομων παραγράφων, που είναι ανεξάρτητες και δεν περιλαμβάνονται απαραίτητα σε μεγάλα κείμενα.

Με αυτόν τον τρόπο, η μύηση στην αγγλική ορολογία γίνεται με σταθερό βήμα και στάδιο-στάδιο, με μικρά, κατά κύριο λόγο, κείμενα που συμβάλλουν στην ευκολότερη και ολοκληρωμένη κατανόηση της αγγλικής ορολογίας. Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με πρακτικά παραδείγματα μετατροπής μεμονωμένων οδοντιατρικών όρων και φράσεων από την αγγλική στην ελληνική γλώσσα και αντίστροφα. Καλύπτεται το μεγαλύτερο μέρος της αγγλικής ορολογίας που παρουσιάζεται εκτενέστερα στις υπόλοιπες θεματικές υποενότητες. Με αυτόν τον τρόπο, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκομίζουν μια γενικότερη εικόνα της ύλης και των απαιτήσεων της υποενότητας συνολικά.

Κατά τη διάρκεια της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν και τις τέσσερις δεξιότητες, ανάγνωση (reading), παραγωγή γραπτού λόγου (writing), παραγωγή προφορικού λόγου (speaking) και κατανόηση προφορικού λόγου (listening). Συνιστάται ο/η εκπαιδευτής/-τρια να υιοθετήσει την παραπάνω τακτική, επιλέγοντας ορολογικούς όρους που διδάσκονται σε όλες τις άλλες ενότητες.

2.3.A.4 | ΛΗΨΗ ΣΥΝΤΟΜΟΥ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (BRIEF MEDICAL HISTORY TAKING IN ENGLISH)

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα παρουσιάζεται η αγγλική ορολογία που χρησιμοποιείται κατά τη διαδικασία λήψης ιατρικού ιστορικού, με έμφαση σε θέματα οδοντιατρικών περιστατικών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται στην ορολογία για τη συλλογή δεδομένων που αφορούν τη βασική ιατρική κατάσταση των ασθενών. Ο σκοπός είναι η χρήση της αγγλικής ορολογίας, για να συλλέγουν στοιχεία όπως τα προσωπικά στοιχεία των ασθενών και οι επισκέψεις τους στο οδοντιατρείο στο παρελθόν, καθώς και η συσχέτισή τους με το ιστορικό της τρέχουσας κατάστασης.

Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εμπλέκονται σε δραστηριότητες λήψης πληροφοριών γενικής φύσης, όπως το κοινωνικό ιστορικό (π.χ. προσωπικές συνήθειες και κοινωνική ζωή). Με αυτόν τον τρόπο, οι εκπαιδευόμενοι/-ες είναι σε θέση να ξεχωρίζουν τις ιατρικές πληροφορίες από τις κοινωνικές πληροφορίες των ασθενών. Επιπλέον, δίνονται προς μετάφραση αγγλικά κείμενα στα ελληνικά, είτε ολόκληρα είτε σε μορφή σύνοψης.

Επομένως, οι εκπαιδευόμενοι/-ες λαμβάνουν γνώσεις και αναπτύσσουν δεξιότητες που είναι απαραίτητες για τη χρήση της ορολογίας στη διάγνωση παθήσεων που σχετίζονται με την οδοντιατρική κατάσταση των ασθενών. Ο σκοπός είναι να εξασκηθούν στη χρήση της αγγλικής ορολογίας σε κείμενα με μεγαλύτερο βαθμό δυσκολίας, σε πραγματικές συνθήκες, όπως η συμπλήρωση ιατρικού ιστορικού.

Περιλαμβάνονται τέσσερα είδη ασκήσεων: ασκήσεις κατανόησης γραπτού επισημονικού κειμένου, ασκήσεις παραγωγής σύντομου κειμένου (abstract), ασκήσεις κατανόησης προφορικού κειμένου και ασκήσεις μετάφρασης από τα αγγλικά στα ελληνικά. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν πραγματικά παραδείγματα σύντομου ιατρικού ιστορικού στα αγγλικά, ώστε να εξοικειωθούν με τη σχετική φρασεολογία.

2.3.A.5 | ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ (ENGLISH FOR COMMUNICATIVE PURPOSES)

Η επικοινωνιακή αγγλική γλώσσα είναι μια προσέγγιση στην εκμάθηση της γλώσσας, κατά την οποία ο/η εκπαιδευόμενος/-η μαθαίνει από την αλληλεπίδραση με την πραγματική ζωή, η οποία μπορεί να βοηθήσει στην ενίσχυση της αξίας των σπουδών τους.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διερευνούν τεχνικές βελτίωσης των επικοινωνιακών τους δεξιοτήτων στα αγγλικά, καθώς και την επικοινωνιακή προσέγγιση, μια δοκιμασμένη μέθοδο για την όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερη βελτίωση των αγγλικών τους δεξιοτήτων. Η ενίσχυση των επικοινωνιακών τους δεξιοτήτων στα αγγλικά είναι ένα ισχυρό εργαλείο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για επαγγελματικούς λόγους, για επαγγελματικά ταξίδια ή για να συμμετέχουν σε μια συζήτηση σε διαφορετική χώρα.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενθαρρύνονται να αναπτύξουν στα αγγλικά τις απαιτούμενες δεξιότητες για μια φυσική προσέγγιση στην εκμάθηση γλωσσών και την απόκτηση λεξιλογίου που τους/τις καθιστά αυτόνομους γλωσσικούς χρήστες. Μέσω της εξάσκησης με τους/τις υπόλοιπους/-ες εκπαιδευόμενους/-ες επιδιώκουν να βελτιώνουν τον τρόπο που μιλούν, την προφορά τους και τις δομές των προτάσεων που χρησιμοποιούν, καθώς και στοιχεία που αφορούν το άτομο με το οποίο μιλούν, όπως η γλώσσα του σώματός του, λέξεις ή φράσεις της αργκό και ο τόνος με τον οποίο θέτουν ερωτήσεις.

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα είναι ιδιαίτερα χρήσιμη σε ζητήματα όπου εμπλέκεται η έννοια της διαπολιτισμικής επικοινωνίας και του διαπολιτισμικού μεσολαβητή, όπου ο/η ασθενής προέρχεται από έναν εντελώς διαφορετικό πολιτισμό. Τέλος, η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα συμβάλλει στην καλύτερη προετοιμασία για την ορολογία σχετικά με την έννοια της επικοινωνίας στον χώρο της οδοντιατρικής υγιεινής, με έμφαση στις διαπροσωπικές σχέσεις.

2.3.A.6 | ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (INTERCULTURAL COMMUNICATION IN ENGLISH)

Η τελευταία υποενότητα διαπραγματεύεται τους τρόπους με τους οποίους ο πολιτισμός επιδρά και καθορίζει την ανθρώπινη επικοινωνία. Ο πολιτισμός αποτελεί δομικό στοιχείο της ταυτότητας των ανθρώπων και προσδιορίζει, σε σημαντικό βαθμό, τις διαπροσωπικές σχέσεις.

Η πρόκληση που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες ως βοηθοί οδοντιατρείου, επαγγελματίες υγείας, είναι να οργανώσουν τις σχέσεις τους με τους ασθενείς με τέτοιο τρόπο, ώστε να υπάρχει επικοινωνία και δημιουργική αλληλεπίδραση με διαφορετικές κατηγορίες ασθενών (π.χ. επιχειρηματίες, τουρίστες, μετανάστες, πρόσφυγες) που δικαιούνται οδοντιατρική περίθαλψη.

Η αντίληψή μας για τον άλλο ή τους άλλους διαμορφώνεται σε συγκεκριμένο ιστορικό, κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο που παράγει και αναπαράγει αναπαραστάσεις για τον εαυτό μας και τους άλλους. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν την

ύπαρξη μιας σειράς στερεοτύπων και προκαταλήψεων που ανάγουν την έννοια του «ξένου», του «ανεπιθύμητου» και του «εχθρού». Με τη χρήση της κατάλληλης αγγλικής ορολογίας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποφεύγουν τις αρνητικές διακρίσεις, καθώς και την περιθωριοποίηση και αποξένωση εθνοτικών και πολιτισμικών ομάδων. Αυτή η δεξιότητα είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική επικοινωνία με μη ελληνόφωνους ασθενείς και την αποφυγή παρερμηνειών.

Στο πλαίσιο της υποεπάρκειας αναπτύσσονται έννοιες όπως η πολυπολιτισμικότητα, η διαπολιτισμικότητα, η αφομοίωση και η ένταξη. Για κάθε ομάδα κειμένων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες δημιουργούν ένα γλωσσάριο, στο οποίο παρατίθενται συνώνυμα ή ορισμοί για το λεξιλόγιο των κειμένων, που ενθαρρύνει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να κρατούν τις δικές τους αγγλοαγγλικές σημειώσεις λεξιλογίου. Το γλωσσάριο συνοδεύεται από μία λίστα αγγλοελληνικών όρων ειδικά για κάθε ομάδα κειμένων.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Evans, V., Dooley, J. & Caldwell, J. (2017). *Career paths: Dentistry*. Newbury: Express Publishing.
2. Fitzgerald, P., McCullagh, M. & Wright, R. (2010). *English for medicine in higher education studies: Course book with audio CDs*. Πειραιάς: Εκδόσεις Μπέτση.

Συμπληρωματικές

1. Γκόβαρης, Χ. (2011). *Εισαγωγή στη διαπολιτισμική εκπαίδευση*. Αθήνα: Εκδόσεις Διάδραση.
2. Μιχαηλίδης, Γ. Ι. (2005). *Αγγλοελληνικό, ελληνοαγγλικό λεξικό των ιατρικών όρων* (5η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Κωνσταντάρα.

2.3.B • ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι η απόκτηση των αναγκαίων γνώσεων για τις μαλακές ή οριζόντιες δεξιότητες. Στην ενότητα αυτή οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μάθουν να διακρίνουν τη διαφορά μεταξύ μαλακών ή οριζόντιων δεξιοτήτων και σκληρών ή κάθετων δεξιοτήτων. Θα γνωρίσουν ποιες είναι οι μαλακές δεξιότητες, ποιες διαθέτουν οι ίδιοι/-ες, σε ποιο βαθμό, πώς να βελτιώσουν τις ήδη υπάρχουσες, αλλά και με ποιους τρόπους να αποκτήσουν νέες. Τέλος, εξηγείται η σημασία τους και η εφαρμογή τους στον χώρο παροχής υπηρεσιών οδοντιατρικής υγείας, αλλά και στην προσωπική ζωή.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Διακρίνουν τις οριζόντιες από τις επαγγελματικές δεξιότητες,
- Αντιλαμβάνονται τη σημασία της συναισθηματικής νοημοσύνης και της ενσυναίσθησης,
- Επιδεικνύουν επίγνωση της σημασίας της αυτοπεποίθησης στη διαμόρφωση σχέσεων εμπιστοσύνης και ασφάλειας με τον/την ασθενή,
- Επιδεικνύουν ικανότητα εύρεσης νέων λύσεων και συμπεριφορών σε νέα και αναπάντεχα προβλήματα,
- Διαχειρίζονται αποτελεσματικά τον χρόνο, με σκοπό την επίτευξη του βέλτιστου αποτελέσματος, καθώς και την αντιμετώπιση έκτακτων συμβάντων σε στενά χρονικά περιθώρια,
- Κατανοούν τη σημασία των επικοινωνιακών δεξιοτήτων στη λήψη και μεταφορά μηνυμάτων με σαφήνεια και απλότητα, τόσο μεταξύ του προσωπικού όσο και με τους ασθενείς. Σε αυτές περιλαμβάνονται η γλώσσα του σώματος, η προσοχή και η ενθάρρυνση του συνομιλητή, καθώς και η ενεργή ακρόαση,
- Επιδεικνύουν ομαδικό πνεύμα και ικανότητα συνεργασίας με το εσωτερικό προσωπικό του οδοντιατρείου και τους εξωτερικούς συνεργάτες, με σκοπό τη βελτίωση της αποδοτικότητας.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Σκληρές (κάθετες) και μαλακές (οριζόντιες) δεξιότητες / Επικοινωνία, εμπόδια, επικοινωνιακές δυσλειτουργίες / Συναισθηματική νοημοσύνη-ενσυναίσθηση / Ενεργητική ακρόαση / Παράθυρο Johari / Γλώσσα σώματος / Ομαδική εργασία-ομαδικότητα / Διαχείριση παραπόνων και συγκρούσεων / Win-win, win-lose, lose-win, lose-lose, win something and lose something / Διαπραγματευτική ικανότητα / Ικανότητα αναζήτησης λύσεων και επίλυσης προβλημάτων / Οργάνωση και διαχείριση χρόνου.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: SOFT AND HARD SKILLS
2	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ
3	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΑΚΡΟΑΣΗ
4	ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΓΛΩΣΣΑ ΣΩΜΑΤΟΣ
5	ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΟΜΑΔΙΚΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ, ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ
6	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ: ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ
7	ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ
8	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΟΝΟΥ (TIME MANAGEMENT)

Κείμενο αναφοράς

2.3.B.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: SOFT AND HARD SKILLS

Η πρώτη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί την εισαγωγή στις βασικές έννοιες των δεξιοτήτων. Σκοπός της είναι η τοποθέτηση ενός γενικότερου πλαισίου, το οποίο ορίζει και διακρίνει τις γνώσεις και τις ικανότητες από τις δεξιότητες, ώστε να γίνει κατανοητό ότι οι δεξιότητες (skills) είναι η ικανότητα του ατόμου να εφαρμόζει τη γνώση και να γνωρίζει τον τρόπο επίλυσης των προβλημάτων, για να διεκπεραιώνει τα καθήκοντά του.

Παρουσιάζονται τα είδη των δεξιοτήτων, δηλαδή οι «σκληρές ή κάθετες δεξιότητες» (hard skills) και οι «μαλακές ή οριζόντιες δεξιότητες» (soft skills). Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν ότι με τον όρο «κάθετες ή σκληρές δεξιότητες» (hard skills) εννοούνται οι τεχνικές, πρακτικές γνώσεις κάθε επαγγέλματος, για παράδειγμα, οι κλινικές πράξεις των βοηθών οδοντιατρείου στους θεραπευτικούς τομείς της οδοντιατρικής.

Όσον αφορά τις «οριζόντιες ή μαλακές» δεξιότητες (soft skills), κατανοούν ότι είναι οι γνώσεις που είναι ανεξάρτητες από το επάγγελμα και θεωρούνται υψίστης σημασίας για τους/τις οδοντιάτρους εργοδότες/-τριές τους. Συνδέονται με τις στάσεις και τις συμπεριφορές των ατόμων, είναι δύσκολο να μετρηθούν και αποτελούν μέρος της συναισθηματικής τους νοημοσύνης. Σκοπός των εκπαιδευτών/-τριών είναι, αφενός, η κατανόηση της ανωτέρω διάκρισης και, αφετέρου, η ενθάρρυνση των εκπαιδευομένων για την απόκτηση και την περαιτέρω βελτίωση των μαλακών δεξιοτήτων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ευαισθητοποιούνται ως προς τη σπουδαιότητα ανάπτυξης των οριζόντιων δεξιοτήτων, αλλά και της σημασίας εφαρμογής τους στον χώρο παροχής υπηρεσιών οδοντιατρικής υγείας.

Προτείνεται οι εκπαιδευόμενοι/-ες να διακρίνουν τις κάθετες και τις οριζόντιες δεξιότητες μέσα από τη χρήση μελετών περίπτωσης.

2.3.B.2 | ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Σκοπός της μαθησιακής υποενότητας είναι η κατανόηση του κρίσιμου ρόλου των επικοινωνιακών δεξιοτήτων, που αποτελούν σημαντικό εφόδιο για μια επιτυχημένη επαγγελματική πορεία στον χώρο παροχής υπηρεσιών οδοντιατρικής υγείας. Αρχικά ορίζεται η έννοια της επικοινωνίας, οι βασικές αρχές που τη διέπουν, και στη συνέχεια αναλύονται η διαδικασία, τα στοιχεία της επικοινωνίας και η έννοια της ανατροφοδότησης.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τις διάφορες μορφές που μπορεί να πάρει η επικοινωνία σε έναν χώρο παροχής υπηρεσιών οδοντιατρικής υγείας. Αποσαφηνίζουν και διακρίνουν έννοιες όπως η άμεση και η έμμεση επικοινωνία, η εσωτερική και η εξωτερική, η τυπική και η άτυπη επικοινωνία, η γραπτή, η προφορική και η τηλεφωνική επικοινωνία, η λεκτική και η μη λεκτική επικοινωνία, καθώς και η κάθετη και η οριζόντια επικοινωνία. Στη συνέχεια αναλύονται τα εμπόδια της επικοινωνίας, που μπορούν να κάνουν το μήνυμα στο πλαίσιο ενός εργασιακού περιβάλλοντος να φτάσει διαστρεβλωμένο, με αποτέλεσμα οι βοηθοί οδοντιατρείου να σπαταλήσουν χρόνο και κόπο λόγω πιθανών συγχύσεων και παρεξηγήσεων που ενδέχεται να δημιουργηθούν. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν ότι η αποτελεσματική επικοινωνία προϋποθέτει την υπέρβαση των εμποδίων και των επικοινωνιακών δυσλειτουργιών, καθώς και τη μεταφορά ενός σαφούς και περιεκτικού μηνύματος.

Όλα τα παραπάνω είναι απαραίτητα για τους/τις βοηθούς οδοντιατρείου, ώστε να μπορούν να επικοινωνούν αποτελεσματικά στο πλαίσιο των εργασιακών καθηκόντων τους με συναδέλφους/-ισσες, ασθενείς, προμηθευτές/-τριες κ.ά.

Κατάλληλες εκπαιδευτικές τεχνικές για την κατανόηση των εμποδίων της επικοινωνίας αποτελούν η εμπλουτισμένη εισήγηση, το παιχνίδι ρόλων, η προβολή βίντεο και οι μελέτες περίπτωσης.

Ασκήσεις μπορούν να γίνουν για την αναζήτηση των επικοινωνιακών δυσλειτουργιών, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν πώς μπορούν να δημιουργηθούν δυσλειτουργίες σε μια συζήτηση ή έναν διάλογο.

2.3.B.3 | ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΑΚΡΟΑΣΗ

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα παρουσιάζεται η έννοια της συναισθηματικής νοημοσύνης, που σύμφωνα με τον Goleman είναι η ικανότητα του ανθρώπου να ελέγχει τις επιθυμίες του και να καθυστερεί την ικανοποίησή τους, να ρυθμίζει τις διαθέσεις των άλλων, να απομονώνει το συναίσθημα από τη σκέψη, να μπαίνει στη θέση του άλλου και να ελπίζει. Αναλύονται οι πέντε διαστάσεις της, με ιδιαίτερη έμφαση στην έννοια της ενσυναίσθησης, δηλαδή της ικανότητας των ανθρώπων να αντιλαμβάνονται τα συναισθήματα και τις ανάγκες των άλλων ανθρώπων και να συμπεριφέρονται ανάλογα.

Στη συνέχεια παρουσιάζεται η ενεργητική ακρόαση, που αποτελεί βασική προϋπόθεση καλλιέργειας της ενσυναίσθησης. Αναλύονται τα επίπεδα και τα εμπόδια της

ακρόασης, καθώς και οι συμπεριφορές του καλού και του κακού ακροατή. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες πειραματίζονται με τις βασικές τεχνικές της ενεργητικής ακρόασης, για παράδειγμα τις ανοιχτές και διευκρινιστικές ερωτήσεις. Περαιτέρω παρουσιάζονται οι θετικοί ενισχυτές του διαλόγου, δηλαδή η σύντομη ανακεφαλαίωση, οι καλοπροαίρετες ερωτήσεις και η σύντομη παύση, στάσεις που βοηθούν τον/τη συνομιλητή/-τρια να μιλήσει. Στο πλαίσιο της υποενότητας παρουσιάζεται το Παράθυρο Johari, με σκοπό να βοηθήσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να επεκτείνουν την ανοιχτή περιοχή, μικραίνοντας την κρυμμένη και την τυφλή περιοχή, επιτρέποντας έτσι την όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερη επικοινωνία με ασθενείς, συναδέλφους/-ισσες και προμηθευτές/-τριες.

Οι βοηθοί οδοντιατρείου αντιλαμβάνονται ότι η συναισθηματική νοημοσύνη, η ενσυναίσθηση και η ενεργητική ακρόαση θα τους βοηθήσουν να επικοινωνήσουν αποτελεσματικότερα.

Προτείνεται η προβολή βίντεο και η χρήση μελετών περίπτωσης, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αντιληφθούν τη σημασία της συναισθηματικής νοημοσύνης και της ενσυναίσθησης.

2.3.B.4 | ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΓΛΩΣΣΑ ΣΩΜΑΤΟΣ

Η παρούσα υποενότητα εστιάζεται στην προφορική επικοινωνία, στα βασικά χαρακτηριστικά και τη σημασία του προφορικού λόγου, που αποτελεί βασικό κανάλι επικοινωνίας των ανθρώπων στις καθημερινές τους σχέσεις και συναλλαγές. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν την αναγκαιότητα να είναι προσεκτικοί/-ές με τη χρήση του προφορικού λόγου, επειδή μπορεί να οδηγήσει σε παρανοήσεις. Αναλύεται η διαπροσωπική επικοινωνία με φυσική παρουσία, η οποία απαιτείται να υπακούει σε κανόνες συμπεριφοράς. Οι εργαζόμενοι/-ες του χώρου παροχής οδοντιατρικής υγείας αναγνωρίζουν τη σημασία να καλλιεργούν και να προσπαθούν να βελτιώσουν τις επικοινωνιακές τους δεξιότητες, προκειμένου να μπορέσουν να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στα εργασιακά τους καθήκοντα.

Περαιτέρω αναλύονται η γλώσσα του σώματος και τα μη λεκτικά μηνύματα, που είναι πολύ σημαντικά για την ολοκλήρωση μιας διά ζώσης επικοινωνίας. Αναγνωρίζουν ότι είναι απαραίτητο να αποκωδικοποιούν τη γλώσσα του σώματος των ανθρώπων, αφού στο πλαίσιο της καθημερινής τους εργασίας επικοινωνούν συχνά με συναδέλφους/-ισσες, πελάτες/-ισσες κ.λπ.

Επιπλέον, η υποενότητα παρουσιάζει την επικοινωνία μέσω τηλεφώνου και τις προϋποθέσεις που απαιτούνται, ώστε να είναι αποτελεσματική. Κατά τη διάρκεια της τηλεφωνικής συνομιλίας υπάρχει κώδικας δεοντολογίας και κανόνες που πρέπει να τηρούνται, δεδομένων των δυσκολιών που μπορεί να επιφέρει η απόσταση.

Οι παραπάνω γνώσεις είναι ιδιαίτερα σημαντικές, αφού οι εκπαιδευόμενοι/-ες αφιερώνουν χρόνο στην τηλεφωνική εξυπηρέτηση πελατών, αλλά και στην επικοινωνία με το εσωτερικό και εξωτερικό κοινό τους.

Προτείνεται η προβολή βίντεο και το παιχνίδι ρόλων, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκωδικοποιούν τη στάση του σώματος των συνεκπαιδευομένων τους.

2.3.B.5 | ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΟΜΑΔΙΚΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ, ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα παρουσιάζεται η έννοια και η σπουδαιότητα των εργασιακών ομάδων σε έναν χώρο παροχής υπηρεσιών οδοντιατρικής υγείας. Αναλύονται οι λειτουργικές ομάδες, οι ομάδες έργου, οι ομάδες συμφερόντων και οι ομάδες φιλίας. Προσδιορίζονται και αναλύονται οι παράγοντες αποτελεσματικότητας των ομάδων, καθώς και η ταξινόμηση των τριών βασικών κατηγοριών των ρόλων των μελών της ομάδας.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι τρεις βασικοί τύποι επικοινωνίας: ο τύπος της αλυσίδας, ο τύπος του τροχού και ο τύπος του δικτύου, ώστε οι βοηθοί οδοντιατρείου να κατανοήσουν ότι το δίκτυο είναι ο καλύτερος τύπος για την ικανοποίηση των εργαζομένων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διακρίνουν τη συναίνεση από τον συμβιβασμό και αναγνωρίζουν την ικανότητα επίτευξης της συναίνεσης ως κρίσιμο παράγοντα για την αποτελεσματική λειτουργία της ομάδας. Αναλύονται τα στάδια ανάπτυξης των ομάδων, καθώς και τα χαρακτηριστικά των αποτελεσματικών ομάδων.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ομαδική σκέψη (groupthink), καθώς και στα λοιπά προβλήματα από τη λειτουργία των ομάδων, προκειμένου οι εργαζόμενοι/-ες του οδοντιατρείου να τα έχουν υπόψη τους, ώστε να τα εντοπίζουν και να τα αντιμετωπίζουν επιτυχώς.

Όλα τα παραπάνω βοηθούν τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να επιδεικνύουν ομαδικό πνεύμα, ικανότητα συντονισμού και συνεργασίας με τους/τις συναδέλφους/-ισσες, αλλά και τους εξωτερικούς συνεργάτες, με σκοπό τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του οδοντιατρείου.

Προτείνεται η προβολή βίντεο σχετικά με το πρόβλημα της ομαδικής σκέψης (groupthink) και ο χωρισμός των εκπαιδευομένων σε ομάδες, όπου θα αναζητήσουν τους ρόλους των μελών σε μια ομάδα μέσα από μελέτες περίπτωσης.

2.3.B.6 | ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ: ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ

Η επόμενη μαθησιακή υποενότητα παρουσιάζει τη διαχείριση των παραπόνων ως εργαλείο ποιοτικής εξυπηρέτησης των πελατών του οδοντιατρείου. Αρχικά παρουσιάζονται η έννοια και οι πηγές των παραπόνων, καθώς και οι τρόποι με τους οποίους οι ασθενείς παραπονούνται. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην παρουσίαση των πλεονεκτημάτων των παραπόνων, αφού δίνουν την ευκαιρία στους χώρους παροχής οδοντιατρικών υπηρεσιών να εντοπίσουν τι κάνουν λάθος και να βελτιωθούν.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τα στάδια διαχείρισης των παραπόνων και τα οφέλη από τη σωστή διαχείρισή τους. Επιπλέον, παρουσιάζονται το προφίλ και τα χαρακτηριστικά των δυσαρεστημένων πελατών, καθώς και τρόποι αντιμετώπισής τους.

Στη συνέχεια αναλύονται η έννοια της σύγκρουσης, οι αιτίες, οι πηγές και τα είδη των συγκρούσεων. Οι βοηθοί οδοντιατρείου εξοικειώνονται με την ύπαρξη δι-απροσωπικών συγκρούσεων, αναγνωρίζουν τις καταστάσεις που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε σύγκρουση και μαθαίνουν να τις αντιμετωπίζουν με εποικοδομητικό τρόπο. Επιπλέον, αποσαφηνίζονται τα συμπτώματα, οι επιπτώσεις και τα στάδια κλι-μάκωσης μιας σύγκρουσης: δυσφορία, περιστατικό, παρεξήγηση, ένταση και κρίση, καθώς και τα στάδια επίλυσης της σύγκρουσης: διαπραγμάτευση, διαμεσολάβηση, διαιτησία και εκδίκαση.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάλυση και παρουσίαση των πέντε στρατηγικών διαχείρισης μιας σύγκρουσης, δηλαδή της αποφυγής (lose-lose), της αποδοχής (lose-win), του ανταγωνισμού (win-lose), της συνεργασίας (win-win) και του συμβιβασμού (win something and lose something), καθώς και στην έννοια της διαπραγμάτευσης, που είναι σημαντική για τη συνεργασία και την εμπιστοσύνη ανάμεσα στους/στις βοηθούς οδοντιατρείου και τους/τις εσωτερικούς/-ές και εξωτερικούς/-ές πελά-τες/-ισσές τους.

Προτείνεται ο χωρισμός σε ομάδες, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να δια-πραγματευτούν μεταξύ τους μια σύγκρουση με έναν/μία ασθενή του οδοντιατρείου.

2.3.B.7 | ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ (PROBLEM SOLVING)

Η έβδομη μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στην αναγκαιότητα επίδειξης ικα-νότητας εύρεσης νέων λύσεων και συμπεριφορών σε νέα και αναπάντεχα προβλήμα-τα από τους/τις βοηθούς οδοντιατρείου. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν ότι τα οδοντιατρεία αντιμετωπίζουν προβλήματα, έκτακτα περιστατικά και απρόβλεπτες καταστάσεις και, συνεπώς, η ικανότητα επίλυσης προβλημάτων είναι μια οριζόντια δεξιότητα, που η σημασία της στον χώρο παροχής υπηρεσιών οδοντιατρικής υγείας είναι μεγάλη.

Αρχικά παρουσιάζονται η έννοια του προβλήματος και οι διακρίσεις των προ-βλημάτων σε απλά και σύνθετα, σε ανοιχτά, επιλύσιμα και άλυτα προβλήματα. Στη συνέχεια αναλύονται τα βασικά βήματα για την επίλυση ενός προβλήματος, δηλαδή ο εντοπισμός, ο σαφής ορισμός και η ανάλυση του προβλήματος. Αναλύεται η ανάγκη συγκέντρωσης πληροφοριών και αναζήτησης εναλλακτικών λύσεων για την επίλυση του προβλήματος και, παράλληλα, προσδιορίζονται τα κριτήρια για την εκτίμηση των εναλλακτικών λύσεων.

Περαιτέρω αναλύονται η εκτίμηση των εναλλακτικών λύσεων και η λήψη απόφα-σης για την επιλογή της βέλτιστης λύσης, η εκτέλεση της απόφασης, η εφαρμογή της επιλεγμένης λύσης και, τέλος, η αξιολόγηση της επιλεγμένης λύσης με τις απαραίτη-τες διορθώσεις, αν απαιτείται.

Προτείνεται η προβολή βίντεο, ενώ κατάλληλη εκπαιδευτική πρακτική είναι η αναζήτηση και η αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων σε προβλήματα που ενδεχομένως προκύψουν σε ένα οδοντιατρείο μέσα από μελέτες περίπτωσης. Έτσι, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν πώς μπορούν να επιλύσουν γρήγορα και αποτελεσματικά τα προβλήματα που ενδεχομένως προκύψουν.

2.3.B.8 | ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΟΝΟΥ (TIME MANAGEMENT)

Στην παρούσα μαθησιακή υποενότητα οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν πόσο σημαντικό είναι να μπορούν να διαχειριστούν αποτελεσματικά τον χρόνο τους. Παρουσιάζεται η ικανότητα οργάνωσης και διαχείρισης του χρόνου, η οποία θα επιτρέψει στον/στη βοηθό οδοντιατρείου να προγραμματίσει τις εργασίες του/της και να κατανέμει ορθά τον διαθέσιμο χρόνο του/της σε αυτές, προκειμένου να επιτυγχάνει όσα περισσότερα μπορεί.

Παρουσιάζονται οι συνέπειες της κακής διαχείρισης του χρόνου, δίνοντας έμφαση στη μείωση της παραγωγικότητας και της αποτελεσματικότητας, καθώς και στη δημιουργία άγχους. Παράλληλα, οι βοηθοί οδοντιατρείου αναγνωρίζουν τα πλεονεκτήματα της διαχείρισης του χρόνου, όπως, για παράδειγμα, την τήρηση των χρονικών προθεσμιών των εργασιών και την αποφυγή διεκπεραίωσης των εργασιών την τελευταία στιγμή, καθιστώντας τη συνεργασία με τους άλλους ανθρώπους ευκολότερη και καλύτερη.

Αναλύονται οι «χρονοκλέφτες», δηλαδή όλα όσα αποσπούν τους/τις εργαζόμενους/-ες από την εργασία τους, όπως, για παράδειγμα, το τηλέφωνο, το Διαδίκτυο, τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης κ.λπ., προκειμένου να εφαρμοστεί η κατάλληλη στρατηγική, για να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται μέθοδοι και τεχνικές, προκειμένου οι βοηθοί οδοντιατρείου να μπορούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους και να διεκπεραιώνουν τα καθήκοντα και τις δεσμεύσεις τους στις προβλεπόμενες προθεσμίες.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν τη σημασία καθορισμού αρμοδιοτήτων για καλύτερη αξιοποίηση και επένδυση του χρόνου τους, ενώ κατανοούν τις πηγές, τις συνέπειες και τους τρόπους διαχείρισης της αναβλητικότητας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ιεράρχηση προτεραιοτήτων, καθώς και στην αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών σε στενά χρονικά περιθώρια.

Προτείνεται η χρήση δραστηριοτήτων όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα διαχειριστούν τον χρόνο με στόχο την επίτευξη του βέλτιστου αποτελέσματος.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Γαλάνης, Γ. Ν. (1999). *Εισαγωγή στην ψυχολογία της καθημερινής διαπροσωπικής επικοινωνίας: Επιλεγμένα θέματα*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
2. Goleman, D. (2011). *Η συναισθηματική νοημοσύνη: γιατί το «EQ» είναι πιο σημαντικό από το «IQ»*; (μτφρ. Α. Παπασταύρου). Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.
3. Fleming, I. (2007). *Διαχείριση χρόνου*. Αθήνα: StudySmart Publishing.
4. Schermerhorn, J. R. & Bachrach, D. G. (2018). *Εισαγωγή στο management* (μτφρ. Μ. Σ. Γιάννη & Α. Μπάρλας). Λευκωσία: Broken Hill Publishers.
5. Μπουραντάς, Δ. Κ. (2002). *Μάνατζμεντ: Θεωρητικό υπόβαθρο, σύγχρονες πρακτικές*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
6. Παπαλεξανδρή, Ν. Α. & Μπουραντάς, Δ. Κ. (2003). *Εισαγωγή στη διοίκηση επιχειρήσεων* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
7. Cialdini, R. B. (2009). *Η τέχνη της πειθούς* (μτφρ. Μ. Κωνσταντοπούλου). Αθήνα: Εκδόσεις Δίαυλος.
8. Φραγκομίχαλος, Κ. (2003). *Στρατηγική επικοινωνίας. Η τέχνη και η τεχνική του γραπτού και προφορικού λόγου*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.
9. Csapó, B. & Funke, J. (eds.). (2017). *The nature of problem solving: Using research to inspire 21st century learning*. Paris: OECD Publishing.
10. Strebler, M., Robinson, D. & Heron, P. (1997). *Getting the best out of your competencies*. Brighton: Institute for Employment Studies.

Συμπληρωματικές

1. Χολέβας, Γ. (1995). *Οργάνωση και διοίκηση (Management)*. Αθήνα: Εκδόσεις Interbooks.
2. Χυτήρης, Λ. (1996). *Οργανωτική συμπεριφορά. Η ανθρώπινη συμπεριφορά σε οργανισμούς και επιχειρήσεις*. Αθήνα: Εκδόσεις Interbooks.

2.3.Γ • ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα αποτελεί συνέχεια της μαθησιακής ενότητας «Εισαγωγή στην κλινική οδοντιατρική». Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης ενότητας θα αναπτυχθούν, με ειδικότερο τρόπο, τα αντικείμενα της οδοντικής χειρουργικής, της προσθετικής, της λέυκανσης, της ενδοδοντίας, της περιοδοντολογίας, της παιδοδοντιατρικής, της ορθοδοντικής, της εμφυτευματολογίας, της οδοντοφατνιακής χειρουργικής και της στοματογναθοπροσωπικής χειρουργικής. Για καθένα από αυτά τα αντικείμενα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν τις διαδικασίες προετοιμασίας

του οδοντιατρείου και του/της ασθενούς, τα εργαλεία και τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν, καθώς και τον ειδικό ρόλο που του/της βοηθού οδοντιατρείου στην παροχή βοήθειας κατά τη διάρκεια της θεραπείας.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Εφαρμόζουν, από τη θέση τους, τις προβλεπόμενες διαδικασίες που σχετίζονται με θεραπευτικές παρεμβάσεις οδοντικής χειρουργικής,
- Κατανοούν τις διαδικασίες λεύκανσης των δοντιών και παρέχουν την αναγκαία αρωγή κατά την κλινική εφαρμογή τους,
- Συμμετέχουν ενεργά στη διάγνωση, στην ετοιμασία του ιατρείου και του/της ασθενούς για την ενδοδοντική θεραπεία,
- Συμμετέχουν ενεργά στη διάγνωση, στην ετοιμασία του ιατρείου και του/της ασθενούς για την περιοδοντική θεραπεία,
- Συμμετέχουν ενεργά στη διάγνωση, στην ετοιμασία του ιατρείου και του/της ασθενούς για τις πράξεις προσθετικής αποκατάστασης,
- Συμμετέχουν ενεργά στη διάγνωση, στην ετοιμασία του ιατρείου και του/της ασθενούς για τις πράξεις ορθοδοντικής θεραπείας,
- Συμμετέχουν ενεργά στη διάγνωση, στην ετοιμασία του ιατρείου και του/της ασθενούς για τις πράξεις οδοντοφατνιακής χειρουργικής,
- Συμμετέχουν ενεργά στη διάγνωση, στην ετοιμασία του ιατρείου και του/της ασθενούς για τις πράξεις παιδοδοντιατρικής θεραπείας.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Αισθητική οδοντιατρική / Ακίνητη προσθετική / Εμφυτευματολογία / Ενδοδοντία / Κινητή προσθετική / Οδοντική χειρουργική / Οδοντοφατνιακή χειρουργική / Ορθοδοντική / Παιδοδοντιατρική / Περιοδοντολογία / Προληπτική οδοντιατρική / Στοματογναθοπροσωπική χειρουργική.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (3), Σύνολο (6).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΚΛΙΝΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ
2	ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΝΔΟΔΟΝΤΙΑ
3	ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΗ
4	ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΝΤΟΛΟΓΙΑ
5	ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΙΔΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ
6	ΚΛΙΝΙΚΗ ΣΤΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑ, ΟΔΟΝΤΟΦΑΤΝΙΑΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ, ΣΤΟΜΑΤΟΓΝΑΘΟΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
7	ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ
8	ΚΛΙΝΙΚΗ ΟΡΘΟΔΟΝΤΙΚΗ

Κείμενο αναφοράς

2.3.Γ.1 | ΚΛΙΝΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ

Στην πρώτη μαθησιακή υποενότητα περιγράφονται αναλυτικά οι βασικές αρχές της κλινικής οδοντικής χειρουργικής, οι διαδικασίες και τα υλικά που χρησιμοποιούνται σε όλες τις περιπτώσεις.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ανακαλύπτουν τις κλινικές διαδικασίες που πραγματοποιούνται στην οδοντική χειρουργική, από τη διαγνωστική διαδικασία έως και τη μεταθεραπευτική φάση. Γνωρίζουν την υποστήριξη των οδοντιάτρων στη λήψη ακτινογραφιών, ορίζουν τις έννοιες της τερηδόνας, του οδοντικού κατάγματος, της έμφραξης (προσωρινής και τελικής), γνωρίζουν τα μηχανήματα και τα παρελκόμενά τους (χειρολαβές υψηλών και χαμηλών στροφών, εγγλυφίδες, μηχανήμα φωτοπολυμερισμού), αναγνωρίζουν τα υλικά που χρησιμοποιούνται στις διαδικασίες αυτές και τον χειρισμό τους (προετοιμασία τοπικού αναισθητικού, σύνθετη ρητίνη, ουδέτερα στρώματα, προσωρινό εμφρακτικό υλικό, ταινίες ναρθηκοποίησης) και οργανώνουν την προετοιμασία του/της ασθενούς και των απαραίτητων υλικών πριν από την εκτέλεση των σχετικών συνεδριών. Μετά τη θεραπευτική πράξη φροντίζουν για την ανάληψη του/της ασθενούς και την προετοιμασία του/της για την έξοδο από τον χώρο κλινικής άσκησης.

Για να επιτευχθούν αυτά τα μαθησιακά αποτελέσματα, συνιστάται η χρήση ποικίλων εκπαιδευτικών τεχνικών, όπως συζήτηση επί παραδειγμάτων περιστατικών, επίδειξη περιστατικού και μελέτη περίπτωσης. Επιπρόσθετα, στο εργαστηριακό σκέλος της υποενότητας οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφαρμόζουν τα σχετικά καθήκοντα προετοιμασίας και εκτέλεσης σε πραγματικές συνθήκες οδοντιατρικού χώρου, με προσομοίωση αληθινού περιστατικού, όπου ετοιμάζουν την ταμπλέτα του/της ασθενούς, οδηγούν τον/την ασθενή στην οδοντιατρική έδρα και συνεργάζονται με τον/την οδοντίατρο στην τεχνική της «οδοντιατρικής τεσσάρων χεριών».

2.3.Γ.2 | ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΝΔΟΔΟΝΤΙΑ

Σε αυτή τη μαθησιακή υποενότητα περιγράφονται αναλυτικά οι βασικές αρχές της κλινικής ενδοδοντίας, οι διαδικασίες και τα υλικά που χρησιμοποιούνται σε όλες τις περιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένης της χειρουργικής ενδοδοντίας.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ανακαλύπτουν τις κλινικές διαδικασίες που πραγματοποιούνται στην ενδοδοντία, από τη διαγνωστική διαδικασία έως και τη μεταθεραπευτική φάση. Γνωρίζουν την υποστήριξη των οδοντιάτρων στη λήψη ακτινογραφιών (αρχική, ενδιάμεση, προτελική, τελική), ορίζουν τις έννοιες της ενδοδοντικής θεραπείας, του περιακρορριζικού αποστήματος, γνωρίζουν τα μηχανήματα και τα παρελκόμενά τους (χειρολαβές υψηλών και χαμηλών στροφών, μειωτικές χειρολαβές, εντοπιστής ακρορριζίου, μοτέρ ενδοδοντίας, ρίνες, πολφουλκοί, εγγλυφίδες), αναγνωρίζουν τα υλικά που χρησιμοποιούνται στις διαδικασίες αυτές και τον χειρισμό τους (προετοιμασία τοπικού αναισθητικού, υγρά διακλυσμών, ΜΤΑ, υλικό προσωρινής έμφραξης, υλικό τελικής έμφραξης, γουταπέρκα) και οργανώνουν την προετοιμασία του/της ασθενούς και των απαραίτητων υλικών πριν από την εκτέλεση των σχετικών συνεδριών. Μετά τη θεραπευτική πράξη φροντίζουν για την ανάνηψη του/της ασθενούς και την προετοιμασία του/της για την έξοδο από τον χώρο κλινικής άσκησης.

Για να επιτευχθούν αυτά τα μαθησιακά αποτελέσματα, συνιστάται η χρήση ποικίλων εκπαιδευτικών τεχνικών, όπως εμπλουτισμένη εισήγηση με χρήση βίντεο ή/και PowerPoint, επίδειξη περιστατικού και μελέτη περίπτωσης. Επιπρόσθετα, στο εργαστηριακό σκέλος της υποενότητας οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφαρμόζουν τα σχετικά καθήκοντα προετοιμασίας και εκτέλεσης σε πραγματικές συνθήκες οδοντιατρικού χώρου, με προσομοίωση αληθινού περιστατικού, όπου ετοιμάζουν την ταμπλέτα του/της ασθενούς, οδηγούν τον/την ασθενή στην οδοντιατρική έδρα και συνεργάζονται με τον/την οδοντίατρο στην τεχνική της «οδοντιατρικής τεσσάρων χεριών».

2.3.Γ.3 | ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΗ

Στην τρίτη μαθησιακή υποενότητα περιγράφονται αναλυτικά οι βασικές αρχές της κλινικής προσθετικής, οι διαδικασίες και τα υλικά που χρησιμοποιούνται σε όλες τις περιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένης της ακίνητης και της κινητής προσθετικής.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ανακαλύπτουν τις κλινικές διαδικασίες που πραγματοποιούνται στην προσθετική, από τη διαγνωστική διαδικασία έως και τη μεταθεραπευτική φάση. Υποστηρίζουν τον/την οδοντίατρο στη λήψη ακτινογραφιών, ορίζουν τις έννοιες της προσθετικής αποκατάστασης, γνωρίζουν τα μηχανήματα και τα παρελκόμενά τους (χειρολαβές υψηλών και χαμηλών στροφών, μειωτικές χειρολαβές, εγγλυφίδες, αρθρωτήρας, προσωπικό τόξο, συσκευή ανάμιξης), αναγνωρίζουν τα υλικά που χρησιμοποιούνται στις διαδικασίες αυτές και τον χειρισμό τους (προετοιμασία τοπικού αναισθητικού, αποτυπωτικό υλικό, γύψος, κεριά, δισκάριο αποτύπωσης), ορίζουν τα υλικά αποκατάστασης (στεφάνη, γέφυρα, επιεμφυτευματική αποκατάσταση, μερική και ολική οδοντοστοιχία) και οργανώνουν την προ-

ετοιμασία του/της ασθενούς και των απαραίτητων υλικών πριν από την εκτέλεση των σχετικών συνεδριών. Μετά τη θεραπευτική πράξη φροντίζουν για την ανάνηψη του/της ασθενούς και την προετοιμασία του/της για την έξοδο από τον χώρο κλινικής άσκησης.

Για να επιτευχθούν αυτά τα μαθησιακά αποτελέσματα, συνιστάται η χρήση ποικίλων εκπαιδευτικών τεχνικών, όπως ο καταγισμός ιδεών με βάση παραδείγματα, η επίδειξη περιστατικού και η μελέτη περίπτωσης. Επιπρόσθετα, στο εργαστηριακό σκέλος της υποεπένδυσης οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφαρμόζουν τα σχετικά καθήκοντα προετοιμασίας και εκτέλεσης σε πραγματικές συνθήκες οδοντιατρικού χώρου, με προσομοίωση αληθινού περιστατικού, όπου ετοιμάζουν την ταμπλέτα του/της ασθενούς, οδηγούν τον/την ασθενή στην οδοντιατρική έδρα και συνεργάζονται με τον/την οδοντίατρο στην τεχνική της «οδοντιατρικής τεσσάρων χεριών».

2.3.Γ.4 | ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

Στη μαθησιακή υποεπένδυση αυτή περιγράφονται αναλυτικά οι βασικές αρχές της κλινικής περιοδοντολογίας, οι διαδικασίες και τα υλικά που χρησιμοποιούνται σε όλες τις περιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένης της χειρουργικής περιοδοντολογίας.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ανακαλύπτουν τις κλινικές διαδικασίες που πραγματοποιούνται στην περιοδοντολογία, από τη διαγνωστική διαδικασία έως και τη μεταθεραπευτική φάση. Υποστηρίζουν τον/την οδοντίατρο στη λήψη ακτινογραφιών, ορίζουν την έννοια της περιοδοντολογίας, γνωρίζουν τα μηχανήματα και τα παρελκόμενά τους (κοχλιάρια απόξεσης, χειρολαβές υπερήχων, μύλες), αναγνωρίζουν τα υλικά που χρησιμοποιούνται στις διαδικασίες αυτές και τον χειρισμό τους (προετοιμασία τοπικού αναισθητικού, υλικά ουλικής και οστικής αναγέννησης, υλικά θεραπείας) και οργανώνουν την προετοιμασία του/της ασθενούς και των απαραίτητων υλικών πριν από την εκτέλεση των σχετικών συνεδριών. Μετά τη θεραπευτική πράξη φροντίζουν για την ανάνηψη του/της ασθενούς και την προετοιμασία του/της για την έξοδο από τον χώρο κλινικής άσκησης.

Για να επιτευχθούν αυτά τα μαθησιακά αποτελέσματα, συνιστάται η χρήση ποικίλων εκπαιδευτικών τεχνικών, όπως η ομαδοσυνεργατική τεχνική, όπου αναλύονται τα πιθανά λάθη σε προβαλλόμενα παραδείγματα, η επίδειξη περιστατικού και η μελέτη περίπτωσης. Επιπρόσθετα, στο εργαστηριακό σκέλος της υποεπένδυσης οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφαρμόζουν τα σχετικά καθήκοντα προετοιμασίας και εκτέλεσης σε πραγματικές συνθήκες οδοντιατρικού χώρου, με προσομοίωση αληθινού περιστατικού, όπου ετοιμάζουν την ταμπλέτα του/της ασθενούς, οδηγούν τον/την ασθενή στην οδοντιατρική έδρα και συνεργάζονται με τον/την οδοντίατρο στην τεχνική της «οδοντιατρικής τεσσάρων χεριών».

2.3.Γ.5 | ΚΛΙΝΙΚΗ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΙΔΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ

Στην παρούσα μαθησιακή υποενότητα περιγράφονται αναλυτικά οι βασικές αρχές της κλινικής προληπτικής οδοντιατρικής και παιδοδοντιατρικής, οι διαδικασίες και τα υλικά που χρησιμοποιούνται σε όλες τις περιπτώσεις.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ανακαλύπτουν τις κλινικές διαδικασίες που πραγματοποιούνται στη συγκεκριμένη κλινική ενότητα, από τη διαγνωστική διαδικασία έως και τη μεταθεραπευτική φάση. Υποστηρίζουν τον/την οδοντίατρο στη λήψη ακτινογραφιών, ορίζουν την έννοια της προληπτικής οδοντιατρικής και της παιδοδοντιατρικής, γνωρίζουν τα μηχανήματα και τα παρελκόμενά τους (χειρολαβές υψηλών και χαμηλών ταχυτήτων, συσκευές φωτοπολυμερισμού), αναγνωρίζουν τα υλικά που χρησιμοποιούνται στις διαδικασίες αυτές και τον χειρισμό τους (προετοιμασία τοπικού αναισθητικού, υλικά αποκατάστασης, υλικά φθορίωσης) και οργανώνουν την προετοιμασία του/της ασθενούς και των απαραίτητων υλικών πριν από την εκτέλεση των σχετικών συνεδριών. Μετά τη θεραπευτική πράξη φροντίζουν για την ανάνηψη του/της ασθενούς και την προετοιμασία του/της για την έξοδο από τον χώρο κλινικής άσκησης, καθώς και συμμετέχουν στην εκπαίδευσή του/της σε θέματα πρόληψης.

Για να επιτευχθούν αυτά τα μαθησιακά αποτελέσματα, συνιστάται η χρήση ποικίλων εκπαιδευτικών τεχνικών, όπως η επίδειξη περιστατικού και η μελέτη περίπτωσης. Επιπρόσθετα, στο εργαστηριακό σκέλος της υποενότητας οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφαρμόζουν τα σχετικά καθήκοντα προετοιμασίας και εκτέλεσης σε πραγματικές συνθήκες οδοντιατρικού χώρου, με προσομοίωση αληθινού περιστατικού, όπου ετοιμάζουν την ταμπλέτα του/της ασθενούς, οδηγούν τον/την ασθενή στην οδοντιατρική έδρα και συνεργάζονται με τον/την οδοντίατρο στην τεχνική της «οδοντιατρικής τεσσάρων χεριών».

2.3.Γ.6 | ΚΛΙΝΙΚΗ ΣΤΟΜΑΤΟΛΟΓΙΑ, ΟΔΟΝΤΟΦΑΤΝΙΑΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ, ΣΤΟΜΑΤΟΓΝΑΘΟΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Στην έκτη μαθησιακή υποενότητα περιγράφονται αναλυτικά οι βασικές αρχές της κλινικής στοματολογίας, της οδοντοφατνιακής χειρουργικής, της στοματογναθοπροσωπικής χειρουργικής και της εμφυτευματολογίας, οι διαδικασίες και τα υλικά που χρησιμοποιούνται σε όλες τις περιπτώσεις.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ανακαλύπτουν τις κλινικές διαδικασίες που πραγματοποιούνται στη συγκεκριμένη κλινική ενότητα, από τη διαγνωστική διαδικασία έως και τη μεταθεραπευτική φάση. Υποστηρίζουν τον/την οδοντίατρο στη λήψη ακτινογραφιών, ορίζουν την έννοια της κλινικής στοματολογίας, της οδοντοφατνιακής χειρουργικής, της στοματογναθοπροσωπικής χειρουργικής και της εμφυτευματολογίας, γνωρίζουν τα μηχανήματα και τα παρελκόμενά τους (χειρολαβές υψηλών και χαμηλών ταχυτήτων, εργαλεία εξακτικής, νυστέρι, εργαλεία οστεοσύνθεσης), αναγνωρίζουν τα υλικά που χρησιμοποιούνται στις διαδικασίες αυτές και τον χειρισμό τους (προετοιμασία τοπικού αναισθητικού ή γενικής αναισθησίας ή μέθης, υλικά αποκα-

τάστασης, υλικά οστεοσύνθεσης) και οργανώνουν την προετοιμασία του/της ασθενούς και των απαραίτητων υλικών πριν από την εκτέλεση των σχετικών συνεδριών. Μετά τη θεραπευτική πράξη φροντίζουν για την ανάνηψη του/της ασθενούς και την προετοιμασία του/της για την έξοδο από τον χώρο κλινικής άσκησης, καθώς και συμμετέχουν στην εκπαίδευσή του/της σε θέματα πρόληψης.

Για να επιτευχθούν αυτά τα μαθησιακά αποτελέσματα, συνιστάται η χρήση ποικίλων εκπαιδευτικών τεχνικών, όπως ο καταγισμός ιδεών για τους πιθανούς τρόπους προετοιμασίας, η επίδειξη περιστατικού και η μελέτη περίπτωσης. Επιπρόσθετα, στο εργαστηριακό σκέλος της υποεπάρκειας οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφαρμόζουν τα σχετικά καθήκοντα προετοιμασίας και εκτέλεσης σε πραγματικές συνθήκες οδοντιατρικού χώρου, με προσομοίωση αληθινού περιστατικού, όπου ετοιμάζουν την ταμπλέτα του/της ασθενούς, οδηγούν τον/την ασθενή στην οδοντιατρική έδρα και συνεργάζονται με τον/την οδοντίατρο στην τεχνική της «οδοντιατρικής τεσσάρων χεριών».

2.3.Γ.7 | ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ

Στην παρούσα μαθησιακή υποεπάρκεια περιγράφονται αναλυτικά οι βασικές αρχές της νοσοκομειακής οδοντιατρικής και οδοντιατρικής ειδικής φροντίδας, οι διαδικασίες και τα υλικά που χρησιμοποιούνται σε όλες τις περιπτώσεις.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ανακαλύπτουν τις κλινικές διαδικασίες που πραγματοποιούνται στη συγκεκριμένη κλινική ενότητα, από τη διαγνωστική διαδικασία έως και τη μεταθεραπευτική φάση. Υποστηρίζουν τον/την οδοντίατρο στη λήψη ακτινογραφιών, ορίζουν την έννοια της νοσοκομειακής οδοντιατρικής και της οδοντιατρικής ειδικής φροντίδας, γνωρίζουν τα μηχανήματα και τα παρελκόμενά τους (χειρολαβές υψηλών και χαμηλών ταχυτήτων, συσκευές φωτοπολυμερισμού), αναγνωρίζουν τα υλικά που χρησιμοποιούνται στις διαδικασίες αυτές και τον χειρισμό τους (προετοιμασία τοπικού αναισθητικού, υλικά αποκατάστασης) και οργανώνουν την προετοιμασία του/της ασθενούς και των απαραίτητων υλικών πριν από την εκτέλεση των σχετικών συνεδριών. Τονίζεται ότι η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα αφορά και ΑΜΕΑ, οπότε οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν και κατανοούν θέματα σχετικά με τη θεραπεία των ΑΜΕΑ. Μετά τη θεραπευτική πράξη φροντίζουν για την ανάνηψη του/της ασθενούς και την προετοιμασία του/της για την έξοδο από τον χώρο κλινικής άσκησης, καθώς και συμμετέχουν στην εκπαίδευσή του/της σε θέματα πρόληψης.

Για να επιτευχθούν αυτά τα μαθησιακά αποτελέσματα, συνιστάται η χρήση ποικίλων εκπαιδευτικών τεχνικών, όπως περιγραφική διήγηση, επίδειξη περιστατικού και μελέτη περίπτωσης. Επιπρόσθετα, στο εργαστηριακό σκέλος της υποεπάρκειας οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφαρμόζουν τα σχετικά καθήκοντα προετοιμασίας και εκτέλεσης σε πραγματικές συνθήκες οδοντιατρικού χώρου, με προσομοίωση αληθινού περιστατικού, όπου ετοιμάζουν την ταμπλέτα του/της ασθενούς, οδηγούν τον/την ασθενή στην οδοντιατρική έδρα και συνεργάζονται με τον/την οδοντίατρο στην τεχνική της «οδοντιατρικής τεσσάρων χεριών».

2.3.Γ.8 | ΚΛΙΝΙΚΗ ΟΡΘΟΔΟΝΤΙΚΗ

Στην παρούσα μαθησιακή υποενότητα περιγράφονται αναλυτικά οι βασικές αρχές της κλινικής ορθοδοντικής, οι διαδικασίες και τα υλικά που χρησιμοποιούνται σε όλες τις περιπτώσεις.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ανακαλύπτουν τις κλινικές διαδικασίες που πραγματοποιούνται στη συγκεκριμένη κλινική ενότητα, από τη διαγνωστική διαδικασία έως και τη μεταθεραπευτική φάση. Υποστηρίζουν τον/την οδοντίατρο στη λήψη ακτινογραφιών, ορίζουν την έννοια της ορθοδοντικής, γνωρίζουν τα μηχανήματα, τα εργαλεία και τα υλικά που χρησιμοποιούνται (χειρολαβές υψηλών και χαμηλών ταχυτήτων, αποτυπωτικά υλικά, γύψος, πένσες), αναγνωρίζουν τα υλικά που χρησιμοποιούνται στις διαδικασίες αυτές και τον χειρισμό τους (προετοιμασία τοπικού αναισθητικού, υλικά αποκατάστασης, σύρματα), ορίζουν τα υλικά αποκατάστασης (κινητές ορθοδοντικές συσκευές, νάρθηκες, «σιδεράκια») και οργανώνουν την προετοιμασία του/της ασθενούς και των απαραίτητων υλικών πριν από την εκτέλεση των σχετικών συνεδριών. Μετά τη θεραπευτική πράξη φροντίζουν για την ανάνηψη του/της ασθενούς και την προετοιμασία του/της για την έξοδο από τον χώρο κλινικής άσκησης, καθώς και συμμετέχουν στην εκπαίδευσή του/της σε θέματα πρόληψης.

Για να επιτευχθούν αυτά τα μαθησιακά αποτελέσματα, συνιστάται η χρήση ποικίλων εκπαιδευτικών τεχνικών, όπως η ανταλλαγή απόψεων με στόχο την προώθηση και τη διεύρυνση του προβληματισμού γύρω από την προετοιμασία στην ορθοδοντική. Επιπρόσθετα, στο εργαστηριακό σκέλος της υποενότητας οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφαρμόζουν τα σχετικά καθήκοντα προετοιμασίας και εκτέλεσης σε πραγματικές συνθήκες οδοντιατρικού χώρου, με προσομοίωση αληθινού περιστατικού, ετοιμάζουν την ταμπλέτα του/της ασθενούς, οδηγούν τον/την ασθενή στην οδοντιατρική έδρα και συνεργάζονται με τον/την οδοντίατρο στην τεχνική της «οδοντιατρικής τεσσάρων χεριών».

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Kay, E. (2019). *Οδοντιατρική με μια ματιά* (μτφρ. Β. Κακούρης). Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.
2. Miller, M. & Scully, C. (2015). *Mosby's textbook of dental nursing* (2nd edition). London: Elsevier.

Συμπληρωματικές

1. Bird, D. L. & Robinson, D. S. (2018). *Modern dental assisting* (12th edition). St. Louis, MO: Elsevier.
2. Phinney, D. J. & Halstead, J. H. (2003). *Delmar's dental assisting: A comprehensive approach*. Clifton Park, NY: Delmar Cengage Learning.

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευομένους/-ες στις αρχές της τεχνικής λήψης ενδοστοματικών ακτινογραφιών, στους τύπους τους, στις ενδείξεις και αντενδείξεις, στα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα καθεμίας. Στο τέλος της ενότητας ο/η εκπαιδευόμενος/-η θα μπορεί να υποστηρίξει τις διαδικασίες λήψης των ακτινογραφιών σε ασθενείς, να τις επεξεργάζεται και να τις διαχειρίζεται είτε σε φιλμ οδοντιατρικών ακτινογραφιών είτε με χρήση ψηφιακού αισθητήρα. Τέλος, θα μπορεί να αξιολογεί αν η λήψη τους έγινε σωστά και να ερμηνεύει τα ακτινολογικά ευρήματα.

Επίσης, σκοπός είναι και η εισαγωγή των εκπαιδευομένων στις εξωστοματικές ακτινογραφίες. Η ενότητα αυτή πραγματεύεται τα είδη των εξωστοματικών ακτινογραφιών. Στο πλαίσιο αυτό, θα αναπτυχθούν οι βασικές αρχές, οι ενδείξεις-αντενδείξεις, τα μειονεκτήματα κάθε ακτινογραφικής μεθόδου, καθώς και τα ακτινογραφικά μηχανήματα που απαιτούνται. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μπορούν να ζητούν την αντίστοιχη εξέταση, να την ερμηνεύουν και να την αποθηκεύουν. Επιπλέον, θα μπορούν να ετοιμάζουν τον/την ασθενή για τη λήψη πανοραμικής ακτινογραφίας.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Ονομάζουν τις τεχνικές ενδοστοματικής απεικόνισης με τις αντίστοιχες ενδείξεις, τα μειονεκτήματα και τα πλεονεκτήματα,
- Γνωρίζουν τους βασικούς κανόνες και τα απαραίτητα εξαρτήματα κάθε τεχνικής και τις εφαρμόζουν σε ασθενείς,
- Γνωρίζουν τη διαδικασία επεξεργασίας και αποθήκευσης τόσο με φιλμ όσο και με ψηφιακά μέσα,
- Αναφέρουν τα είδη των εξωστοματικών ακτινογραφιών, τις αρχές, τις ενδείξεις, τις αντενδείξεις, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα κάθε τεχνικής, τις ανατομικές δομές που απεικονίζουν, καθώς και τα μηχανήματα τα οποία απαιτούνται για κάθε τεχνική,
- Ερμηνεύουν τα ακτινολογικά ευρήματα και τυχόν σφάλματα κατά τη λήψη τους,
- Εξηγούν τις διαφορές μεταξύ της αξονικής τομογραφίας και της αξονικής τομογραφίας κωνικής δέσμης,
- Αρχαιοθετούν τις ακτινογραφίες στον φάκελο του/της ασθενούς.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Artifact / Ακτινοδιάγνωση / Αλλοιώσεις / Αποκαταστάσεις / Διαφοροδιάγνωση / Εμφάνιση ιστών / Ερμηνεία / Κατάταξη οδοντικών ακτινογραφιών / Κριτήρια επιλογής.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (3), Σύνολο (6).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΗ
2	ΟΔΟΝΤΙΚΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ, ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΑ ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΞΕΝΑ ΣΩΜΑΤΑ
3	ΟΔΟΝΤΙΚΗ ΤΕΡΗΔΟΝΑ
4	ΠΕΡΙΟΔΟΝΤΙΚΗ ΝΟΣΟΣ
5	ΤΡΑΥΜΑ, ΠΟΛΦΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΑΚΡΟΡΡΙΖΙΚΕΣ ΑΛΛΟΙΩΣΕΙΣ
6	ΤΕΧΝΙΚΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑ

Κείμενο αναφοράς

2.3.Δ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΚΤΙΝΟΔΙΑΓΝΩΣΗ

Στην πρώτη μαθησιακή υποενότητα των εφαρμογών οδοντιατρικής ακτινολογίας και απεικόνισης περιγράφονται οι βασικές αρχές της ακτινοδιάγνωσης, συνδέοντας την ήδη κατακτηθείσα γνώση των τρόπων και των ειδών λήψης των οδοντιατρικών ακτινογραφιών.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ορίζουν τις έννοιες της ακτινογραφικής ερμηνείας και της ακτινοδιάγνωσης. Αντιλαμβάνονται την αναγκαιότητα της επεξήγησης της εικόνας των οδοντιατρικών ακτινογραφιών, επισημαίνουν τον ρόλο του/της οδοντιάτρου και της υπόλοιπης οδοντιατρικής ομάδας στη διαδικασία της ερμηνείας των ακτινογραφιών, διακρίνουν τις διαφορές μεταξύ της ακτινογραφικής ερμηνείας και της ακτινοδιάγνωσης, κατανοούν τις συνθήκες προβολής και ερμηνείας των ακτινογραφιών, τη διαδικασία της και τον τρόπο καταχώρησης των αποτελεσμάτων.

Επομένως, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν την παρουσία ή απουσία παθήσεων, ορίζουν την έκταση και τη φύση των βλαβών και βοηθούν στη διαδικασία διάμρφωσης μιας ακτινογραφικής διάγνωσης.

Για να επιτευχθούν αυτά τα μαθησιακά αποτελέσματα, συνιστάται η χρήση ποικίλων εκπαιδευτικών τεχνικών, όπως εμπλουτισμένη εισήγηση με χρήση βίντεο ή/και PowerPoint, επίδειξη περιστατικού και μελέτη περίπτωσης, όπου θα εισαχθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες στις αρχές της ακτινοδιάγνωσης. Επιπρόσθετα, στο εργαστηριακό σκέλος της υποενότητας οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφαρμόζουν τα σχετικά καθή-

κοντα προετοιμασίας και εκτέλεσης σε πραγματικές συνθήκες οδοντιατρικού χώρου, με προσομοίωση περιστατικού σε ομοιώματα γνάθων και δοντιών, όπου επιδεικνύουν ετοιμότητα στην ερμηνεία των οδοντιατρικών ακτινογραφιών και συνεργάζονται με τον/την οδοντίατρο στην τεχνική της «οδοντιατρικής τεσσάρων χεριών».

2.3.Δ.2 | ΟΔΟΝΤΙΚΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ, ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΑ ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΞΕΝΑ ΣΩΜΑΤΑ

Στη δεύτερη μαθησιακή υποενότητα αναλύεται η απεικόνιση και η ερμηνεία των οδοντικών αποκαταστάσεων, των οδοντιατρικών υλικών και των ξένων σωμάτων τα οποία εμφανίζονται σε μια ακτινογραφική λήψη.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τις έννοιες των αποκαταστάσεων (μεταλλικές και μη μεταλλικές), ορίζουν τη σημασία της συναίνεσης του/της ασθενούς στη λήψη και ερμηνεία των ακτινογραφιών, αναγνωρίζουν και περιγράφουν τις αποκαταστάσεις στα ακτινογραφήματα (πορσελάνη, αμάλαμα, χρυσός, σύνθετη και ακρυλική ρητίνη, μεταλλικός σκελετός έμμεσης αποκατάστασης, ζirkόνιο), αναγνωρίζουν και περιγράφουν τα οδοντιατρικά υλικά στα ακτινογραφήματα (ουδέτερα στρώματα, καρφίδες, ενδορριζικοί άξονες, γουταπέρκα, κώνοι αργύρου, ορθοδοντικά σύρματα και βραχίονες, εμφυτεύματα), ανακαλύπτουν και ερμηνεύουν στις ακτινογραφίες είδη μη οδοντιατρικής προέλευσης (σκουλαρίκια, περιδέραια κ.λπ.) και αναγνωρίζουν τα σημεία σύνδεσης των αποκαταστάσεων και των οδοντικών ιστών.

Για να επιτευχθούν αυτά τα μαθησιακά αποτελέσματα, συνιστάται η χρήση ποικίλων εκπαιδευτικών τεχνικών, όπως η ομαδοσυνεργατική τεχνική, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες δημιουργούν ομάδες, αναλύοντας και ερμηνεύοντας τα μη ανθρώπινα υλικά στα ακτινογραφήματα. Επιπρόσθετα, στο εργαστηριακό σκέλος της υποενότητας οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφαρμόζουν τα σχετικά καθήκοντα προετοιμασίας και εκτέλεσης σε πραγματικές συνθήκες οδοντιατρικού χώρου, με προσομοίωση περιστατικού σε ομοιώματα γνάθων και δοντιών, όπου επιδεικνύουν ετοιμότητα στην ερμηνεία των οδοντιατρικών ακτινογραφιών και συνεργάζονται με τον/την οδοντίατρο στην τεχνική της «οδοντιατρικής τεσσάρων χεριών».

2.3.Δ.3 | ΟΔΟΝΤΙΚΗ ΤΕΡΗΔΟΝΑ

Στην τρίτη μαθησιακή υποενότητα περιγράφεται η χρησιμότητα της οδοντιατρικής ακτινογραφίας για την ανίχνευση και αποτελεσματική αντιμετώπιση της οδοντικής τερηδόνας. Επιπρόσθετα, αναφέρονται οι χαρακτηριστικές ιδιότητες της ακτινογραφικής εικόνας της τερηδόνας.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, λοιπόν, στη συγκεκριμένη υποενότητα κατανοούν ορισμούς που αφορούν την παρουσία της τερηδόνας σε ένα ακτινογράφημα (κοιλότητα, οδοντική βλάβη), περιγράφουν την εικόνα της οδοντικής τερηδόνας στην ακτινογραφία, διακρίνουν τους διάφορους βαθμούς ακτινοδιαύγειας της τερηδόνας, αναλύουν την αναγκαιότητα της λήψης της οδοντικής ακτινογραφίας για την ανεύρεση της τερηδόνας και την επίδραση που έχει αυτή στη θεραπεία και τη στοματική υγεία, ανα-

ζητούν τους παράγοντες που επιδρούν στην ακτινοδιαύγαση της τερηδόνας, ανακαλύπτουν και ορίζουν την τερηδόνα στην ακτινογραφία, ανάλογα με την επιφάνεια και το στάδιο εξέλιξής της (μασητική, οπών και σχισμών, λείων επιφανειών, όμορων επιφανειών, αρχόμενη τερηδόνα, τερηδόνα αδαμαντίνης, τερηδόνα οδοντίνης) και αναγνωρίζουν εικόνες οι οποίες προσομοιάζουν σε οδοντική τερηδόνα και προκαλούν προβλήματα διαφοροδιάγνωσης. Επιπλέον, επιλέγουν τις κατάλληλες τεχνικές και μορφές πλακιδίων ενδοστοματικής ακτινογράφησης (bitewing, παράλληλη τεχνική, πλακίδια φωσφόρου) για την ακτινολογική ανίχνευση της τερηδόνας.

Για να επιτευχθούν αυτά τα μαθησιακά αποτελέσματα, συνιστάται η χρήση ποικίλων εκπαιδευτικών τεχνικών, όπως η «χιονοστιβάδα», δηλαδή η ανταλλαγή απόψεων με στόχο την προώθηση και διεύρυνση του προβληματισμού με αφορμή την επίδειξη περιστατικού και τη μελέτη περίπτωσης, όπου θα εισαχθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες στην ανεύρεση και ερμηνεία της οδοντικής τερηδόνας στα ακτινογραφήματα. Επιπρόσθετα, στο εργαστηριακό σκέλος της υποεπότητας οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφαρμόζουν τα σχετικά καθήκοντα προετοιμασίας και εκτέλεσης σε πραγματικές συνθήκες οδοντιατρικού χώρου, με προσομοίωση περιστατικού σε ομοιώματα γνάθων και δοντιών, όπου επιδεικνύουν ετοιμότητα στην ερμηνεία των οδοντιατρικών ακτινογραφιών.

2.3.Δ.4 | ΠΕΡΙΟΔΟΝΤΙΚΗ ΝΟΣΟΣ

Στην τέταρτη μαθησιακή υποεπότητα αναλύεται ο κρίσιμος ρόλος της ακτινογραφικής και ακτινοδιαγνωστικής διαδικασίας όσον αφορά την περιοδοντική νόσο. Γίνεται αναφορά στα ακτινογραφικά χαρακτηριστικά της και στον ρόλο της κατηγοριοποίησης της περιοδοντικής νόσου.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ορίζουν τις έννοιες που αφορούν την ερμηνεία και διάγνωση της περιοδοντικής νόσου στο ακτινογράφημα (lamina dura, φατνιακή ακρολοφία, περιοδοντικός σύνδεσμος, διχασμός ριζών) και ερμηνεύουν το υγιές περιοδόντιο. Ανακαλύπτουν διαφορετικές τεχνικές λήψης των ακτινογραφιών, άλλα είδη διαδικασιών ακτινογράφησης και ακτινογραφικών πλακών που δίνουν συνολική περιοδοντική εικόνα (ορθοπαντομογράφημα), αναγνωρίζουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα κάθε είδους ακτινογράφησης σε σχέση με την περιοδοντική απεικόνιση, αναλύουν τους περιορισμούς στην ανίχνευση και ερμηνεία της περιοδοντικής πάθησης, διακρίνουν την οριζόντια από την κάθετη απώλεια οστού, την τοπική από τη γενικευμένη περιοδοντική νόσο και εντοπίζουν δομές που εμποδίζουν τη σωστή ακτινογραφική αποτύπωση του περιοδοντίου.

Για να επιτευχθούν αυτά τα μαθησιακά αποτελέσματα, συνιστάται η χρήση ποικίλων εκπαιδευτικών τεχνικών, όπως η έκφραση ιδεών από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες γύρω από την επίδειξη περιστατικού και τη μελέτη περίπτωσης, όπου θα εισαχθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες στην ανεύρεση και ερμηνεία της περιοδοντικής νόσου στα ακτινογραφήματα. Επιπρόσθετα, στο εργαστηριακό σκέλος της υποεπότητας οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφαρμόζουν τα σχετικά καθήκοντα προετοιμασίας και

εκτέλεσης σε πραγματικές συνθήκες οδοντιατρικού χώρου, με προσομοίωση περιστατικού σε ομοιώματα γνάθων και δοντιών, όπου επιδεικνύουν ετοιμότητα στην ερμηνεία των οδοντιατρικών ακτινογραφιών.

2.3.Δ.5 | ΤΡΑΥΜΑ, ΠΟΛΦΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΑΚΡΟΡΡΙΖΙΚΕΣ ΑΛΛΟΙΩΣΕΙΣ

Στη μαθησιακή υποενότητα «Τραύμα, πολφικές και περιακρορριζικές αλλοιώσεις» περιγράφονται οι αλλαγές στα ακτινογραφήματα που οφείλονται στις παραπάνω αλλοιώσεις.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ερμηνεύουν στις ακτινογραφίες έννοιες οι οποίες συνδέονται με βλάβη των περιοδοντικών ιστών, σε περιοχές όπου δεν μπορεί να διεξαχθεί κλινική εξέταση. Περιγράφουν τις δομές της μύλης, των ριζών και των γνάθων και υποδεικνύουν τις περιπτώσεις εκγύμφωσης ή κατάγματος ενός δοντιού. Αναδεικνύουν και ερμηνεύουν την εσωτερική ή εξωτερική απορρόφηση της οδοντικής ρίζας, την ύπαρξη σκληρωτικού ιστού και πολφικών λίθων. Αναγνωρίζουν και ερμηνεύουν τις κυστικές αλλοιώσεις, την έλλειψη οστού και ανακαλύπτουν ακτινολογικά ευρήματα που συνδέονται με την εμφάνιση σπάνιων οδοντικών και σκελετικών καταστάσεων (σκληρωτικό οστό, συμπυκνωμένο οστό).

Με αυτόν τον τρόπο, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν την ακτινολογική εικόνα των παραπάνω περιπτώσεων και μαθαίνουν να τις ερμηνεύουν και να τις διαφοροδιαγιγνώσκουν.

Για να επιτευχθούν αυτά τα μαθησιακά αποτελέσματα, συνιστάται η χρήση ποικίλων εκπαιδευτικών τεχνικών, όπως η μελέτη περίπτωσης και οι ερωτήσεις και απαντήσεις, όπου θα εισαχθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες στην ανεύρεση και ερμηνεία τραύματος, πολφικών και περιακρορριζικών αλλοιώσεων στα ακτινογραφήματα. Επιπρόσθετα, στο εργαστηριακό σκέλος της υποενότητας οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφαρμόζουν τα σχετικά καθήκοντα προετοιμασίας και εκτέλεσης σε πραγματικές συνθήκες οδοντιατρικού χώρου, με προσομοίωση περιστατικού σε ομοιώματα γνάθων και δοντιών, όπου επιδεικνύουν ετοιμότητα στην ερμηνεία των οδοντιατρικών ακτινογραφιών.

2.3.Δ.6 | ΤΕΧΝΙΚΑ ΣΦΑΛΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑ

Στην τελευταία μαθησιακή υποενότητα των εφαρμογών οδοντιατρικής ακτινολογίας και απεικόνισης περιγράφονται τα συχνότερα λάθη τα οποία συμβαίνουν στη διαδικασία τόσο της ακτινοβολήσης όσο και της επεξεργασίας των ακτινογραφικών πλακιδίων και έχουν ως αποτέλεσμα τη λανθασμένη ακτινοδιάγνωση και την επανάληψη της ακτινογράφισης.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν κοινά λάθη που οφείλονται στην προετοιμασία του/της ασθενούς (ξεχασμένο προσωπικό αντικείμενο επάνω στον/στην ασθενή) και στην τοποθέτηση του/της ασθενούς κατά τη διάρκεια της ακτινοβολήσης (κεφαλή, πηγούνι), καθώς και τα αποτελέσματα που έχουν αυτά στην εξαταξό-

μενη περιοχή. Επιπρόσθετα, περιγράφουν τα λάθη που σχετίζονται με τις τεχνικές ακτινοβολήσης (διχοτόμου, παράλληλη) και με την τοποθέτηση πλακιδίου. Επιπλέον, γνωρίζουν τα λάθη επεξεργασίας των απλών ακτινογραφικών πλακιδίων (χημικώς μολυσμένα υγρά, είσοδος φωτός στο σκοτεινό δωμάτιο). Επίσης, ανακαλύπτουν τα ερμηνευτικά λάθη που προκύπτουν από την κακή τοποθέτηση των ακτινογραφικών πλακιδίων, σε σειρά που ακολουθεί τη διάταξη του οδοντικού φραγμού. Κατανοούν την έννοια του artifact και αναγνωρίζουν την παρουσία του στο ακτινογράφημα. Διακρίνουν τις μη διαγνώσιμες δομές και εικόνες και την επίδραση που έχει ο λανθασμένος χρόνος ακτινοβολήσης, ενώ ανακαλύπτουν τα λάθη που προκύπτουν στη λήψη ψηφιακής ακτινογραφίας από κακή διαχείριση του λογισμικού του Η/Υ.

Για να επιτευχθούν αυτά τα μαθησιακά αποτελέσματα, συνιστάται η χρήση ποικίλων εκπαιδευτικών τεχνικών, όπως η περιγραφική διήγηση με χρήση βίντεο ή/και PowerPoint. Επιπρόσθετα, στο εργαστηριακό σκέλος της υποεπάρκειας οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφαρμόζουν τα σχετικά καθήκοντα προετοιμασίας και εκτέλεσης σε πραγματικές συνθήκες οδοντιατρικού χώρου, με προσομοίωση περιστατικού σε ομοιώματα γνάθων και δοντιών, όπου εφαρμόζονται τα προαναφερθέντα λάθη και οι εκπαιδευόμενοι/-ες επιδεικνύουν ετοιμότητα στην ερμηνεία των οδοντιατρικών ακτινογραφιών.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Τσιχλάκης, Κ. & Καραγιάννη, Α. (2018). *Διαγνωστική και ακτινολογία στόματος: Διαγνωστική στόματος – γναθοπροσωπική απεικόνιση*. Αθήνα: Εκδόσεις Λίτσα.
2. Καραγιάννη, Α., Κολοκοτρώνης, Α., Τσιχλάκης, Κ. & Τοπουζέλης, Ν. (2013). *Ακτινοδιάγνωση στη στοματογναθοπροσωπική παθολογία*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις University Studio Press.

Συμπληρωματικές

1. Whaites, E. & Drage, N. (2013). *Essentials of dental radiography and radiology* (5th edition). Edinburgh: Churchill Livingstone/Elsevier.
2. Thomson, E. M. & Johnson, O. N. (2017). *Essentials of dental radiography for dental assistants and hygienists* (10th edition). London: Pearson Education.

2.3.E • ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι η απόκτηση των αναγκαίων γνώσεων και δεξιοτήτων σχετικά με τα οδοντιατρικά υλικά που χρησιμοποιούνται

στην οδοντιατρική θεραπεία. Συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα διδαχθούν τον τρόπο με τον οποίο τα χαρακτηριστικά του στοματικού περιβάλλοντος επηρεάζουν την κατασκευή και τις ιδιότητες των οδοντιατρικών υλικών, καθώς και τον ορθό τρόπο εφαρμογής τους. Θα γνωρίσουν τις διαδικασίες ελέγχου αυτών των υλικών πριν χρησιμοποιηθούν κλινικά, καθώς και τι σημαίνει η σήμανσή τους. Τέλος, για κάθε κατηγορία υλικών (επανορθωτικά, ουδέτερα στρώματα, αποτυπωτικά, συγκολλητικά, εργαστηριακά) θα διδαχθούν τους τύπους, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα, τις ενδείξεις και αντενδείξεις και την ορθή εφαρμογή τους.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναφέρουν τα άμεσα οδοντιατρικά υλικά αποκατάστασης, δηλαδή το οδοντιατρικό αμάλγαμα, τις σύνθετες ρητίνες και τις υαλοϊονομερείς κονίες,
- Αναφέρουν τα έμμεσα υλικά αποκατάστασης, δηλαδή πολύτιμα και μη μέταλλα, μεταλλοακρυλικά, μεταλλοκεραμικά, ολοκεραμικά, ζιρκόνιο και όψεις από σύνθετη ρητίνη ή πορσελάνη,
- Γνωρίζουν υλικά λεύκανσης δοντιών για εφαρμογή στο ιατρείο και στο σπίτι,
- Αναφέρονται στους διάφορους τύπους ουδέτερων στρωμάτων, κονιών βάσης και απευαισθητοποιητών,
- Αντιλαμβάνονται πώς το βάθος της βλάβης και η ευαισθησία του δοντιού καθορίζουν την επιλογή του αντίστοιχου υλικού,
- Γνωρίζουν τους τύπους οδοντιατρικών κονιών και πώς γίνεται η προετοιμασία των οδοντικών ιστών για τη συγκόλληση της αποκατάστασης,
- Συζητούν για τους τύπους των δισκαρίων αποτύπωσης, τα διαφορετικά υλικά αποτύπωσης και καταγραφής δήξης,
- Αναφέρουν τα μηχανήματα τα οποία υπάρχουν σε ένα οδοντοτεχνικό εργαστήριο και πού χρησιμοποιούνται, τον τρόπο κατασκευής ενός ατομικού δισκαρίου, τα είδη γύψινων εκμαγείων και τον τρόπο κατασκευής τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Αποκατάσταση / Κράμα / Γύψος / Βινυλπολυσιλοξάνη / Ρητίνη / Αποτυπωτικό δισκάριο / Κονία / Ουδέτερο στρώμα / Γουταπέρκα / Εμφύτευμα / Πορσελάνη.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (2), Σύνολο (5).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ
2	ΥΛΙΚΑ ΑΜΕΣΗΣ ΟΔΟΝΤΙΚΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
3	ΥΛΙΚΑ ΕΝΔΟΔΟΝΤΙΑΣ
4	ΑΠΟΤΥΠΩΤΙΚΑ ΥΛΙΚΑ
5	ΥΛΙΚΑ ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ, ΟΔΟΝΤΟΦΑΤΝΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΟΜΑΤΟΓΝΑΘΟΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ
6	ΥΛΙΚΑ ΟΔΟΝΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΟΛΛΗΣΗΣ ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.3.E.1 | ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ

Η πρώτη μαθησιακή υποενότητα εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στην έννοια του οδοντιατρικού υλικού και την επιστημονική υπόσταση των αρχών που το διέπουν. Σκοπός της συγκεκριμένης υποενότητας είναι να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες τη δομή τόσο των αρχέγονων υλικών όσο και των τυποποιημένων οδοντιατρικών υλικών, ώστε, σε συνδυασμό με την πρότερα κατακτημένη γνώση της δομής των δοντιών και των στοματικών ιστών, να αποκτήσουν γνώση της αναγκαιότητας, αλλά και του τρόπου λειτουργίας αυτών των υλικών.

Στη συνέχεια οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν την κατάταξη, τις ορολογίες, τα ειδοποιά χαρακτηριστικά και τις φυσικές και μηχανικές ιδιότητες των βιοϋλικών, των κεραμικών υλικών, των μετάλλων και των κραμάτων τους, των ελαστομερών και των πολυμερών, τα οποία χρησιμοποιούνται στην καθημερινότητα ενός οδοντιατρείου, και γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στη συγκόλληση των υλικών με τους οδοντικούς ιστούς και στη διαδικασία επιλογής του κάθε οδοντιατρικού υλικού ανάλογα με το κάθε περιστατικό, ενώ επισημαίνεται και η εκτίμηση της επιτυχίας ή της αποτυχίας του κάθε υλικού, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να γνωρίζουν ολοκληρωμένα κάθε υλικό.

Επιπρόσθετα, αναγκαία κρίνεται η αναφορά σε θέματα υγείας και ασφάλειας των οδοντιατρικών υλικών και σε θέματα φροντίδας αυτών, οπότε οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν την προέλευσή τους και τα χαρακτηριστικά τους, τα οποία απαιτούν συγκεκριμένο χειρισμό χρήσης και φύλαξης/αποθήκευσης, ενώ γνωρίζουν τις σημάνσεις και τα τεχνικά χαρακτηριστικά των τυποποιημένων οδοντιατρικών υλικών.

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα κρίνεται ότι η εμπλουτισμένη εισήγηση και η βιντεοπροβολή, σε συνδυασμό με τη μελέτη περίπτωσης, είναι κατάλληλες μαθησιακές διαδικασίες για την επίτευξη μαθησιακών αποτελεσμάτων και για την κατάκτηση της γνώσης από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες.

2.3.E.2 | ΥΛΙΚΑ ΑΜΕΣΗΣ ΟΔΟΝΤΙΚΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Σε αυτή τη μαθησιακή υποενότητα παρουσιάζονται τα υλικά άμεσης αποκατάστασης των κατεστραμμένων ή ελλειπόντων οδοντικών ιστών και, πιο συγκεκριμένα, αυτά που χρησιμοποιούνται συχνότερα στις κλινικές διαδικασίες της οδοντικής χειρουργικής, όπως είναι το αμάλαμα, η σύνθετη ρητίνη και οι τροποποιημένες μορφές της, τα ουδέτερα στρώματα (το υδροξείδιο του ασβεστίου και το οξείδιο του ψευδαργύρου με την ευγενόλη) και οι διάφορες κονίες (η υαλοϊονομερής κονία και η ρητινοτροποποιημένη υαλοϊονομερής κονία).

Αναλύονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε οδοντιατρικού υλικού, όπως η χημική σύνθεση, οι ιδιότητες και ο τρόπος χειρισμού αυτού. Επίσης, γίνεται αναφορά στις κλινικές διαδικασίες στις οποίες χρησιμοποιείται το κάθε υλικό. Επιδεικνύονται οι μορφές συσκευασίας και αναλύονται οι λόγοι κατασκευής αυτών, η σήμανση και οι τρόποι φύλαξης και συντήρησης. Επιπρόσθετα, επισημαίνονται τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα τόσο του κάθε υλικού όσο και σε σχέση με άλλα, οι αντενδείξεις χρήσης τους ανά περίπτωση και ο τρόπος εφαρμογής τους. Ως αποτέλεσμα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν και αποκτούν γνώση της κατά περίπτωση επιλογής, χρήσης και ορθής εφαρμογής των υλικών οδοντικής αποκατάστασης.

Για να επιτευχθούν τα παραπάνω μαθησιακά αποτελέσματα, κρίνεται αναγκαία η μελέτη περιπτώσεων και ο καταιγισμός ιδεών στο θεωρητικό σκέλος, ενώ στο εργαστηριακό σκέλος η επίδειξη των υλικών και η βιωματική μέθοδος διδασκαλίας, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με το κάθε οδοντιατρικό υλικό και κατανοούν τη φύση του και την ιδιαιτερότητα χειρισμού του, είναι καταλληλότερα μέσα διδασκαλίας.

2.3.E.3 | ΥΛΙΚΑ ΕΝΔΟΔΟΝΤΙΑΣ

Στην τρίτη μαθησιακή υποενότητα «Υλικά ενδοδοντίας» παρουσιάζονται τα υλικά που χρησιμοποιούνται κατά την κλινική άσκηση της ενδοδοντίας και, πιο συγκεκριμένα, στις ενδοδοντικές θεραπείες και στην τοποθέτηση ενδορριζικών αξόνων, ενώ γίνεται εκτενέστερη αναφορά στα υλικά προστασίας του οδοντικού πολφού, αλλά και σε εκείνα που χρησιμοποιούνται στη χειρουργική ενδοδοντία.

Πιο συγκεκριμένα, περιγράφονται υλικά, όπως είναι η γουταπέρκα, τα φυράματα έμφραξης ριζικών σωλήνων, όπως το υδροξείδιο του ασβεστίου και το οξείδιο ψευδαργύρου με ευγενόλη, τα βιοκεραμικά εμφρακτικά υλικά, τα υγρά διακλυσμών, όπως η χλωρεξιδίνη και το υποχλωριώδες νάτριο, το EDTA, τα φαρμακευτικά σκευάσματα για χρήση στους ριζικούς σωλήνες κ.λπ. Επιπλέον, γίνεται ιστορική αναδρομή σε υλικά τα οποία έχουν παύσει πλέον να χρησιμοποιούνται.

Ακολουθώς, αναλύονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε οδοντιατρικού υλικού, όπως η χημική σύνθεση, οι ιδιότητες και ο τρόπος χειρισμού αυτού, ενώ γίνεται αναφορά στις κλινικές διαδικασίες στις οποίες χρησιμοποιείται το κάθε υλικό. Επιδεικνύονται οι μορφές συσκευασίας και αναλύονται οι λόγοι κατασκευής αυτών,

η σήμανση και οι τρόποι φύλαξης και συντήρησης. Επιπρόσθετα, επισημαίνονται τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα τόσο του κάθε υλικού όσο και σε σχέση με άλλα, οι αντενδείξεις χρήσης τους ανά περίπτωση και ο τρόπος εφαρμογής τους. Ως αποτέλεσμα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν και αποκτούν γνώση της κατά περίπτωση επιλογής, χρήσης και ορθής εφαρμογής των υλικών ενδοδοντίας.

Τέλος, στη συγκεκριμένη υποενότητα προτείνεται στο θεωρητικό μέρος η επίδειξη βιντεοπροβολής και η χρήση παρουσιάσεων σε συνδυασμό με εμπλουτισμένη εισήγηση, ενώ στο εργαστηριακό σκέλος η επίδειξη των υλικών και η βιωματική μέθοδος διδασκαλίας, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με το κάθε οδοντιατρικό υλικό και κατανοούν τη φύση του και την ιδιαιτερότητα χειρισμού του.

2.3.E.4 | ΑΠΟΤΥΠΩΤΙΚΑ ΥΛΙΚΑ

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα περιλαμβάνονται τα οδοντιατρικά υλικά τα οποία χρησιμοποιούνται στη διαδικασία της έμμεσης αποκατάστασης των οδοντικών και ουλικών ιστών πριν από την κατασκευή της ίδιας αποκατάστασης. Αναλύονται τα κυριότερα αποτυπωτικά υλικά, όπως τα αλγινικά υδροκολλοειδή, οι διάφορες μορφές ελαστομερών, όπως οι βινυλπολυσιλοξάνες και οι σιλικόνες προσθήκης, και τα κεριά αποτύπωσης.

Επίσης, γίνεται αναφορά και στα διάφορα είδη αποτυπωτικών δισκαρίων, στον τρόπο ορθής χρήσης και συντήρησής τους.

Αναλύονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε οδοντιατρικού υλικού, όπως η χημική σύνθεση, οι ιδιότητες και ο τρόπος χειρισμού αυτού, ενώ γίνεται αναφορά στις κλινικές διαδικασίες στις οποίες χρησιμοποιείται το κάθε υλικό. Επιδεικνύονται οι μορφές συσκευασίας και αναλύονται οι λόγοι κατασκευής αυτών, η σήμανση και οι τρόποι φύλαξης και συντήρησης. Επιπρόσθετα, επισημαίνονται τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα τόσο του κάθε υλικού όσο και σε σχέση με άλλα, οι αντενδείξεις χρήσης τους ανά περίπτωση και ο τρόπος εφαρμογής τους. Ως αποτέλεσμα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν και αποκτούν γνώση της κατά περίπτωση επιλογής, χρήσης και ορθής εφαρμογής των αποτυπωτικών υλικών.

Ενδειγμένη μαθησιακή διαδικασία που θα μπορούσε να οδηγήσει στην κατανόηση των εννοιών στην υποενότητα αυτή είναι η παρουσίαση επιλεκτικών παραδειγμάτων μέσω βίντεο, η απαρίθμηση και η παράθεση εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών των υλικών που χρησιμοποιούνται σε αντίστοιχες περιπτώσεις.

2.3.E.5 | ΥΛΙΚΑ ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ, ΟΔΟΝΤΟΦΑΤΝΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΟΜΑΤΟΓΝΑΘΟΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ

Στη μαθησιακή υποενότητα «Υλικά εμφυτευματολογίας, οδοντοφατνιακής και στοματογναθοπροσωπικής χειρουργικής» παρουσιάζονται τα υλικά τα οποία χρησιμοποιούνται στις διάφορες χειρουργικές διαδικασίες.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν τις κατηγορίες των εμφυτευμάτων κατά ανατομική τοποθέτηση, σχεδιασμό ή μηχανισμό σύνδεσης με το κολόβωμα. Επικεντρώνονται στην αναγνώριση των επιμέρους χρησιμοποιούμενων παρελκομένων, όπως η βίδα επικάλυψης και η βίδα επούλωσης. Επιπρόσθετα, αποκτούν γνώση σχετικά με υλικά τα οποία χρησιμοποιούνται σε χειρουργικές διαδικασίες, όπως τα μοσχεύματα και οι μεμβράνες επικάλυψης, τα ράμματα και τα φυράματα επούλωσης και πιο εξειδικευμένα υλικά, όπως οι καρφίδες και βίδες, προϊόντα PRF-PRP, αιμοστατικά κ.λπ.

Αναλύονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε οδοντιατρικού υλικού, όπως η χημική σύνθεση, οι ιδιότητες και ο τρόπος χειρισμού αυτού, ενώ γίνεται αναφορά στις κλινικές διαδικασίες στις οποίες χρησιμοποιείται το κάθε υλικό. Επιδεικνύονται οι μορφές συσκευασίας και αναλύονται οι λόγοι κατασκευής αυτών, η σήμανση και οι τρόποι φύλαξης και συντήρησης. Επιπρόσθετα, επισημαίνονται τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα τόσο του κάθε υλικού όσο και σε σχέση με άλλα, οι αντενδείξεις χρήσης τους ανά περίπτωση και ο τρόπος εφαρμογής τους. Ως αποτέλεσμα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν και αποκτούν γνώση της κατά περίπτωση επιλογής, χρήσης και ορθής εφαρμογής των υλικών εμφυτευματολογίας, οδοντοφατνιακής και στοματογναθοπροσωπικής χειρουργικής.

Εκπαιδευτικές τεχνικές εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών στο πλαίσιο της μαθησιακής διαδικασίας θα μπορούσαν να είναι αρχικά η εμπλουτισμένη εισήγηση, προκειμένου να αναπτυχθεί το γνωστικό υπόβαθρο των εκπαιδευομένων, και εν συνεχεία η ανάπτυξη μικρών ομάδων εργασίας με σκοπό τον προσδιορισμό και την εφαρμογή των υλικών μέσα από στοχευμένα πρακτικά παραδείγματα προς συζήτηση. Η τελευταία εκπαιδευτική μέθοδος θα μπορούσε να διανθιστεί με βίντεο και PowerPoint.

2.3.E.6 | ΥΛΙΚΑ ΟΔΟΝΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΟΛΛΗΣΗΣ ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Στην τελευταία μαθησιακή υποενότητα παρουσιάζονται τα οδοντιατρικά υλικά τα οποία χρησιμοποιούνται στις διαδικασίες έμμεσης αποκατάστασης οδοντικών ιστών από το οδοντιατρείο στο εργαστήριο της οδοντικής τεχνολογίας και πάλι στο οδοντιατρείο, έτσι ώστε να τοποθετηθεί η εργασία στο στόμα του/της ασθενούς από τον/την οδοντίατρο.

Στα υλικά αυτά περιλαμβάνονται τα διάφορα είδη κήρων, η ακρυλική ρητίνη, ο γύψος, τα κράματα μετάλλων, η πορσελάνη, το ζirkόνιο και οι κονίες συγκόλλησης των προσθετικών αποκαταστάσεων, μεταξύ άλλων.

Αναλύονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε οδοντιατρικού υλικού, όπως η χημική σύνθεση, οι ιδιότητες και ο τρόπος χειρισμού του, ενώ γίνεται αναφορά στις κλινικές διαδικασίες στις οποίες χρησιμοποιείται το κάθε υλικό. Επιδεικνύονται οι μορφές συσκευασίας και αναλύονται οι λόγοι κατασκευής αυτών, η σήμανση και οι

τρόποι φύλαξης και συντήρησης. Επιπρόσθετα, επισημαίνονται τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα τόσο του κάθε υλικού όσο και σε σχέση με άλλα, οι αντενδείξεις χρήσης τους ανά περίπτωση και ο τρόπος εφαρμογής τους. Ως αποτέλεσμα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν και αποκτούν γνώση της κατά περίπτωση επιλογής, χρήσης και ορθής εφαρμογής των υλικών αυτών.

Για να επιτευχθούν αυτά τα μαθησιακά αποτελέσματα, συνιστάται η χρήση ποικίλων εκπαιδευτικών τεχνικών, όπως εισηγήσεις, πρακτικές ασκήσεις, μελέτες περίπτωσης, προσομοίωση καταστάσεων και εργασία σε ομάδες. Επίσης, η οργανωμένη συζήτηση και οι επιδείξεις μπορούν να βοηθήσουν στην καλύτερη κατανόηση των υλικών και της χρήσης των μηχανημάτων που αφορούν την οδοντική τεχνολογία και τις διαδικασίες συγκόλλησης προσθετικών αποκαταστάσεων.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. van Noort, R. (2019). *Εισαγωγή στα οδοντιατρικά υλικά*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κυριακίδη.
2. Σταθόπουλος, Α. (2012). *Οδοντιατρικά υλικά*. Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.

Συμπληρωματικές

1. Sakaguchi, R. L. & Powers, J. M. (eds.). (2012). *Craig's restorative dental materials* (13th edition). Philadelphia, PA: Elsevier/Mosby.
2. McCabe, J. F. & Walls, A. W. G. (2008). *Applied dental materials* (9th edition). Hoboken, NJ: Wiley-Blackwell.

2.4 • ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄

2.4.A • ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι η απόκτηση των αναγκαίων γνώσεων και δεξιοτήτων σχετικά με τις σύγχρονες εξελίξεις στην οδοντιατρική. Συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα καταρτιστούν στην ψηφιοποίηση της οδοντιατρικής και την εξέλιξη θεραπευτικών διαδικασιών και υλικών.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναφέρονται στις διαδικασίες ψηφιακού σχεδιασμού ενός περιστατικού,
- Συζητούν τις διαδικασίες ψηφιακής αποτύπωσης του προσώπου και της στοματικής κοιλότητας,
- Κατανοούν τις έννοιες της αισθητικής ανάλυσης του προσώπου και των οδοντικών φραγμών,
- Συμμετέχουν στον ψηφιακό σχεδιασμό οδοντιατρικού περιστατικού,
- Αναφέρονται στις διαδικασίες τρισδιάστατης αποτύπωσης εκμαγείων,
- Γνωρίζουν τις βασικές αρχές σχεδιασμού και κατασκευής οδοντιατρικών αποκαταστάσεων,
- Αναφέρονται στις διαδικασίες ψηφιακού ελέγχου της σύγκλεισης,
- Συζητούν τη χρήση βλαστοκυττάρων και παραγώγων αίματος στην οδοντιατρική,
- Αναφέρονται στη χρήση μη μεταλλικών οδοντιατρικών αποκαταστάσεων.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Τεχνητή Νοημοσύνη (AI) / Ψηφιακή οδοντιατρική / Κεραμικά εμφυτεύματα / CAD/CAM / PRF / Βλαστοκύτταρα / Χειρουργικοί νάρθηκες / Ψηφιακή αποτύπωση

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (3), Σύνολο (6).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ: ΠΑΡΟΝ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝ
2	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ
3	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΟΔΟΝΤΙΚΗΣ ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ
4	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΝΤΙΚΗΣ
5	Η ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ
6	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ

Κείμενο αναφοράς

2.4.A.1 | ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ: ΠΑΡΟΝ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝ

Η μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στην κατανόηση των πρόσφατων εξελίξεων σε όλο το φάσμα της επιστήμης, οι οποίες είναι ταχύτερες και έχουν άμεσο παγκόσμιο αντίκτυπο. Οι αλλαγές στον χώρο της οδοντιατρικής ακολουθούν αντίστοιχη ροή. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται την κατανόηση και εφαρμογή αυτών των σύγχρονων εξελίξεων. Συγκεκριμένα, μαθαίνουν να είναι σε θέση να παρακολουθούν, να κρίνουν, να αφομοιώνουν και να ενσωματώνουν τις σύγχρονες εξελίξεις στην καθημερινή οδοντιατρική πρακτική.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τις κύριες μεταβολές στον χώρο της οδοντιατρικής, οι οποίες προέρχονται από την αλματώδη εξέλιξη των ηλεκτρονικών υπολογιστών και την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, καθώς και από τη βαθύτερη κατανόηση της βιολογικής λειτουργίας των οργανισμών και τη συνακόλουθη ανάπτυξη μεθόδων θεραπείας και βιοϋλικών.

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις και την απαραίτητη γνωσιακή επάρκεια, για να αντιλαμβάνονται και να εφαρμόζουν τις σύγχρονες εξελίξεις στον χώρο της οδοντιατρικής.

Εκπαιδευτικές τεχνικές εκ μέρους των εκπαιδευτών/-τριών στο πλαίσιο της μαθησιακής διαδικασίας θα μπορούσαν να είναι αρχικά η εμπλουτισμένη εισήγηση, προκειμένου να αναπτυχθεί το γνωστικό υπόβαθρο των εκπαιδευομένων, και εν συνεχεία η ανάπτυξη μικρών ομάδων εργασίας με σκοπό τον προσδιορισμό και την εφαρμογή των γνώσεων μέσα από στοχευμένα πρακτικά παραδείγματα προς συζήτηση. Η τελευταία εκπαιδευτική μέθοδος θα μπορούσε να διανθιστεί με βίντεο και PowerPoint.

2.4.A.2 | ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

Η μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στην κατανόηση και εφαρμογή εκ μέρους των εκπαιδευομένων της χρήσης ψηφιακών μέσων κατά τη διάρκεια της εξέτασης

των ασθενών. Στο πλαίσιο αυτής της υποεπάρκειας διδάσκονται οι αρχές λειτουργίας, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των ψηφιακών μέσων και οργάνων που χρησιμοποιούνται για τον σκοπό αυτόν, όπως η ψηφιακή ακτινογραφία, η ψηφιακή κάμερα για λήψη φωτογραφιών και βίντεο των ασθενών για διαγνωστικούς σκοπούς, οι τρισδιάστατοι σαρωτές προσώπου, η ψηφιακή αποτύπωση των οδοντικών φραγμών, η οδοντική σύγκλιση, η ψηφιακή αξονογραφία και οι ψηφιακοί αρθρωτές.

Αναλυτικά, διδάσκονται την ενσωμάτωση των πληροφοριών που παρέχει η ψηφιακή ακτινογραφία στην εκτέλεση του σχεδίου θεραπείας, καθώς και τη χρήση ψηφιακής περιοδοντικής μήλης. Επιπλέον, μαθαίνουν για την ψηφιακή συλλογή χαρακτηριστικών του προσώπου του/της ασθενούς μέσω της λήψης διαγνωστικών φωτογραφιών και βιντεοσκοπήσης, τη λειτουργία και χρήση τρισδιάστατων σαρωτών προσώπου, την ψηφιακή αποτύπωση των οδοντικών φραγμών, την ψηφιακή καταγραφή της σύγκλισης, την ψηφιακή αξονογραφία και τους ψηφιακούς αρθρωτές. Έμφαση δίνεται όχι μόνο στη συλλογή των πληροφοριών που δίνει το κάθε μέσο ξεχωριστά, αλλά και στη συγκέντρωσή τους, την επεξεργασία τους και τη συσχέτισή τους, με σκοπό την εκπόνηση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου θεραπείας.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπάρκεια βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας και χειρισμού των αντίστοιχων ψηφιακών μέσων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες πραγματοποιούν σε ζευγάρια, υπό την επίβλεψη του/της εκπαιδευτή/-τριας, πρακτικές ασκήσεις ψηφιακής αποτύπωσης και ελέγχου της σύγκλισης.

2.4.A.3 | ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΟΔΟΝΤΙΚΗΣ ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια επικεντρώνεται στην κατανόηση και εφαρμογή εκ μέρους των εκπαιδευόμενων των αλλαγών που έχει επιφέρει η ψηφιακή επανάσταση στον χώρο της οδοντιατρικής εμφυτευματολογίας. Συγκεκριμένα, μαθαίνουν για την κατασκευή και τους διάφορους τύπους των εμφυτευματικών χειρουργικών ναρθήκων, τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης για την τοποθέτηση εμφυτευμάτων, την επίδραση στον χρόνο αποκατάστασης και τη μετεγχειρητική πορεία.

Αναλυτικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τον συγκερασμό των πληροφοριών που αποκτήθηκαν από την ψηφιακή εξέταση των ασθενών, της αξονικής τομογραφίας κωνικής δέσμης και της ψηφιακής καταγραφής των γνάθων, με σκοπό την ψηφιακή κατάστρωση σχεδίου θεραπείας, τον σχεδιασμό και την κατασκευή ψηφιακού νάρθηκα, καθώς και τους τύπους ναρθήκων για μερικώς και πλήρως καθοδηγούμενη τοποθέτηση εμφυτευμάτων.

Επιπλέον, μαθαίνουν για τη δυναμική τοποθέτηση εμφυτευμάτων, τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης για τη ρομποτική τοποθέτηση εμφυτευμάτων, τις δυνατότητες προκατασκευής προσωρινής ή μόνιμης αποκατάστασης με σκοπό την άμεση φόρτιση των εμφυτευμάτων, καθώς και τον ψηφιακό σχεδιασμό εμφυτευματικών κολοβωμά-

των με στόχο την αισθητική διαμόρφωση των μαλακών ιστών. Ακόμη, διδάσκονται την ευκολότερη αποκάλυψη των εμφυτευμάτων σε δεύτερο χρόνο, με μικρότερο χειρουργικό χρόνο, και τη σημασία της για τη βελτίωση της μετεγχειρητικής πορείας, λόγω μικρότερου τραύματος. Τέλος, μαθαίνουν για τη δυνατότητα κατασκευής εξατομικευμένων χειρουργικών ικριωμάτων και οστικών μοσχευμάτων.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπενότητα βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας και χειρισμού των αντίστοιχων ψηφιακών μέσων στην καθημερινή κλινική πράξη. Υπό την καθοδήγηση του/της εκπαιδευτή/-τριας δημιουργούνται ομάδες, οι οποίες εξασκούνται στον σχεδιασμό και την εκτύπωση εμφυτευματολογικών ναρθήκων.

2.4.A.4 | ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΝΤΙΚΗΣ

Η μαθησιακή υποεπενότητα επικεντρώνεται στην κατανόηση και εφαρμογή εκ μέρους των εκπαιδευομένων των αλλαγών που έχει επιφέρει η ψηφιακή επανάσταση στον χώρο της οδοντικής προσθετικής και ορθοδοντικής. Η υποεπενότητα αυτή αποτελεί συνέχεια της υποεπενότητας «Σύγχρονες εξελίξεις και ψηφιοποίηση οδοντιατρικής εξέτασης». Συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν την αξιοποίηση και χρήση των δεδομένων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια της ψηφιακής εξέτασης, με σκοπό τον υπολογιστικά κατευθυνόμενο σχεδιασμό (Computer Aided Design-CAD) και την υπολογιστικά κατευθυνόμενη κατασκευή (Computer Aided Manufacturing-CAM) των προσθετικών και ορθοδοντικών θεραπευτικών μέσων.

Στην προσθετική διδάσκονται τα κρίσιμα βήματα στον χειρισμό και σχεδιασμό προσθετικών αποκαταστάσεων μέσω υπολογιστή, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα αυτού του τρόπου κατασκευής, καθώς και οι διαφορετικοί τρόποι κατασκευής υπολογιστικά κατευθυνόμενων αποκαταστάσεων, όπως η χρήση τρισδιάστατων εκτυπωτών και κοπτικών μηχανημάτων. Στον ίδιο τομέα διδάσκονται τα διάφορα κεραμικά υλικά αποκαταστάσεων με τα αντίστοιχα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα, καθώς και τα κρίσιμα σημεία κατά τον σχεδιασμό και την κατασκευή.

Στην ορθοδοντική οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τα βήματα για τη συσχέτιση μεταξύ της ψηφιακής εξέτασης και του σχεδιασμού-κατασκευής διαφανών ναρθήκων, τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των διαφανών ναρθήκων, καθώς και τον τρόπο κλινικής εφαρμογής τους.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπενότητα βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις και δεξιότητες για την επιτέλεση της εργασίας τους. Υπό την καθοδήγηση του/της εκπαιδευτή/-τριας δημιουργούνται ομάδες, οι οποίες εξασκούνται στον σχεδιασμό και την εκτύπωση προσθετικών εργασιών και ορθοδοντικών ναρθήκων, ενώ πραγματοποιείται και εκπαιδευτική επίσκεψη σε οδοντοτεχνικά εργαστήρια με κατάλληλη υποδομή.

2.4.A.5 | Η ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια επικεντρώνεται στην κατανόηση και εφαρμογή εκ μέρους των εκπαιδευομένων των αλλαγών που έχει επιφέρει η ταχεία ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης (Artificial Intelligence) σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας και ειδικά στον τομέα της υγείας και, συγκεκριμένα, στον χώρο της οδοντιατρικής. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τον τρόπο με τον οποίο επεξεργάζεται και εξάγει δεδομένα η τεχνητή νοημοσύνη, καθώς και τις επιπτώσεις στη διάγνωση, την πρόγνωση, την κατάρτιση και την εκτέλεση του σχεδίου θεραπείας.

Αναλυτικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται την πλοήγηση μέσω υπολογιστή στο Διαδίκτυο για την εύρεση ιστοτόπων με εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης, τη σύγκριση των διαφόρων εφαρμογών και την κατανόηση των περιορισμών τους, τις εφαρμογές σε άλλους τομείς και ιδιαίτερα στον χώρο της υγείας, την επίδραση της τεχνητής νοημοσύνης στην ειδικότητα και ευαισθησία της εξέτασης, τον τρόπο μεταμόρφωσης του παραδοσιακού τρόπου συλλογής, επεξεργασίας και πραγματοποίησης της διάγνωσης από την τεχνητή νοημοσύνη και την ακρίβεια αυτού, τη δημιουργία πρόγνωσης μέσω τεχνητής νοημοσύνης στον χώρο της οδοντιατρικής και τον σχεδιασμό και την εκτέλεση σχεδίου θεραπείας μέσω της τεχνητής νοημοσύνης.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπάρκεια βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις και δεξιότητες για να αρχίσουν να χρησιμοποιούν αντίστοιχες εφαρμογές. Στη διαδικασία πρακτικής άσκησης, με τη δημιουργία ομάδων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες καλούνται να αναζητήσουν εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης στο Διαδίκτυο και να ζητήσουν διάγνωση, σχέδιο θεραπείας και πρόγνωση σε οδοντιατρικά περιστατικά.

2.4.A.6 | ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια επικεντρώνεται στη διδασκαλία, κατανόηση και εφαρμογή εκ μέρους των εκπαιδευομένων των σύγχρονων εξελίξεων στο πεδίο της οδοντιατρικής που σχετίζεται με τη βιολογική βάση της οδοντιατρικής και τον τρόπο αλλαγής των θεραπευτικών διαδικασιών στην οδοντιατρική πράξη.

Συγκεκριμένα, διδάσκονται την πρόοδο στη χρήση αυτόλογων παραγόντων στις αναγεννητικές τεχνικές σκληρών και μαλακών ιστών, όπως η συλλογή και χρήση βλαστοκυττάρων και παραγόντων αίματος. Επιπλέον, διδάσκονται τη σημασία της ιατρικής ακριβείας για την επίτευξη εξατομικευμένης θεραπείας, καθώς και τα νέα βιοϋλικά αποκατάστασης.

Αναλυτικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τις ενδοστοματικές και εξωστοματικές πηγές των βλαστοκυττάρων, πώς γίνεται η συλλογή και αποθήκευσή τους, καθώς και τις σύγχρονες θεραπευτικές τους εφαρμογές. Μαθαίνουν για τη χρήση παραγώγων αίματος μέσω συσκευών φυγοκέντρωσης στον χώρο της ιατρικής και ιδιαίτερα στην οδοντιατρική (PRF) και ειδικά για τον τρόπο συλλογής του αίματος, τις χρησιμοποιούμενες συσκευές και τη χρησιμότητα του κάθε παραγώγου.

Επιπλέον, διδάσκονται τι είναι η ιατρική ακριβείας με τη χρήση υπολογιστικών βιοδεικτών και πώς αυτή οδηγεί στη δημιουργία εξατομικευμένων θεραπευτικών αποτελεσμάτων. Στον τομέα της εμφυτευματολογίας διδάσκονται τα νέα εμπορικά βιοϋλικά στον χώρο της οδοντιατρικής, όπως η χρήση κεραμικών οδοντικών εμφυτευμάτων στη θέση των εμφυτευμάτων τιτανίου.

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις και δεξιότητες για να προτείνουν και να αξιοποιούν τις αντίστοιχες εξελίξεις στον χώρο του οδοντιατρείου. Στην πρακτική εξάσκηση παρακολουθούν τη διαδικασία λήψης αίματος και την επίδειξη της συσκευής φυγοκέντρωσης αίματος.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Quirynen, M. & Pinto, N. R. (2022). *Leukocyte- and platelet-rich fibrin in oral regenerative procedures: Evidence-based clinical guidelines*. Berlin: Quintessence Publishing.
2. Baruffaldi, A. (2023). *Digital techniques in implant surgery and prosthetics: From chair-side to the DIGIT-Skyn concept technique*. Palm Beach Gardens, FL: Edra Publishing.

Συμπληρωματικές

1. Hosseinpour, S., Walsh, L. J. & Moharamzadeh, K. (eds.). (2021). *Regenerative approaches in dentistry: An evidence-based perspective*. Cham: Springer.
2. Zavan, B. & Bressan, E. (eds.). (2016). *Dental stem cells: Regenerative potential*. Cham: Humana Press/Springer International Publishing.

2.4.B • ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες την αξία και τη σημασία της συνεχιζόμενης εκπαίδευσης στον κλάδο παροχής υπηρεσιών υγείας.

Στο πλαίσιο αυτό θα διδαχθούν τις πηγές και τους τύπους παροχής νέας και επικαιροποιημένης γνώσης και πρακτικών δεξιοτήτων. Επιπλέον, θα είναι σε θέση να αξιολογούν και να ιεραρχούν την εγκυρότητα της παρεχόμενης γνώσης. Τέλος, θα δοθούν νοητικά εργαλεία και εφόδια για την ενσωμάτωση των νέων γνώσεων στην καθημερινή πρακτική και εξέλιξή τους κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναφέρονται στις πηγές και στους τύπους επιστημονικής ενημέρωσης, δηλαδή στη διά ζώσης και διαδικτυακή διδασκαλία, στις έντυπες εκδόσεις (βιβλία και επιστημονικά περιοδικά) και στο Διαδίκτυο,
- Εξηγούν τη σημασία των διαδικτυακών εκπαιδεύσεων (σύγχρονων και ασύγχρονων),
- Αναφέρουν τους τύπους έγγραφης γνώσης και την αξία τους (βιβλία και επιστημονικά περιοδικά),
- Αναφέρουν τους τύπους επιστημονικών άρθρων και την εγκυρότητά τους,
- Αναφέρονται στις διαδικτυακές μηχανές αναζήτησης γνώσης και στον τρόπο χρήσης τους,
- Εξηγούν τη σημασία της πιστοποιημένης διά βίου εκπαίδευσης.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Πηγές / Τύποι επιστημονικής ενημέρωσης / Διαδικτυακή διδασκαλία / Έντυπες εκδόσεις / Επιστημονικά άρθρα / Διαδικτυακές εκπαιδεύσεις / Σύγχρονες εκπαιδεύσεις / Ασύγχρονες εκπαιδεύσεις / Επιστημονικά περιοδικά / Εγκυρότητα Διαδικτυακές μηχανές αναζήτησης / Πιστοποιημένη διά βίου εκπαίδευση.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΤΥΠΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
2	ΤΥΠΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΓΝΩΣΗΣ: ΒΙΒΛΙΑ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ
3	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΡΘΡΑ: ΤΥΠΟΙ ΚΑΙ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑ
4	ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ: ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
5	Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΝ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ: ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΔΙΑ ΖΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
6	ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κείμενο αναφοράς

2.4.B.1 | ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΤΥΠΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Στη συγκεκριμένη υποενότητα παρουσιάζεται θεματολογία σχετική με τις διάφορες πηγές και τους τύπους επιστημονικών πληροφοριών.

Αρχικά, αναλύονται οι πρωτογενείς πηγές, όπως τα ερευνητικά άρθρα που αξιολογούνται από ομότιμους κριτές. Περιοδικά, όπως το *Journal of Dental Research*, και έγκριτοι οδοντιατρικοί σύλλογοι παρέχουν τρέχουσες και αξιόπιστες πληροφορίες. Στη συνέχεια οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τις δευτερεύουσες πηγές, συμπεριλαμβανομένων των σχολικών βιβλίων και των άρθρων ανασκόπησης. Η εκπαίδευση συνεχίζεται και με τριτογενείς πηγές, όπως οι διαδικτυακές βάσεις δεδομένων και οι αξιόπιστοι ιστότοποι, καθώς προσφέρουν εύκολα προσβάσιμες περιλήψεις και ενημερώσεις σχετικά με τις αναδυόμενες τάσεις και ανακαλύψεις.

Η κατανόηση των διαφορετικών πηγών και τύπων επιστημονικών πληροφοριών είναι θεμελιώδης για τους/τις βοηθούς οδοντιατρείου στην επιδίωξή τους για γνώση και επαγγελματική ανάπτυξη. Οι διαδικτυακές βάσεις δεδομένων και τα ερευνητικά αποθετήρια ακαδημαϊκών ιδρυμάτων είναι επίσης πολύτιμες πηγές επιστημονικής πληροφόρησης. Ως μέρος της εκπαίδευσής τους, οι εκπαιδευόμενοι/-ες πρέπει να αναπτύξουν αποτελεσματικές δεξιότητες αναζήτησης, για να πλοηγούνται σε αυτές τις βάσεις δεδομένων και να αξιολογούν κριτικά την αξιοπιστία των πληροφοριών που ανακτούν.

Για να διευκολυνθεί η αποτελεσματική μάθηση, χρησιμοποιείται ένας συνδυασμός εκπαιδευτικών μεθόδων. Οι διαδραστικές διαλέξεις παρέχουν βασικές γνώσεις, διασφαλίζοντας ότι οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν βασικές έννοιες. Οι πρακτικές δραστηριότητες, όπως η κριτική αξιολόγηση ερευνητικών άρθρων και η συμμετοχή σε μελέτες περίπτωσης, ενισχύουν την πρακτική εφαρμογή. Οι τακτικές αξιολογήσεις, τα κουίζ και οι πρακτικές εξετάσεις μετρούν το επίπεδο κατανόησης. Χρησιμοποιώντας μια πολύπλευρη προσέγγιση, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοπλίζονται για να περιηγηθούν στο συνεχώς εξελισσόμενο τοπίο της επιστημονικής πληροφόρησης στο επάγγελμά τους.

2.4.B.2 | ΤΥΠΟΙ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΓΝΩΣΗΣ: ΒΙΒΛΙΑ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Η συγκεκριμένη υποενότητα εμβαθύνει στις βασικές δεξιότητες απόκτησης γνώσης μέσω γραπτών πηγών, με εστίαση σε βιβλία και επιστημονικά περιοδικά. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες βελτιώνουν την ικανότητά τους να εξαγάγουν πολύτιμες πληροφορίες από ποικίλο γραπτό υλικό, που είναι ζωτικής σημασίας, προκειμένου να παραμείνουν ενημερωμένοι/-ες στον δυναμικό τομέα της οδοντιατρικής επιστήμης.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενημερώνονται τόσο για τα βιβλία, τα οποία χρησιμεύουν ως θεμελιώδεις πόροι, προσφέροντας ολοκληρωμένες γνώσεις για διάφορες πτυχές της οδοντιατρικής πρακτικής, όσο και για τα επιστημονικά περιοδικά, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέσο ενημέρωσης για την έρευνα και τις εξελίξεις αιχμής. Στη συγκεκριμένη υποενότητα, καθοδηγούνται οι εκπαιδευόμενοι/-ες στη διαδικασία πρόσβασης, ανάγνωσης και κριτικής αξιολόγησης άρθρων σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές.

Χρησιμοποιούνται συνεδρίες, διαλέξεις, ομαδικές συζητήσεις και πρακτικές δραστηριότητες. Οι διαδραστικές συνεδρίες περιλαμβάνουν κριτικές βιβλίων και κριτι-

κή ανάλυση, για να βοηθήσουν τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αναπτύξουν κριτική προσέγγιση σε διαφορετικούς τύπους βιβλιογραφίας. Επιπλέον, διερευνούνται οι πόροι της βιβλιοθήκης της εκπαιδευτικής μονάδας, δίνοντας έμφαση στις αποτελεσματικές τεχνικές αναζήτησης και στη χρήση υλικού αναφοράς. Εφαρμόζονται αξιολογήσεις, όπως κουίζ και αναστοχαστικές εργασίες, για να μετρηθεί η κατανόηση και η εφαρμογή των γνώσεων που αποκτήθηκαν τόσο από βιβλία όσο και από επιστημονικά περιοδικά.

Συμπερασματικά, μέχρι το τέλος της συγκεκριμένης υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν πλήρη κατανόηση της απόκτησης γνώσεων από βιβλία και επιστημονικά περιοδικά και εξοπλίζονται με πρακτικές δεξιότητες για την κριτική αξιολόγηση και εφαρμογή αυτής της γνώσης στο μελλοντικό τους ρόλο ως βοηθοί οδοντιατρείου.

2.4.B.3 | ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΡΘΡΑ: ΤΥΠΟΙ ΚΑΙ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑ

Η συγκεκριμένη υποενότητα εμβαθύνει στις δεξιότητες απόκτησης γνώσης μέσω των επιστημονικών άρθρων, καθώς αυτά είναι ζωτικής σημασίας, προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να παραμείνουν ενήμεροι/-ες για τις τελευταίες εξελίξεις στην οδοντιατρική επιστήμη.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες πληροφορούνται ότι τα επιστημονικά άρθρα μπορούν να κατηγοριοποιηθούν ευρέως σε πρωτότυπη έρευνα, άρθρα ανασκόπησης και περιπτωσιολογικές μελέτες. Πρωτότυπα ερευνητικά άρθρα παρουσιάζουν νέα ευρήματα, μεθοδολογίες και δεδομένα, συμβάλλοντας στη διεύρυνση της οδοντιατρικής γνώσης. Τα άρθρα ανασκόπησης συνθέτουν την υπάρχουσα έρευνα, παρέχοντας μια ολοκληρωμένη επισκόπηση ενός συγκεκριμένου θέματος. Οι μελέτες περιπτώσεων προσφέρουν πληροφορίες για μοναδικές περιπτώσεις ασθενών, βοηθώντας τους επαγγελματίες να κατανοήσουν σπάνιες καταστάσεις και αποτελεσματικές θεραπευτικές προσεγγίσεις.

Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης υποενότητας χρησιμοποιούνται ποικίλες μέθοδοι διδασκαλίας, για να βελτιωθεί η κατανόησή τους από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες των επιστημονικών άρθρων. Οι διαδραστικές διαλέξεις, οι ομαδικές συζητήσεις και οι πρακτικές ασκήσεις αποτελούν αναπόσπαστα συστατικά της εκπαιδευτικής προσέγγισης. Δίνεται έμφαση στην ανάπτυξη δεξιοτήτων κριτικής σκέψης, καθοδηγώντας τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στην αξιολόγηση της εγκυρότητας των μεθοδολογιών έρευνας, των στατιστικών αναλύσεων και των σχεδίων μελέτης. Επιπλέον, ενθαρρύνεται η χρήση αξιόπιστων βάσεων δεδομένων και περιοδικών με κριτές για την άντληση αξιόπιστων επιστημονικών πληροφοριών. Οι τακτικές αξιολογήσεις και οι συνεδρίες ανατροφοδότησης ενθαρρύνουν μια συνεχή διαδικασία μάθησης, διασφαλίζοντας την ικανότητά τους να διακρίνουν την ποιότητα και τη συνάφεια των επιστημονικών άρθρων στο δυναμικό πεδίο της οδοντιατρικής.

2.4.B.4 | ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ: ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα διερευνώνται οι βασικές οδηγίες για την αποτελεσματική χρήση των μηχανών αναζήτησης και τονίζεται ο κεντρικός ρόλος τους στην εκπαίδευση. Στο διαρκώς εξελισσόμενο τοπίο της εκπαίδευσης βοηθών οδοντιατρείου, η αξιοποίηση της δύναμης των μηχανών αναζήτησης στο Διαδίκτυο είναι ζωτικής σημασίας για την παρακολούθηση των τελευταίων εξελίξεων στον τομέα τους.

Αρχικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται δεξιότητες αναζήτησης σχετικά με τις βασικές λειτουργίες των μηχανών αναζήτησης, όπως λογικούς τελεστές (Boolean operators) και προηγμένα φίλτρα αναζήτησης, καθώς αυτές οι πληροφορίες θέτουν τα θεμέλια για αποτελεσματική ανάκτηση πληροφοριών. Οι πρακτικές ασκήσεις, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες συμμετέχουν ενεργά στην αναζήτηση περιεχομένου που σχετίζεται με την οδοντιατρική, μπορούν να βελτιώσουν την ικανότητά τους στην αναζήτηση.

Επιπλέον, η έμφαση στην κριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων αναζήτησης είναι πρωταρχικής σημασίας. Οι εκπαιδευτές/-τριες καθοδηγούν τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες σε αξιόπιστες πηγές, προωθώντας μια διακριτική προσέγγιση των πληροφοριών. Αυτό περιλαμβάνει τη διδασκαλία της τέχνης του ελέγχου γεγονότων, την επαλήθευση της πηγής και την κατανόηση της σημασίας των δημοσιεύσεων με κριτές στον οδοντιατρικό τομέα.

Συμπερασματικά, η γνώση των μηχανών αναζήτησης στο Διαδίκτυο είναι μια απαραίτητη δεξιότητα για τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες βοηθούς οδοντιατρείου. Μέσω ενός συνδυασμού πρακτικών ασκήσεων, τεχνικών κριτικής αξιολόγησης, συνεργατικής μάθησης και πραγματικών εφαρμογών, οι εκπαιδευτές/-τριες μπορούν να ενδυναμώσουν τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να περιηγηθούν αποτελεσματικά στο τεράστιο ψηφιακό τοπίο, ενθαρρύνοντας μια γενιά βοηθών οδοντιατρείου άρτια εξοπλισμένων για συνεχή μάθηση και επαγγελματική ανάπτυξη.

2.4.B.5 | Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΝ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΠΟΧΗ: ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΔΙΑ ΖΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Η συγκεκριμένη υποενότητα διερευνά την αλληλεπίδραση μεταξύ των παραδοσιακών μεθόδων διά ζώσης διδασκαλίας και των καινοτόμων προσεγγίσεων που προσφέρει η εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Σε μια συμβατική τάξη, οι εκπαιδευόμενοι/-ες επωφελούνται από την άμεση αλληλεπίδραση με τους/τις εκπαιδευτές/-τριες, την πρακτική εκπαίδευση και την άμεση ανατροφοδότηση. Ωστόσο, η σύγχρονη εποχή είναι μάρτυρας της εμφάνισης της διαδικτυακής εκπαίδευσης, προσφέροντας μια ευέλικτη εναλλακτική λύση. Οι εικονικές αίθουσες διδασκαλίας επιτρέπουν στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες να έχουν πρόσβαση σε διαλέξεις, πόρους και αξιολογήσεις με τον δικό τους ρυθμό, ενθαρρύνοντας μια αυτοκατευθυνόμενη μαθησιακή εμπειρία.

Η ενσωμάτωση εργαλείων πολυμέσων και διαδραστικών πλατφορμών στη διαδικτυακή εκπαίδευση ενισχύει την παράδοση περιεχομένου, καθιστώντας τις σύνθετες οδοντιατρικές έννοιες πιο προσιτές. Ταυτόχρονα, οι λειτουργίες επικοινωνίας σε πραγματικό χρόνο διευκολύνουν την άμεση διευκρίνιση των αποριών, γεφυρώνοντας το χάσμα μεταξύ εκπαιδευομένων και εκπαιδευτών.

Ωστόσο, η πρακτική φύση της εκπαίδευσης βοηθού οδοντιατρείου θέτει προκλήσεις στο αποκλειστικά διαδικτυακό μοντέλο. Οι παραδοσιακές μέθοδοι διδασκαλίας επιτρέπουν την άμεση επίβλεψη και διόρθωση των πρακτικών δεξιοτήτων, ζωτικής σημασίας στην οδοντιατρική εκπαίδευση. Όμως, καινοτόμες λύσεις, όπως εικονικά εργαστήρια και εφαρμογές επαυξημένης πραγματικότητας, γεφυρώνουν αυτό το χάσμα.

Συμπερασματικά, ο συνδυασμός παραδοσιακών και διαδικτυακών μεθόδων διδασκαλίας παρουσιάζει μια συμβιωτική σχέση στην εκπαίδευση βοηθών οδοντιατρείου. Για τη διδασκαλία της συγκεκριμένης υποεπάρκειας ενθαρρύνονται οι ανοιχτές συζητήσεις, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες μπορούν να μοιραστούν τις σκέψεις και τις εμπειρίες τους τόσο για τη διά ζώσης όσο και για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση, και διεξάγονται επιδείξεις τεχνολογιών που χρησιμοποιούνται συνήθως στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση, όπως εργαλεία τηλεδιάσκεψης, διαδικτυακές πλατφόρμες συνεργασίας και εικονικά εργαστήρια.

2.4.B.6 | ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η συγκεκριμένη υποεπάρκεια μάθησης διερευνά τη σημασία της πιστοποιημένης διά βίου εκπαίδευσης για βοηθούς οδοντιατρείου, τονίζοντας τον ρόλο της στην ενίσχυση μιας κουλτούρας συνεχούς βελτίωσης και επαγγελματικής ανάπτυξης. Η πιστοποιημένη διά βίου εκπαίδευση διασφαλίζει ότι οι βοηθοί οδοντιατρείου παραμένουν ενημερωμένοι με τα πιο πρόσφατα πρότυπα του κλάδου και τις τεχνολογικές εξελίξεις.

Συμμετέχοντας σε συνεχείς ευκαιρίες μάθησης, όπως εργαστήρια, σεμινάρια και διαδικτυακά μαθήματα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μπορούν να βελτιώσουν τις γνώσεις τους για τις οδοντιατρικές διαδικασίες και τεχνολογίες αιχμής. Επιπλέον, η πιστοποιημένη διά βίου εκπαίδευση ενσταλάζει τη δέσμευση για ηθικές πρακτικές και φροντίδα με επίκεντρο τον/την ασθενή, ευθυγραμμίζοντας τους/τις βοηθούς οδοντιατρείου με τα υψηλότερα πρότυπα επαγγελματισμού.

Οι αποτελεσματικές μέθοδοι και τεχνικές διδασκαλίας είναι κρίσιμα συστατικά της πιστοποιημένης διά βίου εκπαίδευσης. Χρησιμοποιείται ένα μείγμα πρακτικής κλινικής εκπαίδευσης, διαδραστικών εργαστηρίων και ηλεκτρονικών ενοτήτων, για να καλυφθούν τα διαφορετικά στυλ μάθησης. Τα προσομοιωμένα σενάρια ασθενών και οι μελέτες περίπτωσης παρέχουν πρακτικές γνώσεις, επιτρέποντας στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες να εφαρμόσουν τη θεωρητική γνώση σε πραγματικές καταστάσεις. Επιπλέον, τα προγράμματα καθοδήγησης και η μάθηση από ομότιμους ενθαρρύνουν ένα συνεργατικό περιβάλλον, ενθαρρύνοντας την ανταλλαγή εμπειριών και γνώσεων μεταξύ των εκπαιδευομένων.

Μέσω καινοτόμων μεθόδων και τεχνικών διδασκαλίας, στοχεύεται να καλλιεργηθεί ένα μαθησιακό περιβάλλον που προετοιμάζει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες για τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που βρίσκονται μπροστά τους στον συνεχώς εξελισσόμενο τομέα της οδοντιατρικής περίθαλψης.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Κόμης, Β. Ι. (2004). *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των τεχνολογιών πληροφορίας και των επικοινωνιών*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
2. Κρητικός, Κ. (2004). *Οδηγός επιτυχίας για το επαγγελματικό πιστοποιητικό EUCIP: Εξειδικευμένες δεξιότητες, γνωστική περιοχή 3, λειτουργία*. Αθήνα: Εκδόσεις Γκιούρδα.

Συμπληρωματικές

1. Δημητρόπουλος, Ε. Γ. (1999). *Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας*. Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην.

2.4.Γ • ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι η απόκτηση των αναγκαίων γνώσεων και δεξιοτήτων σχετικά με την αντιμετώπιση επειγόντων ιατρικών περιστατικών στον χώρο του οδοντιατρείου. Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται οι τρόποι ασφαλούς διαχείρισης έκτακτων ιατρικών καταστάσεων, βάσει των αντίστοιχων πρωτοκόλλων, με την άμεση παρέμβαση του/της εξειδικευμένου/-ης βοηθού οδοντιατρείου. Πιο συγκεκριμένα, στο θεωρητικό μέρος πραγματοποιείται η ανασκόπηση των συχνότερων περιστατικών που χρήζουν επείγουσας φροντίδας στον χώρο του οδοντιατρείου και του αντίστοιχου εξοπλισμού. Παράλληλα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες καταρτίζονται στις άμεσες ενέργειες που οφείλουν να πραγματοποιήσουν, τηρώντας τις κατευθυντήριες οδηγίες. Τέλος, στο πρακτικό μέρος της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας γίνεται διδασκαλία των τεχνικών αντιμετώπισης και διαχείρισης έκτακτων ιατρικών επεισοδίων που μπορεί να συμβούν στον χώρο του οδοντιατρείου, αλλά και εκτός αυτού, καθώς και της χρήσης των αντίστοιχων μέσων.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Προσδιορίζουν την απαραίτητη πιστοποίηση/θεωρητική κατάρτιση και τις πρακτικές γνώσεις που απαιτείται να έχει ο/η βοηθός οδοντιατρείου για την παροχή πρώτων βοηθειών,
- Αναφέρουν τον βασικό εξοπλισμό που περιλαμβάνει ένα φαρμακείο πρώτων βοηθειών,
- Απαριθμούν τα συχνότερα ιατρικά επείγοντα περιστατικά στον χώρο του οδοντιατρείου κατά την παροχή οδοντιατρικής θεραπείας,
- Αναγνωρίζουν τα βασικά ζωτικά σημεία του/της ασθενούς που χρήζουν παρακολούθησης,
- Αναφέρουν τις κυριότερες αρχές βασικής υποστήριξης της ζωής,
- Γνωρίζουν τι είναι η ΚΑΡΠΑ, πότε και με ποιον αλγόριθμο πραγματοποιείται, την εφαρμόζουν σε πλαστικό μοντέλο και χρησιμοποιούν απινιδωτή,
- Αντιδρούν σε αλλεργικό σοκ,
- Παρεμβαίνουν σε ενδεχόμενο ισχαιμικό ή αιμορραγικό επεισόδιο,
- Αντιδρούν σε επιληπτικό επεισόδιο,
- Αντιδρούν σε λιποθυμικό επεισόδιο,
- Αντιδρούν σε υπογλυκαιμικό επεισόδιο,
- Παρεμβαίνουν σε αναπνευστική απόφραξη και πραγματοποιούν τους χειρισμούς Heimlich,
- Παρεμβαίνουν σε ενδεχόμενο εγκεφαλικό επεισόδιο,
- Γνωρίζουν τη νομική ευθύνη ενός/μίας επαγγελματία βοηθού οδοντιατρείου σε ένα έκτακτο ιατρικό περιστατικό.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Ζωτικά σημεία του/της ασθενούς / Αρχές βασικής υποστήριξης της ζωής / ΚΑΡΠΑ / Απινιδωτής / Αλλεργικό σοκ / Ισχαιμικό επεισόδιο / Διαβητικό σοκ / Αναπνευστική απόφραξη / Χειρισμοί Heimlich / Εγκεφαλικό επεισόδιο / Αιμορραγία / Λιποθυμία / Επιληψία / Νομική ευθύνη.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (1), Εργαστήριο (1), Σύνολο (2).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ: ΝΟΜΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ
2	ΒΑΣΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΖΩΗΣ: ΚΑΡΔΙΟΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗ
3	ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ, ΕΠΙΛΗΨΙΑ, ΛΙΠΟΘΥΜΙΑ
4	ΠΝΙΓΜΟΝΗ, ΕΓΚΑΥΜΑΤΑ
5	ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΕΣ, ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΕΣ ΚΑΚΩΣΕΙΣ
6	ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ, ΔΗΓΜΑΤΑ, ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΣΤΟΝ ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟ ΤΟΥ ΣΑΚΧΑΡΟΥ

Κείμενο αναφοράς

2.4.Γ.1 | ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ: ΝΟΜΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Στη συγκεκριμένη υποενότητα παρουσιάζονται οι βασικές αρχές παροχής πρώτων βοηθειών σε καταστάσεις επείγουσας ανάγκης, με στόχο τη διατήρηση της υγείας ή ακόμα και της ζωής των ατόμων. Αρχικά, δίνεται ο ορισμός των πρώτων βοηθειών και τονίζεται προς τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες η σημασία της άμεσης φροντίδας μέχρι την επέμβαση των επαγγελματιών υγείας.

Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης υποενότητας οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενημερώνονται για τις θεμελιώδεις αρχές προσέγγισης των ατόμων που χρήζουν έκτακτης άμεσης βοήθειας. Δίνεται έμφαση στην επίδειξη της κατάλληλης τεχνικής για την ιδανική θέση τοποθέτησης του πάσχοντος, εξασφαλίζοντας την πλήρη ακινητοποίηση του αυχένα.

Για περαιτέρω ενδυνάμωση και εφαρμογή των γνώσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενθαρρύνονται να σχηματίζουν ομάδες εργασίας και να καταγράφουν τους λόγους για τους οποίους οι πρώτες βοήθειες αποτελούν γνώσεις ζωτικής σημασίας. Στη συνέχεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν επίγνωση της νομικής ευθύνης και της σημασίας κατανόησης των περιορισμών των δεξιοτήτων πρώτων βοηθειών και της τήρησης των πρωτοκόλλων για την ελαχιστοποίηση των νομικών κινδύνων. Χρησιμοποιούνται διαδραστικές συζητήσεις και μελέτες περίπτωσης για τη διερεύνηση των νομικών πτυχών της παροχής πρώτων βοηθειών σε εργασιακό περιβάλλον. Διεξάγονται εργαστήρια σχετικά με την τεκμηρίωση και την επικοινωνία σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, για να διασφαλιστεί ότι οι εκπαιδευόμενοι/-ες είναι καλά προετοιμασμένοι για να χειριστούν νομικές προκλήσεις. Συνδυάζοντας τις θεωρητικές γνώσεις, την πρακτική κατάρτιση και τη συνειδητοποίηση της νομικής ευθύνης, η συγκεκριμένη υποενότητα στοχεύει στην εκπαίδευση βοηθών οδοντιατρείου που είναι καλά προετοιμασμένοι για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και διαθέτουν γνώση των νομικών πτυχών που συνδέονται με την παροχή πρώτων βοηθειών.

2.4.Γ.2 | ΒΑΣΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΖΩΗΣ: ΚΑΡΔΙΟΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗ

Η συγκεκριμένη υποεπάρκεια εμβαθύνει στις θεμελιώδεις αρχές της καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης (ΚΑΡΠΑ), προσφέροντας μια ολοκληρωμένη κατανόηση του πώς να ανταποκριθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποτελεσματικά όταν αντιμετωπίσουν περιστατικό καρδιακής ανακοπής ή αναπνευστικής ανεπάρκειας. Μέσω ενός συνδυασμού θεωρητικής γνώσης και πρακτικής εκπαίδευσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν την αυτοπεποίθηση και την ικανότητα που απαιτούνται για την άμεση και αποτελεσματική διαχείριση των μέτρων πρώτων βοηθειών.

Επίσης, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης υποεπάρκειας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενημερώνονται για βασικές έννοιες όπως η αναγνώριση καρδιακής ανακοπής, η έναρξη θωρακικών συμπιέσεων, η παροχή αναπνοών διάσωσης και η αποτελεσματική χρήση ενός Αυτοματοποιημένου Εξωτερικού Απινιδωτή (AED).

Για την ενεργή συμμετοχή των εκπαιδευομένων στη μαθησιακή διαδικασία, γίνεται χρήση προσομοιώσεων και επιδείξεων, καθώς θεωρούνται βασικές για τη μαθησιακή εμπειρία και επιτρέπουν στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες να εξασκήσουν θωρακικές συμπιέσεις, να παρέχουν αναπνοές διάσωσης και να χρησιμοποιούν AED σε ελεγχόμενο περιβάλλον. Για να ενισχυθεί η σημασία της ομαδικής εργασίας και της αποτελεσματικής επικοινωνίας σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, ενσωματώνονται συνεργατικές δραστηριότητες και παιχνίδια ρόλων.

Η αξιολόγηση στη συγκεκριμένη υποεπάρκεια υπερβαίνει τις παραδοσιακές εξετάσεις. Οι διαμορφωτικές αξιολογήσεις, συμπεριλαμβανομένων των κουίζ και των πρακτικών αξιολογήσεων, παρέχουν συνεχή ανατροφοδότηση για τον εντοπισμό τωμάτων προς βελτίωση και για να διασφαλίσουν ότι οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατέχουν τις απαραίτητες δεξιότητες. Η συνεχής αξιολόγηση περιλαμβάνει τόσο ατομικές όσο και ομαδικές αξιολογήσεις. Οι συνεδρίες ανατροφοδότησης παρέχουν επικοινωνητικές γνώσεις, ενισχύοντας ένα υποστηρικτικό περιβάλλον μάθησης, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες μπορούν να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους και να χτίσουν εμπιστοσύνη στην ικανότητά τους να εκτελούν καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση.

2.4.Γ.3 | ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ, ΕΠΙΛΗΨΙΑ, ΛΙΠΟΘΥΜΙΑ

Στο πλαίσιο της συγκεκριμένης υποεπάρκειας οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενημερώνονται για το εγκεφαλικό επεισόδιο, το οποίο συμβαίνει όταν υπάρχει διαταραχή της ροής του αίματος στον εγκέφαλο. Οι βοηθοί οδοντιατρείου πρέπει να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν συμπτώματα όπως ξαφνικό μούδιασμα, σύγχυση ή δυσκολία στην ομιλία. Κατά τη διδασκαλία αυτής της υποεπάρκειας, ένας συνδυασμός διαλέξεων, παρουσιάσεων πολυμέσων και παιχνιδιού ρόλων είναι αποτελεσματικός στη διαδικασία της επίτευξης της μάθησης.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, επίσης, ενημερώνονται για την αντιμετώπιση της επιληψίας στο οδοντιατρικό περιβάλλον. Η επιληψία είναι μια νευρολογική κατάσταση που χαρακτηρίζεται από επαναλαμβανόμενες κρίσεις. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες βοη-

θοί οδοντιατρείου πρέπει να γνωρίζουν τα αίτια και τις εκδηλώσεις των επιληπτικών κρίσεων και πώς να ανταποκρίνονται κατά τη διάρκεια των οδοντιατρικών επεμβάσεων. Διαδραστικές συζητήσεις, μελέτες περιπτώσεων και διαλέξεις προσκεκλημένων επαγγελματιών υγείας που ειδικεύονται στη νευρολογία μπορούν να ενισχύσουν την κατανόηση. Επιπλέον, η ενσωμάτωση πρακτικής εκπαίδευσης με βοηθήματα προσομοίωσης επιληπτικών κρίσεων επιτρέπει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες να αναπτύξουν τις δεξιότητες που απαιτούνται για τη διασφάλιση της ασφάλειας των ασθενών κατά τη διάρκεια των οδοντιατρικών θεραπειών.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενημερώνονται επίσης για τη διαχείριση περιστατικών λιποθυμίας. Η λιποθυμία μπορεί να συμβεί για διάφορους λόγους, όπως άγχος ή χαμηλό σάκχαρο στο αίμα. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εκπαιδεύονται ώστε να αναγνωρίζουν τα σημάδια που οδηγούν σε λιποθυμία, διασφαλίζοντας την έγκαιρη παρέμβαση για την πρόληψη τραυματισμών.

Οι εκπαιδευτικές τεχνικές μπορεί να περιλαμβάνουν επιδείξεις βίντεο, ομαδικές συζητήσεις και πρακτικές ασκήσεις.

2.4.Γ.4 | ΠΝΙΓΜΟΝΗ, ΕΓΚΑΥΜΑΤΑ

Οι βοηθοί οδοντιατρείου μπορεί να αντιμετωπίσουν καταστάσεις όπου οι ασθενείς εμφανίζουν αναπνευστική δυσχέρεια ή πνιγμονή ενώ λαμβάνουν θεραπεία. Για να αντιμετωπιστεί αυτό, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τα βασικά σημεία αναγνώρισης της αναπνευστικής δυσχέρειας, της έναρξης πρωτοκόλλων απόκρισης έκτακτης ανάγκης και της παροχής άμεσης βοήθειας μέχρι να φτάσει επαγγελματική βοήθεια. Γίνεται χρήση σεναρίων προσομοίωσης και ασκήσεων παιχνιδιού ρόλων για την ενίσχυση των πρακτικών τους δεξιοτήτων. Αυτές οι πρακτικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν τη χρήση εξοπλισμού ανάνηψης, όπως μάσκες CPR («φιλί της ζωής»), για την προσομοίωση της παροχής αναπνοών διάσωσης. Επιπλέον, εκπαιδευτικά βίντεο και επιδείξεις συμπληρώνουν την εκπαίδευση, διασφαλίζοντας ότι οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν μια ολοκληρωμένη κατανόηση των βημάτων που εμπλέκονται στη διαχείριση ενός περιστατικού πνιγμονής (π.χ. χειρισμός Heimlich) σε ένα οδοντιατρικό περιβάλλον.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενημερώνονται και για τη διαχείριση περιστατικών εγκαυμάτων, είτε από δυσλειτουργική οδοντιατρική συσκευή είτε από άλλη πηγή εντός του οδοντιατρείου. Αυτή η υποεπένδυση καλύπτει τον προσδιορισμό της σοβαρότητας του εγκαύματος, τα άμεσα μέτρα πρώτων βοηθειών και τη σημασία της έγκαιρης αναζήτησης ιατρικής βοήθειας. Οι μέθοδοι διδασκαλίας περιλαμβάνουν μελέτες περιπτώσεων, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναλύουν σενάρια εγκαυμάτων και προτείνουν τις κατάλληλες απαντήσεις. Επιπλέον, οι πρακτικές συνεδρίες περιλαμβάνουν την εφαρμογή επιδέσμων εγκαυμάτων και τη σωστή χρήση του εξοπλισμού πυρασφάλειας σε ελεγχόμενο περιβάλλον. Για τη βελτίωση της μαθησιακής εμπειρίας, χρησιμοποιείται ένας συνδυασμός διδακτικών διαλέξεων, πρακτικών προσομοιώσεων και πολυ-

μέσων. Οι διαδραστικές συζητήσεις και η μάθηση από ομότιμους ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή και τη συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευομένων.

2.4.Γ.5 | ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΕΣ, ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΕΣ ΚΑΚΩΣΕΙΣ

Η συγκεκριμένη υποενότητα διδάσκει δεξιότητες ανταπόκρισης σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, όπως η διαχείριση αιμορραγίας και οι ορθοπαιδικές κακώσεις. Μέσα από διαδραστικές διαλέξεις και οπτικά βοηθήματα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να αναγνωρίζουν διαφορετικούς τύπους αιμορραγίας και ορθοπαιδικών κακώσεων που μπορεί να συμβούν σε ένα οδοντιατρικό περιβάλλον.

Η συγκεκριμένη υποενότητα μάθησης επικεντρώνεται στη διδασκαλία βασικών τεχνικών, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να ελέγχουν την αιμορραγία και να σταθεροποιούν τις ορθοπαιδικές κακώσεις. Μέσα από επιδείξεις και πρακτική εξάσκηση, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τη σωστή εφαρμογή επιδέσμων πίεσης, επιδέσμων τραυμάτων και ναρθήκων. Στο οδοντιατρείο, η αποτελεσματική συνεργασία και επικοινωνία είναι ζωτικής σημασίας σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Η συγκεκριμένη υποενότητα μάθησης τονίζει τη σημασία της σαφούς και συνοπτικής επικοινωνίας μεταξύ των μελών της οδοντιατρικής ομάδας, καθώς και με τους ασθενείς. Ενσωματώνονται ασκήσεις ρόλων και ομαδικές συζητήσεις για την ενίσχυση των επικοινωνιακών δεξιοτήτων των εκπαιδευομένων. Επιπλέον, σενάρια συνεργασίας που περιλαμβάνουν πολλαπλούς εμπλεκόμενους στην απόκριση έκτακτης ανάγκης προσομοιώνουν μια προσέγγιση βασισμένη σε ομάδες, διασφαλίζοντας ότι οι εκπαιδευόμενοι/-ες είναι έτοιμοι να συνεργαστούν απρόσκοπτα με άλλους επαγγελματίες υγείας όταν αντιμετωπίζουν περίπλοκες αιμορραγίες και ορθοπαιδικές κακώσεις. Αυτή η ολιστική προσέγγιση στην εκπαίδευση στοχεύει να ενσταλάξει μια αίσθηση ετοιμότητας και προσαρμοστικότητας στους/στις βοηθούς οδοντιατρείου, επιτρέποντάς τους να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά σε επείγουσες καταστάσεις σε ένα οδοντιατρικό περιβάλλον.

2.4.Γ.6 | ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ, ΔΗΓΜΑΤΑ, ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΣΤΟΝ ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟ ΤΟΥ ΣΑΚΧΑΡΟΥ

Η συγκεκριμένη υποενότητα μάθησης επικεντρώνεται σε βασικές τεχνικές, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αναγνωρίζουν κοινά συμπτώματα δηλητηρίασης και να εφαρμόζουν άμεσα μέτρα για τον μετριασμό των επιπτώσεων. Η εκπαίδευση περιλαμβάνει ενδελεχή γνώση των στοιχείων επικοινωνίας του Κέντρου Ελέγχου Δηλητηριάσεων και κατανόηση του τρόπου παροχής αρχικής βοήθειας πριν φτάσει η επαγγελματική ιατρική βοήθεια. Χρησιμοποιούνται πρακτικές προσομιώσεις και παιχνίδια ρόλων για την ενίσχυση των πρακτικών δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική και έγκαιρη αντιμετώπιση περιστατικών δηλητηρίασης.

Καθώς οι βοηθοί οδοντιατρείου εργάζονται συχνά σε περιβάλλοντα όπου οι συναντήσεις με έντομα δεν είναι ασυνήθιστες, είναι σημαντικό οι εκπαιδευόμενοι/-ες

να προετοιμαστούν για την αντιμετώπιση ατυχημάτων που αφορούν τσιμπήματα και πιθανές αλλεργικές αντιδράσεις. Οι εκπαιδευτικές συνεδρίες περιλαμβάνουν επιδείξεις σωστής χρήσης του εξοπλισμού έκτακτης ανάγκης, όπως οι αυτόματες συσκευές έγχυσης επινεφρίνης, σε συνδυασμό με διαδραστικές συζητήσεις για την αναγνώριση των σημείων αναφυλαξίας.

Η συγκεκριμένη υποεπένδυση εμβαθύνει στην αναγνώριση και διαχείριση καταστάσεων, όπως ο σακχαρώδης διαβήτης και η υπογλυκαιμία. Οι διαδραστικές διαλέξεις παρέχουν πληροφορίες στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες για τη σχέση μεταξύ της στοματικής υγείας και των διαταραχών του μεταβολισμού του σακχάρου, ενώ οι πρακτικές δραστηριότητες προσομοιώνουν την παρακολούθηση των επιπέδων σακχάρου στο αίμα και την παροχή κατάλληλης υποστήριξης. Οι συνεργατικές περιπτώσεις ολογικές μελέτες ενθαρρύνουν την κριτική σκέψη και τις δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων στην αντιμετώπιση των μοναδικών προκλήσεων που θέτουν οι ασθενείς με αυτές τις διαταραχές σε ένα περιβάλλον οδοντιατρικής περίθαλψης.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Αποστόλου, Θ. Μ. & Χατζηπροδρομίδου, Ι. Π. (2021). *Πρώτες βοήθειες στις επιστήμες υγείας*. Αθήνα: Εκδόσεις Κωνσταντάρα.
2. Επιστημονικό Συμβούλιο ΕΚΑΒ. (2017). *Εκπαίδευση ομάδων πληθυσμού: Εγχειρίδιο πρώτων βοηθειών*. Αθήνα: ΕΚΑΒ. Ανακτήθηκε στις 22 Δεκεμβρίου 2023 από: <https://www.ekab.gr/files/entypa/EKAB-protos-voithteis-A4.pdf>
3. Παπαλεξανδρής, Σ. (2012). *Πρώτες βοήθειες*. Αθήνα: ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ. Ανακτήθηκε στις 23 Δεκεμβρίου 2023 από: https://imagevee.gr/wp-content/uploads/2018/02/prwtes_voitheies.pdf

Συμπληρωματικές

1. Γκούρτσας, Ν. (2013). *Πρώτες βοήθειες. Μύθοι και πραγματικότητα*. Αθήνα: Εκδόσεις Δισίγμα.
2. Μυριανθεύς, Π. (2021). *Πρώτες βοήθειες*. Αθήνα: Broken Hill Publishers.

2.4.Δ • ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα προεκτείνει και ολοκληρώνει τα μαθησιακά αποτελέσματα των μαθησιακών ενότητων κλινικής οδοντιατρικής που έχουν προηγηθεί στα προηγούμενα εξάμηνα. Σκοπεύει στην απόκτηση των αναγκαίων ειδικών γνώσεων και δεξιοτήτων σχετικά με τη συμμετοχή και τον ρόλο των εκπαιδευομένων κατά

τη διάρκεια της οδοντιατρικής περίθαλψης. Συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν τις αναγκαίες γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται, προκειμένου να επιτελέσουν τα καθήκοντά τους ως βοηθοί κατά την εφαρμογή συγκεκριμένων διαγνωστικών και θεραπευτικών πράξεων στους οδοντιατρικούς τομείς της οδοντικής χειρουργικής, της ακίνητης και κινητής προσθετικής, της λεύκανσης, της ενδοδοντίας, της περιοδοντολογίας, της παιδοδοντιατρικής, της ορθοδοντικής, της εμφυτευματολογίας, της οδοντοφατνιακής χειρουργικής και της στοματογναθοπροσωπικής χειρουργικής.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Διακρίνουν τα υλικά που χρησιμοποιούνται στις ακίνητες προσθετικές αποκαταστάσεις, καθώς και τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα, τις ενδείξεις και τις αντενδείξεις τους,
- Διακρίνουν τους διάφορους τύπους κινητών αποκαταστάσεων,
- Διακρίνουν τα αποτυπωτικά υλικά, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα, τις ενδείξεις και τις αντενδείξεις τους, και τα χειρίζονται,
- Αναγνωρίζουν τους τύπους των δραστικών ουσιών λεύκανσης δοντιών και τις χρησιμοποιούμενες συγκεντρώσεις, τις ενδείξεις και τις αντενδείξεις τους, τις πιθανές επιπλοκές και τους τρόπους αποφυγής και αντιμετώπισης προβλημάτων,
- Διακρίνουν τα διάφορα μέρη ενός εμφυτεύματος και τα χαρακτηριστικά των υλικών του,
- Κατανοούν τις διάφορες μορφές βλάβης του πολφικού ιστού,
- Αναφέρονται στις διαγνωστικές διαδικασίες αξιολόγησης του πολφικού ιστού,
- Χρησιμοποιούν τα απαραίτητα εργαλεία, βοηθητικά μέσα (π.χ. μικροσκόπιο) και υλικά για την ενδοδοντική θεραπεία,
- Διαβάζουν και συμπληρώνουν το περιοδοντόγραμμα του/της ασθενούς,
- Αξιολογούν την ύπαρξη ή μη διαταραχών στην οδοντική και σκελετική σχέση των γνάθων,
- Διακρίνουν τα εργαλεία και υλικά που απαιτούνται για την ορθοδοντική θεραπεία,
- Αναφέρονται στις διαδικασίες εξαγωγής των δοντιών και στα εργαλεία που χρειάζονται,
- Δίνουν μετεγχειρητικές οδηγίες στους ασθενείς,
- Συζητούν τις ιδιαιτερότητες που έχουν τα παιδιά ως οδοντιατρικοί ασθενείς.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Προσθετική / Εμφυτευματολογία / Οδοντική χειρουργική / Λεύκανση / Ορθοδοντική / Περιοδοντολογία / Ενδοδοντία.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα
Θεωρία (3), Εργαστήριο (3), Σύνολο (6).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΟΔΟΝΤΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ: ΛΕΥΚΑΝΣΗ
2	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΗΣ
3	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΔΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ
4	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΝΔΟΔΟΝΤΙΑΣ
5	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ
6	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΟΡΘΟΔΟΝΤΙΚΗΣ: ΠΑΙΔΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ

Κείμενο αναφοράς

2.4.Δ.1 | ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΟΔΟΝΤΙΚΗΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ: ΛΕΥΚΑΝΣΗ

Η μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στη διδασκαλία προχωρημένων γνώσεων και κλινικών δεξιοτήτων στην οδοντική χειρουργική και τη λεύκανση.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται την αποκατάσταση εκτεταμένων βλαβών με τη χρήση ενθέτων και επενθέτων. Μαθαίνουν για τα υλικά και εργαλεία που χρησιμοποιούνται, τις διαδικασίες αποτύπωσης και συγκόλλησης και τον τρόπο αρωγής κατά τη διάρκεια των κλινικών διαδικασιών. Διδάσκονται τη διαδικασία απομόνωσης με ελαστικό απομονωτήρα, τα μέσα και εργαλεία που χρησιμοποιούνται και τον τρόπο αρωγής κατά τη διάρκεια των κλινικών διαδικασιών.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τη διαδικασία της λεύκανσης των δοντιών. Διδάσκονται τους δύο τρόπους με τους οποίους πραγματοποιείται, στον χώρο του ιατρείου και στο σπίτι. Μαθαίνουν για τα σκευάσματα που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία στο ιατρείο, τα βοηθητικά μέσα που χρησιμοποιούνται, όπως ειδικές λάμπες, τα μέσα και τα υλικά για την απομόνωση των ουλικών ιστών και την προετοιμασία και βοήθεια που παρέχουν στον οδοντίατρο. Διδάσκονται για τη λεύκανση στο σπίτι, τα σκευάσματα που χρησιμοποιούνται, τη διαδικασία αποτύπωσης, την κατασκευή νάρθηκα λεύκανσης, την παράδοσή του στον/στην ασθενή, την εφαρμογή του υλικού στο σπίτι και την εκπαίδευση του/της ασθενούς. Επιπλέον, μαθαίνουν για ενδεχόμενες επιπλοκές και συμβάντα, καθώς και για τον τρόπο αντιμετώπισής τους.

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις και δεξιότητες για να συμμετάσχουν στη θεραπευτική διαδικασία προχωρημένων αποκαταστάσεων της οδοντικής χειρουργικής και της λεύκανσης. Παράλληλα, υπό την επίβλεψη του/της εκπαιδευτή/-τριας, σε ζεύγη πραγματοποιούν τις διαδικασίες τοποθέτησης ελαστικού απομονωτήρα και απομόνωσης των περιοδοντικών ιστών για την προετοιμασία λεύκανσης.

2.4.Δ.2 | ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΘΕΤΙΚΗΣ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια επικεντρώνεται στη διδασκαλία προχωρημένων γνώσεων και κλινικών δεξιοτήτων στην προσθετική.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τους διάφορους τύπους προχωρημένων προσθετικών αποκαταστάσεων. Συγκεκριμένα, μαθαίνουν τι είναι οι όψεις, τα ένθετα, τα επένθετα, η γέφυρα τύπου Maryland, οι γέφυρες σύνθετης ρητίνης και ποια είναι τα στάδια κλινικής εφαρμογής τους. Μαθαίνουν για τα κλασικά υλικά της προσθετικής και τη σύγκρισή τους με τα νέα υλικά, όπως το ζirkόνιο και το διπυριτικό λίθιο, σε θέματα αισθητικής και βιωσιμότητας.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τη χρήση των λέιζερ στην προσθετική κατά τη διαδικασία παρασκευής δοντιών, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα, και τα ιδιαίτερα μέσα προστασίας που λαμβάνονται για το προσωπικό και τον ασθενή κατά την εφαρμογή τους.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τις βασικές αρχές αισθητικής ανάλυσης του προσώπου, της οδοντοφυΐας και τα χαρακτηριστικά του χρώματος των δοντιών και πώς πραγματοποιείται η χρωματοληψία με οδοντικό χρωματολόγιο και ψηφιακές συσκευές.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τη βιωσιμότητα των διαφόρων προσθετικών αποκαταστάσεων, την ανάγκη τακτικών επανελέγχων και τις διαδικασίες συντήρησης στο ιατρείο και στο σπίτι.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπάρκεια βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις και δεξιότητες για να συμμετάσχουν στη θεραπευτική διαδικασία με προσθετικές εργασίες και να εκπαιδεύουν τους ασθενείς. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, με συμμετοχή σε συζήτηση και ιδεοθύελλα, καλούνται να αναγνωρίσουν τους διάφορους τύπους προσθετικών αποκαταστάσεων και να προτείνουν περιπτώσεις εφαρμογής τους.

2.4.Δ.3 | ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΔΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια επικεντρώνεται στη διδασκαλία προχωρημένων γνώσεων και κλινικών δεξιοτήτων στην περιοδοντολογία.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τη χρήση συμπληρωματικών διαδικασιών στη θεραπεία και αντιμετώπιση της περιοδοντικής νόσου. Έτσι, μαθαίνουν για τα διάφορα είδη λέιζερ, την κλινική εφαρμογή τους στην περιοδοντολογία και τα ιδιαίτερα μέσα προστασίας που λαμβάνονται για το προσωπικό και τον ασθενή. Μαθαίνουν για την τοποθέτηση τοπικών αντιμικροβιακών, αντισηπτικών και αντιβιοτικών, τον τρόπο που πραγματοποιείται και τα θεραπευτικά αποτελέσματα. Επίσης, διδάσκονται την επίδραση των γενικών νοσημάτων στην πορεία της θεραπείας της περιοδοντίδας.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τη χειρουργική του περιοδοντίου και τις δύο μεγάλες κατηγορίες, τις αφαιρετικές και αναγεννητικές τεχνικές. Μαθαίνουν

πότε πραγματοποιούνται, τα απαιτούμενα χειρουργικά εργαλεία, τον τρόπο βοήθειας κατά τη διάρκεια της επέμβασης, τα αναγεννητικά υλικά που χρησιμοποιούνται και τα αποτελέσματα στην εξέλιξη της νόσου.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τη σημασία των τακτικών επανελέγχων στην πορεία της περιοδοντίτιδας, τις διαδικασίες που επιτελούνται σε κάθε επανέλεγκο και την εκπαίδευση των ασθενών για τη διατήρηση του θεραπευτικού αποτελέσματος.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπάρκεια βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις και δεξιότητες για να συμμετέχουν ενεργά ως βοηθοί στη θεραπευτική διαδικασία της περιοδοντίτιδας. Παράλληλα, εξασκούνται στην αναγνώριση και προετοιμασία των απαραίτητων εργαλείων για την πραγματοποίηση και οργάνωση περιοδοντολογικών επεμβάσεων.

2.4.Δ.4 | ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΝΔΟΔΟΝΤΙΑΣ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια επικεντρώνεται στη διδασκαλία προχωρημένων γνώσεων και κλινικών δεξιοτήτων στην ενδοδοντία.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τα στάδια προσβολής του πολφικού ιστού, την πραγματοποίηση δοκιμασιών ζωτικότητας και των αντίστοιχων μέσων και συσκευών (ψυχρού – θερμού) και την κλινική τους αντιστοιχία. Διδάσκονται τα ανεπιθύμητα συμβάντα και τις επιπλοκές κατά τη διάρκεια της ενδοδοντικής θεραπείας, τους τρόπους αντιμετώπισής τους και τη χρήση ειδικών τεχνικών και συσκευών, όπως της αφαίρεσης σπασμένου μικροεργαλείου.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τη χρήση προχωρημένων συσκευών στην ενδοδοντική θεραπεία. Έτσι, μαθαίνουν για τη χρήση των λέιζερ στην ενδοδοντία, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα, και τα ιδιαίτερα μέσα προστασίας που λαμβάνονται για το προσωπικό και τον ασθενή κατά την εφαρμογή τους. Επίσης, μαθαίνουν για τη χρήση μεγεθυντικών μέσων στην ενδοδοντία, όπως μεγεθυντικά γυαλιά και οδοντιατρικά μικροσκόπια. Τέλος, μαθαίνουν για τη σύγκριση βιωσιμότητας των δοντιών με τα εμφυτεύματα.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπάρκεια βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις και δεξιότητες για να συμμετέχουν ενεργά ως βοηθοί στη θεραπευτική διαδικασία της ενδοδοντίας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τη διαδικασία έναρξης και παύσης λειτουργίας του οδοντιατρικού μικροσκοπίου, τον τρόπο καθαρισμού του και καλούνται να εστιαστούν σε ένα αντικείμενο. Η εκπαιδευτική τεχνική που χρησιμοποιείται σχετίζεται με τη δημιουργία μικρών ομάδων εργασίας με σκοπό τον προσδιορισμό της σωστής διαδικασίας.

2.4.Δ.5 | ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια επικεντρώνεται στη διδασκαλία προχωρημένων γνώσεων και κλινικών δεξιοτήτων στην οδοντιατρική εμφυτευματολογία.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τα μέρη του εμφυτεύματος (σώμα εμφυτεύματος, προσθετικό κολόβωμα, προσθετική εργασία), τα υλικά κατασκευής τους (τιτάνιο και κεραμικά), τους τύπους επιφανειών και τα είδη επιεμφυτευματικών αποκαταστάσεων (ακίνητες, συγκολλούμενες, κοχλιούμενες, κοχλιοσυγκολλούμενες, επένθετες). Μαθαίνουν τους τύπους φατνιακής ακρολοφίας, τον χρόνο τοποθέτησης των εμφυτευμάτων, τον χρόνο επούλωσης και τις ιδιαίτερες διαδικασίες αποτύπωσης των εμφυτευμάτων. Διδάσκονται τον χρόνο επανελέγχου και τις διαδικασίες ελέγχου των εμφυτευμάτων. Μαθαίνουν πώς και τι να διδάσκουν στους ασθενείς για τη διατήρηση των εμφυτευμάτων στο σπίτι. Μαθαίνουν για τη βιωσιμότητα των εμφυτευμάτων και πώς επηρεάζονται από έξεις και χρόνια νοσήματα. Τέλος, διδάσκονται τις επιπλοκές των εμφυτευμάτων, βιολογικές και μηχανικές, τον τρόπο πρόληψής τους και αντιμετώπισής τους.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπάρκεια βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις και δεξιότητες για να αναγνωρίζουν τα τμήματα των εμφυτευμάτων, να συμμετέχουν στη θεραπευτική διαδικασία με εμφυτεύματα και να εκπαιδεύουν τους ασθενείς. Παράλληλα, εξασκούνται στην αναγνώριση των εξαρτημάτων που χρησιμοποιούνται στην εμφυτευματολογία και στη διαδικασία αποτύπωσής τους σε ομοιώματα γνάθων. Η εκπαιδευτική τεχνική αφορά τη δημιουργία ομάδων εργασίας, οι οποίες επεξεργάζονται τα υλικά της εμφυτευματολογίας, μετά από εμπλουτισμένη εισήγηση και αναφορά περιστατικού.

2.4.Δ.6 | ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΟΡΘΟΔΟΝΤΙΚΗΣ: ΠΑΙΔΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια επικεντρώνεται στη διδασκαλία προχωρημένων γνώσεων και κλινικών δεξιοτήτων στην κλινική ορθοδοντική και παιδοδοντιατρική.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται την ύπαρξη ειδικών μεθόδων και τεχνικών στην επίτευξη της ορθοδοντικής θεραπείας. Μαθαίνουν για τα είδη μίνι ορθοδοντικών εμφυτευμάτων, την προετοιμασία του χειρουργικού σετ, την κασετίνα με τα εμφυτεύματα, τα επιπλέον ορθοδοντικά εξαρτήματα που απαιτούνται και τον τρόπο βοήθειας κατά τη διάρκεια της διαδικασίας τοποθέτησης. Διδάσκονται τη χρήση των εξωστοματικών μηχανημάτων, τα είδη τους και τον τρόπο εκπαίδευσης των ασθενών. Παράλληλα, μαθαίνουν για τις διαδικασίες ορθοδοντικής ανάδυσης εγκλείστων δοντιών, τα εργαλεία και εξαρτήματα που απαιτούνται και τον τρόπο βοήθειας κατά τη διάρκεια της επέμβασης και κατά τη διάρκεια της ορθοδοντικής ανάδυσης.

Στην παιδοδοντιατρική διδάσκονται τις τεχνικές χειρισμού παιδιών, που εφαρμόζονται σε μικρούς ασθενείς οι οποίοι δεν αποδέχονται την οδοντιατρική θεραπεία. Επιπλέον, μαθαίνουν για τις αρχές της χρήσης του πρωτοξειδίου του αζώτου στην οδοντιατρική. Διδάσκονται τον τρόπο χρήσης του, τον τρόπο λειτουργίας του μηχανήματος, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα, και τα ιδιαίτερα μέσα προστασίας που λαμβάνονται για το προσωπικό και τον ασθενή κατά την εφαρμογή του.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπάρκεια βοηθά τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις και δεξιότητες για να αναγνωρίζουν τα εργαλεία και εξαρτήματα που απαιτούνται, να συμμετάσχουν στη θεραπευτική διαδικασία της ορθοδοντικής και της παιδοδοντιατρικής. Παράλληλα, εξασκούνται πρακτικά στην αναγνώριση των εργαλείων και εξαρτημάτων που απαιτούνται για την ορθοδοντική ανάδυσή ενός εγκλείστου δοντιού και γίνεται επίδειξη λειτουργίας μηχανήματος παροχής πρωτοξείδιου του αζώτου με προετοιμασία των αντίστοιχων διαδικασιών.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Kay, E. (2019). *Οδοντιατρική με μια ματιά* (μτφρ. Β. Κακούρης). Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.
2. Syrbu, J. (2013). *The complete pre-dental guide to modern dentistry* (2nd edition). Scotts Valley, CA: CreateSpace Independent Publishing Platform.

Συμπληρωματικές

1. Nanda, R., Uribe, F. A. & Yadav, S. (2019). *Temporary anchorage devices in orthodontics* (2nd edition). St. Louis, MO: Elsevier.
2. Shinde, A., Mandke, L. G. & Naykodi, T. (2018). *Rubber dam isolation and newer methods*. Saarbrücken: LAP LAMBERT Academic Publishing.
3. Δουβίτσας, Γ. Π. (2008). *Λεύκανση των δοντιών*. Αθήνα: Εκδόσεις Οδοντιατρικού Βήματος.

2.4.Ε • ΛΗΨΗ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟΥ ΑΣΘΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι η απόκτηση των αναγκαίων γνώσεων και δεξιοτήτων σχετικά με το ιστορικό του οδοντιατρικού ασθενούς. Στην ενότητα αυτή παρουσιάζεται ο τρόπος λήψης και συμπλήρωσης του ιστορικού του/της ασθενούς (ιατρικό και οδοντιατρικό). Αναλύονται οι λόγοι τήρησης του ιστορικού, οι μορφές αρχειοθέτησής του και το νομικό πλαίσιο που διέπει την τήρησή του. Διδάσκεται πώς πραγματοποιείται η κλινική εξέταση και ποια συμπληρωματικά διαγνωστικά μέσα χρησιμοποιούνται. Τέλος, διδάσκεται η συγκέντρωση των πληροφοριών, η αξιολόγησή τους και η εκπόνηση του σχεδίου θεραπείας.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αντιλαμβάνονται το περιεχόμενο και την αναγκαιότητα λήψης και τήρησης ιστορικού,
- Συμπληρώνουν το ιστορικό και το ενημερώνουν,
- Γνωρίζουν τις μορφές (έντυπη και ηλεκτρονική) και τον τρόπο ορθής αρχειοθέτησης,
- Αναφέρουν την ιατρική, νομική, οικονομική και ερευνητική αναγκαιότητα και χρησιμότητά του,
- Γνωρίζουν το νομικό πλαίσιο λήψης και διατήρησης του ιστορικού και των προσωπικών δεδομένων,
- Συμμετέχουν στην κλινική εξέταση του/της ασθενούς και γνωρίζουν τα εργαλεία που απαιτούνται, όπως και τις επιπλέον βοηθητικές και συμπληρωματικές εξετάσεις,
- Εφαρμόζουν τη διαδικασία αξιολόγησης και συγκερασμού των συλλεγμένων δεδομένων για την εκπόνηση του θεραπευτικού σχεδίου.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Ιατρικό ιστορικό / Οδοντιατρικό ιστορικό / Έντυπα αρχεία / Ψηφιακά αρχεία / Σχέδιο θεραπείας / Προσωπικά δεδομένα / Φάκελος ασθενούς.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4).

Διάρθρωση της μαθησιακής ενότητας σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΦΑΚΕΛΟΥ ΑΣΘΕΝΟΥΣ
2	ΜΟΡΦΕΣ ΑΡΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗΣ
3	ΙΑΤΡΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ
4	ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ
5	ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΓΝΩΣΗ
6	ΣΧΕΔΙΟ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΑΣΘΕΝΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.4.E.1 | ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΦΑΚΕΛΟΥ ΑΣΘΕΝΟΥΣ

Η μαθησιακή υποενότητα επικεντρώνεται στη διδασκαλία της πολυσήμαντης αξίας και χρήσης του φακέλου του/της ασθενούς. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τα

τμήματα από τα οποία αποτελείται ο φάκελος του/της ασθενούς, όπως το ιατρικό ιστορικό, το οδοντιατρικό ιστορικό, τις διάφορες ακτινογραφίες του/της ασθενούς, τη διάγνωση, τις επιστολές παραπομπής, τις συνταγές φαρμάκων, την επικοινωνία με το οδοντοτεχνικό εργαστήριο, την πρόγνωση της οδοντιατρικής κατάστασής του/της.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τον λόγο για τον οποίο ο φάκελος του/της ασθενούς αποτελεί το πιο σημαντικό έγγραφο που φυλάσσεται στον χώρο του οδοντιατρείου και σε ποιες περιπτώσεις χρησιμοποιείται αυτούσιο ή τμηματικά. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται το νομικό πλαίσιο που καθορίζει την τήρηση, ενημέρωση και χρήση του φακέλου, λόγω του ότι περιέχει εμπιστευτικές πληροφορίες που σχετίζονται με το πρόσωπο του/της ασθενούς. Επιπλέον, διδάσκονται πώς να συμπληρώνουν τη φόρμα συγκατάθεσης για την τήρηση προσωπικών δεδομένων και πώς να την αποθηκεύουν.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τις περιπτώσεις που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ο φάκελος, πέρα από ιατρικούς σκοπούς, καθώς και για τη δική τους νομική ευθύνη. Διδάσκονται ότι το έγγραφο μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε περίπτωση νομικής αντιδικίας, ως πειστήριο σε εγκληματολογική υπόθεση και σε επικοινωνία προς τρίτους, π.χ. ασφαλιστικά ταμεία και ερευνητικά πρωτόκολλα. Σε κάθε εκπαιδευόμενο/-η μοιράζεται ιστορικό ασθενούς και καλείται να εντοπίσει αν είναι πλήρες ή αν του λείπουν απαραίτητα στοιχεία και ποια.

2.4.Ε.2 | ΜΟΡΦΕΣ ΑΡΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗΣ

Η μαθησιακή υποενοότητα επικεντρώνεται στη διδασκαλία των δύο τύπων αποθήκευσης και αρχειοθέτησης του φακέλου ασθενούς. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται την έντυπη και ηλεκτρονική μορφή αρχειοθέτησης, τα χαρακτηριστικά τους (ποιοτικά και ποσοτικά), τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται την οργάνωση, συμπλήρωση, αρχειοθέτηση, τον τρόπο προστασίας τους από φθορές και τον διαβαθμισμένο έλεγχο προσβασιμότητας στις πληροφορίες που περιέχονται στην έντυπη μορφή του αρχείου ασθενών, ενώ επιπρόσθετα τηρούν τις αρχές και τη νομοθεσία του GDPR.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τα διάφορα προγράμματα ηλεκτρονικής αποθήκευσης των πληροφοριών του/της ασθενούς. Στο πλαίσιο αυτό μαθαίνουν τον χειρισμό του προγράμματος με στόχο να μπορούν να αποτυπώνουν, να αποθηκεύουν, να παρουσιάζουν, να εισάγουν και να εξάγουν σχετικές πληροφορίες από το προσωπικό και κλινικό αρχείο ενός/μιας ασθενούς. Επιπλέον, μαθαίνουν πώς να εκμεταλλεύονται τα πλεονεκτήματα της ηλεκτρονικής αρχειοθέτησης, όπως την προσβασιμότητα στις πληροφορίες και από χώρο εκτός του ιατρείου, την εύκολη εξαγωγή στατιστικών στοιχείων και τη γρήγορη αποστολή αρχείων προς τρίτους.

Οι εκπαιδευτικές τεχνικές οι οποίες κρίνονται κατάλληλες για τη συγκεκριμένη υποενοότητα είναι η χρήση κατάλληλων δειγμάτων εκπαιδευτικού υλικού (demo), τα οποία χρησιμοποιούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες ως προσομοίωση πραγματικών συν-

θηκών, ενώ επιπρόσθετα πραγματοποιούν διαδικασίες αρχειοθέτησης και εύρεσης ιστορικών ασθενών τόσο σε έντυπη μορφή όσο και σε ηλεκτρονική.

2.4.E.3 | ΙΑΤΡΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια επικεντρώνεται στη διδασκαλία της μεθοδολογίας λήψεως και συμπλήρωσης ενός πλήρους ιατρικού ιστορικού. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τις πληροφορίες που απαιτούνται για τη συμπλήρωση του ιατρικού ιστορικού ασθενούς τόσο σε έντυπη όσο και σε ψηφιακή μορφή. Στο πλαίσιο αυτό διδάσκονται και τη χειρωνακτική εξέταση και τη χρήση μηχανημάτων για την απόκτηση αυτών των πληροφοριών.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τα κυριότερα ζωτικά σημεία που απαιτείται να συμπληρωθούν στο ιατρικό ιστορικό (ο ρυθμός αναπνοής, η θερμοκρασία του σώματος, οι καρδιακοί κτύποι, η αρτηριακή πίεση και η παλμική οξυμετρία).

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τι αντιπροσωπεύει στη λειτουργία του ανθρώπινου σώματος το φυσιολογικό εύρος της συχνότητας, του ρυθμού και του βάθους της αναπνοής, πώς γίνεται η μέτρηση και σε ποιο σημείο του ιστορικού συμπληρώνεται.

Στη θερμοκρασία του σώματος διδάσκονται το φυσιολογικό εύρος των ενηλίκων και των παιδιών, τα σημεία μέτρησής της, τη χρήση των διαφόρων θερμομέτρων (ψηφιακού, γυάλινου υδραργύρου, τυμπανικού) και τη θέση συμπλήρωσης στο ιατρικό ιστορικό.

Στον καρδιακό σφυγμό διδάσκονται πώς σχετίζεται με τη λειτουργία της καρδιάς, το φυσιολογικό εύρος, τα σημεία μέτρησης, τον αναλογικό και ψηφιακό τρόπο με τα αντίστοιχα όργανα. Στη μέτρηση της αρτηριακής πίεσης διδάσκονται τη μικρή και τη μεγάλη αρτηριακή πίεση, τις φυσιολογικές τιμές, τι αντιπροσωπεύουν στη λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού, τη χρήση των κατάλληλων οργάνων, όπως το μανόμετρο, το στηθοσκόπιο και τα ψηφιακά όργανα, όπως επίσης και την παλμική οξυμετρία.

Παράλληλα, με τη δημιουργία ζευγαριών, υπό την επίβλεψη του/της εκπαιδευτή/-τριας, πραγματοποιούν τις διαδικασίες χειρισμού των συσκευών, τις μετρήσεις και τη συμπλήρωση του αντίστοιχου τμήματος του ιστορικού.

2.4.E.4 | ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η μαθησιακή υποεπάρκεια επικεντρώνεται στη διδασκαλία της μεθοδολογίας λήψεως και συμπλήρωσης ενός πλήρους οδοντιατρικού ιστορικού. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τα σημεία εξέτασης του στοματογναθικού συστήματος, τα εργαλεία που απαιτούνται, το μέρος που αντιστοιχεί σε κάθε εξεταζόμενη περιοχή και όργανο και τα σύμβολα που χρησιμοποιούνται.

Αρχικά, διδάσκονται τα σημεία εξωστοματικής εξέτασης μέσω της οπτικής εξέτασης και ψηλάφησης των κατάλληλων σημείων και περιοχών, όπως της κροταφογναθικής περιοχής, των παρειών, της υπογνάθιας και της υπογλώσσιας περιοχής, το μέρος του ιστορικού στο οποίο αντιστοιχούν και τα σύμβολα που χρησιμοποιούνται.

Στην ενδοστοματική περιοχή διδάσκονται την επισκόπηση της γλώσσας, των χειλιών, των παρειών, της σκληρής και της μαλακής υπερώας και συνδέουν τις έννοιες των ενδοστοματικών ιστών και οργάνων. Παράλληλα, διδάσκονται τη χρήση των εργαλείων για τον εντοπισμό τερηδόνων, ουλίτιδας, περιοδοντίτιδας, παλαιών εμφράξεων και προσθετικών εργασιών. Στη συνέχεια της εξέτασης μαθαίνουν τη συμπλήρωση των αποκτηθέντων πληροφοριών με τη χρήση κατάλληλων συμβόλων και αριθμών στο αντίστοιχο μέρος του ιστορικού.

Παράλληλα, η χρήση της ομαδοσυνεργατικής τεχνικής, υπό την επίβλεψη του/της εκπαιδευτή/-τριας, είναι η κατάλληλη εκπαιδευτική τεχνική, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να πραγματοποιούν τις διαδικασίες οι οποίες αφορούν την εξέταση και τη συμπλήρωση του αντίστοιχου πεδίου του οδοντιατρικού ιστορικού. Επιπλέον, με την παροχή πληροφοριών από τον/την εκπαιδευτή/-τρια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες συμπληρώνουν ιστορικά εικονικών ασθενών.

2.4.E.5 | ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΓΝΩΣΗ

Η μαθησιακή υποεπενότητα επικεντρώνεται στη μεθοδολογία της διάγνωσης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τη μεθοδολογία συγκέντρωσης και επεξεργασίας των δεδομένων που συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια της κλινικής και εργαστηριακής εξέτασης, με σκοπό να θέσουν τη διάγνωση του προβλήματος του/της ασθενούς.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται πώς να κατηγοριοποιούν τις τερηδονικές βλάβες και να συμπληρώνουν την αντίστοιχη περιοχή του ιστορικού, θέτοντας διάγνωση για το είδος της βλάβης κατά Black. Μαθαίνουν να κατηγοριοποιούν τις νόσους του περιοδοντίου, να θέτουν τη διάγνωση της νόσου και να συμπληρώνουν την αντίστοιχη ενότητα του ιστορικού.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να αναγνωρίζουν τις ελλείψεις δοντιών, να χαρακτηρίζουν τον τύπο της νωδότητας και να συμπληρώνουν την αντίστοιχη περιοχή διάγνωσης στο ιστορικό. Επιπλέον, μαθαίνουν, με βάση τη μορφή, την έκταση και το ιατρικό ιστορικό, να πραγματοποιούν πρόγνωση.

Η εν λόγω μαθησιακή υποεπενότητα θα βοηθήσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκτήσουν τις γνώσεις και δεξιότητες για να συμμετάσχουν στη διαδικασία της διάγνωσης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, με τη συμμετοχή σε συζήτηση και στη διαδικασία της ιδεοθέλλας, επιχειρηματολογούν για τα δεδομένα μίας προσομοίωσης περιστατικού και αναφέρουν παράγοντες, τοπικούς και συστηματικούς, που επηρεάζουν την πρόγνωση του σχεδίου θεραπείας. Παράλληλα, στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες διανέμονται εικονικά ιστορικά ασθενών με σκοπό να εξασκηθούν στην πραγματοποίηση διαγνώσεων πάνω σε περιστατικά όλου του οδοντιατρικού φάσματος.

2.4.E.6 | ΣΧΕΔΙΟ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΑΣΘΕΝΩΝ

Η μαθησιακή υποεπενότητα επικεντρώνεται στη διδασκαλία του ρόλου και της συμμετοχής του/της βοηθού οδοντιάτρου στην εκπόνηση και παρουσίαση του σχεδίου

θεραπείας και στην εκπαίδευση των ασθενών για την κατανόησή του. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τη διαδικασία συγκέντρωσης, οργάνωσης και παρουσίασης των στοιχείων που προέκυψαν από την εξέταση του/της ασθενούς, με σκοπό την ορθή και τεκμηριωμένη παρουσίαση του σχεδίου θεραπείας στον/στην ασθενή. Επιπλέον, εκπαιδεύονται στη χρήση διαθέσιμων μέσων για την εκπαίδευση των ασθενών, στο λεξιλόγιο που χρησιμοποιείται και στον τρόπο αναζήτησης νέων πηγών για την ενημέρωση των ασθενών.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τα διαφορετικά σχέδια θεραπείας. Μαθαίνουν να διακρίνουν τα σχέδια θεραπείας ανάλογα με το είδος και το εύρος της παρέμβασης σε επείγον, όταν έχει ως στόχο την ανακούφιση του/της ασθενούς από οξύ πόνο, σε τυπικό, όταν πραγματοποιούνται μικρής έκτασης παρεμβάσεις, όπως εμφράξεις και μικρές προσθετικές εργασίες, και σε προχωρημένο, όταν γίνεται ολική στοματική αποκατάσταση.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται πώς να οργανώνουν τα μέσα εκπαίδευσης ασθενών, τόσο τα αναλογικά, όπως εκμαγεία μελέτης και δείγματα διαφόρων τύπων αποκαταστάσεων, όσο και τα ψηφιακά, όπως βίντεο με τις διάφορες θεραπευτικές διαδικασίες και φωτογραφίες πριν και μετά. Παράλληλα, με τη δημιουργία ζευγαριών, κάτω από την επίβλεψη του/της εκπαιδευτή/-τριας, πραγματοποιούν εναλλάξ τις διαδικασίες παρουσίασης και εκπαίδευσης του/της ασθενούς.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Kay, E. (2019). *Οδοντιατρική με μια ματιά* (μτφρ. Β. Κακούρης). Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.
2. Τζάκης, Μ. (2015). *Φυσιολογία του στοματογναθικού συστήματος και σύγκλιση* (3η έκδοση). Αθήνα: Οδοντιατρική Σχολή ΕΚΠΑ.

Συμπληρωματικές

1. Βρότσος, Ι. Α., Καρούσης, Ι. & Τσάμη, Α. (2017). *Περιοδοντολογία σε 100 βήματα*. Αθήνα: Εκδόσεις Βήτα.
2. Δουβίτσας, Γ. Π. (2005). *Οδοντική τερηδόνα* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.
3. Rosenstiel, S., Land, M. F. & Fujimoto, J. (2012). *Σύγχρονη ακίνητη προσθετική* (μτφρ. Π. Κοϊδης). Αθήνα: Εκδόσεις Μπονισέλ.

3 | Διδακτική μεθοδολογία

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών συναντήσεων, αξιοποιείται η συμμετοχική ή/και η βιωματική διδασκαλία. Έχοντας ως σημείο εκκίνησης τις βασικές αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων, αλλά και τη σύνδεση της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας, η εκπαίδευση έχει ένα διπλό σημείο αναφοράς: την ενεργή ανταπόκριση στις μαθησιακές ανάγκες της συγκεκριμένης κάθε φορά ομάδας εκπαιδευομένων και τις ανάγκες που προκύπτουν στο περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Ο/Η Εκπαιδευτής/-τρια οργανώνει και καθοδηγεί την εκπαιδευτική πράξη, επιλύει τυχόν προβλήματα, υποστηρίζει, ανατροφοδοτεί και ενδυναμώνει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες. Διαμεσολαβεί, διευκολύνει και ενισχύει τη διαδικασία μάθησης, σε ομαδικό και σε ατομικό επίπεδο, συνδέοντας την κατάρτιση με τον κόσμο της εργασίας.

Η συμμετοχική και βιωματική εκπαίδευση διαμορφώνει ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης και ενισχύει την αλληλεπίδραση εκπαιδευτή/-τριας και εκπαιδευομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν αντιληπτές, αλλά και να αξιοποιηθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία οι ανάγκες, οι ιδιαιτερότητες, οι δυνατότητες, οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι εμπειρίες της συγκεκριμένης ομάδας των καταρτιζομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν πρακτικές και ρεαλιστικές συνδέσεις με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Την υποστήριξη ενός αλληλεπιδραστικού περιβάλλοντος μάθησης ενισχύει η χρήση σύντομων εμπλουτισμένων εισηγήσεων και η συχνή εφαρμογή συμμετοχικών εκπαιδευτικών τεχνικών και μέσων. Ενδεικτικά, αναφέρουμε ότι η ενίσχυση της συμμετοχής των καταρτιζομένων υποβοηθείται ενεργά με την αξιοποίηση απλών τεχνικών όπως είναι ο καταγισμός ιδεών, οι ερωτήσεις και απαντήσεις ή η συζήτηση, οι ατομικές ή/και ομαδικές ασκήσεις εφαρμογής ή επίλυσης προβλήματος, η προσομοίωση, η εργασία σε ομάδες, η μελέτη της εκάστοτε περίπτωσης. Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αξιοποιούν τις παραπάνω ή ανάλογες εκπαιδευτικές τεχνικές αντλούν τα θέματά τους από τη θεματολογία της κάθε μαθησιακής ενότητας και τα σχετικά ζητήματα που συνδέονται με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας.

Η εκπαίδευση σε συγκεκριμένες –ατομικές ή/και ομαδικές– δραστηριότητες μέσα στην τάξη και στα εργαστήρια προετοιμάζει τα μέλη της ομάδας για τη συμμετοχή τους στην πρακτική άσκηση/μαθητεία. Η σταδιακή εξειδίκευση της γνώσης, η ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων/ικανοτήτων, καθώς και η καλλιέργεια κατάλληλων στάσεων και συμπεριφορών σε κρίσιμα ζητήματα δεοντολογίας, υγείας και ασφάλειας κ.λπ., προετοιμάζουν τη συγκεκριμένη κάθε φορά ομάδα εκπαιδευομένων για τα επόμενα βήματα. Το πρόγραμμα κατάρτισης συνδυάζει την απόκτηση θεωρητικών γνώσεων με την ανάπτυξη αναγκαίων πρακτικών δεξιοτήτων για την αποτελεσματική άσκηση του επαγγέλματος.

Σε ανάλογη κατεύθυνση, στο πλαίσιο της πρακτικής εφαρμογής της ειδικότητας, δίνεται και η δυνατότητα ανάπτυξης διαθεματικών προγραμμάτων/σχεδίων δραστηριοτήτων (projects), με σύγχρονη εφαρμογή διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων και θεματικών. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες μπορούν να αναπτύσσονται σε μεγαλύτερη ή μικρότερη χρονική έκταση και να συμπεριλαμβάνουν, ενδεικτικά, επισκέψεις σε χώρους εργασίας και εγκαταστάσεις παραγωγής, συναντήσεις με έμπειρους επαγγελματίες της ειδικότητας ή ειδικούς του συγκεκριμένου παραγωγικού τομέα και κλάδου, υλοποίηση ομαδικών εργασιών με συνδυασμό διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων, υπό την καθοδήγηση ομάδας εκπαιδευτών/-τριών ή ακόμη και τη δημιουργία ομάδων εκπαιδευομένων με στόχο την αμοιβαία άσκηση, μελέτη και αλληλοδιδασκαλία. Το σύνολο των παραπάνω δραστηριοτήτων μπορεί να αξιοποιηθεί και αυτόνομα, ανεξάρτητα δηλαδή από την υλοποίηση ενός συνολικότερου project.

Η ανάπτυξη συνεργατικού κλίματος μεταξύ των εκπαιδευομένων και η καλλιέργεια σχέσεων εμπιστοσύνης με τους/τις εκπαιδευτές/-τριες συντελούν στη δημιουργία μιας *κοινότητας μάθησης*, η οποία μπορεί να αποδειχθεί ιδιαίτερα σημαντική για την ενίσχυση των διεργασιών μάθησης τόσο κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας όσο και μετά από αυτήν, σε περιόδους μελέτης ή/και προετοιμασίας για τις διαδικασίες αξιολόγησης/πιστοποίησης των γνώσεων και δεξιοτήτων που έχουν αποκτηθεί.

Η ενίσχυση της συνεργασίας και της δημιουργίας μιας κοινότητας μάθησης είναι δυνατόν να επηρεάσει και τον τρόπο μελέτης των εκπαιδευομένων προς μια πιο ενεργητική, δημιουργική στάση διερεύνησης και εξοικείωσης με τη γνώση. Η τήρηση προσωπικών σημειώσεων και η ανταλλαγή τους μεταξύ των εκπαιδευομένων, η μελέτη πρόσθετων βιβλιογραφικών –ελληνόφωνων και ξενόγλωσσων– πηγών, η αναζήτηση συμπληρωματικών ερεθισμάτων στο ευρύτερο κοινωνικό και επαγγελματικό περιβάλλον (παρακολούθηση οπτικοακουστικού υλικού και επαγγελματικών περιοδικών, της εξέλιξης θεσμικού πλαισίου κ.λπ.), σχετικών με την επαγγελματική ειδικότητα, είναι δυνατόν να αποτελέσουν σημαντικά συστατικά για τη διαμόρφωση μιας ισχυρής σχέσης με την εξειδικευμένη επαγγελματική γνώση και τις δεξιότητες που απαιτεί το επάγγελμα.

Η παρακολούθηση ενός εντατικού προγράμματος κατάρτισης μεγάλης διάρκειας αναγκαστικά επιφέρει αλλαγές στην καθημερινότητα των εκπαιδευομένων. Η αποδοτική διαχείριση του καθημερινού χρόνου απαιτεί προσωπικό προγραμματισμό και φροντίδα. Η συστηματική πρόβλεψη ενός χρονικού διαστήματος μελέτης, καθημερινά, όπως και η τήρηση ενός ημερολογίου μάθησης όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα καταγράφουν την καθημερινή τους πρόοδο και ενδεχομένως θα σημειώνουν και ερωτήματα ή παρατηρήσεις, σχετικά με την κάθε μαθησιακή ενότητα, μπορούν να αποτελέσουν χρήσιμες και πολύ δημιουργικές πρακτικές ενίσχυσης των διαδικασιών μάθησης.

Η φοίτηση στη Σχολή Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης είναι περίοδος διαμόρφωσης μιας μελλοντικής επαγγελματικής ταυτότητας. Είναι η αρχή μιας νέας προσωπικής ιστορίας και μιας διαρκούς εξέλιξης μπροστά σε απαιτήσεις και αναγκαιότητες που χαρακτηρίζουν την κάθε επαγγελματική ειδικότητα. Είναι η ευκαιρία διασύνδεσης του/της κάθε εκπαιδευομένου/-ης με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις που είναι κοινές στην επαγγελματική κοινότητα στην οποία σταδιακά θα ενταχθεί.

4 | Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης

Για την προστασία των καταρτιζομένων, τόσο στην αίθουσα διδασκαλίας και στους εργαστηριακούς χώρους της ΣΑΕΚ όσο και στις επιχειρήσεις που επισκέπτονται για την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης/μαθητείας, τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες διατάξεις για τους κανόνες υγείας και ασφάλειας στην ειδικότητα και στο επάγγελμα, αλλά και ευρύτερα, όπως προβλέπονται ιδίως από:

- Τον κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (βλ. Ν. 3850/2010), όπως ισχύει,
- Τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού (βλ. ΠΔ 3046/304/1989, ΦΕΚ 59/Δ/3-2-1989), όπως ισχύει,
- Τον κανονισμό λειτουργίας των εργαστηριακών κέντρων (ΦΕΚ 1318/Β/2015), όπως ισχύει,
- Το ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021, Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484 με θέμα την «Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων», όπως ισχύει,
- Το ΦΕΚ 4146/Β/9-9-2021, Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3, με θέμα το «Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας», όπως ισχύει.

Παρακάτω, παρατίθενται οι βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας, καθώς και ο σχετικός αναγκαίος ατομικός εξοπλισμός για τις συνθήκες άσκησης της ειδικότητας:

4.1 • Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας

Σε ό,τι αφορά την ειδικότητα «Βοηθός Οδοντιατρείου», οι εκπαιδευόμενοι/-ες πρέπει να ενημερωθούν, πριν από την έναρξη της πρακτικής άσκησης στο οδοντιατρείο, για τα μέτρα προστασίας τους από τα μεταδοτικά και λοιμώδη νοσήματα και για τη διαδικασία του εμβολιασμού τους.

4.2 • Μέσα ατομικής προστασίας

- κατάλληλη ένδυση με στολή (άσπρη μπλούζα και παντελόνι),
- αποφυγή ρολογιών χειρός και ανάλογη κόμμωση για τα μακριά μαλλιά,
- ατομική υγιεινή,
- γυαλιά προστασίας (κατά περίπτωση),
- μάσκα,
- γάντια μιας χρήσης.

Προδιαγραφές υλοποίησης πρακτικής άσκησης

1 | Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση συνδέεται άρρηκτα με τη θεωρητική κατάρτιση, αφού κατά τη διάρκεια της οι πρακτικά ασκούμενοι/-ες ανακαλούν τη θεωρητική και εργαστηριακή γνώση για να την εφαρμόσουν στην πράξη και να αντεπεξέλθουν στις εργασίες που τους ανατίθενται. Καλούνται να αναλάβουν συγκεκριμένα καθήκοντα και να δώσουν λύση σε πρακτικά προβλήματα που ανακύπτουν, υπό την εποπτεία των εκπαιδευτών/-τριών. Έτσι, ο θεσμός της πρακτικής άσκησης στοχεύει στην ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων σχετικών με την ειδικότητα, στην ενίσχυση της επαφής με τον εργασιακό χώρο και την προετοιμασία των εκπαιδευομένων για την παραγωγική διαδικασία, μέσω της απόκτησης εμπειριών ιδιαίτερα χρήσιμων για τη μετέπειτα επαγγελματική τους πορεία.

Αναλυτικότερα, η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες των ΣΑΕΚ και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Άρθρο 27 του Ν. 4763/2020 για το Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης).

Στη συνέχεια, αναφέρονται χρήσιμες πληροφορίες για τον θεσμό της πρακτικής άσκησης, όπως περιγράφονται στη σχετική νομοθεσία³, και αφορούν τις βασικές προϋποθέσεις, τον τρόπο και τους όρους υλοποίησής της.

Διάρκεια πρακτικής άσκησης

Η συνολική διάρκεια της περιόδου πρακτικής άσκησης είναι εννιακόσιες εξήντα (960) ώρες. Οι ώρες πρακτικής ανά ημέρα καθορίζονται σε τέσσερις (4) έως οκτώ (8), ανάλογα με τη φύση και το αντικείμενο της ειδικότητας κατάρτισης του/της ασκούμενου/-ης. Δεν επιτρέπεται η υπέρβαση του ημερήσιου ωραρίου πέραν των ωρών που ορίζονται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης.

3 Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο Μέρος Δ΄ του εκπαιδευτικού εγχειριδίου και που αφορούν τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, τους όρους υλοποίησης, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των πρακτικά ασκούμενων προέρχονται από το ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Όροι υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση δύναται να πραγματοποιείται σε θέσεις που προσφέρονται από φυσικά πρόσωπα, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, δημόσιες υπηρεσίες, ΟΤΑ α' και β' βαθμού και επιχειρήσεις. Εξαιρούνται:

- α) Φορείς προσωρινής απασχόλησης
- β) Νυχτερινά κέντρα
- γ) Φορείς παροχής καθαριότητας και φύλαξης
- δ) Πρακτορεία τυχερών παιχνιδιών
- ε) Κάθε επιχείρηση στην οποία δεν είναι εφικτός ο έλεγχος της εκπαίδευσης από τον αρμόδιο φορέα.

Ο/Η εκπαιδευόμενος/-η ΣΑΕΚ, προκειμένου να πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση, υπογράφει ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης με τον/την εργοδότη/-τρια, η οποία θεωρείται από τη ΣΑΕΚ φοίτηση. Η ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης δεν συνιστά σύμβαση εξαρτημένης εργασίας.

Βασικός συντελεστής για την επιτυχή υλοποίηση της πρακτικής άσκησης είναι και ο/η εκπαιδευτής/-τρια της επιχείρησης ή υπηρεσίας, ο/η οποίος/-α αναλαμβάνει την παρακολούθηση και υποστήριξη των ασκουμένων. Σε αυτή την κατεύθυνση, ο/η εργοδότης/-τρια ορίζει έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με αυτήν του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης ως «εκπαιδευτή στον χώρο εργασίας», ο/η οποίος/-α αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον χώρο εργασίας και την παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης.

Η παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης γίνεται μέσω του βιβλίου πρακτικής άσκησης. Αναλυτικότερα, σε αυτό καταγράφει ο/η ίδιος/-α ο/η ασκούμενος/-η κατά εβδομάδα τις εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκε, αλλά και τα καθήκοντα που του/της ανατέθηκαν στον χώρο πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης. Κάθε εβδομαδιαία καταχώρηση ελέγχεται και υπογράφεται από τον/την εκπαιδευτή/-τρια στον χώρο εργασίας.

2 | Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/-η

2.1 • Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες των Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση της Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Για την έναρξη της πρακτικής άσκησης στην ειδικότητα «Βοηθός Οδοντιατρείου», οι εκπαιδευόμενοι/-ες πρέπει να έχουν συμπληρώσει το εξάμηνο Δ' φοίτησης στις ΣΑΕΚ. Στην περίπτωση αυτή, μπορούν πλέον να τοποθετηθούν σε θέση πρακτικής άσκησης της ειδικότητάς τους.

2.2 • Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης

Βασική προϋπόθεση για την επιτυχή υλοποίηση ενός προγράμματος πρακτικής άσκησης είναι η γνώση και η εφαρμογή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων κάθε εμπλεκόμενου μέλους όπως ορίζονται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία. Στη συνέχεια, παρατίθενται κάποια δικαιώματα και υποχρεώσεις των πρακτικά ασκουμένων.

Δικαιώματα πρακτικά ασκουμένων

1. Τμηματική ή συνεχόμενη υλοποίηση της πρακτικής άσκησης,
2. Δυνατότητα αποζημίωσης, η οποία ορίζεται στο 80% του νόμιμου, νομοθετημένου, κατώτατου ορίου του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, ή όπως αυτό διαμορφώνεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ή αναλογικά, αν η ημερήσια διάρκεια της πρακτικής είναι μικρότερη των οκτώ (8) ωρών. Η αποζημίωση καταβάλλεται στον/στην πρακτικά ασκούμενο/-η μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης. Σε περίπτωση μη δυνατότητας χρηματοδότησης της αποζημίωσης της πρακτικής άσκησης, δεν υφίσταται η υποχρέωση αποζημίωσής της, παρά μόνο η υποχρέωση του/της εργοδότη/-τριας να αποδίδει τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές,
3. Υπαγωγή στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ (πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) για τον κλάδο του ατυχήματος. Για την ασφάλισή του/της καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από την παρ. 1 του άρθρου 10 του Ν. 2217/1994 (Α' 83) ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες βαρύνουν το φυσικό ή νομικό πρόσωπο (εργοδότης/-τρια) στο οποίο υλοποιείται η πρακτική άσκηση,

4. Δικαίωμα αναφοράς στη ΣΑΕΚ της μη τήρησης των όρων πρακτικής άσκησης,
5. Δικαίωμα διακοπής πρακτικής άσκησης βάσει τεκμηρίωσης και σχετική δήλωση στη ΣΑΕΚ εποπτείας,
6. Αλλαγή εργοδότη/-τριας, εφόσον συντρέχει τεκμηριωμένος σοβαρότατος λόγος.
7. Οι πρακτικά ασκούμενοι/-ες δεν απασχολούνται την Κυριακή και τις επίσημες αργίες.

Υποχρεώσεις πρακτικά ασκουμένων

1. Τήρηση του ημερήσιου ωραρίου πρακτικής άσκησης, όπως ορίζεται στην ειδική σύμβαση.
2. Τήρηση των όρων υγείας και ασφάλειας του/της εργοδότη/-τριας.
3. Σεβασμός της κινητής και ακίνητης περιουσίας του/της εργοδότη/-τριας.
4. Αρμονική συνεργασία με τα στελέχη του/της εργοδότη/-τριας.
5. Προσκόμιση, όπου απαιτείται, όλων των απαραίτητων ιατρικών βεβαιώσεων για την εξάσκηση του επαγγέλματος.
6. Προσκόμιση στη ΣΑΕΚ των απαραίτητων δικαιολογητικών, πριν από την έναρξη και μετά τη λήξη της πρακτικής άσκησης, αλλά και σε περίπτωση διακοπής της.
7. Ενημέρωση, σε περίπτωση απουσίας του/της ασκουμένου/-ης, της επιχείρησης και της ΣΑΕΚ εποπτείας.
8. Τήρηση βιβλίου πρακτικής άσκησης, το οποίο διατίθεται από τη ΣΑΕΚ και στο οποίο αναγράφονται από τους/τις ασκούμενους/-ες κατά εβδομάδα οι εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκαν και τα καθήκοντα που τους ανατέθηκαν στον χώρο πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης.
9. Προσκόμιση στο τέλος κάθε μήνα στη ΣΑΕΚ φοίτησης ή εποπτείας της πρακτικής άσκησης του βιβλίου πρακτικής άσκησης για σχετικό έλεγχο.
10. Υποβολή, μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης, του βιβλίου πρακτικής άσκησης στη ΣΑΕΚ φοίτησης, συμπληρωμένου με τις εβδομαδιαίες εκθέσεις, τον χρόνο και το αντικείμενο απασχόλησης, τις ημέρες απουσίας και την επίδοσή του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης. Υποβολή του εντύπου λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) της πρακτικής άσκησης, συμπληρωμένου, υπογεγραμμένου και σφραγισμένου από τον/την εργοδότη/-τρια-νόμιμο/-η εκπρόσωπο του φορέα απασχόλησης, στο οποίο βεβαιώνεται ότι ο/η εκπαιδευόμενος/-η πραγματοποίησε την πρακτική άσκηση στην επιχείρηση/οργανισμό, καθώς και το χρονικό διάστημα αυτής.
11. Άμεση ενημέρωση της ΣΑΕΚ φοίτησης από τον/την πρακτικά ασκούμενο/-η σε περίπτωση διακοπής της πρακτικής άσκησης και προσκόμιση του βιβλίου πρακτικής άσκησης και του εντύπου λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) με τις ημέρες πρακτικής άσκησης που έχουν πραγματοποιηθεί. Για να συνεχίσει ο/η εκπαιδευόμενος/-η την πρακτική άσκηση, για το υπόλοιπο του προβλεπόμενου διαστήματος, στον ίδιο ή σε άλλο φορέα απασχόλησης (εργοδότη/-τρια), θα πρέπει να ακολου-

θηθεί εκ νέου η διαδικασία έναρξης πρακτικής άσκησης. Αν η διακοπή της πρακτικής άσκησης γίνει από τον/την εργοδότη/-τρια, τότε οφείλει ο/η τελευταίος/-α να ενημερώσει άμεσα τη ΣΑΕΚ φοίτησης του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης.

2.3 • Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Κάθε πρακτικά ασκούμενος/-η πραγματοποιεί την πρακτική άσκηση σε τμήματα των φορέων απασχόλησης αντίστοιχα προς την ειδικότητά του/της, με την εποπτεία υπεύθυνου/-ης του φορέα, ειδικότητας αντίστοιχης με το αντικείμενο κατάρτισής του/της.

Ειδικότερα, στην ειδικότητα «Βοηθός Οδοντιατρείου» οι εκπαιδευόμενοι/-ες πραγματοποιούν πρακτική άσκηση σε τομείς που σχετίζονται με την παροχή οδοντιατρικής φροντίδας, σε φορείς και επιχειρήσεις, όπως ιδιωτικά οδοντιατρικά ιατρεία, κλινικές και δημόσια νοσηλευτικά ιδρύματα, καθώς και σε θέσεις εργασίας ως βοηθοί οδοντιατρείου.

3 | Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/-τριας της πρακτικής άσκησης

Ο/Η εργοδότης/-τρια της επιχείρησης που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης ορίζει ένα έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με αυτήν του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης ως «εκπαιδευτή/-τρια στον χώρο εργασίας», ο/η οποίος/-α αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον χώρο εργασίας, την παρακολούθηση της προόδου των πρακτικά ασκουμένων και την ανατροφοδότηση των υπεύθυνων εκπαιδευτών/-τριών στην εκπαιδευτική δομή.

Αναλυτικότερα, ο/η εκπαιδευτής/-τρια είναι το συνδεδετικό πρόσωπο του/της εργοδότη/-τριας της επιχείρησης με την εκπαιδευτική δομή (ΣΑΕΚ) και, κατά συνέπεια, έχει συνεχή συνεργασία με αυτήν. Επιπλέον, ο ρόλος του/της αφορά την παροχή συμβουλών, πληροφοριών ή καθοδήγησης, καθώς πρόκειται για ένα άτομο με χρήσιμη εμπειρία, δεξιότητες και εξειδίκευση, το οποίο υποστηρίζει την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των πρακτικά ασκουμένων.

4 | Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα της πρακτικής άσκησης

Κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης επιδιώκεται η αναβάθμιση των γνώσεων, των επαγγελματικών δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των σπουδαστών/-τριών ΣΑΕΚ, με αποτέλεσμα την ομαλή μετάβασή τους από την αίθουσα κατάρτισης στον χώρο εργασίας και μάλιστα υπό πραγματικές εργασιακές συνθήκες. Στο πλαίσιο αυτής της μετάβασης και της ομαλής ένταξης, οι ασκούμενοι/-ες στην πρακτική άσκηση καλούνται να καλλιεργήσουν όχι μόνο επαγγελματικές δεξιότητες που αφορούν την ειδικότητα και δεν εξαντλούνται στο πλαίσιο της αίθουσας κατάρτισης, αλλά και οριζόντιες δεξιότητες που ενισχύουν την επαγγελματική τους συμπεριφορά και καλλιεργούν την περιβαλλοντική και την επιχειρηματική κουλτούρα. Έτσι, η πρακτική άσκηση αποτελεί ένα προπαρασκευαστικό στάδιο κατά το οποίο αναβαθμίζονται οι γενικές και ειδικές γνώσεις, συντελούνται σημαντικές διεργασίες επαγγελματικού προσανατολισμού και διευκολύνεται η επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου.

Αναλυτικότερα, κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης δίνεται η δυνατότητα στον/στην ασκούμενο/-η να ασκηθεί στις εργασίες που απορρέουν από τα επιμέρους μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης στην ειδικότητα. Η άσκηση μπορεί να επιτευχθεί μέσω της παρατήρησης της εργασίας, της συμμετοχής σε ομάδα εκτέλεσης της εργασίας, της καθοδηγούμενης εργασίας ή της δοκιμής/αυτόνομης εκτέλεσης της εργασίας από τον/την ασκούμενο/-η.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης για την ειδικότητα «Βοηθός Οδοντιατρείου» και οι αντίστοιχες ενδεικτικές εργασίες και ειδικές προδιαγραφές ανά ενότητα κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης. Επισημαίνεται ότι οι εν λόγω εργασίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους/τις πρακτικά ασκούμενους/-ες για τη συμπλήρωση του βιβλίου πρακτικής άσκησης.

**Πίνακας 3 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων
πρακτικής άσκησης**

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ		
ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
A. «Το επάγγελμα του/της βοηθού οδοντιατρείου»	- Εφαρμογή κανόνων δεοντολογίας και επαγγελματικής συμπεριφοράς, - Εφαρμογή κανόνων ασφάλειας και της σχετικής νομοθεσίας παροχής υπηρεσιών στον χώρο του οδοντιατρείου, - Ανάλυση δράσεων και πρωτοβουλιών προσωπικής επαγγελματικής ενημέρωσης και επιμόρφωσης, ώστε να διατηρούνται επικαιροποιημένες οι απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για την άσκηση των καθηκόντων του/της.	- Επαγγελματικός ρουχισμός, - Μέσα ατομικής προστασίας, - Υλικά και εξοπλισμός καθαριότητας και απολύμανσης, - Εξοπλισμός κλινικής (οδοντιατρικό αναλώσιμο υλικό, οδοντιατρικά εργαλεία, συσκευές και μηχανήματα).
B. «Εισαγωγή στην οδοντιατρική επιστήμη»	- Συμμετοχή σε διαγνωστικές διαδικασίες νοσημάτων της στοματικής κοιλότητας, - Διεξαγωγή ενημέρωσης του/της ασθενούς πριν από την έναρξη και μετά την ολοκλήρωση της οδοντιατρικής πράξης, - Συμμετοχή σε δραστηριότητες προληπτικής οδοντιατρικής και στη διαμόρφωση εξατομικευμένων προγραμμάτων στοματικής υγιεινής, - Διαχείριση των οδοντιατρικών υλικών σύμφωνα με τις προδιαγραφές χρήσης και αποθήκευσής τους.	- Επαγγελματικός ρουχισμός, - Μέσα ατομικής προστασίας, - Υλικά και εξοπλισμός καθαριότητας και απολύμανσης, - Εξοπλισμός κλινικής (οδοντιατρικό αναλώσιμο υλικό, οδοντιατρικά εργαλεία, συσκευές και μηχανήματα).
Γ. «Διοικητική μέριμνα» συνέχεια >>	Επικοινωνία με τα μέλη της οδοντιατρικής ομάδας και συνεργάτες τόσο διά ζωής όσο και με άλλες μορφές (π.χ. μέσω τηλεφώνου και μέσων κοινωνικής δικτύωσης),	- Επαγγελματικός ρουχισμός, - Μέσα ατομικής προστασίας, - Υλικά και εξοπλισμός καθαριότητας και απολύμανσης,

συνέχεια >>

**Πίνακας 3 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων
πρακτικής άσκησης**

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ		
ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
« συνέχεια Γ. «Διοικητική μέριμνα»	• Διαχείριση αρχείων των ασθενών, που περιλαμβάνει τη λήψη, τήρηση και ενημέρωσή τους, καθώς και τη διαχείριση δεδομένων, όπως φωτογραφικό υλικό και βίντεο, • Οικονομική διαχείριση του οδοντιατρείου, • Αποτροπή διασποράς λοιμογόνων παραγόντων.	• Εξοπλισμός κλινικής (οδοντιατρικό αναλώσιμο υλικό, οδοντιατρικά εργαλεία, συσκευές και μηχανήματα).
Δ. «Κλινική οδοντιατρική» συνέχεια >>	• Συμμετοχή στις κλινικές πράξεις σύμφωνα με τα καθιερωμένα πρωτόκολλα για καθέναν από τους θεραπευτικούς τομείς της οδοντιατρικής, δηλαδή οδοντική χειρουργική, ενδοδοντία, περιοδοντολογία, ακίνητη και κινητή προσθετική, εμφυτευματολογία, παιδοδοντιατρική, ορθοδοντική, στοματογναθοπροσωπική χειρουργική, οδοντοφατνιακή χειρουργική και στοματολογία, • Προετοιμασία εργαλείων με τη σωστή σειρά για τις θεραπευτικές διαδικασίες, • Καθαρισμός, απολύμανση και αποστείρωση εργαλείων, • Προετοιμασία χώρου θεραπείας για τον/την επόμενο/-η ασθενή και του ιατρείου για την επόμενη ημέρα εργασίας, • Τακτική συντήρηση οδοντιατρικών μηχανημάτων, • Διαχωρισμός απορριμμάτων και αποβλήτων και τοποθέτησή τους στην αντίστοιχη κατηγορία αποκομίδης, • Ενεργή συμμετοχή στη θεραπεία με βάση τις αρχές της «οδοντιατρικής των τεσσάρων χεριών»,	• Επαγγελματικός ρουχισμός, • Μέσα ατομικής προστασίας, • Υλικά και εξοπλισμός καθαριότητας και απολύμανσης, • Εξοπλισμός κλινικής (οδοντιατρικό αναλώσιμο υλικό, οδοντιατρικά εργαλεία, συσκευές και μηχανήματα).

συνέχεια >>

Πίνακας 3 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων πρακτικής άσκησης

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ		
ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
« συνεχία Δ. «Κλινική οδοντιατρική»	- Υποστήριξη των διαδικασιών λήψης ενδοστοματικών και εξωστοματικών ακτινογραφιών, - Προετοιμασία των απαραίτητων οδοντιατρικών υλικών για κάθε θεραπευτική παρέμβαση.	Εξοπλισμός κλινικής (οδοντιατρικό αναλώσιμο υλικό, οδοντιατρικά εργαλεία, συσκευές και μηχανήματα).

5 | Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος πρακτικής άσκησης

5.1.A • ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΒΟΗΘΟΥ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΕΙΟΥ

Κατά την εναρκτήρια συνεδρία της πρακτικής άσκησης, οι ασκούμενοι/-ες εισέρχονται στον χώρο του οδοντιατρείου, όπου ο/η οδοντίατρος ή ο/η ορισθείς/-είσα υπεύθυνος/-η τους/τις ξεναγεί στους χώρους και παρέχει πληροφορίες σχετικά με τον κανονισμό λειτουργίας του.

Στη συνέχεια συναντώνται με τον/την εκπαιδευτή/-τρια οδοντίατρο ή πιστοποιημένο/-η βοηθό οδοντιατρείου, ο/η οποίος/-α αναλαμβάνει το εκπαιδευτικό έργο και τη γενικότερη υλοποίηση των σχετικών δραστηριοτήτων, ελέγχει και αξιολογεί την πρόοδο των ασκουμένων.

Κατά την πρακτική άσκησή τους, οι ασκούμενοι/-ες ανακαλύπτουν τις πραγματικές συνθήκες ενός οδοντιατρείου, τους χώρους από τους οποίους αυτό μπορεί να αποτελείται, εφόσον κάθε οδοντιατρείο έχει διαφορετική διαρρύθμιση, αναγνωρίζουν τα μηχανήματα και την ειδική υγειονομική επίπλωση και γνωρίζουν τα υλικά τα οποία χρησιμοποιεί το προσωπικό του οδοντιατρείου. Κατανοούν τον ρόλο τους ως βοηθοί οδοντιατρείου στην παροχή υπηρεσιών οδοντιατρικής υγείας, ανακαλύπτουν ποιες εργασίες μπορούν να πραγματοποιήσουν με την επίβλεψη του/της οδοντίατρου και ποιες δεν νομιμοποιούνται να εκτελέσουν, αναγνωρίζουν τα μέλη από τα οποία αποτελείται η οδοντιατρική ομάδα και τον ρόλο που αυτά επιτελούν στην παροχή οδοντιατρικής φροντίδας. Γνωρίζουν τις τεχνικές και τον τρόπο επικοινωνίας των μελών της οδοντιατρικής ομάδας, εφαρμόζοντας τις ήδη κατακτηθείσες γνώσεις σχετικά με τους κανόνες δεοντολογίας και επαγγελματικής συμπεριφοράς. Επιπρόσθετα, αναγνωρίζουν την οδοντιατρική των τεσσάρων (4) χεριών και εφαρμόζουν τη νομοθεσία που διέπει την άσκηση του οδοντιατρικού επαγγέλματος και του επαγγέλματος του/της βοηθού οδοντιατρείου, και τηρούν τους κανόνες ασφάλειας και υγιεινής στον οδοντιατρικό χώρο. Επιπλέον, αντιλαμβάνονται την αναγκαιότητα απόκτησης νέων δεξιοτήτων και γνώσεων μέσω της διά βίου εκπαίδευσης και πρωτοβουλιών προσωπικής επαγγελματικής ενημέρωσης και επιμόρφωσης σε αντικείμενα, όπως η χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, οι ξένες γλώσσες και η συνεχιζόμενη οδοντιατρική εκπαίδευση.

Ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείται είναι ο επαγγελματικός ρουχισμός τύπου ιατρικής ποδιάς, η μάσκα και τα προστατευτικά γάντια μίας χρήσης.

5.1.B • ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Ο/Η ασκούμενος/-η στον χώρο του οδοντιατρείου επικοινωνεί με τον/την ασθενή και δημιουργεί σχέση εμπιστοσύνης μέσω της ενημέρωσης του/της ασθενούς πριν από τη διεξαγωγή της οδοντιατρικής συνεδρίας αλλά και μετά την ολοκλήρωσή της. Ο/Η υπεύθυνος/-η εκπαιδευτής/-τρια υποδεικνύει στον/στην ασκούμενο/-η τον τρόπο υποδοχής του/της ασθενούς, τις τεχνικές ενημέρωσης του/της οδοντιάτρου για την άφιξη του/της και ο/η ασκούμενος/-η λαμβάνει το ιατρικό ιστορικό του/της. Συνοδεύει και τοποθετεί στην οδοντιατρική έδρα τον/την ασθενή και συμμετέχει στις διαγνωστικές διαδικασίες νοσημάτων της στοματικής κοιλότητας, λαμβάνοντας το οδοντιατρικό ιστορικό του/της ασθενούς. Αναγνωρίζει τους φυσιολογικούς και μη φυσιολογικούς ιστούς και τα όργανα του στόματος, του τραχήλου και της κεφαλής του/της ασθενούς, αναγνωρίζει τα τυχόν νοσήματα της στοματικής κοιλότητάς του/της και συζητά με τον οδοντίατρο για τον τρόπο αντιμετώπισης και θεραπείας αυτών. Ονομάζει τα υλικά τα οποία χρησιμοποιούνται κατά περίπτωση νοσήματος και τα διαχειρίζεται σύμφωνα με τις προδιαγραφές αποθήκευσης και χρήσης τους. Ο/Η εκπαιδευτής/-τρια δίνει την έγκρισή του/της για τα απαραίτητα υλικά, ελέγχοντας τη διάγνωση της περίπτωσης για την έναρξη της οδοντιατρικής συνεδρίας.

Κατά την πρακτική άσκηση αυτού του σκέλους, οι εκπαιδευόμενοι/-ες φέρουν τον κατάλληλο προστατευτικό εξοπλισμό (γάντια και μάσκα μίας χρήσης, ασπίδα προσώπου) και φορούν την ιατρική φόρμα.

Τέλος, συμμετέχουν στη δημιουργία και διεξαγωγή εξειδικευμένων προγραμμάτων πρόληψης και στοματικής υγιεινής, τα οποία είναι προσαρμοσμένα στις ανάγκες και ιδιαιτερότητες του/της κάθε ασθενούς. Μέσω αυτών των προγραμμάτων τονίζουν στον/στην ασθενή την ανάγκη εφαρμογής προληπτικών μέτρων και, σεβόμενοι/-ες την προσωπικότητα και τη διαφορετικότητα του/της κάθε ασθενούς, προχωρούν στην ενημέρωσή τους και στην πραγματοποίηση των αναγκαίων διαδικασιών. Μετά την περάτωση της συνεδρίας, απολυμαίνουν την οδοντιατρική έδρα, τις διάφορες χειρολαβές, το πτυελοδοχείο και οποιαδήποτε επιφάνεια εκτέθηκε στους μολυσματικούς παράγοντες.

5.1.Γ • ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ

Στο πλαίσιο της διοικητικής μέριμνας, οι ασκούμενοι/-ες απασχολούνται με τη διαχείριση της γραμματειακής υποστήριξης του οδοντιατρείου και συμμετέχουν στην εύρυθμη λειτουργία αυτού, εφαρμόζοντας τους κανονισμούς και τη νομοθεσία λειτουργίας του οδοντιατρείου.

Έτσι, είναι υπεύθυνοι/-ες για την επικοινωνία μέσω τηλεφώνου ή άλλων μέσων κοινωνικής δικτύωσης με τους ασθενείς για τον ορισμό και τη διεκπεραίωση των οδοντιατρικών ραντεβού αλλά και για την ενημέρωσή τους για τυχούσες αλλαγές στον

προγραμματισμό. Επικοινωνούν με παρόμοιους τρόπους με τα υπόλοιπα μέλη της οδοντιατρικής ομάδας, ιδιαίτερα με τα εργαστήρια οδοντικής τεχνολογίας, για τον προγραμματισμό και τη μετακίνηση οδοντοπροσθετικών εργασιών. Έρχονται σε επαφή με τους προμηθευτές για την παραγγελία των απαραίτητων αναλωσίμων και υλικών και για την παραλαβή και αποθήκευση, στη συνέχεια, των χρήσιμων υλικών. Διαχειρίζονται τα ηλεκτρονικά και χειρόγραφα αρχεία των ασθενών (λήψη, τήρηση, ενημέρωση αρχείων, λήψη φωτογραφιών και βιντεοσκοπήσεων), πάντα μετά τη λήψη έγγραφης ενημέρωσης και συναίνεσης, διαφυλάσσοντας τα προσωπικά δεδομένα σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο περί προστασίας προσωπικών δεδομένων (GDPR, ν. 4624/2019). Εκδίδουν τις αποδείξεις και τα τιμολόγια παροχής υπηρεσιών και κάθε άλλο παραστατικό και καταχωρίζουν και αποθηκεύουν τα παραληφθέντα τιμολόγια, συμμετέχοντας στην οικονομική διαχείριση του οδοντιατρείου, πάντα υπό την επίβλεψη του/της οδοντιάτρου. Κατά τη διάρκεια της άσκησης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες χρησιμοποιούν την απαραίτητη γραφική ύλη, τον ηλεκτρονικό εξοπλισμό (ηλεκτρονικοί υπολογιστές) με το ανάλογο λογισμικό διαχείρισης οδοντιατρείου, φορώντας την απαιτούμενη ιατρική ενδυμασία και λαμβάνοντας κάθε μέτρο υγιεινής και ασφάλειας στην εργασία.

Τέλος, φροντίζουν για την ενημέρωση της υπεύθυνης εταιρείας περισυλλογής μολυσματικών υλικών, ώστε να απομακρύνονται, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, όλα τα μολυσματικά απόβλητα από τους χώρους του οδοντιατρείου, πάντα υπό την επίβλεψη του/της υπεύθυνου/-ης οδοντιάτρου.

5.1.Δ • ΚΛΙΝΙΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ

Κατά την κλινική διεξαγωγή της οδοντιατρικής συνεδρίας, οι ασκούμενοι/-ες φορούν τον απαραίτητο προστατευτικό εξοπλισμό (ιατρική ποδιά, γάντια και μάσκα μίας χρήσης, ασπίδα προστασίας) και συμμετέχουν στις κλινικές πράξεις σύμφωνα με τα υπάρχοντα οδοντιατρικά πρωτόκολλα, προετοιμάζοντας τον χώρο θεραπείας για τον/την ασθενή. Παράλληλα, προετοιμάζουν τα απαραίτητα εργαλεία και τα αναγκαία υλικά, αναλώσιμα και μη, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν στις διάφορες θεραπευτικές διαδικασίες, και υποστηρίζουν τον/την οδοντίατρο στη λήψη των ενδοστοματικών και των εξωστοματικών ακτινογραφημάτων του/της ασθενούς.

Ακολουθώντας, ελέγχουν την καλή λειτουργία της οδοντιατρικής έδρας, της ταμπλέτας του/της ιατρού, της ταμπλέτας του/της βοηθού οδοντιάτρου, της χειρουργικής αναρρόφησης, του κομπρεσέρ αέρος, της συσκευής φωτοπολυμερισμού και όλα τα οδοντιατρικά μηχανήματα που χρησιμοποιούνται κατά περίπτωση και μεριμνούν για τη σωστή συντήρησή τους, καλώντας τον τεχνικό ιατρικών μηχανημάτων στα προγραμματισμένα ραντεβού τεχνικού ελέγχου ή όποτε αυτό καθίσταται απαραίτητο.

Συμμετέχουν ενεργά κατά την οδοντιατρική συνεδρία και την οδοντιατρική των τεσσάρων χεριών, ενώ διαχωρίζουν τα απορρίμματα από τα οδοντιατρικά απόβλητα και τα απορρίπτουν στα αντίστοιχα κυτία.

Με τη λήξη της οδοντιατρικής θεραπείας, δίνουν τις απαραίτητες μετεγχειρητικές οδηγίες στον/στην ασθενή και τον/τη συνοδεύουν στην αναμονή, ενώ στη συνέχεια ετοιμάζουν τον χώρο για τον/την επόμενο/-η ασθενή.

Στο τέλος, πλένουν και καθαρίζουν τα εργαλεία και, ανάλογα με τη σήμανση και τις προδιαγραφές κατασκευής τους, τα τοποθετούν στο απολυμαντικό υγρό και, αφού παρέλθει ο απαραίτητος χρόνος, τα στεγνώνουν και τα τοποθετούν είτε στον αυτόκαυστο κλίβανο, συσκευασμένα σε σακουλάκι αποστείρωσης, είτε στον ξηρό κλίβανο στους δίσκους αποστείρωσης, ρυθμίζοντας τον χρόνο και τη θερμοκρασία αποστείρωσης σε κάθε συσκευή. Μετά τη λήξη του προγράμματος αποστείρωσης, τα τοποθετούν στις κατάλληλες αποθηκευτικές θέσεις. Επιπρόσθετα, καθαρίζουν και απολυμαίνουν τον οδοντιατρικό χώρο.

5.2 • Μεθοδολογία υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Για την επιτυχή υλοποίηση της πρακτικής άσκησης απαιτείται συνέργεια των συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και αγοράς εργασίας, αλλά και συνεργασία του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού που εμπλέκεται στη μαθησιακή διαδικασία και περιλαμβάνει τον/την εργοδότη/-τρια που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης, τον/την εκπαιδευτή/-τρια στον χώρο εργασίας, τους/τις εργαζόμενους/-ες στην επιχείρηση, καθώς και τον/την εκπαιδευτή/-τρια και τον/την επόπτη/-τρια από την πλευρά της εκπαιδευτικής δομής. Η εν λόγω συνεργασία αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την αναβάθμιση της ποιότητας του τρόπου εφαρμογής της πρακτικής άσκησης και για την πραγμάτωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων της ειδικότητας.

Στο πλαίσιο της μάθησης στον χώρο εργασίας, ο/η ασκούμενος/-η έρχεται σε επαφή με πραγματικά εργασιακά περιβάλλοντα, ασκείται σε πραγματικές εργασιακές συνθήκες και συνεργάζεται με επαγγελματίες της ειδικότητας ή άλλων ειδικοτήτων που εργάζονται στην ίδια επιχείρηση. Για τον λόγο αυτόν, η ύπαρξη κουλτούρας μάθησης αποτελεί προαπαιτούμενο για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

Αναλυτικότερα, κομβικός είναι ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/-τριας της επιχείρησης, ο/η οποίος/-α καλείται να λειτουργήσει ως μέντορας, να υποστηρίξει τον/την εκπαιδευόμενο/-η στη διερεύνηση των επαγγελματικών του/της στόχων, να ενθαρρύνει την ανάπτυξη δεξιοτήτων, να εμπλέκει τον/την εκπαιδευόμενο/-η σε νέες εμπειρίες και να τον/την εισαγάγει στον κόσμο της πραγματικής εργασίας, αποτελώντας επαγγελματικό πρότυπο. Επομένως, καλείται να δημιουργήσει ένα περιβάλλον εμπιστοσύνης και ασφάλειας που παρέχει στον/στην εκπαιδευόμενο/-η τη δυνατότητα δοκιμής και λάθους μέσω της ενθάρρυνσης της ατομικής πρωτοβουλίας. Απαραίτητα μεθοδολογικά βήματα από την πλευρά του/της εκπαιδευτή/-τριας της επιχείρησης για την ομαλή ένταξη των εκπαιδευομένων στο εργασιακό περιβάλλον και την προώθηση της συνεργασίας με το υφιστάμενο προσωπικό της επιχείρησης είναι η περιγραφή της θέσης πρακτικής άσκησης, ο προσανατολισμός στο έργο και η εναλλαγή εργασιακών ρόλων/θέσεων.

Ειδικότερα, ως προς την περιγραφή της θέσης πρακτικής άσκησης, ο/η εκπαιδευτής/-τρια καλείται να λάβει υπόψη τη συνοπτική περιγραφή της ειδικότητας και τις αρμοδιότητες/καθήκοντα, όπως αποτυπώνονται στον οδηγό κατάρτισης, γεγονός που προϋποθέτει τη συνεργασία με την εκπαιδευτική δομή. Καλείται να τροφοδοτήσει τους/τις ασκούμενους/-ες με τις απαραίτητες πληροφορίες που αφορούν την εκτελούμενη εργασία, τις ευθύνες, τις δεξιότητες και την εκπαίδευση που απαιτούνται, τις συνθήκες υπό τις οποίες γίνεται η εργασία και τις σχέσεις της με άλλες εργασίες.

Παράλληλα, απαραίτητος κρίνεται και ο προσανατολισμός στο έργο με στόχο να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες το εργασιακό περιβάλλον στο οποίο εντάσσονται, να λάβουν υπόψη τα χαρακτηριστικά και τον τρόπο λειτουργίας της επιχείρησης, να γνωρίσουν το προσωπικό της και να αναπτύξουν το αίσθημα του ανήκειν. Στο πλαίσιο του προσανατολισμού, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενημερώνονται για την ιστορία της επιχείρησης, την πολιτική της, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες, την κτιριακή υποδομή, τη γενική δομή, τους κανόνες συμπεριφοράς, την πολιτική προαγωγών, τα συστήματα αξιολόγησης κ.λπ.

Τέλος, προτείνεται η εναλλαγή των εργασιακών θέσεων (job rotation) κατά την οποία ο/η εκπαιδευόμενος/-η περνά διαδοχικά από όλες τις συναφείς ή συσχετιζόμενες θέσεις εργασίας μέχρι να ασκηθεί σε όλο τον κύκλο της εργασίας. Η συγκεκριμένη πρακτική μειώνει τη μονοτονία, την κούραση και κατά συνέπεια τα σφάλματα, ενώ αυξάνει την απόδοση και την ικανοποίηση. Ωστόσο, δεν συνίσταται για ειδικότητες που απαιτούν υψηλή ειδίκευση, καθώς απαιτείται χρόνος και άρα ο/η εκπαιδευτής/-τρια πρέπει να λάβει υπόψη του/της το εξάμηνο υλοποίησης της πρακτικής άσκησης. Το μικρό μέγεθος της επιχείρησης μπορεί να λειτουργήσει ανασταλτικά στην εφαρμογή της εν λόγω πρακτικής.

Βιβλιογραφία

Α | Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ

- Αγγελόπουλος, Α., Σπυρόπουλος, Ν. Δ. & Τσιχλάκης, Κ. (2001). *Σύγχρονη στοματική και γναθοπροσωπική διαγνωστική και ακτινολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Λίτσα.
- Αθανασούλης, Θ. Μ. Ν. (1983). «Προληπτική οδοντιατρική για παιδιά και εφήβους», *Οδοντοστοματολογική Πρόοδος*, 37(2), σσ. 1081-1085.
- Αντωνιάδου, Μ. Γ. (2021). *Εφαρμογή των ανθρωπιστικών επιστημών και βασικών αρχών coaching στις επιστήμες υγείας*. Αθήνα: Εκδόσεις Τσότρα.
- Αποστόλου, Θ. Μ. & Χατζηπροδρομίδου, Ι. Π. (2021). *Πρώτες βοήθειες στις επιστήμες υγείας*. Αθήνα: Εκδόσεις Κωνσταντάρα.
- Barman, S. M., Barrett, K. E., Boitano, S. & Brooks, H. L. (2014). *Ganong's ιατρική φυσιολογία* (4η έκδοση). Λευκωσία: Broken Hill Publishers.
- Βρότσος, Ι. Α., Καρούσης, Ι. & Τσάμη, Α. (2017). *Περιοδοντολογία σε 100 βήματα*. Αθήνα: Εκδόσεις Βήτα.
- Γαλάνης, Γ. Ν. (1999). *Εισαγωγή στην ψυχολογία της καθημερινής διαπροσωπικής επικοινωνίας: Επιλεγμένα θέματα*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Γαλιατσάτος, Α. Α. (2015). *Εγχειρίδιον εργαστηριακών ασκήσεων οδοντικής μορφολογίας – Β' & Γ' ΕΠΑ.Λ*. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από:
https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/969/3/14110_Galiatsatos.pdf
- Γκόβαρης, Χ. (2011). *Εισαγωγή στη διαπολιτισμική εκπαίδευση*. Αθήνα: Εκδόσεις Διάδραση.
- Γκούρτσας, Ν. (2013). *Πρώτες βοήθειες. Μύθοι και πραγματικότητα*. Αθήνα: Εκδόσεις Δισίγμα.
- Cialdini, R. B. (2009). *Η τέχνη της πειθούς* (μτφρ. Μ. Κωνσταντοπούλου). Αθήνα: Εκδόσεις Δίαυλος.

Costanzo, L. S. (2010). *Φυσιολογία* (4η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Λαγού.

Δελαντώνη, Α. (2023). *Οδοντιατρικά προβλήματα σε ασθενείς με συστηματικές παθήσεις: Πρακτικός οδηγός* (2η έκδοση). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις University Studio Press.

Δημητρακόπουλος, Γ. (1985). *Μικροβιολογία Ι*. Αθήνα: Εκδόσεις Ευγενιδείου Ιδρύματος.

Δημητρακόπουλος, Γ. (1985). *Μικροβιολογία ΙΙ*. Αθήνα: Εκδόσεις Ευγενιδείου Ιδρύματος.

Δημητριάδης, Α. Ι. (1989). *Ιστορία της ελληνικής οδοντιατρικής: Επάγγελμα, επιστήμη, 1834-1989*. Αθήνα: Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία. Ανακτήθηκε στις 17 Δεκεμβρίου 2023 από: <https://www.eoo.gr/istoria-tis-eoo/>

Δημητρόπουλος, Ε. Γ. (1999). *Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας*. Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην.

Δουβίτσας, Γ. Π. (2005). *Οδοντική τερηδόνα* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.

Δουβίτσας, Γ. Π. (2008). *Λεύκανση των δοντιών*. Αθήνα: Εκδόσεις Οδοντιατρικού Βήματος.

Δρούκας, Β. Χρ. (2008). *Λειτουργία και δυσλειτουργία του στοματογενθικού συστήματος* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.

Επιστημονικό Συμβούλιο ΕΚΑΒ. (2017). *Εκπαίδευση ομάδων πληθυσμού: Εγχειρίδιο πρώτων βοηθειών*. Αθήνα: ΕΚΑΒ. Ανακτήθηκε από: <https://www.ekab.gr/files/entypa/EKAB-protos-voithteis-A4.pdf>

Fleming, I. (2007). *Διαχείριση χρόνου*. Αθήνα: StudySmart Publishing.

Foley, G. P. H. (1975). "History of dentistry", in: M. K. Hine (ed.), *Review of dentistry*. St. Louis, MO: The C. V. Mosby Company.

Glenner, R. A., Willey, P., Sledzik, P. S. & Junger, E. P. (1996). "Dental fillings in Civil War skulls: what do they tell us?", in: *The Journal of the American Dental Association*, 127(11), pp. 1671-1677.

- Goleman, D. (2011). *Η συναισθηματική νοημοσύνη: γιατί το «EQ» είναι πιο σημαντικό από το «IQ»*; (μτφρ. Α. Παπασταύρου). Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.
- Καγ, Ε. (2019). *Οδοντιατρική με μια ματιά* (μτφρ. Β. Κακούρης). Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.
- Κακαμπούρα, Α. Ι., Ραχιώτης, Χ. & Βουγιουκλάκης, Γ. (2011). *Οδηγός εργαστηριακών ασκήσεων οδοντικής μορφολογίας και εισαγωγής στη σύγκλειση*. Αθήνα: Εκδόσεις Πασχαλίδη.
- Κάλφας, Σ. (2019). *Υγιεινή οδοντιατρείου*. Αθήνα: Νέον Εκδόσεις.
- Καραγιάννη, Α., Κολοκοτρώνης, Α., Τσιχλάκης, Κ. & Τοπουζέλης, Ν. (2013). *Ακτινοδιάγνωση στη στοματογναθοπροσωπική παθολογία*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις University Studio Press.
- Κόμης, Β. Ι. (2004). *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των τεχνολογιών πληροφορίας και των επικοινωνιών*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
- Κουτρούμπας, Δ. (2016). «Οδοντίατροι στην αρχαιότητα», *Οδοντοστοματολογική Πρόοδος*, 70(3), σσ. 486-501.
- Κουτρούμπας, Δ. Χ. (2016). *Η οδοντιατρική στον αρχαίο κόσμο*. Αθήνα: Ιδιωτική έκδοση. Ανακτήθηκε από:
<https://www.openbook.gr/i-odontiatriki-ston-archaio-kosmo/>
- Κρητικός, Κ. (2004). *Οδηγός επιτυχίας για το επαγγελματικό πιστοποιητικό EUCIP: Εξειδικευμένες δεξιότητες, γνωστική περιοχή 3, λειτουργία*. Αθήνα: Εκδόσεις Γκιούρδα.
- Κώδικας Οδοντιατρικής Δεοντολογίας ΠΔ 39/2009 (ΦΕΚ 55/τ.Α'/2009)
Ανακτήθηκε στις 20 Δεκεμβρίου 2023 από: <https://www.eoo.gr/wp-content/uploads/2020/07/kodikas-odontiatrikis-deontologias.pdf>
- Λύκα, Ι. & Παπαγιάννη, Π. (2007). *Το αλφαβητάρι των δοντιών μας. Εικονογραφημένο λεξικό*. Αθήνα: ΕΚΠΑ. Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής. Ανακτήθηκε από: <http://repository.edulll.gr/edulll/handle/10795/923>
- Μιχαηλίδης, Γ. Ι. (2005). *Αγγλοελληνικό, ελληνοαγγλικό λεξικό των ιατρικών όρων* (5η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Κωνσταντάρα.

- Μπουραντάς, Δ. Κ. (2002). *Μάνατζμεντ: Θεωρητικό υπόβαθρο, σύγχρονες πρακτικές*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
- Μυριανθεύς, Π. (2021). *Πρώτες βοήθειες*. Αθήνα: Broken Hill Publishers.
- Νικητάκης, Ν. Γ. & Κολοκοτρώνης, Α. Ε. (2021). *Σύγχρονη στοματολογία*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις University Studio Press.
- Πάνης, Β. & Τζούτζας, Ι. (2015). *Διασπορά λοιμώξεων στην οδοντιατρική* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Βήτα.
- Παπαγκίκα, Α. & Φώσκολου, Μ. (2003). *Να γίνω οδοντίατρος*; Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην.
- Παπαλεξανδρή, Ν. Α. & Μπουραντάς, Δ. Κ. (2003). *Εισαγωγή στη διοίκηση επιχειρήσεων* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
- Παπαλεξανδρής, Σ. (2012). *Πρώτες βοήθειες*. Αθήνα: ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ. Ανακτήθηκε στις 23 Δεκεμβρίου 2023 από: https://imegseevee.gr/wp-content/uploads/2018/02/prwtes_voitheies.pdf
- Παρίσης, Ν., Τσίρλης, Α. & Αγγελόπουλος, Χ. (2003). *Οδοντιατρική ακτινολογία*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Λίτσα.
- Rosenstiel, S., Land, M. F. & Fujimoto, J. (2012). *Σύγχρονη ακίνητη προσθετική* (μτφρ. Π. Κοϊδης). Αθήνα: Εκδόσεις Μπονισέλ.
- Ραχιώτης, Χ. (2016). *Οδοντική τερηδόνα*. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από: <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/4062>
- Schermerhorn, J. R. & Bachrach, D. G. (2018). *Εισαγωγή στο management* (μτφρ. Μ. Σ. Γιάννη & Α. Μπάρλας). Λευκωσία: Broken Hill Publishers.
- Σιδηρόπουλος, Χ. & Φράγκος, Μ. Χ. (2001). «Τερηδόνα και η σχέση της με τη διατροφή και τη στοματική υγιεινή των παιδιών», *Παιδιατρική Βορείου Ελλάδος*, 13(2), σσ. 153-158.
- Σπυρόπουλος, Ν. & Τσιχλάκης, Κ. (2003). *Ενδοστοματική ακτινογραφία*. Αθήνα: Εκδόσεις Λίτσα.

- Σταθόπουλος, Α. (2012). *Οδοντιατρικά υλικά*. Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.
- Τζάκης, Μ. (2015). *Φυσιολογία του στοματογναθικού συστήματος και σύγκλιση* (3η έκδοση). Αθήνα: Οδοντιατρική Σχολή ΕΚΠΑ.
- Τσιχλάκης, Κ. & Καραγιάννη, Α. (2018). *Διαγνωστική και ακτινολογία στόματος: Διαγνωστική στόματος – γναθοπροσωπική απεικόνιση*. Αθήνα: Εκδόσεις Λίτσα.
- Τσουνις, Β. (2003). *Εισαγωγή στην πρωτοβάθμια οδοντιατρική φροντίδα*. Αθήνα: Εκδόσεις Πασχαλίδη.
- ΦΕΚ 8/Α/19-1-2000. Π.Δ. 7/2000. *Επαγγελματικά δικαιώματα των βοηθών οδοντιάτρων*.
- ΦΕΚ 1537/Β/8.5.2012. ΚΥΑ οικ. 146163/2012. *Μέτρα και όροι για τη διαχείριση αποβλήτων υγειονομικών μονάδων*.
- ΦΕΚ 2314/Β/11-5-2022. Απόφαση Κ5/50794/2022. *Ίδρυση ειδικοτήτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης που παρέχονται στα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης*.
- van Noort, R. (2019). *Εισαγωγή στα οδοντιατρικά υλικά*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κυριακίδη.
- Χολέβας, Γ. (1995). *Οργάνωση και διοίκηση (Management)*. Αθήνα: Εκδόσεις Interbooks.
- Χυτήρης, Λ. (1996). *Οργανωτική συμπεριφορά. Η ανθρώπινη συμπεριφορά σε οργανισμούς και επιχειρήσεις*. Αθήνα: Εκδόσεις Interbooks.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

- American Academy of Pediatric Dentistry. (2023). *Oral health policies & recommendations (The Reference Manual of Pediatric Dentistry)*. Chicago, IL: American Academy of Pediatric Dentistry. Ανακτήθηκε στις 20 Δεκεμβρίου 2023 από: <http://www.aapd.org/policies/>
- American Dental Association (ADA). (2017). *Building or refreshing your dental practice: A guide to dental office design*. Ανακτήθηκε στις 20 Δεκεμβρίου 2023 από: <https://www.ada.org/en>

- Baruffaldi, A. (2023). *Digital techniques in implant surgery and prosthetics: From chair-side to the DIGIT-Skyn concept technique*. Palm Beach Gardens, FL: Edra Publishing.
- Bird, D. L. & Robinson, D. S. (2018). *Modern dental assisting* (12th edition). St. Louis, MO: Elsevier.
- Csapó, B. & Funke, J. (eds.). (2017). *The nature of problem solving: Using research to inspire 21st century learning*. Paris: OECD Publishing.
- Evans, V., Dooley, J. & Caldwell, J. (2017). *Career paths: Dentistry*. Newbury: Express Publishing.
- Zavan, B. & Bressan, E. (eds.). (2016). *Dental stem cells: Regenerative potential*. Cham: Humana Press/Springer International Publishing.
- Finkbeiner, B. L. & Finkbeiner, C. A. (2019). *Practice management for the dental team* (9th edition). St. Louis, MO: Elsevier.
- Fitzgerald, P., McCullagh, M. & Wright, R. (2010). *English for medicine in higher education studies: Course book with audio CDs*. Πειραιάς: Εκδόσεις Μπέτση.
- Gross, M. D., Gracis, S., Gamborena, I., Meyenberg, K., Shifman, A. & Nissan, J. (2015). *The science and art of occlusion and oral rehabilitation*. London: Quintessence Publishing.
- Hollins, C. (2019). *Levison's textbook for dental nurses* (12th edition). Hoboken, NJ: Wiley-Blackwell.
- Hosseinpour, S., Walsh, L. J. & Moharamzadeh, K. (eds.). (2021). *Regenerative approaches in dentistry: An evidence-based perspective*. Cham: Springer.
- McCabe, J. F. & Walls, A. W. G. (2008). *Applied dental materials* (9th edition). Hoboken, NJ: Wiley-Blackwell.
- Miller, M. & Scully, C. (2015). *Mosby's textbook of dental nursing* (2nd edition). London: Elsevier.
- Nanda, R., Uribe, F. A. & Yadav, S. (2019). *Temporary anchorage devices in orthodontics* (2nd edition). St. Louis, MO: Elsevier.

- Pankhurst, C. L. & Coulter, W. A. (2017). *Basic guide to infection prevention and control in dentistry* (2nd edition). Hoboken, NJ: Wiley-Blackwell.
- Phinney, D. J. & Halstead, J. H. (2003). *Delmar's dental assisting: A comprehensive approach*. Clifton Park, NY: Delmar Cengage Learning.
- Quirynen, M. & Pinto, N. R. (2022). *Leukocyte- and platelet-rich fibrin in oral regenerative procedures: Evidence-based clinical guidelines*. Berlin: Quintessence Publishing.
- Ring, M. E. (1985). *Dentistry: An illustrated history*. New York: Harry N. Abrams.
- Sakaguchi, R. L. & Powers, J. M. (eds.). (2012). *Craig's restorative dental materials* (13th edition). Philadelphia, PA: Elsevier/Mosby.
- Scully, C. (2004). *Oral and maxillofacial medicine*. Edinburgh: Wright/Elsevier.
- Shinde, A., Mandke, L. G. & Naykodi, T. (2018). *Rubber dam isolation and newer methods*. Saarbrücken: LAP LAMBERT Academic Publishing.
- Strebler, M., Robinson, D. & Heron, P. (1997). *Getting the best out of your competencies*. Brighton: Institute for Employment Studies.
- Syrbu, J. (2013). *The complete pre-dental guide to modern dentistry* (2nd edition). Scotts Valley, CA: CreateSpace Independent Publishing Platform.
- Thomson, E. M. & Johnson, O. N. (2017). *Essentials of dental radiography for dental assistants and hygienists* (10th edition). London: Pearson Education.
- Whaites, E. & Drage, N. (2013). *Essentials of dental radiography and radiology* (5th edition). Edinburgh: Churchill Livingstone/Elsevier.

B | Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη μεθοδολογία ανάπτυξης των εκπαιδευτικών εγχειριδίων

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Γούλας, Χρ., Θεοδωρή, Ελ., Καρατράσογλου, Ι., Μαρκίδης, Κ., Μπαμπανέλου, Δ. & Νάτσης, Π. (2022). *Πρότυπος Οδηγός Κατάρτισης*. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ.

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Θεοδωρή, Ελ., Μαρκίδης, Κ. & Μπαμπανέλου, Δ. (2023). *Ανάπτυξη οριζόντιας εκπαιδευτικής μεθοδολογίας/Εκπαιδευτικός σχεδιασμός στο πεδίο της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης*. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ.

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Θεοδωρή, Ελ., Μαρκίδης, Κ. & Μπαμπανέλου, Δ. (2023). *Πρότυπο Εκπαιδευτικό Εγχειρίδιο*. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ.

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Θεοδωρή, Ελ., Μαρκίδης, Κ. & Μπαμπανέλου, Δ. (2023). *Πρότυπη Τράπεζα Θεμάτων*. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ.

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. Τμήμα Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης. (2020). *Οδηγοί σπουδών ειδικοτήτων ΙΕΚ του Ν. 4186/2013*. Ανακτήθηκε στις 5 Μαρτίου 2026 από: <https://gsvetlly.minedu.gov.gr/sxoles-anoteris-epaggelmatikis-katartisis-s-a-e-k/odigoi-katartisis-spoudon>

Γούλας, Χ. & Λιντζέρης, Π. (2017). *Διά Βίου Μάθηση, Επαγγελματική Κατάρτιση, Απασχόληση και Οικονομία: Νέα Δεδομένα, Προτεραιότητες και Προκλήσεις*. Αθήνα: ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, ΙΝΕ/ΓΣΕΕ.

Γούλας, Χ., Μαρκίδης, Κ. & Μπαμπανέλου, Δ. (2021). *Πρότυπο ανάπτυξης εκπαιδευτικών υλικών του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ* [Εσωτερική έκδοση]. Αθήνα: Ινστιτούτο Εργασίας της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας.

Δημουλάς, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ. & Σπηλιώτη, Χ. (2007). *Οδηγός Ανάπτυξης Επαγγελματικών Περιγραμμάτων*. Αθήνα: ΓΣΕΕ, ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΕΕ.

ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. (2021). *Νέα βίντεο παρουσίασης επαγγελμαμάτων* [Video]. Ανακτήθηκε από: <https://oasi.inegsee.gr/>

- Καραλής, Θ., Καρατράσογλου, Ι., Μαρκίδης, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ., Νάτσης, Π. & Παπαευσταθίου, Κ. (2021). *Μεθοδολογικές προσεγγίσεις ανάπτυξης επαγγελματικών περιγραμμάτων και πλαισίων εκπαιδευτικών προδιαγραφών προγραμμάτων*. Αθήνα: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. Ανακτήθηκε στις 15 Μαρτίου 2022 από: https://www.inegsee.gr/wp-content/uploads/2021/07/Me8odologia_EP_Ebook.pdf
- Λευθεριώτου, Π. (χ.χ.). *Η Εκπαιδευτική Διεργασία στην Εκπαίδευση Ενηλίκων*. Αθήνα: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων.
- Cedefop. (2014). *Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στη Ελλάδα: Συνοπτική Περιγραφή*. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Cedefop. (2014). *Terminology of European Education and Training Policy: A Selection of 130 Key Terms* (2nd edition). Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Cedefop. (2018). *Skills forecast, trends and challenges to 2030*. DOI: 10.2801/4492TI-RF-18-002-EN-NISBN: 978-92-896-2712-2/12/2018.
- Kopnov, V. A., Shmurygina, O., Shchipanova, D., Dremina, M. A., Papaloizou, L., Orphanidou, Y. & Morevs, P. (2018). "Functional Analysis and Functional Maps of Qualifications in ECVET Context", in: *The Education and Science Journal*, 20(6), pp. 90-117. Retrieved from: https://www.researchgate.net/publication/326242379_Functional_Analysis_and_Functional_Maps_of_Qualifications_in_ECVET_Context
- Mansfield, B. & Schmidt, H. (2001). *Linking Vocational Education and Training Standards and Employment Requirements: An International Manual*. European Training Foundation. Retrieved June, 9, 2020, from: https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/m/C12578310056925BC12571FE00473D6B_NOTE6UAEET.pdf
- Μπουραντάς, Δ. Κ. (2002). *Μάνατζμεντ, θεωρητικό υπόβαθρο, σύγχρονες πρακτικές*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.

Psifidou, I. (2009). "What learning outcome based curricula imply for teachers and trainers", in: *7th International Conference "Comparative Education and Teacher Training"* (June 29-July 3, 2009), vol. 7, pp. 183-188. Sofia, Bulgaria: Bureau for Educational Services.

Γ | Σχετική εθνική νομοθεσία

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης (2006/962/ΕΚ). Ανακτήθηκε στις 20 Ιουλίου 2026 από: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reco/2006/962/oj>

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύσταση του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2018 σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης (2018/C 189/01). Ανακτήθηκε στις 20 Ιουλίου 2026 από: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=PL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=PL)

Νόμος υπ' αρ. 4763/2020 «Εθνικό σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελματιών (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 254/Α/21-12-2020).

Υπ' αρ. ΦΒ7/108652/Κ3 Απόφαση Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων – Παιδείας και Θρησκευμάτων – Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας» (ΦΕΚ 4146/Β/9-9-2021).

Υπ' αρ. Κ5/97484 Απόφαση Υπουργών Οικονομικών – Ανάπτυξης και Επενδύσεων – Παιδείας και Θρησκευμάτων – Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων – Υγείας «Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων» (ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021).

Υπ' αρ. Κ1/118932/2017 Απόφαση Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης – Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων – Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υγείας «Ρύθμιση θεμάτων επιδότησης και ασφάλισης της Μαθητείας των σπουδαστών των δημόσιων και ιδιωτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ)» (ΦΕΚ 2440/Β/18-7-2017).

Υπ' αρ. Κ1/54877/2017 Απόφαση Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων «Τροποποίηση του Κανονισμού λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ)» (ΦΕΚ 1245/Β/11-4-2017).

Υπ' αρ. 5954/2014 Απόφαση Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ)» (ΦΕΚ 1807/Β/2-7-2014).

Υπ' αρ. 110998/2006 Απόφαση Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών – Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων – Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας «Πιστοποίηση Επαγγελματικών Περιγραμμάτων» (ΦΕΚ 566/Β/8-5-2006).

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ

Συντακτική ομάδα

Ρένα Βαρβιτσιώτη

Ελένη Θεοδωρή

Κωνσταντίνος Μαρκίδης

Δέσποινα Μπαμπανέλου

Επιμέλεια σύνταξης

Δέσποινα Μπαμπανέλου

Το εκπαιδευτικό εγχειρίδιο συντάχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης με τίτλο «Διαμόρφωση οδηγών κατάρτισης και εκπαιδευτικών εγχειριδίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (IEK)» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5069281 μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο-Ε.Κ.Τ.).

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

